

ALEXANDER BĚLJAJEV
ARIEL

Kapitola první
Peklo

Ariel seděl na podlaze u nevysoko položeného okna svého pokojíku, připomínajícího mnišskou celu. Nikde nic než stůl, sedačka, lůžko a rohožka v koutě.

Z okna bylo vidět na nádvoří, smutné a tiché. Ani keříček, ani stébélko trávy. Jen a jen písek s drobnými oblázky, jako by ses díval na kousek pouště, ohrazený čtyřmi stěnami věznice s řadami malých oken. Nad rovnými střechami čouhaly vrcholky palem hustě zarostlého parku kolem školy. Vysoká zeď uzavírala park a školní budovy vnějšímu světu.

Jen chvatné kroky učitelů a vychovatelů po skřípajících oblázcích rušily hluboké ticho.

Stejně nuzné pokojíky, v jakém bydlil Ariel, obývali všichni chovanci. Svezli je sem do madraské školy Dandarar ze všech konců světa. Byli tu chlapci a děvčátka od osmi let a mezi nimi už odrostlí mládenci a dospělé dívky. Žili zde pospolu jako jedna rodina, ale v jejich tlumených a skoupých slovech a plachých očích nebylo ani stopy po lásce, přátelství nebo přichylnosti, ani záblesku radosti, když se setkávali, a ani stín zármutku, když se rozcházel.

Všechny tyto pocity od samého vstupu do školy v nich všemi prostředky vyhlazovali jejich učitelé, indiští bráhmani, hypnotizéři a evropští, většinou angličtí okultisté nového ražení.

Ariel byl v tunice, hrubé plátěné košili s dlouhými rukávci. Na nohou neměl ani sandály.

Byl to urostlý, světlovlasý mládenec, asi osmnáctiletý. Podle výrazu obličeje mu však někdy mohl člověk hádat i méně. Světle šedé oči se dívaly do světa s dětskou prostoduchostí, třebaže na vysokém čele se mu už slabounce rýsovaly vrásky jako u člověka, který dost prožil a hodně se napřemýšlel. Podle barvy očí a světlosti vlasů se dalo soudit na evropský původ.

Arielova tvář s pravidelnými anglosaskými rysy se ani nepohnula, jako maska.

Vyhlížel oknem lhostejně jako člověk cele pohroužený v hluboké rozjímání.

Však také byl. Vychovatel Čaraka Ariela nutil, aby večer co večer prováděl bilanci uplynulého dne, aby se rozpomínal, co všechno se událo od východu do západu slunce, aby si prověřoval svůj postoj ke každé události, jak o ní smýšlel, co by si byl přál, jak si v té které situaci počínal. A z toho všeho, než se směl uložit k spánku, musel Ariel Čarakovi skládat účty, musel se mu vyzpovídat.

Zapadající slunce ozařovalo koruny palem a oblaka prohánějící se po obloze.

Zrovna přestalo pršet a z nádvoří do cely vál horký, vlahý vítr.

Co všechno se za ten den sběhlo?

Jako vždy se Ariel probudil za úsvitu. Umývání, modlitba, snídaně ve společné jídelně. Na hrubém dřevěném podnose jim přinášeli luče – placky z mouky – tvrdé, skoro nepoživatelné pražené podzemnicové ořechy a vodu v hliněných nádobách.

A jako vždy vychovatel Saťa vmlouval chovancům, že snídají banány, chutné rýžové cukrované koláčky a všechno to zapíjejí smetanou, a jako vždy stísnujícím pohledem shlížel z jednoho chovance na druhého. A ti pod vlivem sugesce s chutí pojídali všechno, co se jim předkládalo. Jen jeden z nich, nováček, dosud nenavyklý masové hypnóze, se udiveně zeptal:

„Ale kdeže jsou ty banány? Kdeže jsou jaké rýžové koláčky?“

Saťa k chlapci přiskočil, uchopil ho za bradu, zdvihl mu hlavu, přísně se mu zadíval do očí a poručil:

„Spil!“

Pak znovu všechny ujistil, co za dobroty snídají, a i tento chlapec s chutí začal chroutat tvrdé ořechy úplně přesvědčen, že pojídá banány.

„Jak to, že máš na sobě šálu?“ zeptal se stroze devítiletého děvčátka jiný vychovatel, vychrtlý Ind s černým plnovousem a vyholenou hlavou.

„Je mi zima,“ odpovědělo děvčátko a otrásl se. Zřejmě je mrazilo.

„Horko je ti! Odlož tu šálu!“

„Je to ale vedro!“ Děvčátko odhazuje šálu a sahá si na čelo, jako by si chtělo setřít krůpěje potu.

A hned nato zpěvavým hlasem začíná Saťa kázat, že chovanci nesmějí cítit ani teplo ani zimu ani bolest. Duch musí neustále vítězit nad tělem.

Děti sedí tiše, snídají mdle, bez zájmu.

Běljajev A. - Ariel

A tu zčistajasna chlapec, co se na začátku snídaně dožadoval banánů, vzal sousedovi zlomek luče, rozesmál se na celé kolo – a do úst s ním. Skokem byl u provinilce Saťa a dal mu pohlavek. Chlapec se rozplakal. Všechny děti jako by zněměly hrůzou. Takhle porušit kázeň! To je něco neslýchaného! Proti smíchu a slzám se v této škole bojuje nemilosrdně. Saťa uchopil jednou rukou provinilce a druhou popadl velikou nádobu. Chlapec úplně ztuhl, jenom ruce a nohy se mu roztráslly.

Arielovi přišlo nováčka líto. Aby nedal znát, co cítí, sklonil hlavu. Ano, velmi litoval tohoto osmiletého děcka. Ale Ariel věděl, jak těžce se provinil tímto soucitem a že se k takovému provinění bude muset Čarakovi kajícíně přiznat.

„Má se mu přiznat?“ problesklo Arielovi hlavou, ale ihned tuto myšlenku potlačil. I v myšlenkách si přivykl ostražitosti a tajnůstkářství. Saťa narazil nováčkovi nádobu na hlavu a přikázal služovi, aby výtržníka vyvedl z jídelny. Snídaně skončila v naprostém mlčení.

Ten den opouštělo školu několik chovanců, mládenců a dívek. Právě ukončili studium.

Mezi odcházejícími byl mládenec s tmavou pletí a velikýma očima a dívka – taková milá byla. Tohoto mládence a tuto dívku měl Ariel v skrytu doopravdy rád a věděl, že i oni ho mají rádi. Několik let společného pobytu v Dandaratu je spoutalo přátelstvím. Ale všichni tři pečlivě skrývali své vzájemné city pod maskou chladu a lhostejnosti. Pouze v těch vzácných okamžicích, kdy po nich neslídily pichlavé zraky dozorců a vychovatelů, pohladili se tiho tajní přátelé jedinkým letným výmluvným pohledem a někdy, nestřežení, si kradí stiskli ruce.

To bylo všechno. A všichni tři střežili svá tajná přátelství, jediný poklad oblažující jejich mladá srdce, střežili je jako květinu, která se jenom zázrakem udržela v mrtvé poušti.

Jaká hrůza, kdyby se vychovatelé doslídili jejich tajemství. Jak zuřivě a krutě by tento kvítek rozšlapali a rozdupali! Hypnózou by je přinutili, aby se ke všemu přiznali, sugescí by zavraždili tento horoucí cit a nahradili by jej mrazivou lhostejností.

Tajní přátelé se rozloučili na nádvoří u železných vrat. Ani na sebe na rozloučenou nepohlédli a odjíždějící řekli mrazivě:

„Sbohem, Arieli.“

„Sbohem. Sbohem.“ A rozešli se, aniž si ruce stiskli.

Se schýlenou hlavou se Ariel vrací do školy a snaží se nemyslet na přátele, potlačit pocit zármutku – na tajné myšlenky a pocity bude čas až vprostřed nejtíší noci. Ne, tyhle myšlenky a city neprozradí nikomu! Ani zhypnotizován! A právě v tom tkvělo to nejskrytější, nejtajnější Arielovo tajemství, o němž neměl sebemenší tušení ani mazaný Čaraka ani ředitel školy Bcharava.

Potom hodina náboženství, okultismu a theosofie. Pak oběd s takzvanými banány, hodina angličtiny, hindustánštiny, bengálštiny, maratchitštiny, sánskrtu... Pak hladová večeře.

„Najedli jste se, že už ani nemůžete!“ vemlouvá chovancům Saťa.

Po večeři to, čemu se zde říká seance. Ariel už má za sebou celé toto putování dandaratským peklem, ale musí pomáhat při „praktických cvičeních“ nováčkům.

Úzká, tmavá chodba, osvětlená všeho všudy chabým, blikavým plamínkem kahance s čadícím knotem z odpadu bavlny, vede do velké síně bez oken, osvětlené stejně bezútěšně. Uprostřed je veliký stůl, na podlaze několik rákosových rohoží.

Ariel se skupinkou starších chovanců bez pohnutí a bez hlesu stojí v koutě na kamenné podlaze.

Sluha přivádí čtrnáctiletého chlapce.

„Pij!“ poroučí vychovatel a podává chlapci konvici.

Chlapec poslušně loká ostře páchnoucí natrpklou tekutinu a všemožně se snaží nedat znát, jak odporný je mu nápoj. Sluha chvatně svléká chlapci košili a natírá mu tělo tékavými oleji. Chlapce se zmocňuje neklid, smrtelná úzkost. Pak prudké vzrušení. Dech se zrychlil, těžkne, zornice se rozšiřují, ruce a nohy sebou škubou, jako u papírového panáka.

Učitel zdvihá z podlahy kahanec s blikajícím plamínkem a ptá se:

„Co vidíš?“

„Oslepující slunce,“ odpovídá chlapec a mhouří oči.

Všechny jeho smysly jsou do krajnosti zjitřeny. Slabounký šepot mu připadá jako burácení hromu, slyší, jak domácí ještěrky pobíhají po stěnách, rozpoznává dech každého z přítomných, bušení jejich srdcí, slyší, jak někde v podkroví poděšeně poletují netopýři... Vidí, slyší a cítí, co žádný normální člověk nevnímá.

U některých chovanců končí tento stav horečným blouzněním, jiní se nervově zhroutlí. Některé z nich po takových nervových otřesech Ariel už nikdy nespatriil, buď zemřeli, nebo zešíleli.

Sám Ariel měl odolný organismus. Jeho zdraví všechny ty zkoušky nepodlomily.

Na obloze se zaskvěly první hvězdy. Dveře Arielovy kobky se otevřely. Vstoupil Čaraka a přivedl vydešeného chlapce.

„Posaď se!“ poručil.

Jako stroj usedl chlapec na podlahu. Ariel přistoupil k Čarakovi a hluboko se poklonil.

„Nováček. Jmenuje se Šarad. Dnes ho budeš mít na starosti. Sám se sebou jsi spokojen?“

„Ano, otče,“ odpověděl Ariel.

„Nemáš z čeho se vyzpovídat?“ zeptal se Čaraka podezřívavě. „Jen ten může dosáhnout dokonalosti, kdo nikdy není sám sebou spokojen!“ Čaraka se zkoumavě zahleděl Arielovi do očí a zeptal se: „A o minulosti jsi nepřemýšlel?“

„Ne,“ odpověděl Ariel odhodlaně.

V této škole měli chovanci přísně zakázáno přemýšlet o svém životě před vstupem do školy, nesměli vzpomínat na rané dětství a na rodiče, vyptávat se na svou minulost nebo vyzvídat, co s nimi bude. Žádný z nich nesměl mít tušení, co ho čeká, k čemu ho zde vlastně připravují. A skoro žádný z nich si ze své minulosti ani nic nepamatoval. Hypnóza pomáhala zapomenout všechno i těm, jejichž vzpomínky byly stále ještě dost čerstvé nebo měli dobrou paměť.

Čaraka se ještě jednou naposled pátravě podíval Arielovi do očí a odešel.

Šarad dál nehnutě seděl jako malinkatý bronzový bůžek.

Ariel se vposlouchal do vzdalujících se Čarakových kroků a pousmál se. Poprvé za celý den.

Jen dvojí cestu měli před sebou chovanci Dandaratu. Valná většina úplnou, absolutní ztrátu vůle a při nejmenším úplný rozvrat nervové soustavy, a pranepatrná menšina, ti duševně a tělesně nejodolnější, trvalé, nejrafinovanější pokrytectví, nejmazanější chytračení, nejprotřelejší předstírání. K této mizivé menšině náležel Ariel. I hypnóze se mu dařilo odolávat, i stavy, do jakých upadá člověk při hypnotickém spánku, dovedl předstírat. Ale takových chovanců bylo pramálo. Sebenepatrnější omyl stačil, a usvědčili ho že klame. Vychovatelé byli svrchovanými pány duší a těl svých svěřenců.

Ariel neslyšně přistoupil k Šaradovi a pošeptal mu:

„Budou ti nahánět hrůzu, ale neboj se, až uvidíš cokoliv. To všechno schválně...“

Chlapce to překvapilo. Nedůvěřivě se na Ariela podíval. Takhle s ním v této škole dosud nepromluvil nikdo.

„A hlavně neplač a nekřič, nechceš-li, aby tě bili!“

Šarad přestal plakat. Venku neslyšně poletovali netopýři a každou chvíli některý vletěl do pokoje oknem. Po stěnách pobíhaly malé domácí ještěrky a lovily hmyz. Tato podívaná chlapce uklidnila.

Ariel rozžehl olejovou lampičku. Červený jazyček plamene matně osvětlil pokojík.

Ve větru, vanoucím oknem, rozkolébal se plamínek a na stěnách tančil Arielův stín. Chabounké světlo lampičky nedokázalo vyhnat tmou z černých koutů.

V koutě naproti Šaradovi se něco nepatrně pohnulo. Chlapec zbystril zrak a strnul hrůzou. Z černé škvíry se vysouval žlutý plaz s krátkou tlustou hlavou, rozduťmý krkem, plácátým břichem a světlými, černě lemovanými pruhy, svinutými v podobu brýlí. Nai!

A hned za první nai – brýlovcem – vylézá další, černohnědá nai, a za ní černá, docela černá, pak šedá, a další a další. Rozlézají se po celém pokoji, obkličují chlapce.

„Sed! Ani hnout! Mlč!“ šeptá Ariel, lhostejný jako vždycky, sám jako zkamenělý. Hádí už se slezli docela, docela blízko. Vysoko zdvihají přední části trupů, víc a víc rozdouvají krky, teď už se podobají plochým štítům, upřeně hledí chlapci do očí, jako by se v tu chvíli chtěli naň vrhnout...

Sotva slyšitelně zahvízdal Ariel smutnou, táhlou, jednotvárnou melodií, všeho všudy tři tóny, stále se opakující.

Hádí ztuhli, zaposlouchali se, svésili hlavy a zplihlí se odplazili k rozsedlině v podlaze.

Šarad seděl dál, bez pohnutí. Krůpěje studeného potu se mu slévaly na tváři.

„Chlapíki!“ zašeptal Ariel. Ale tato pochvala nebyla po zásluze. Jen ze smrtelné hrůzy chlapec ani nevykřikl ani se nepohnul.

Do pokojíku prudce zavál vítr a naplnil ho sladkou vůní jasmínu. Hvězdy na obloze zmizely, černé mraky je zahálily. Zaburácel hrom a zakrátko spustil šustivý tropický liják. Vzduch okamžitě zčerstvěl. Nesčetné blesky ozařovaly stěny proti oknu a odrážely se ve vodě, která rychle zatopila celé nádvoří a proměnila je v jediné jezero.

Chlapec si s úlevou povzdechl a jako by obživil. Ale další zkoušky ho ještě čekaly.

Náhle se prudce zdvihá rákosová stěna, oddělující od sebe jednotlivé pokoje, a chlapec vidí před sebou oslnivě osvětlený sál s podlahou, potaženou bílým

Běljajev A. - Ariel

voskováným plátnem. Vprostřed sálu. stojí obrovský tygr. Do očí mu padá prudké světlo a zlatistá, pruhovaná šelma je mhouří, rozmrzele potřásá hlavou a mohutným pružným ohonem bije do podlahy.

Ale co to? Tygří oči pomalu začínají přivykat ostrému světlu. Přimhouřeny se vbodají do šarada. Šelma hluše, kratičce zařvala, spouští se na přední tlapy, napíná se, chystá se skočit.

Šarád se chytil za hlavu a zoufale vykřikl.

Něco se dotklo jeho ramene. „Zakousne!“ v smrtelné úzkosti pomyslí Šarád. Ale dotek je příliš lehounký na tygří tlapu.

„Proč jsi vykřikl?“ slyší Šarád Arielův hlas. „Učitel tě za to potrestá.

Pojďme!“ Ariel uchopil Šarada za ruku a takřka násilím ho postavil na nohy.

Až teprve teď si Šarád troufá otevřít oči. Rákosová stěna je tam, kde byla. V pokoji je pološero. Venku šumí utichající liják. Z dálky je slyšet vzdalující se rachot hromu.

Šarád vrávorá Arielovi v patách, téměř bez sebe.

Procházejí dlouhou, zpola tmavou chodbou a vstupují do úzkých dveří. Ariel vpouští Šarada napřed a obořuje se naň:

„Jdi! Schody! Nespadni!“ A hned mu šeptá: „Pozor! Zticha! Děj se co děj! Neboj se! Naháněj ti hrůzu, aby sis navyl ničeho se nebát.“

Ariel vzpomíná, jak kdysi on poprvé tohle všechno zakoušel. Tehdy byl sám. Nikdo ho nevaroval ani nechlácholil.

Šarád, roztřesený hrůzou, sestupuje po polozbořených stupních

schodiště. Pod ním že je podzemí. Ztuchlinou odtamtud páchne. Vzduch je zde těžký, nehnutý. Podlaha kamenná. Bosé nohy čvachtají v řídkém, mrazivém blátě. Shora dopadají na hlavu těžké kapky vody. Tam někde jako by řeka hučela. Chlapec neví kudy kam, natahuje kupředu ruku, aby nenarazil na neviditelnou zeď.

„Jen jdi! Jdi!“ strká ho kupředu Ariel.

Šarád vykračuje do neproniknutelné tmy. Odněkud sem doléhá přiškrcené sténání, divoké vytí, bláznivý chechtot. Teď ale nastalo hrozné ticho. Ale i tak jako by všechna ta temnota byla plná, plničká živoucích bytostí. Šarád cítí něčí studené doteky. Náhle ho ohlušuje příšerný rachot, půda pod nohama se zatřásla.

„Jdi! Jen jdi!“

Chlapec nahmatá jednou rukou slizkou stěnu. Za okamžik i druhá ruka ucítila blízkost stěny. Ano, chodba se úží. Teď už se Šarád prodírá kupředu jen velmi těžko.

„Jen jdi! Jen jdi!“ stroze přikazuje Ariel. A šeptá: „Neboj se, teď...“

Ale nestačil domluvit. Šarád ucítil, že ztrácí půdu pod nohama a řítí se do propasti.

Dopadá na něco měkkého a mokrého. Shora se na něho sesouvá těžká klenba a k zemi ho tiskne. Chlapec popadá dech, sténá.

„Mlč!“ šeptá mu Ariel.

Ale už se klenba zase zdvihá. Stále táž tma kolem dokola. Náhle však z ní vystupuje světlý oblak a rychle nabývá podoby obřího starce s bílými, dlouhými vousy. A z rubáše, bělajícího se jak mračno mlhy při svitu luny, vztahuje se k Šaradovi hnát kostlivce. Šarád slyší hluboký hlas:

„Chceš-li žít, pak vstaň, jdi a neohlížej se!“

Šarád uposlechl. Propukává v tichounký vzlykot, vstává a potácí se chodbou.

Stěny podzemí začínají světélkovat matným, narudlým světlem. Je tu čím dál tím tepleji, teď však už nesnesitelné vedro. Stěny rudnou a rudnou a sbíhají se. Štěrbinou na konci vyšlehuje plamen. Stále jasnější, blíží se, blíží. Ještě pár kroků a chytanou od něho vlasy, vznítí se od něho šaty. Šaradovi se nedostává vzduchu, ztrácí vědomí. Někdo ho zachytil a poslední, co slyší, je Arielův šepot:

„Chudák Šarád!“...

Kapitola druhá Dandarát

Ariel se probudil a první, co si pomyslíl bylo: „Chudák Šarád!“

Šarádův první nervový otřes byl tak těžký, že musel do školní nemocnice. Na lékařův příkaz musel vypít sklenici horkého mléka s pálenkou. Hned usnul a Ariel, nedobrovolný jeho průvodce, se vrátil do svého pokojíku.

Než se Ariel umyl, vyšlo slunce. Zazněl gong. Místo do hrubé všední dlouhé košile se oblékl do plátěných šatů. Školu měli navštívit význační hosté.

Po snídani se učitelé a starší chovanci shromáždili ve velikém sále, zastavěném řadami křesel, židlí a lavic. Na konci dlouhého sálu bylo pódium, ozdobené

květinovými girlandami a pokryté kobercem. Okna byla úplně zatemněna, sál osvětlen elektrickými žárovkami ve fantastických bronzových lustrech. Zanedlouho se začali scházet hosté v nejrozmanitějších oblecích. Byli mezi nimi důstojníci, osmahlí, šedovousí starci v hedvábných šatech ozdobených perlami a drahokamy, vyzábělí fakiři i zástupci různých kast se znamením kasty, nakresleným na čele hlínou z Gangy, oblečení v hrubých dhótí a staromódních krátkých kazajkách, ozdobených stužkami, v pantoflích domácí venkovské výroby, s nahoru ohnutými Píčkami. Někteří dokonce měli u pasu zavěšeny malinké měděné kotlíky, jaké nosívali asketové. A byli tu i hosté, kteří byli všeho všudy zavinuti do prostěradla a na nohou měli dřevěné sandály. Poslední přišli sáhíbové, bělokožci, urostlí, sebevědomí Angličané v bílých oblecích, a ti usedli na místa v první řadě.

Představenstvo školy si jich převelice hledělo.

Na pódium vystoupil běloch v anglickém obleku, ředitel školy Bcharava. Dokonalou angličtinou a nejhledanějšími výrazy přivítal hosty a požádal je, aby „prokázali škole velikou čest a ráčili zhlédnout výsledky Dandaratu ve výchově služebníků světa, pána a pravdy“.

Vychovatelé začali předvádět své nejnadanější svěřence. Všechno se to podobalo seancím „profesorů magie a okultních věd“.

Jeden za druhým vystupovali na pódium žáci školy. Předváděli celé scény a pronášeli proslovy pod vlivem hypnózy, neobyčejně přesně opakovali, co kdokoliv z přítomných pronesl. Někteří chovanci měli vnímavost vytríbenou tak, že u přítomných postihovali hnutí, úplně nepozorovatelná všem ostatním lidem. Podle tvrzení učitelů byli někteří chovanci školy schopni vidět záření, vystupující z hlavy úporně přemýšlejícího člověka, ba někteří i „slyšet reflektorické pohyby zvukových orgánů, které bez účasti vědomí fixují pomocí zvuků proces myšlení“, čili netoliko vidět, ale i „slyšet“, jak pracuje mozek. A všechno to se tu „dokazovalo pokusně“ a každému z těchto kouzelnických kousků všichni hosté nadšeně tleskali.

Předváděli tu fenomenální mládence, kteří prý jsou s to vytvářet v sobě mohutné elektrické náboje, rozsvěcovat elektrickou žárovku, vydávat obrovské elektrické jiskry nebo vytvářet kolem svého těla svatozář. A jiní zase jsou prý schopni jasně vidět potmě.

Pak přišli na řadu specialisté jiného druhu. Těm stačilo vyslechnout pár slov mluvícího člověka, chvílku pozorovat jeho tvář, pohyby a jiné příznaky, a na základě toho dokázali naprosto přesně předpovědět, co se v nejbližší budoucnosti s tímto člověkem stane, co ho potká a co ho nemine.

Ariel se na celé to divadlo díval a v duchu si říkal:

„Kdyby raději ukázali, co všechno tu člověk musí zkusit!“

Ariel prošel celým tímto peklem. Poslední zkouškou, které se musel podrobit, bylo „přijetí ducha“. Hnusem se otrásl při vzpomínce na tento ohavný obřad, který museli absolvovat chovanci těsně před ukončením školy. Museli být přítomni umírání člověka, držet umírajícího za ruce a v okamžiku smrti jej políbit na ústa a vdechnout jeho poslední vydechnutí. To bylo odporné. Ale Ariel se uměl ovládat.

Nenadálý šum mezi přítomnými vytrhl Ariela ze zamyšlení.

Ředitel školy zve hosty do sousedního sálu. Tam je pro ně uchystáno představení jiného druhu.

Budou se rozdávat diplomy členům theosofické „Bílé lóže“. A bude je rozdávat sám učitel učitelů Ježíš-Mária, a vlastnoručně.

Obrovský sál tonul v záplavě zeleně a květin. Pódium, pokryté koberci, připomínalo besídku zarostlou břečtanem, růžemi a jasmínem. Otevřenými okny vál do sálu žhavý vítr. Bylo tu vedro. Příchozí sundávali s ramen šály a ovívali se palmovými vějíři. Otlýl statkář si nenápadně vstrčil do úst betel.

Do první řady, do zlaceného křesla se žlutým hedvábným potahem usedl obstarožný Angličan v brýlích, s naondulovanými šedivými vousy a k němu, do stejného křesla přisedla madame-sáhí, tělnatá dáma s kulatou mladistvou tváří a přistřiženými naondulovanými šedivými vlasy, v indickém šatě – vůdčí činovníci theosofické společnosti pan Browlow a paní Draydenová. Ředitel školy jí podal kytici.

Všechno se usadilo a sbor děvčat a chlapců v blankytných rízách, ozdobených girlandami z bílých oleandrů, zazpíval hymnu. Když hymna doznívala, objevil se v besídce Maria.

Všichni hosté vstali, ale mnozí hned nato poklekli.

Učitel učitelů byl také v blankytné ríze. Jeho hlava s kučeravými, na ramena padajícími vlasy a nevelikým vousem připomínala Krista, jak ho malovali staří italští mistři. Na hezkém, poněkud příliš zženštilém, líbezném obličejí ustrnul božský úsměv. Maria rozpažil, žehnal.

Madame-sáhíb nemohla utrhnout oči od této půvabné tváře. Ani za mák náboženského

citu nebylo v tomto rozkochání.

Vousatý Brownlow si všiml jejího pohledu a zachmuřil se.

Začal obřad rozdávání diplomů. Bezpočet poklon a úklon. Někteří členové lóže sundávali s prsou svá stará vyznamenání, jen aby je mohli znovu přijmout z jeho rukou, vrhali se na podlahu a učitel učitelů nad nimi roztahoval paže a rozdával květiny.

Potom začal mluvit a přivedl posluchače do takového náboženského vytržení, že se sál naplnil hysterickými výkřiky, mnoho přítomných omdlívalo a někteří posluchači se zmítali v křečích.

Nakonec Maria, nové ztělesnění Buddhy, ještě jednou požehnal veškerému posluchačstvu a odešel.

Sáhíb vstal a madame-sáhíb se do něho zavěsila. Prošli sálem ke dveřím za pódiem jako lidé, kteří jsou tu jako doma, a vstoupili do přepychové, po evropsku zařízené pracovny. Zde nechyběl ani krb, úplná zbytečnost ve zdejších horkém podnebí.

Sáhíb usedl za psací stůl ředitele školy a madame se posadila do křesla po jeho boku.

„Posaďte se, pane Pearsi, a povězte nám, jak pokračuje práce školy!”

Pears, známý ve škole pod jménem Bcharava, poprosil paní Drydenovou o dovolení, zda si může zapálit doutník, pomyslí si:

„Však ty toho o celé té naší škole víš víc než já!”

A opravdu.

Oba, Pears i sahíb, pan Brownlow, oba byli Angličané a oba pracovali ve stejném oboru. Náboženství, jeden z opěrných pilířů společenského zřízení, kterému oba sloužili, dostávalo hroživé trhliny, ztrácelo někdejší kouzlo v lidových masách. Bylo zapotřebí podepřít nějak tento pilíř, aby se nezhroutil, najít něco, co by účinkovalo podobně, vynalézt nějakou náhražku. Bylo nutno podepřít víru v božstva, v ducha, nově roznítit náboženský fanatismus. I vystoupily tedy na scénu theosofické, spiritistické a okultistické společnosti, vydávající tisíce a tisíce knih ve všech zemích světa. A nebylo možné nevyužít k tomuto účelu Indie, země s obrovskými okultními znalostmi, země jógu a fakírů. Vždyť přece v samotné Indii náboženství odjakživa tak vydatně pomáhalo Angličanům udržet panství.

Vybudovali zde obrovský chrám s kupolí tvaru polokoule. A zde také, v blízkosti Madrasu, zřídili školu Dandaratu, aby rozmnožovali počet znalců a žreců tajemných věd, kde pro Asii školili budoucí „učitele učitelů” jako je tenhle Ježíš-Mária, – „veliký učitel, jako byl 'Krišna nebo Buddha’ – a pro Evropu a Ameriku

všemožná média, věstce, hypnotizéry, kouzelníky a jasnovidce.

Madráská škola existuje neúředně. A úřady se k ní nehlásí, dělají, jako že o ní neví, nejen pro její svéráz a neobvyklé výchovné metody, nýbrž i z příčin choulostivějšího rázu. Dodávají sem žáky jen rodiče, příbuzní nebo opatrovníci, kteří se z nějakého důvodu na čas nebo navždy chtějí zbavit dítěte. A některé z těchto dětí agenti Dandaratu rodičům prostě uloupili.

Vyučuje se tu dějinám náboženství a jazykům těch zemí, ve kterých má jednu odchovanec školy působit.

Zvláště nadaní žáci, t. j. žáci se zvláště citlivou nervovou soustavou, zůstávají ve škole jako vychovatelé.

Nejdůležitější úlohu ve vyučovací soustavě zde hraje hypnóza. Krajiní zostření vnímavosti umožňuje některým odchovancům školy vystupovat v roli takzvaných čtenářů myšlenek, protože jsou s to odpozorovat pohyby úst, očí a rozličné zvuky svého objektu, ztěžít zachytitelné normálním lidem, a provádět všelijaké takzvané zázraky.

A stejnému účelu slouží i všemožné triky, např. vytváření svatozáře kolem kouzelníkova těla nebo vůní, domněle šířených tělem „světce”, triky, často velmi rafinovaně vymyšlené a prováděné. Mezi vychovateli a „vědeckými poradci” školy je mnoho lidí nadaných, s velmi rozsáhlými a hlubokými znalostmi.

Taková byla škola Dandaratu.

Pears pokušoval doutník a podával zprávu. Brownlow a Drydenová povzbudivě přitakávali.

„Jak je to s absolventy?” ptá se pan Brownlow.

Pears vyjmenoval několik chovanců, vyličil, nač byli specializováni a kam je škola posílá.. „Dosud jsem se nerozhodl, co s Arielem,” řekl Pears.

„To je ten, co s jeho výchovou bylo tolik potíží?” zeptal se Brownlow. „Jakže se skutečně jmenuje?”

„Aurelius Halton.”

„Už si vzpomínám. To opatrovníci ho sem poslali?”

„Ano, zcela správně,” odpověděl Pears. „Pánové Bowden a Huzzlon z Londýna.

Nedávno si vyžádali o něm zprávu. Odpověděl jsem, že co se zdraví týče, je to s Arielem v nejlepším pořádku, ale...”

Běljajev A. - Ariel

Brownlow se zamračil, rozmrzele luskl prsty, mrkl, kradí pohlédl na paní Drydenovou, před kterou bylo zapotřebí leccos zamlčet, a přerušil Pearse: „A co tedy miníte s ním udělat?“

„Mohu říci jen tolik, že na úlohu média, jasnovidce nebo proroka se vůbec nehodí. Na to je příliš tvrdohlavý, a co hlavního, má příliš zdravé nervy,“ dodal tak trochu pohoršené, ba poněkud provinile, jako by se omlouval. „Je s ním těžká práce. A k tomu tihle pánové Bowden a Huzzlon...“

„Vím. Však mi také psali,“ znovu přerušil Pearse Brownlow. „Charles Hyde má zajímavé novinky. Promluvte s ním o Arielovi. Možná že se mu bude hodit.“

„Kdo je to ten Charles Hyde?“ zeptala se paní Drydenová.

„Vy ho neráčíte znát?“ zeptal se Pearse. „Jeden z vědeckých spolupracovníků naší školy. Velezajímavý člověk.“

„S tím tedy promluvte!“ opakoval Brownlow a vstal.

Kapitola třetí

Pokusy Charlesa Hyda

„Čili, povídáte, musí člověk? Inu, to jsou mi věci! Doposavad dovedli lidi udělat z mouchy slona, a vy chcete udělat z mouchy člověka...“

„Kdepak z mouchy člověka...“

„Tak tedy z člověka mouchu? Tím hůř pro vás! To jsou mi věci!“

Takhle se rozprávělo v laboratoři Charlesa Hyda, velikého, ale světem zneuznaného vědce, kterého osud zavál do Dandaratu. Místo to bylo pro něho jako stvořené. Jeho vědeční soupeři už dávno tvrdili, že ho patří zavřít do blázince. A mezi blázcem a Dandaratem byl jen ten rozdíl, že blázince jsou na to, aby bláznů léčily, kdežto Dandarát vyráběl z lidí duševně zdravých lidí duševně choré.

Mezi vychovateli a „vědeckými spolupracovníky“ Dandaratu byli lidé duševně nenormální, ale zároveň někteří i svým způsobem mimořádně nadaní. A k takovým patřil také Hyde.

Otevřená okna laboratoře, protáhlé spíš jako chodba, byla zakryta rákosovými rohožemi proti žhoucím slunečním paprskům. V pološeru se tu rýsovaly stoly, zastavěné složitými přístroji všemožných geometrických tvarů. Krychle, koule, válce a kotouče z mědi, skla a pryže v husté spleti drátů, jako by to všechno obrůstaly liány. Úplná džungle vědeckých přístrojů, pro nezasvěcence těžko proniknutelná. Ale nikde ani knížka. Celá obrovská knihovna o tisícířých svazcích z nejrůznějších vědeckých oborů zde byla uložena pod neobvykle velikou, úplně holou lebkou, rudou jak zralé rajče. Odtud majitel fenomenální paměti jako z rukávu soukal všechny potřebné vědecké informace.

Za celá léta pobytu v Indii Hyde ztloustl, zlenivěl, zarostl ryšavým plnovousem a přešly mu do krve místní návyky.

Celé hodiny se povaloval na rohoži jen v bílých šortkách a stále měl po ruce džber ledu a citróny, plechovku s betelem a jinou plechovku s tabákem. Rty měl jako zkrvavělé od rozžvýkaného betelu. V jedné ruce měl vějíř a nikdy se nepřestal ovívat, v druhé pak dýmku, žvýkal betel a kouřil a přemýšlel, a čas od času přikázal svým dvěma pomocníkům, Bengálci a Angličanovi, ať zaznamenají myšlenku, která ho zrovna napadla, nebo provedou ten a ten pokus. Když pomocníci neudělali něco přesně, jak si přál, Hyde zuřil a pokřikoval, ale nikdy nevstal. A za chvíli se už zase dobrácky pochechtával.

U jeho nohou, na nízké bambusové stoličce seděl jeho dandaratský kolega, také zneuznaný vědec, Oskar Fox, člověk kost a kůže, jako asketa, s vyholenou tváří zažloutlou od malárie. Na jeho zamračeném obličejí s vpadlými lícními kostmi se zračila zatrpkllost muže, kterému osud nikdy nedopřál úspěch. Mluvil tónem ukřivdence, nespouštěl oči z ciferníku náramkových hodinek a na puntík každých patnáct minut vzal z plechové krabičky a polkl pilulku.

Už déle než rok na objednávku Dandaratu řešili Hyde a Fox problém létajícího člověka – najít prostředek umožňující člověku létat bez jakéhokoliv přístroje, jako létáme někdy ve snu. Udrží-li se takový prostředek v tajnosti, získají theosofové a okultisté mohutný nástroj k propagandě svých myšlenek. S létajícím člověkem bude možno provádět nemálo zázraků, zahnat oficiální vědu do slepé uličky. To byl úkol věru jako ušitý pro vědce Hydova a Foxova typu, tak trochu dobrodruhy a šarlatány, tak trochu fantasy a zároveň lidí bezesporu nadané. V Dandaratu tito lidé našli, co nikde jinde najít nemohli, našli zde hmotné prostředky k uskutečňování těch nejfantastičtějších plánů. A vskutku také už pro Dandarát vynalezli nemálo „zázraků bílé a černé magie“. Ale všechno to byly dosud jen a jen velmi důmyslné triky. S létajícím člověkem to bylo složitější. Hyde a Fox postupovali každý svou vlastní cestou. Fox byl inženýr a fyzik, kdežto Hyde biofyzik. Fox byl z vědců, kteří tvoří velmi pracně,

vynakládají na svou tvorbu obrovské úsilí a přitom se věčně zmítají v pochybnostech o úspěchu své práce. Fox se nikdy neodhodlal vzít vědecký problém přímým útokem, vždycky předem prováděl bezpočet přípravných pokusů, chodil okolo problému jako kolem horké kaše, neustále znovu začínal a začaté zavrhoval. Nevěřil si, a proto se často Hydovi svěřoval. A stačilo, aby Hyde o něčem zapochyboval nebo se nad něčím pousmál, a Fox okamžitě svůj plán zahodil a pustil se do vymýšlení nového.

S Hydem, s tím to bylo úplně obráceně. Věřil si, šel do všeho rovnou. Nevykládal Foxovi, jak chce udělat létajícího člověka. Jen tolik Foxovi svěřil, že jeho řešení „vychází z fyziky, fyziologie a biofyziky“.

I tentokrát začal Fox prohlášením:

„Myslím, že už to mám. Problém létajícího člověka je problém mušního letu.“ Když se Hyde konečně dosyta vysmál, začal Fox uraženě vysvětlovat a snažil se dokázat, že jeho myšlenka vůbec není tak směšná a hloupá, jak se jeho veleváženému kolegovi zdá.

Rozhovořil se ze široka o výsledcích vědeckého pozorování mušního letu, jak je tato na pohled docela jednoduchá věc ve skutečnosti komplikovaná. Mluvil o „zvláštních svalech v muší hrudi“, o svalech, které vědecká literatura rozeznává dvojí, a to svaly účinkující „přímo“ a svaly účinkující „nepřímo“. Za letu opisují křídla dráhu tvaru osmičky. A pro všechny tyto zvláštnosti je moucha s to létat s poměrně malým vynaložením sil o neveliké nosné ploše křídel, nesoucích poměrně velkou váhu mušního těla. A co, stačí tedy zkonstruovat podobný přístroj, a člověk pak dokáže létat pomocí nevelikých křídel bez jakýchkoliv motorů, pouhou silou svalstva.

„Věc ohromná!... Kouzelná!... Úžasná!... Inu krása!... Hotový zázrak!“ Hyde se při každém slově zalykal smíchem a nepřestával si ovívat obličej vějířem.

Fox ještě víc zežloutl a uraženě se zeptal:

„Co je na tom všem k smíchu? Nebo jste mě vůbec nepochopil, nebo...“

„Nebo... jste vy vůbec nic nepochopil,“ nedal mu domluvit Hyde. „Baže, zřejmě jste vůbec nepochopil podstatu úkolu. Co to proboha navrhujete! Nový letecký přístroj. Nic víc! Jen přístroj! Mechanismus, který se dá přilepit na hřbet každému tulpasovi...“

„Proč tulpasovi?“

„Přístroj, který se dá hromadně vyrábět! Vyrobíme stovky a tisícovky muších lidí! To není návrh pro Dandarata, s tím tak na ministerstvo války! Létající vojáci, průzkumníci, odstřelovači, bombometčíci – samozřejmě, to by nebylo zrovna špatné. Ne, vůbec nic špatného by to nebylo! Jakápak schodiště, na co potom výtahy, co s pohyblivými chodníky! Jako včeličky z úlů si z mrakodrapů vylétují lidé a rojí se po ulicích. Ne, vždyť to je doopravdy skvělé! A alpinisté, ti si budou panečku lebedit! Muší křídla, a klidně si vylétí na Mont Everest nebo Montblank, jako opravdové mouchy na homoli cukru!... Vidíte, sám jsem z vašeho návrhu celý bez sebe. Ale, vážený pane, tady u nás, tady potřebujeme něco docela jináčího! Musíme udělat věc jedinečnou, člověka, který může létat vůbec bez přístroje, tak, prostě fuč, a kde nic tu nic...“ Ale jestli je to vůbec možné, pak takových lidí stejně můžete nadělat sta a tisíce,“ namítl Fox.

„Jakpak by ne!“ A v čem je potom nějaký rozdíl?“

V tom, že stačí chytit jednoho mušního člověka a každý inženýr, který si přístroj okoukne, dokáže si jich pak už snadno vyrobit na tisíce. Ale chytí-li někdo mého létajícího člověka, na nic nepříjde a nic nepochopí. Jen já znám své tajemství. A můj létající člověk bude jediný na světě. Vyrobit druhého, třetího, desátého, to dokážu jen já – a jenom na zvláštní objednávku Dandaratu! Jasno?“

Foxovi spadlo srdce do kalhot. Polkl pilulku a připadala mu tentokrát zvlášť hořká. Dlouho se nezmohl na slovo, ale pak přece jen řekl:

„Ale to, o čem mluvíte, to považují za holou nemožnost. Připomíná to dosavadní povídačky o létajících fakírech. Ne, že by se o tom málo napsalo a namluvílo.

Ale my vědci, my přece nevěříme na pohádky. Už jsem tu v Indii devět let a případ člověka, který se prostě, beze všeho dokáže vznést, jak se učeně říká případ levitace, to jsem ještě neviděl. A kdyby mi náhodou o něm vyprávěl očitý svědek a k tomu člověk, kterému cele důvěřuji, řekl bych mu: „Hochu, naletěls na nějaký mazaný trik nebo tě zhypnotizovali“.

„Nechme fakíry na pokoji! williame!“ zavolal Hyde. Z vedlejší místnosti přišel mladík s bledým, unaveným obličejem. „Předveďte panu Foxovi pokus číslo jedna.“ William odešel a vrátil se s podnosem. Na něm ležela malá skříňka.

„Odemkněte skříňku klíčkem, pane Foxi, a nadzvedněte víčko.“

Fox nedůvěřivě otočil klíčkem. Ale víčko ani zdvihat nemusel, samo se zdvihlo pomocí zpružiny a ze skříňky se svisle vzhůru vznesla černá, pórovitá, asi jako pěst velká hrouda, lehce narazila na strop a jako by se k němu přilepila.

Zaražený Fox se podrbal na hlavě a mlčky vzhlížel na hroudu, připomínající černou mycí houbu.

„Sundejte to, williame!“ velel Hyde.

William přinesl žebřík, vzal houbu do ruky a slezl.

„Tu máte, pane Foxi, ale držte pevně, nepouštějte!“

Fox necítil váhu houby. Naopak, pórovitá hmota, ač nepatrně, drala se směrem vzhůru. William vzal houbu Foxovi z ruky, vložil ji do skříňky, otočil klíčkem a odešel.

„Tímhle svým pokusem jsem zabrousil do vašeho oboru, Foxi,“ řekl Hyde. „Fyzika ultratenkých stěn. Pórovitá hmota s jemnými, pouhým okem nepostřehnutelnými stěnami a komůrkami naplněnými vodíkem. Neuvěřitelně lehké, nevažitelné, a nakonec létající kovy! Dovedete si představit ten převrat v strojírenství a dopravě? Mrakodrapy vznášející se do stratosféry, létající města! Do zlata by mne za tenhle vynález zabalili! Ale odvrhli, neuznali, tím hůř pro ně! Ať si tedy mého vynálezu využije Dandarot k těm svým zázrakům! Jen si představte! Skála, přikovaná k zemi řetězy. Přichází člověk, chopí se skály, někdo řetězy uvolní, a člověk nejen skálu zdvihne, ale sám se s ní vznesl do povětří. To by byla podívaná!“

„A tomu říkáte levitace?“ zeptal se Fox. „To pak je levitace i dětský balónek!“

„Kdepak! Vůbec tomu neříkám levitace,“ odpověděl Hyde. „Byla by to, kdyby se podařilo udělat z pórovité nevažitelné hmoty člověka. Pak by mu stačilo docela nenápadně se odrazit nohou, a vznesl by se vysoko do povětří. Ale na takový úkol nestačím ani já. Existuje mnohem jednodušší cesta. williame, pokus číslo dvě!“

Úplně jako by přinášel jídlo na stůl přinesl William dřevěný podnos. Na něm černá skříňka s pákami a na ní bílá kostka. William položil podnos na podlahu před Foxe.

„Otočte pákou!“ řekl Hyde.

Kostka se zvolna vznesla ke stropu, spočinula zde a pak, když William vrátil páku do původní polohy, stejně zvolna se vrátila na své místo.

„Zázraky elektrotechniky? Elektromagnetismus?“ zeptal se Fox.

„Uhádnete jenom napůl!“ zasmál se Hyde. „Jste přece fyzik, ne? Přemýšlejte! Hádejte!“

Fox nechápavě civěl na kostku. Hyde se znovu rozesmál a řekl:

„Kdepak, moc tvrdý oříšek pro dnešní fyziky. Ale má práce už je předběhla tak, že něco vám přece jen mohu prozradit. Brownův molekulární pohyb. Jasno?“

Fox neodpověděl. Jen civěl, tentokrát zase na Hyda. Překvapeníčko? Aby ne!

Brownův pohyb je přece neuspořádaný, zmatený. Ano, teorie pravděpodobnosti nevylučuje případ, kdy všechny molekuly současně tíhnou vzhůru. A v tom případě by se pak kámen nebo člověk docela dobře mohl vznést. Ale pravděpodobnost takového případu se vyjadřuje číslicí, která má před sebou k desetinné tečce tolik nul, že takový případ je prakticky méně možný, nežli, řekněme, srážka slunce s libovolným nebeským tělesem. Zkrátka a dobře, pravděpodobnost takového případu je rovna nule. Obyčejný případ je ten, že když daná částice narazí na jiné, má stejnou snahu pohybovat se jak vpravo, tak vlevo a vzhůru i dolů, a proto zůstává, kde je. A není tedy divu, že dnešní vědci prohlásili: „Nelze si dělat iluze, že by bylo možno Brownova pohybu využít např. k zvedání cihel při stavbě domu,“ čili rovněž k překonání zemské přitažlivosti, působící na lidské tělo. Prostě udělali nad tímto problémem kříž. A víte, co já si pomyslí? Inu, vždyť myšlenka ovládnout živelnou, nezkontrolovanou, svévolnou sílu blesku se lidem minulých století zdála zrovna tak šílená a nemožná. A dnes tato síla poslušně proudí v našich sítích, pohání nám motory, svítí nám a hřeje nás!“

„A vy jste si vzal za úkol Brownův pohyb ovládnout, pořádat a řídit neuspořádaný pohyb molekul?“

„Nejenže jsem si takový úkol dal, ale, jak vidíte, také jsem ho vyřešil.“

Williame! Ukažte panu Foxovi, jak dovedou tancovat křivule!“

Na stole se objevil dlouhý, plochý podstavec a na něm řada skleněných křivulí. A tyto křivule hned začaly poskakovat, a stále výš. Jedna z nich se vznášela a klesala pomalu, kdežto ostatní si poskakovaly jako baletky. William otočil pákou na podstavci a jedna z křivulí frnk, a oknem ven.

„Tohle je jedna z etap mých prací. Naučit křivule tancovat čtverylku mi dalo hodně práce. Ani nevíte, oč je lehčí vycvičit nějakou starou tvrdou kobylu, slona nebo mouchu, než molekulu. Největší potíží je v tom, že každá z těchto tančících molekul je jinak rozverná. V baňkách jsou zataveny molekuly vodíku, dusíku a kyslíčnicku uhličitého. Jen uvažte tu fušku, přinutit molekuly, aby tancovaly stejným tempem. Totiž. Při nula stupních Celsia se molekuly vodíku pohybují rychlostí tisíc šest set dvaadvadesát metrů za vteřinu, molekuly dusíku čtyři stačtyřiapadesát a kyseliny dusičné ještě menší—tři sta šedesát dva metry. Molekula vodíku není jen rychlejší než náboj z pušky, ale i než obyčejná

dělová střela, a dokonce i rychlejší než střela z dalekonosného kanónu. A s teplotou rychlost molekul ještě vzrůstá. Viděl jste, jak baňka s vodíkem vylétěla? A představte si náboje a střely, které by se pohybovaly vnitřními silami samých molekul!"

„A jak se vám podařilo ten neuspořádaný pohyb molekul usměrnit?" žasl Fox. „Dlouhá historie. Zatím postačí, když řeknu, že při zkoumání molekulárních pohybů uvažovali fyzikové dosud jen tepelné jevy, kdežto elektrických nedbali. Musel jsem důkladně proniknout v složitou hru sil až v atomech, z nichž se molekula skládá, a tuto hru ovládnout."

„Ano, ale to pak v podstatě už není ani tak Brownův, jako spíš elektrický pohyb?" zeptal se Fox.

„Oba tyto jevy navzájem úzce souvisí."

Fox se zamyslel.

„Nu, dobrá, dejme tomu," řekl, „že se vám i podařilo zvládnout molekulární pohyb tím, že jste vzal na pomoc elektrickou přitažlivost a odpudivost, měnlivost potenciálu a samoindukci, rozumím-li správně. Ale nicméně všechno to, co mi tu předvádíte, spadá do neorganického světa."

„A není snad lidské tělo z neorganických látek, není z molekul a atomů?" namítl Hyde. „V tom by nebyla vůbec žádná potíž. První, skutečná potíž byla ta, uvést na společného jmenovatele pohyby molekul různých rychlostí, jinak by se lidské tělo prostě roztrhalo. Musel jsem spojit dva obory, fyziku a elektrofyziologii. Abych zvýšil elektrický potenciál, vpravil jsem do organismu umělé radioprvky, které mu dodaly zářivou energii. Výsledkem byl tenhle řetěz. Od impulzů mozku, od myšlenky k nervové soustavě, od nervové soustavy k elektrofyzikálním jevům, a od nich k molekulárním."

„A vám se to podařilo?"

„Posuďte sám. Satiši, housenku!"

Druhý Hydův pomocník přinesl květinu v květináči. Na lupeni ležela housenka a pomocník klepl do stonku. Housenka spadla a na poloviční cestě k podlaze náhle zůstala viset ve vzduchu.

Fox několikrát vodorovně mávl rukou nad housenkou, myslel si, že housenka zůstala viset na pavučině, ale pavučina nikde. Satiš opatrně vzal housenku, položil ji na list a odnesl. Hned nato, už bez povelu, přinesl dosud neopeřené kuře a pustil je na podlahu.

Prudce zatleskal. V tom okamžiku bezkřídlé kuře vzlétlo, zapištělo, zakroužilo v místnosti a vylétělo oknem do parku. Fox přiskočil k oknu a viděl ještě, jak se kuře sneslo do trávy.

„Zůstaňte u okna, Foxi," řekl Hyde.

Satiš vynesl ven do parku kočku, posadil ji na strom a zavolal:

"Kude! Kude! Sem! Honem! Podívej, kočka! Kočka!"

Ozval se štěkot a ke stromu přiběhl malinkatý psík kude.

Sotva pes uviděl kočku, zaštěkal, vyskočil, a co se nestalo. S žalostným vytím letěl vzhůru. A výš a výš.

"Kude! Kude!" zavolal Satiš.

Psík, zatím už takových sto metrů vysoko, se začal snášet dolů. A za okamžik už byl zase u Satiše. Zvesela si poskočil, a tak tak, že zase nevzlétl, ale Satiš ho chytil.

„A teď předposlední číslo našeho programu," bujaře řekl Hyde. „Ještě zůstaňte u okna, pane Foxi!"

Satiš položil na cestičku velikou žábu a nohou se jí zlehka dotkl. Žába vyskočila, vznesla se nad keře a stromy, a dál vzhůru k obloze. Brzičko se ztratila Foxovi z dohledu, ale ten stále ještě vyhlížel do blankytné modři.

„Tak co, co na to říkáte?" zeptal se Hyde.

Fox zůstal odpověď dlužen. Jako automat se podíval na náramkové hodinky, škubl sebou, chvatně si vstrčil do úst dvě pilulky najednou, a tentokrát si ani neuvědomil, jak vlastně chutnají.

„Pevně doufám, že tomuhle už lze říkat levitace?" řekl Hyde a nepřestal se ovívat vějířem. „Jistě jste si všiml, jak se levitanti chovali. Ta housenka, co jste viděl, měla schopnost se spouštět po pavučině. Uzavřel jsem jí vývody pavučinotvorných žláz, a nemohla tedy při pádu vypustit pavučinu a zůstat na ní viset. Ale nervová střediska pracovala jako obvykle a vysílala příslušné impulzy. To stačilo uvést do provozu nově uspořádaný molekulární pohyb a změnit samoindukci molekul ve vztahu k náboji země, a housenka „zůstala viset ve vzduchu".

Kuře je z rodu ptáků, kteří se už takřka odnaučili létat, ale pudy nezbytné k létání si uchovali. A když kuře těchto pudů použilo, bylo s to využít schopnosti levitace úplněji, než housenka. Pes může jenom skákat. A třebaže je to mozkové

vysoce vyvinutý živočich, nenadálý let ho ohromil a byl by uletěl do oblak a zahynul, kdyby mu Satišovo zavolání nedalo popud, aby se mu zachtělo se vrátit. Co se pak týče žáby, živočicha poměrně málo vyvinutého, ta zahynula, když dosáhla chladných a na kyslík chudých vrstev ovzduší. Jak pokusy ukázaly, smrti živočicha mizí i schopnost levitace, a naše žába možná už spadla na hlavu nějakému užaslému venkovanu... Mimochodem řečeno, schopnost levitace musí rovněž zmizet poté, když v organismu skončil proces rozpadu umělých radioprveků." „Ze všech těchto pokusů," pokračoval Hyde, „jste si vy, samozřejmě, sám už vyvodil všeobecný závěr, že využít levitace lze tím širě, čím vyvinutější jsou vyšší nervová střediska živočicha. Úplně zvládnout levitaci může jen člověk." „O pokusu s žábou jste řekl, že je předposlední, ale poslední jste nepředvedl," řekl Fox.

Snadno si domyslíte, že poslední pokus bude s člověkem," odpověděl Hyde. Bude. Čili takový pokus jste ještě neprovedl?" Vidíte, že půda pro takový pokus je zcela připravena," namítl Hyde. „Jen si vzpomeňte na pokus se psem, viděl jste přece, že jeho nervovou soustavu levitace nikterak neporušila, přestože v jeho organismu musely nastat velmi pronikavé změny jak v krevním oběhu, tak v práci nervové soustavy a podobně. Teď jenom čekám..."

V tom okamžiku někdo zaklepal na dveře a do místnosti vstoupil Bcharava-Pears. „Vítejte, pane Pearsi! Velectihodný učiteli! Bcharavo-profesore!" s úšklebkem řekl Hyde. „Copak jste nám přinesl nového?"

„Pan Brownlow mne posílá..."

„Brownlow už se mnou mluvil. Koho určil?"

„Ariela. Aurelia Haltona."

„Budiž. Prvním létajícím člověkem bude tedy Ariel," řekl lhostejně Hyde.

„Ruku osudu v tom spatřuji," zazpíval Pears a obrátil oči v sloup. „Víte, že v Dandaratu už je takový obyčej, dávat chovancům nová jména. Aureliovi jsme dali jméno Ariel, obojí podobně zní. A Ariel je družice planety Uranu. K tomu airy anglicky znamená vzdušný. A Uran je božstvo, zosobňující nebesa..."

„Ušetřte nás, pane Pearsi! Tak jste se vžil do své role světce, nebo ještě lépe sanasiho, jak se tomu tady v Indii říká, že zapomínáte, komu tady kázete své moudrosti!"

„Zvyk je druhá přirozenost," zasmál se Pears a už úplně jiným tónem pokračoval: „Na jednu věc jsem se vás chtěl zeptat, pane Hyde. Nemí ten pokus životu nebezpečný?"

"Myslím, že ne," odsekl Hyde. „Ale když už je vám Arielův život drahý, nechte provést první pokus na sobě. Mně je docela jedno, kým to načnu. Létající ředitel školy! To by byla díra do světa!" Pears dělal, že tento zlý žert přeslechl a honem se ještě zeptal:

„A co rozumové schopnosti, ty nemůže pokus ohrozit?" „Proč by ne?"

„Nu, nelze nic dělat. Pro věc tak důležitou už musíme něco riskovat," hlučně si povzdechl Pears.

„Vůbec nesnáším tyhle jezuitské povídačky. Vidím vám přece až na dno té vaší černé duše. Ze všeho nejvíc byste si přál, aby Ariel zůstal naživu, ale přišel o rozum, ale to zase ne tolik, aby ho nebylo možno využít pro vaše theosofické a – cha-cha-cha – okultistické podvody. Že je to tak, vy liško podšitá?"

Pears by se byl hnedle rozzlobil, ale uvědomil si, že je Hyde člověk, kterého potřebuje, ovládl se a suše odpověděl:

„Jsme povinni poslouchat příkazů vyššího předurčení. Jsem velmi rád, že jste mi vysvětlil, jak mám postupovat. Ariel přijde k vám dnes večer. Ale opatrně s ním, pane Hyde. Připravte ho na to, čím se stane. Nečekané nabytí schopnosti létat, to není maličkost. Aby si hned napoprve nerozbil hlavu."

Kapitola čtvrtá Přátelé

Šarad se vrátil z nemocnice do Arielova pokojíku. Zakrátko se mezi nimi vyvinul vztah pro chovance Dandaratu velmi výjimečný.

Podle školního řádu musel starší žák vést mladšího, musel být jeho prvním a bezprostředním vychovatelem a „vykladačem věrouky", jakému se v Indii říká guru. Někdo se s mladším sblížit, mít s ním nějaké důvěrnosti nebo se s ním sprátně mluvit, měl starší přísně zakázáno. Mladší musel staršího ve všem slepě poslouchat, to byl základ výchovy. Avšak Ariel si uchoval v srdci jistou samostatnost, kterou skrýval pod maskou absolutní poslušnosti. Pod sebezáchovy ho nutil k pokrytectví, k předstírání. A v tomto směru dosáhl Ariel skutečné dokonalosti. Podle toho pak také vedl Šarada. Chlapec pudově pochopil, co se od něho žádá. Tvářil se zkroušeně, když ho Ariel v něčí přítomnosti krutě káral pro přestupky, kterých se nedopustil. Když však bývali spolu o samotě, šeptal Ariel do ucha

Běljajev A. - Ariel

svému svěřenci taková napomenutí, nad jakými by učitelé a vychovatelé jistojistě trnuli hrůzou. A často se v takových okamžicích Ariel nechával strhnout k výroku: „Z duše je všechny nenávidím!“ A Šarad dobře věděl, koho tím Ariel myslí. Stejně jako on nenáviděl Pearse a všechny ostatní své trýznitele a mučitele, ale všechny tyto pocity v něm přehlušoval smrtelný strach. Chlapec se trásl a ohlížel, bál se o sebe a o Ariela, kdykoliv mu svěřoval své nejtajnější myšlenky a pocity, jednou zvečera Ariel tichounce rozprávěl s Šaradem. Na chodbě zaselestily plíživé kroky Bcharavy. Ariel měl mimořádně vycvičený sluch, v mžiku byl od Šarada a začal ho hlasitě kárat. Šarad se zatvářil provinile. Bcharava vešel do pokojíku a jako vždycky se pátravě podíval z jednoho chovance na druhého. Tentokrát pronesl k Arielovi tuto řeč:

„Synu můj! Nelituji se sil ani námahy, pečovali jsme o tebe, starali jsme se o tebe a vychovávali tě. Nastala doba sklizně. Už jsi jinoch. Tvé vzdělání je ukončeno. Je čas, aby ses dal do práce a prokázal službu těm, kdo tě živili a vychovávali, aby ses jim odvděčil za jejich péči, krev a krmí. Dandarati ti prokazuje obrovskou čest tím, že tě určil k vznešené službě a já pevně doufám, že v ničem nezklameš naši důvěru.“

Při tomto krasořečném kázání hleděl Ariel Bcharavovi zpřímá do očí jako člověk, který věru nemá, co by skrýval. Pochopil, že se rozhoduje o jeho osudu, že v jeho životě nastává přelom. Ale v jeho tváři se nepohnul ani jediný sval, ani stín vzrušení se v ní neprojevil.

Také Šarad pochopil, že mu nastalo loučení s jediným člověkem, který mu zde pomáhal snášet život. Chlapec se však ještě nedovedl ovládat jako Ariel, a proto sklopil zrak, ba dokonce zatajil dech, aby na sebe neupozornil strašného Bcharavu.

Ariel „padl do prachu“ před Bcharavou, tj. shýbl se, dotkl se rukou jeho šlépějí a touž rukou si sáhl na čelo. Pak řekl:

„Mé myšlenky, tužby a činy, celý můj život náleží vám.“

Bcharava skončil obhlídku a byl spokojen. Poprvé za celá ta léta, co byl Ariel ve škole, snížil se k citovému projevu – dotkl se Ariela pod bradou konečky prstů a políbil si je.

„Následuj mne, Arieli! Tvůj první krok bude již prvním krokem na nové pouti životem!“

Ariel šel za ním jako dobře vycvičený pes.

Šarad osaměl. Zakryl si tvář dlaněmi a neudržel se. Zaplakal.

Jaká však byla jeho radost, když o půlnoci náhle pocítil známý dotek ruky a uslyšel Arielův šepot:

„Jsi to ty, bratře?“ zašeptal.

„Ano, já, Šarade, neboj se.“

„Co s tebou bylo? Bratře?“

„Ticho... Bcharava... Víš, on není žádný Ind, Angličan je to, Pearse se jmenuje...“

Odvedl mne k Hydovi. To je vědec. Také sáhib. Hyde uviděl Bcharavu a řekl: „To jste vy, pane Pearsi? A to je Ariel?“ Bcharavu to dopálilo... mrkl na Hyda. Ten se hned opravil a řekl: Dobrý večer, Bcharavo-učitelí!“ Ale já poznal, že Bcharava není Ind. Stejně jsem si to ale myslel už dávno. Tady u nás se všude jen lže a lže!“ A co dělal ten Ha...?“ vskočil Arielovi do řeči Šarad. „Hyde? Ten si mne jenom prohlédl, jako nějaký lékař, a pak Bcharavovi řekl: ‚Hodí se. Prima. Za pár dní, holečku...‘ Ale Pearse hned zase začal mrkat a Hyde mi poručil: ‚Přiď zítra časně ráno před snídání, jasno? Před snídání! Nic nejez, ale dobře se umyj. Vykoupej se, a dobře, aby to nebyla jen ta vaše obyčejná ceremonie.‘ To je všechno.“

„A kde jsi se tak dlouho zdržel?“

„Kázání, Bcharava. ‚Poslouchat, poslouchat, jen poslouchat!‘“ A Ariel se tichounce rozesmál.

Tu noc toho oba kamarádi mnoho nenaspali. Šarad truchlil nad nastávajícím loučením s přítelem a Ariel přemýšlel, co asi s ním bude.

Kapitola pátá Na nových cestách

Když se nazítrí Ariel s Šaradem rozloučil a přišel k Hydovi, přijal ho sáhib v bílém plášti a bílé čapce.

Zavedl ho do místnosti připomínající pracovnu chirurga i rentgenologa zároveň, jen zařízení tu bylo o mnoho složitější a záhadnější.

Hyde přikázal Arielovi, aby se vysvlékl a ulehl na stůl potažený bílým voskovým plátnem.

Jako vždycky poslechl Ariel na slovo. V duchu si řekl, že ho asi budou hypnotizovat a nic takového ho nemohlo přivést z míry. V tom přece umí chodit,

hypnotický spánek dovede výborně předstírat. Ale mylil se.

Hyde poručil Arielovi, ať polkne ve vodě rozpuštěný prášek, a zavolať :

„William, masku!“

Mladík v bílém plášti a bílé kapuci položil Arielovi na obličej pronikavě sladce vonící masku.

„Dýchej zhluboka, Arieli, a hlasitě počítej!“ velel Hyde.

„Jedna... dvě... tři...“ začal Ariel.

Když se dopočítával dvacítky, začal se Arielovi plést jazyk, odmlky se dloužily... brzy ztratil vědomí...

„To bychom měli,“ uslyšel, když zase přišel k sobě a otevřel oči. Na zvracení mu bylo, v hlavě hučelo. To už ležel na podlaze v Hydově laboratoři. „Tak co? Spatně? To nic, to za chvíličku přejde. Jen klidně lež,“ řekl Hyde. On sám už ležel na rohoži, polonahý jako obvykle, rty červené od betelu, pokuřoval dýmku a ovíval se vějířem.

Paměťliv Pearsova upozornění řekl si Hyde, že Ariela na úlohu létajícího člověka opatrně připraví.

Když se Ariel úplně vzpamatoval, řekl mu: Máš hodně síly, Arieli? Dokázal bys zdvihnout takového mládence, jako jsi sám?”

Nikdy jsem to nezkoušel, ale myslím, že bych to dokázal,“ odpověděl Ariel za chvíli. Život v Dandaratu ho naučil dobře se rozmyslet, než co řekne.

Každý zdravý člověk může zdvihnout břemeno, jehož váha se rovná jeho tělesné váze, ba i těžší! William! Poskoč tady na té židli!“ poručil vědec svému pomocníkovi, který se tu objevil jako na zavanou.

William už zřejmě věděl, oč jde. Usedl rozkročmo čelem k opěradlu na ohýbanou židli, nohy zaklesl za nohy židle, rukama uchopil opěradlo a začal poskakovat po místnosti, jako to dělávají děti, když si hrají.

Ariel nechápavě pozoroval poskakujícího asistenta.

„Všimni si dobře, Arieli! William se nohama nedotýká podlahy. Pouhým trhnutím vzhůru a kupředu poskočí i s židlí nad zemí. A při každém trhnutí vyskočí takových tři až pět centimetrů do výšky a zároveň kupředu. Kdyby však William při stejné váze měl víc síly, jistě by poskakoval výš a dál, je to tak? A čím víc síly, tím výš a dál. Na tom přece není nic zázračného ani zvláštního! A o co teď vlastně běží. Co ti chci říci, Arieli... když jsi byl v narkóze... když jsi spal... zavedl jsem... vlil jsem do tvého těla... inu... vpravil jsem do tebe kapalinu, která zmnohonásobila tvoje síly. A teď dokážeš poskakovat na židli mnohem lépe než William. Zkus to! Vstaň, posaď se rozkročmo na židli a poskakuj, jako to dělal William!“

Pomocník uvolnil Arielovi místo a přivázal k trnoži provaz. Druhý konec provazu si ponechal v ruce. Ariel se posadil na židli.

„Tak, a teď poskoč, Arieli!“

Ariel trhl židli, a něčeho takového se věru nenadál. Vyskočil tak, že nebýt provazu, vrazil hlavou do stropu. Ale provaz ho strhl k zemi a Ariel i s židlí dopadl na podlahu tak prudce, že porazil Williama. Hyde se hlučně rozesmál, ale hned se zarazil a zamračil se. Zřejmě ho něco zamrzelo. I žvýkat přestal.

„Neuhodil ses, Arieli?“

„Trochu... Jenom do kolena a lokte,“ odpověděl Ariel, úplně ohromen vším, co se stalo.

„A cos takhle za letu cítil?“

„Já... Jako by mě něco lehce uhodilo po hlavě a po zádech... Tlak, takový nějaký, jenom ne z vnějšku, tak nějak jaksi zevnitř...“

„Jak pak by ne... Nic jiného se nedalo čekat,“ zamručel Hyde. „Ale nikterak zprudka? Nebolelo to?“

„Ne, jen v první chvíli. Překvapilo mne to, až jsem se trochu polekal.“

„A mohl jsi při tom přemýšlet? A neztratils vědomí, ani na okamžik?“

„Ne,“ odpověděl Ariel. „Myslím, že ne.“

„To je výborné!“ zajásal Hyde a zabručel si. „Alespoň pro mne. Pearsovi to valně pod vousy nepůjde, ale to už je jeho věc. A to, že jsi spadl a uhodil se, to provaz zavinil. Ostatně však bez něho by sis byl mohl rozbít hlavu o strop. Provaz jsme přivázali proto, že svou sílu ještě nedovedeš ovládat. Poslyš, Arieli, teď dávej pozor. Ted dovedeš dělat něco, co neumí žádný člověk. Můžeš létat. A abys vzlétl, stačí pouze, aby sis to přál. Můžeš vzlétnout, můžeš létat rychle nebo pomalu, libovolně měnit směr letu, snášet se na zem jak a kam se ti zachce. Stačí jen sebou vládnout tak, jako vládneš svým tělem, když jdeš, vstáváš, usedáš nebo uléháš. Jasně? A teď se ještě jednou poskoč na židli. Ale tou židlí už neškubej, jenom si pomysli, že musíš vzhůru a létat!“

Ariel se posadil na židli, chytil se za opěradlo a pomyslně si: „Teď vzhůru!“ A opravdu. Vznešl se asi tak metr nad podlahu, zakroužil po místnosti a lehce se snesl zpátky k Hydovi. Sám sobě nechtěl uvěřit.

„Jsi chlapík! Rychle pokračuješ.“
„A co bez židle, bez té mohu také létat?“ zeptal se Ariel.
Hyde se rozesmál, že vyprskl červenou slinu.
„Jak pak by ne! Cha – cha – cha – cha! Ty sis myslil, že je židle nějaký letecký přístroj asi jako koště, co na něm lítají čarodějnice?“

Teď ses stal létajícím člověkem. Jsi první člověk, který je schopen létat bez jakýchkoliv mechanismů a křídel. Buď na to pyšný!

Ariel vstal z židle. „Vzhůru!“ vzlétl a zůstal nehybně viset ve vzduchu.
„Cha – cha – cha! Vida, co já jsem to za dobrodruha! Vida, co jsem to já za šarlatána!“ zaburácel Hyde. Vzpomněl si na své vědecké soupeře, jak se naň dívali svrchu a jak by asi koukali. Někdo zaklepal. „Jen prosím, račte dál!“
Dveře pracovny se otevřely. Na prahu stál Bcharava a přes rameno mu do laboratoře civěl Fox.

Při pohledu na Ariela vznášejícího se mezi podlahou a stropem Pears-Bcharava jako by zkameněl, ústa mu zůstala dokořán. Fox křečovitě stiskl seschlé rty a zkroutil se jako otazník. Ariel se plyně obrátil, snesl se níž a zase se vznesl.

„Jen račte dál, pánové! Co je to s vámi?“ vykřikl triumfálně Hyde.

Konečně se Pears přece jen vzpamatoval. A první bylo, že se vrhl k oknu a honem je zavřel. Zavrčel. „Ta neopatrnost!“ Pak Ariela obešel a pokyvoval hlavou.

„Upřímně blahopřeji, pane kolego!“ vypravil ze sebe Fox a s křivým pousmáním přistoupil k Hydovi.

„Tak co? Tohle je, tuším, něco trošičku lepšího než ta vaše moucha, ne?“ zeptal se Hyde a plácl Foxe po rameni tak důvěrně, že se kolega zapotácel.

Ariel se snesl na podlahu. Bcharava-Pears zautíkal k telefonu, požádal o spojení s Brownlowem a poprosil ho, aby pokud možno ihned přišel do laboratoře Charlesa Hyda.

„A jak se takhle cítíš, když poletuješ?“ zeptal se Bcharava Ariela.

„Dobře. Zpočátku je to trochu nepříjemné... tělo... záda...“

„Inu ne! Hlava se motá? Myšlenky se pletou?“

„Vůbec ne.“

„Rozumové schopnosti jsou u Ariela neporušeny... Běda! Tříkrát běda!...“ ušklíbl se Hyde.

Pears ho pohledem umlčel.

Za chvíli tu byl pan Brownlow s paní Drydenovou.

Arielovi poručili, aby se vznesl ke stropu, aby poletoval po místnosti, hned ve stoje, hned zase vleže, pak jako „rybka“, jak vyjádřila svou prosbu paní Drydenová, ať zahne vpravo, pak zase vlevo, ať provede tu a tu figuru, kterou žadatelé uměli jmenovat podle programů letecké akrobacie o leteckých dnech. Paní Drydenová se mohla uvzdychat, hned ze smrtelné úzkosti o Ariela a hned zase z přemíry vzrušení. Pokřikovala:

„Krása! Zázrak! Rozkoš!“

Brownlow si spokojeně mnul ruce a pobádal Ariela k novým a novým přemetům.

„Vždyť mi ho umoríte!“ nakonec dobrácky zvolal Hyde a požádal Ariela, ať už se snese na podlahu.

Všichni, krom Hyda se usadili a Bcharava požádal o slovo a pronesl k Arielovi řeč. A jako vždycky mluvil nabubřele a kazatelsky, samý citát a plno květnatých rčení.

Znovu zdůraznil, co že je to pro Ariela za obrovskou čest, že se stal takoruka vlastním synem Indry, boha nebes a ovzduší a bratrem Maruty, boha větrů, jakou úžasnou mocí byl Ariel obdarován a jaká nesmírná odpovědnost z toho proň vyplývá. A hned také uvedl do provozu své hypnotizérské umění a jal se Arielovi vemlouvati bezmeznou, naprostou poslušnost a hrůzu těch nejstrašnějších trestů, které by ho stihly za nejneopatrnější zpronevěru svému poslání.

„Kdyby sis usmyslil uletět, pak věz, že tě nemine smrt tak strašná, zdoluhavá, nekonečných muk plná a hrůzná, jakou co svět světem stojí žádný člověk na světě dosud ještě nikdy neumíral. Kamkoliv bys uletěl, třeba to bylo na horu nejvyšší nebo do džungle nejdivočejší, v poušti nejpustější nebo i na kraj světa, věz, že tě nalezne všude, neboť naše moc je bezhraničná. A tehda...“ Bcharava se pustil do líčení všemožných muk a trápení, a maloval to všechno tak barvitě, že paní Drydenové začal běhat mráz po zádech a rozvzdychala se. „A ještě jedno pamatuj! Ani jedinému člověku na světě nesmíš svěřit nebo ukázat, že můžeš létat. Ani mluvit o tom se neopovažuj! A neopovažuj se vůbec vznést, kdyby to třeba jen palec nad podlahu bylo, bez našeho výslovného rozkazu. A ani o samotě ve svém pokoji nelétej!“

Při tom všem se Bcharava nespokojil jen hypnotizérskými pohledy, ale všemožně se

Běljajev A. - Ariel

kroutil a rozhazoval rukama, zřejmě aby co nejvíc upevnil sugesci. Nakonec, a to už svým obvyklým hlasem, řekl přísně:

„Teď můžeš odejít do svého pokoje. A neustále měj na paměti má slova.“

Ariel se poklonil, zamířil ke dveřím a ze všech sil se snažil jít jako obvykle, hrozil se každého kroku, aby se nevznep. „Musím jít, musím jít, nesmím letět, jen to ne!“ si neustále v duchu umíňoval.

Bcharava doprovodil odcházejícího Ariela starostlivým pohledem, pak si s úlevou povzdechl, a jako by odpovídal svým vlastním myšlenkám, řekl:

„Ne, neuleti! Úplně jsme ho zbavili vlastní vůle jako všechny ostatní chovance tady v Dandaratu.“

„Ale přece jen jste ho samotného pustit neměli,“ připomněl Brownlow.

„No, no. Copak ho budete teď vodit na řetězu a pouštět jak připoutaný balón?“ ušklíbl se Hyde.

„Mohli jste mu dát průvodce, a ten by ho držel za ruku,“ namítl Brownlow, „a pak zamknout do místnosti bez oken.“

„A co kdyby vám uletěl i s průvodcem?“ zasmál se Hyde.

Drydenová překvapeně vykvikla a Brownlow zdvihl obočí.

„Copak je to možné?“

„Docela,“ odpověděl Hyde. „Stačí, aby byl průvodce lehčí než Ariel.“

„Další komplikace!“ vykřikl Brownlow.

„To všechno jste měli uvážit dřív. Teď už je pozdě. Já svůj úkol splnil, a jak vy si budete svého Indru opatrovat a předvádět, to už není má starost,“ prohlásil Hyde.

„Pane Brownlowe,“ vskočil do rozhovoru Pears, „vaše obavy ráčí být zcela bezpodstatné. Ariel už je dávno na pevném řetězu. Nejenže jsme ho úplně zbavili vůle, ale je trvale v hypnotickém spánku. Já mu hypnoticky vštěpoval poslušnost tak vytrvale, že teď každý můj příkaz považuje za posvátný a neporušil by ho, ani kdyby ho to život stát mělo. To je spolehlivější než železná pouta.“

Prohlašuji, že veškerou odpovědnost беру na sebe.“

Brownlow pokrčil rameny:

„Tak tedy budiž!“ Hyde se zmínil, jak to bude s odměnou a začala bouřlivá tahačka Pearsem. Hádali se tak sverpě, že paní Drydenová dostala strach ze 'chvatu bolení hlavy a vstala. Ihned vstal také Brownlow.

To spolu ještě projednáme, pane!“ řekl Pears Hydovi a provázel

hosty. Vyšli z Hydova domu—Pears s Brownlowem a Fox s paní Drydenovou.

Paní Drydenová se vyptávala Foxe, jak se vlastně tomu „šarlatánovi Hydovi“ podařilo vytvořit létajícího člověka, vůbec neposlouchala jeho výklad a chrlila nové a nové otázky.

A zvířata je možné také učinit létajícími? Na příklad takhle kočičku?“ vyptávala se.

„Ano, sám jsem viděl létat psíka, pak žábu...“

„To je opravdu úžasné. Ano, tak to udělám. Hned si pana Hyda zjednám, aby z mé micinky udělal létající kočku. Bude mi vždycky večer z balkónu odhánět netopýry. Víte, pane Foxi, já se tak strašně bojím netopýrů! Celý večer mi vždycky zkazí.“

A večery, ty já ze všeho nejraději. Vždyť přece tady v Indii, tady v Madrasu, tady vlastně člověk skutečně žije jenom večer. Ach! To bude potom nádhra!“

A protože se paní Drydenová nezabývala okultismem výhradně, protože zároveň také skládala básně, dlouze vzhledla svýma bezbarvýma rozšířenýma očima k nebesům a začala improvizovat:

Po nebi poletoval netopýr, a za ním kočka, jako výr...

Pears a Brownlow v tak poetickém rozpoložení nebyli.

Pears se dotazoval Brownlowa, zda s Hydovou pomocí vyrobí Dandarát další létající lidi, nebo zda Ariel zůstane jediným létajícím člověkem. A zda by v takovém případě, aby náhodou Hyda někdo nepřelatal, zda by v takovém případě nebylo záhodno učinit příslušná

opatření...

„Zavraždit Hyda?“ Brownlowovi stačilo půl slova, aby pochopil. Zamyslel se a řekl:

„Zatím je nutno se postarat, aby nám neodešel. Další létající lidi vyrábět nebudeme. Ale s Arielem by se mohlo něco přihodit, a Hyda bychom pak mohli ještě potřebovat. Dbejte jen, aby Hyde nemohl navázat spojení s vnějším světem.“

Rozumíte mi?“

Pears přikývl a odpověděl:

„Zařídím.“

Kapitola šestá
Do neznáma

Běljajev A. - Ariel

Ariel vyšel z Hydovy laboratoře a dal se do koleje stezičkou parkem. Našlapoval opatrně, jako by se teprve učil chodit a došlapoval podešvemi sandálů tak důkladně, že písek pod nohama pronikavě skřípěl. Byl si jist, že ho sledují. Pořád ještě byl cele v zajetí bezprostředních dojmů z laboratoře. Může létat! Tato myšlenka ho naplňovala slastným vzrušením. Ale měl strach si uvědomit jeho příčiny hned zde, v parku, za slunečního světla, provázen pohledem Bcharavy, který v zádech cítil. Ariel se bránil, nepřipustil, aby na povrch vědomí vystoupily myšlenky, které se v jeho srdci rozjásaly jak jitrní píseň. Svoboda! Volnost! Zpíjel se jenom melodií této písně.

Až teprve za rohem, velmi opatrně, aby myšlenka nepřešla v čin, si pomyslí: „Stačilo by, abych si řekl chci, a mohu se vznést a uletět z této nenáviděné školy, pryč od těchto strašných lidí.“ A tím úporněji, tím důkladněji našlapoval po skřípajících oblázcích.

Nikdy, celá ta dlouhá léta pobytu ve škole, neopouštěla Ariela myšlenka uprchnout a na svobodě vyzvědět svou minulost a vypátrat své příbuzné. Přes všechny záповědi a zákazy, přes všechny domluvy utvrzované hypnózou, když býval v noci o samotě, snažil se vyvolat si v paměti vzpomínky z raného dětství, z doby, než ho odvezli do Dandaratu.

Někdy se mu obrázky z této minulosti, pouhé úryvky, jež uchovala jeho paměť, zjevovaly i ve snu, a tyto sny bývaly dokonce jasnější než vědomě přivolávané vzpomínky.

Vídal úplně jinou zemi, olovenou oblohu, uliční lampy, matně probleskující hustou, šedivě rezatou mlhou, obrovské, v mlhách a deštích zbobtnalé budovy, lidi, kteří se náhle zjevovali a stejně náhle mizeli v ponurých chuchvalcích dýmu...

Sedí v autu a vyhlíží do tohoto učmouděného, sychravého, rozmáčeného světa...

Náhle se obraz mění...

Veliký pokoj. Ohromný krb, polena v něm plápolají. Ariel na koberci a staví si domek z kostek. Vedle na hedvábné podušce světlovlasé děvčátko, a podává mu kostky. V měkké lenošce, u krbu, s otevřenou knihou na klíně, stařenka v černém krajkovém čepečku přísně shlíží přes brýle...

Do pokoje vchází člověk v černém. Má zlé, jako výr kulaté oči a odporně falešný úsměv na rtech. Tohohle člověka se Ariel tolik, tolik bojí a k smrti ho nenávidí! Člověk v černém jde po koberci, úsměv se mění v úškleb, oči jiskří zlobou. Rozšlapává domek z kostek. Ariel pláče, a... probouzí se.

Za oknem obrysy palmových listů, na obloze trpytné veliké hvězdy... Každou chvíli se kolem okna mihne netopýr... Dusná noc, Indie... Dandarat...

Někdy se Arielovi zdává, že je v malém, dusném, rozkolébaném pokojíku. Za kulatým oknem se vzdouvají obrovské, strašné, zelené vlny. A proti Arielovi na divaně člověk v černém, ještě strašnější než vlny, týž, co mu ve snu nebo ve skutečnosti rozdupal domek z kostek...

Jiné vzpomínky z nejranějšího dětství Arielova paměť "neuchovala. Peklo Dandaratu v ní vyhladilo minulost. Ale nicméně v Arielově srdci tyto zlomky vzpomínek žijí jako několik stébelek trávy v písečné poušti.

Osamělost, smutné dětství, neradostné mládí. Bez příbuzných, bez přátel... Jenom tady šarad... Chudák šarad! Teprve na prvním stupínku všech těchto útrap, všech těchto muk. Vyrvat ho tak z tohoto pekla! Mohu létat!..." Ale Ariel vůlí zahání tuto myšlenku a pevně došlapuje na zemi.

Arieli! Bratře!" radostně šeptá šarad, jen přítel otevřel dveře, ale okamžitě umlká při pohledu na přísný výraz tváře. Zřejmě není čas na rozprávku.

Zazněl gong, volající k snídani a přátelé jdou do jídelny mlčky, ani pohledem nedávají znát své přátelství.

Ten den vychovatelé několikrát pokárali šaradu pro nepozornost. Byl to ale den bez konce!

Před západem slunce přišel do Arielova pokojíku Bcharava a přikázal Arielovi, aby si nezapomněl u školního hospodáře vyžádat nový oblek.

„Zítra v pět ráno přijdu pro tebe. Buď připraven. Umyj se a oblékni se do nových šatů.“

Ariel pokorně přikývl.

„Jak pokračuje šarad?" zeptal se už na odchodu Bcharava.

„Spatně se soustřeďuje," odpověděl Ariel.

„Větší přísnost, víc trestat," řekl Bcharava, zlostně pohlédl na chlapce a odešel.

Jako každý den, než se směli uložit k spánku, uložil Ariel šaradovi, aby přečetl nahlas několik úryvků z posvátných knih. Přikázal mu to klidně, přísně, ať jen šarad čte hlasitě, s přednesem jak náleží.

Přesto však šaradovi neuniklo, že se Ariel při poslechu několikrát chvatně podíval z okna a pokaždé se mu přitom stín neklidu mihl v tváři. Stromy v parku

šuměly v prudkých závanec větru věstícího dešť. Z dálky bylo slyšet slabé dunění hromu, ale na obloze se stále ještě třpytily hvězdy. Až teprve když pravý okraj širokého pruhu mléčné dráhy začal temnět od vylézajícího mraku, vydechl si Ariel s úlevou. Za chvíli se ozval šelest prvních těžkých krupějí deště. V temnotě příjemně zazněl gong, oznamující, že nastal čas, aby se chovanci uložili k spánku.

Šarad zavřel tlustý svazek. Ariel sfoukl lampičku. Seděli zády k sobě na rohoži, potichu, potmě.

Chlapec zaslechl, že Ariel vstal. Sám také vstal. Ariel ho objal a potěžkal. „Jako pírkó!“ šeptl Ariel a něčemu se potichu zasmál. „Chceš, abych tě zdvihl ještě výš?“

Šarad pocítil, že ho Ariel vyzdvihl vysoko, velmi vysoko, až někam ke stropu, chvíli ho podržel nahoře a spustil. Jak tohleto je možné? Copak ten Ariel má tak dlouhaté ruce?

„Ulehni, Šarade!“ zašeptal Ariel.

Oba ulehli na rohožku a Ariel zašeptal chlapci do ucha.

„Poslyš, Šarade! Hyde ze mne udělal létajícího člověka. Rozuměj, mohu teď létat jako pták.“

„Ale vždyť nemáš křídla, bratře?“ zeptal se Šarad a šmátral Arielovi po zádech.

„Dovedu létat bez křídel. Jako létáváme ve snu. Asi mne chtějí ukazovat lidem jako zázrak. Ale já... já chci uletět z Dandaratu...“

„Co si tu bez tebe počnu?“ rozplakal se Šarad.

„Pst, neplač! Chci tě vzít s sebou. Jsí jako pírkó, a myslím, že dokážu uletět i s tebou.“

„Vezmi mne, vezmi odtud, dado! Je tu tak zle, taková hrůza je to tady! Zemřu tu bez tebe!“ šeptal chlapec.

„Však tě vezmu... Slyšíš, rozpršelo se. To se hodí. Potmě nás nikdo neuvidí... Okno je otevřeno... Pst... Někdo jde... Mlč!“

Vrzly dveře.

„Arieli, spíš?“ uslyšeli Bcharavův hlas. „Arieli!“

Ariel sebou na lůžku škubl, zhluboka si vydechl, a pak, jako by se znenadání probudil, vyhrkl: „Ach, to jste vy, učitel, otec Bcharava!“

„Proč sis nezavřel okno, Arieli? Podívej, co je na podlaze vody!“ Bcharava zavřel okno, stáhl roletu a mlčky odešel.

Ariel pochopil. Bcharava ho hlídá, nevěří. Okno se dá otevřít, to je pravda, ale Bcharava určitě dal okno střežit zvenku. Stačí vytáhnout roletu a hlídky všechno zalarmují...

Šarad vedle na rohoži se celý roztrásl jako v záchvatu zimnice. Venku už lije jako z konve. Bouřka se blíží, rachot hromu je stále častější, hlasitější.

Blesky se množí a průsvitnou roletou osvěcují pokojík modravým světlem. Ariel stojí u okna, mračí se. Pak sundává z dřevěného věšáku ručník a šeptá Šaradovi:

„Za mnou!“

Poodhrnují rákosovou stěnu. Vstupují do vedlejší místnosti. Tichounce, tiše se kradou na chodbu. Úplná tma. Ariel jde napřed. Za ním Šarad. Křečovitě svírá konec ručníku. Všechno spí. Kolem dokola naprosté ticho. Sestupují a vystupují po schodištích, neslyšně procházejí dlouhými chodbami, nakonec vystupují po dřevěných točitých schodech.

Ariel otvírá průlez na střechu. Oslepil je blesk, ohlušil rachot hromu, pohltil lijavec. Vylézají na rovnou střechu..

„Na záda, Šarade!“ šeptá Ariel.

Šarad vyšplhal Arielovi na záda, Ariel si ho přivázel ručníkem a vzpřímil se.

Rozhlíží se. Zablesklo se a Ariel spatřil pod sebou široké nádvoří, zatopené vodou a blyštící se jako jezero. Budovy Dandaratu, vysoká zeď kolem dokola. Tam v dálce světlá Madrasu, za Madrasem oceán. Ariel cítí na zádech, jak se Šarad třese.

„Už poletíme?“ šeptl Arielovi do ucha. Ariela se zmocňuje vzrušení. Doopravdy se vznese? V místnosti, tam se to snadno létalo, ale teď, v bouřce, lijáku, s Šaradem na zádech... Co když spadnou na nádvoří?

Zařinčel gong. Na tuto dobu něco úplně nezvyklého. Poplach! V tu chvíli Ariel v duchu spatřil Bcharavovu rozlícenou tvář, vzpomněl si, jak vyhrožoval. Ariel se vznesl nad střechu.

Hlava se mu zatočila, myšlenky se zakalily.

Jako letoun, který zakroužil nad letištěm, než se vydá určeným směrem, zakroužil Ariel nad střechem. Nádvoří už se naplnilo výkřiky, zazněl výstřel, rozžehla se světla venkovních lamp, v oknech se rozblíkal lampičky.

Proudem tropického lijáku se Ariel pustil nazdařbůh, a aby se mu snáz letělo, dal se po větru, dujícím od jihozápadu.

Běljajev A. - Ariel

Dole se mihlo nádvoří, rovné střechy, park, zdi... Vítr unáší Ariela k oceánu. Po levici, ve světle blesků, vidí Ariel pohoří, vpředu madráská světla. V pevnosti sv. Jiří září ohnivé oko majáku. Ted letí Ariel nad písečnou planinou tak nízko, že vidí rýžová pole. A opět píščiny... Déšť bičuje tělo, vítr sviští v uších, cuchá vlasy. Dole se plazí vlak, svítící had. Po vlnách oceánu pluje parník. Blíží se k přístavu, sirény houkají. Madras. Rmutná říčka Kubana se vylila z břehů. Úzké, křivolaké uličky „Černého města“, změt nízkých cihlových domků a bambusových chýší, klaxony aut, zvonění tramvají. Nad střechami města ční kupole observatoře, nabobův palác. Ted přeletují botanickou zahradu. Ve světle uličních lamp a v záři blesků lze rozpoznat kokosovníky a datlovníky, indické smokvoně s kořáním spuštěným z větví, bambusové háje, kávovníky. Z cestičky v parku je slyšet výkřiky. Až teď si Ariel uvědomuje, jak neopatrně si počíná, že letí nad městem. Ale let ho tak ohromil, že není pánem svých myšlenek. Chvílemi mu to všechno připadá jako sen. Šarad něco volá, ale v šustotu lijáku a svištění větru mu Ariel nerozumí... Nakonec Šarad vykřikl Arielovi přímo do ucha: „Lidé nás vidí!“ Místo odpovědi Ariel prudce odbočil na západ k horám. Cítí, že slábne. Celé tělo jako by bylo v parní lázni, těžko se dýchá. Ale musí uletět co nejdál od Dandaratu, pryč od Madrasu. Dunění hromu začíná utichat, liják slábnout, ale vítr nepřestává. Opět je unáší k oceánu. Ten je může zahubit. A Arielovi ubývá sil. Šarad se drží jako klíště. Ariel cítí na zádech teplo svého chráněnce. Letí a letí, v bouři a temnotě, do neznáma.

Kapitola sedmá Bowden a Huzzlon

Advokáti Bowden a Huzzlon, Londýn, City, King-William Street, měli kancelář těsně u kostela. Z okna kanceláře bylo vidět ve výklenku sochu Panny Marie, začernalou od londýnských mlh a sazí, a bití orloje na věži kostela přehlušovalo i sípot a chrapot starodávných kancelářských hodin v černé červotočivé skřini, tak ohromné, že by se do ní snadno vešli Bowden i s Huzzlonem – vyzábli vyholení starci v staromódních šatech, jeden druhému jako by z oka vypadli. Třicet let už sedí proti sobě u psacích stolků, které by se spíš hodily do muzea, oddělení od svých koncipistů a písařů skleněnou stěnou. Sklem mohou mít stále na očích všech svůj personál a přitom projednávat tajné záležitosti své firmy bez obav, že by něco mohlo dolehnout k uším zaměstnanců. Ostatně však spolu mluvívají jen velmi zřídka, rozumějí si na půl slova. A třicet let už stále stejně úradují. Bowden otvírá korespondenci, každý dopis pozorně přečte, dole v rohu přičiní záhadnou značku a podá dopis Huzzlonovi. Ten znovu dopis přečte, prohlédne si klikyhák, kývne hlavou a připiše, jak a kdo ze zaměstnanců má dopis vyřídit. Jen málokdy se jejich názory rozcházejí, a když už se to i stane, stačí pár slov nebo několik nesouvislých vět, a jsou zajedno. Bowden a Huzzlon je stará známá firma, specializovaná na záležitosti týkající se dědictví, závětí a opatrovnictví. A nezahazuje se ledajakými klienty. Je k službám jen doopravdy bohatým lidem. A není tedy divu, že si za ta léta oba majitelé advokátní kanceláře pomohli k velmi značnému jmění, jehož rozměry značně převyšují zákonné sazby honorářů. Tato stránka věci je však firemním tajemstvím, pečlivě strážěným v hlavních knihách za pancéřovými stěnami ohnivzdorných pokladen. Toho slunného rána, jaká jsou v Londýně věru vzácná, jako vždycky Bowden otvíral korespondenci a přečtené dopisy, opatřené záhadnou značkou, odkládal naproti na psací stůl svého společníka. V pravém rohu tlusté, šedomodré obálky bylo poštovní razítko Madrasu. Bowden chvatně obálku rozřízl a pohroužil se do čtení dopisu. A čím dál četl, tím více stiskal uzounké vyschlé rty. Dočetl dopis a zapjal rádio. Hlásilo burzovní zprávy, ale Bowden neposlouchal. Zapjal rádio jenom proto, aby personál za skleněnou stěnou nemohl zaslechnout ani slůvko z toho, o čem si promluví s Huzzlonem. Muselo jít o poradu velmi důležitou, protože se Huzzlon podíval na Bowdena tak upřené a vyvalil oči tak, jako se dívá výr. Hlasatel však dělal zvukovou clonu zbytečně. Bowden nic. Mlčky předal Huzzlonovi dopis, ten ho pozorně přečetl, a vklál bělavé zraky do očí svého společníka. Hezkou chvíli tak seděli, jako by spolu mlčky rozprávěli.

A opravdu. Za těch několik minut si toho museli hodně povědět, nebo správněji, oba si jistě touž věc důkladně promysleli, zopakovali si všechny okolnosti jednoho ze svých nejvýnosnějších, ale zároveň nejkomplikovanějších případů – záležitosti Halton.

Před několika lety zemřel starý klient firmy Bowden a Huzzlon, bohatý majitel pozemků a továrník, baronet sir Thomas Halton. Zanechal po sobě dvě nezletilé děti, Aurelia a Janu. Podle závěti celé obrovské nemovitě a velká část movitého jmění Thomase Haltona připadla jeho synu Aureliovi. Na dobu, než dědic dosáhne plnoletosti, ustanovila závět za opatrovníky celého tohoto obrovského jmění Bowdena a Huzzlona. Pro ty znamenalo poručnictví opravdový zlatý důl. Ruku v ruce s ostatními členy opatrovnického sboru používali svěřeného majetku tak obratně, že rok od roku velmi podstatně rostlo jejich vlastní jmění. Přesto však se nemohli smířit s tím, že až dědici dosáhnou plnoletosti, musí tento zdroj příjmu vyschnout a Aurelius převezme značně zkrácené, ale nicméně stále ještě velmi velké jmění. Kdyby se stalo a Aurelius zemřel, dříve než dosáhne plnoletosti, zdědila by po něm majetek jeho sestra Jana, ale ta je starší než její bratr, a tehdy by opatrovnictví skončilo ještě dříve, jakmile ta dosáhne plnoletosti. Proto pro mazané opatrovníky bylo ze všeho nejvýhodnější, aby Aurelius sice zůstal naživu, ale ani po dosažení plnoletosti se neobešel bez opatrovníků, čili nenabyl svéprávnosti. Podle zákona něco takového bylo možné jen tehdy, kdyby se dokázalo, že Aurelius není duševně zdrav.

A o to právě Bowden a Huzzlon stůj co stůj usilovali. A nebylo to poprvé, co své opatrovance dostali do ústavu pro choromyslné, kde podplacení lékaři dělají z normálních dětí lidi duševně choré. To však byla věc, která stála hodně peněz. A v tomto směru madraská škola Dandaratu velmi vyhovovala, tam se s lidmi dalo mnohem líp mluvit, protože jim o úplatu tolik nešlo, a Bowden a Huzzlon dobře věděli, že výsledky jsou stejné. A navíc ještě měla madraská škola tu výhodu, že Indie je daleko, a proto dohlédací orgány, s nimiž, mimochodem řečeno, Bowden a Huzzlon byli jedna ruka, ale hlavně dospívající chráněnka Jana nemohly dost důkladně kontrolovat Aurelioovy osudy. Ze všech těchto příčin sám Bowden odvezl Aurelia, ještě úplné děcko, do Dandaratu. Ale protože se úřady k této škole nehlásily, dělaly, jako by o ní nevěděly, v poručnických zprávách, předkládaných dohlédacím úřadům, figurovala smyšlená škola pro výchovu a léčení nervově chorých dětí. Tiskopisy, podpisy a zprávy této školy padělal Dandaratu.

Když pan Bowden malého Aurelia do Dandaratu přivezl, velmi důkladně projednal celou záležitost s ředitelem školy Pearsem-Bcharavou a dal mu podrobné pokyny. Život a tělesné zdraví Aurelioovo je nutno stůj co stůj uchovat, ale pokud jde o nervovou soustavu a vůbec o duševní stav, ať se jen škola snaží, aby je co nejvíc rozvrátila. O nějakém vzdělání, jaké dostávají děti v Evropě, o něčem takovém nesmí být ani řeči. Škola se musí postarat, aby Aurelius rozumově úplně zaostal. A co se praktických znalostí týče, ty škola v Aureliovi vůbec nesmí rozvíjet a s praktickým životem nesmí Aurelia seznamovat. Nepodaří-li se škole Aurelia zcela zbavit rozumu, musí dokázat alespoň tolik, aby ho udržela na dětském stupni duševního vývoje.

Pears okamžitě pochopil, co se od něho chce a slíbil, že z Aurelia udělá úplného idiota. Už ne tak rychle, ale nakonec přece jen se dohodli i o penězích.

Úplně spokojený Bowden se vrátil do Londýna. Na celou zprávu o obchodní cestě do Madrasu, jak ji Bowden podal svému společníkovi, stačila dvě slova: „V pořádku“. A Huzzlon se už dál nevyptával.

Dvakrát do roka podával Pears Bowdenovi a Huzzlonovi úřední hlášení pro opatrovnický sbor a soukromou zprávu, jak se věc s Aureliem daří.

Zpočátku byla tato soukromá sdělení pro opatrovníky velmi povzbudivá. Ale později se ve zprávách začaly množit věty tohoto rázu: „S výchovou Aurelia-Ariela je bohužel těžká práce,“ a společníci velmi dobře věděli, co to znamená.

Nicméně však se naděje nevzdávali. I když to dopadne nejhůř a Aurelia se nepodaří zbavit rozumu úplně, nebude určitě zatěžko dosáhnout, aby soud prohlásil Aurelia za nesvéprávného. Ve všech zprávách opatrovnickému sboru Bowden a Huzzlon zdůrazňovali, jak jejich svěřenec rozumově zaostává, že je to s jeho duševním vývojem velmi špatné. Byli úplně klidní. Vždyť přece až jednou úplný dětina s ochmyřenou bradou předstoupí před lékařskou posudkovou komisi, opatrovnický sbor a soud, a až nebude schopen zodpovědět ty nejobyčejnější otázky: který je dnes den, který je teď měsíc, kolik je vám let, jaké jste národnosti a jakého vyznání? – a na každou z těchto otázek odpoví: Nevím! všem bude jasné, jak je na tom duševně uboze. A ostatní, to už obstarají přátelské vztahy se soudními znalci a lékaři a se členy opatrovnického sboru. Tak plynula léta. Aureliovi už zbývalo do plnoletosti všeho všudy jen několik měsíců, když přišel dopis, který přinutil Bowdena, aby zapjal rádio.

Pears psal, že Aurelius už Dandarát absolvoval, ale že do plnoletosti samozřejmě může v Dandaratu zůstat.

A protože prý „duševní stav Aurelia-Ariela Haltona bohužel není takový, jak by si bylo přáti“, musel Pears Aurelia nechat podrobit

zvláštnímu léčení metodou profesora Hyda, o kterém pp. Bowden a Huzzlon „ví, jaký je to zkušený lékař a znamenitý vědec. Ale, stokrát bohužel, ani zákrok profesora Hyda neměl znatelný kýžený účinek na Arielovy duševní schopnosti, přičemž však nicméně nebyl bezvýsledný. Nečekaně pro všechny i pro profesora Hyda samého nabyl Aurelius neobyčejné a vskutku zázračné schopnosti, které těžko uvěří, kdo se na vlastní oči nepřesvědčil, a to schopnosti létat v povětří bez jakéhokoli přístroje. A tento božský dar činí z Aurelia člověka užitečného pro ony veliké cíle, které si vytyčuje naše společnost pro upevňování náboženství“. Když Pears psal dopis na nečisto, napsal zprvu „neocenitelného“, ale potom přece jenom z opatrnosti toto slovo škrtl a nahradil slovem „užitečného“.

„A nemají-li velevázení pp. Bowden a Huzzlon nic proti tomu, jsou TS a SOV (tj. Theosofická společnost a Společnost okultních věd) ochotny využít Ariela k svým cílům, samozřejmě až teprve po té, když byl prohlášen za nesvéprávného.“ Nakonec se přece jen halasné hlášení tlampače hodilo. Bowden se naklonil k Huzzlonovi a řekl: Nezbáznil se ten Pears?”

Stává se to, když někdo má věčně co dělat jenom s blázný,“ přikývl Huzzlon. Ale pro všechny případy...“ Bowden nedomluvil a začal něco rychle psát na telegrafní tiskopis. Načmáral několik vět a podal Huzzlonovi tiskopis, na němž stálo:

„Nic nepodnikat bez našich pokynů. Učiňte všechna opatření potřebná k ochraně. Bowden, Huzzlon“.

Huzzlon přikývl, doplnil na tiskopise adresu a okénkem předal telegram k odeslání.

„Jeden z nás tam asi bude muset zajet,“ řekl Huzzlon.

„Ano,“ odpověděl Bowden.

Společníci se na sebe zadívali. Hodnotili novou situaci...

„Jana,“ po delší odmlce řekl Bowden, čímž udal nový směr myšlení svému společníkovi.

„Ano,“ odpověděl Huzzlon.

A oba se pohroužili v přemýšlení, jehož hlubokost jim mohli závidět všichni jógové.

Kapitola osmá

Kámen úrazu

Při jakémkoliv rozhodování o Aureliových osudech nebylo možno nedbat Jany. Vždyť to byla jeho sestra a dědila by po něm. Tahleta Jana! Její povaha působila opatrovníkům mnoho trápení a nepříjemností. Pro Bowdena a Huzzlona byla učiněným kamenem úrazu, věčně jim dělala starosti. Svojně ji nenáviděli.

Už v dětství byla Jana výlupek vzdorovitosti a neposlušnosti. A když povyrostla, začala se vůči svým opatrovníkům chovat vyloženě odmítavě a nedůvěřivě. Od Aurelioova odjezdu do Indie se jí Bowden a Huzzlon snažili namluvit, že její bratr je duševně chorý, že se léčí a že je vyloučeno, aby se s ním jeho sestra setkala, že by mu to velmi uškodilo. „Nevěřím vám! Kde ho skrýváte? Chci ho vidět!“

Dokud Jana nedosáhla plnoletosti, čili podléhala opatrovníckému sboru, Bowden a Huzzlon si s ní jakžtakž věděli rady. Ale Jana byla starší než Aurelius, před několika měsíci už plnoletosti dosáhla, a oslavila ten den důkazem nejčernějšího nevděku vůči svým opatrovníkům. Svěřila správu svého majetku nejzarytějšímu nepříteli a konkurentovi firmy Bowden a Huzzlon advokátovi Georgu Dotallerovi.

Zplnomocnila ho, aby spravoval všechny její záležitosti. A od téhle dvojice, Jany a Dotallera, od těch teď mohli čekat věru jen pikle a nepříjemnosti.

Zrovna včera spáchala nezdvořilost, která velectihodné společníky velmi pohoršila. Představte si, ta neslušnost! Přišla se svým novým advokátem do jejich kanceláře a ztropila učiněný skandál. Docela hlasitě všichni zaměstnanci to mohli snadno vyposlechnout – žádala aby jí řekl, kde její bratr je, a co víc, dokonce pohrozila, že nevyhoví-li její žádosti, požádá o pomoc příslušné úřady!

Bowden rozhořčeně protestoval proti „tomuto hrubému porušování jejich opatrovníckých práv“.

Ze svého jednání jsme povinni skládat účty jen a jen opatrovníckému sboru,“ prohlásil.

Pak sama požádám opatrovnícký sbor, a ten mi musí sdělit, kde je můj bratr!“

rozkřikla se dívka a odešla se svým advokátem. Ani ruku svým bývalým opatrovníkům nepodala!

A situace je doopravdy taková, že Jana může prosadit svou. A Jana, ta zase je doopravdy taková, že se nebude rozpakovat a rozjede se do Indie bratra hledat. A co z toho všeho může pojit, najde-li bratra v úloze nějakého člověka, který létá v režii theosofů a okultistů? Celá záležitost se může provalit, a ta ostuda! Je bezpodmínečně nutno stůj co stůj Janu zdržet, než...

Bowden odtrhl své zraky od zraků svého společníka a rychle načrtl text nového šifrovaného telegramu Pearsovi:

„Aurelia spolehlivě skryt. Připravte se na příjezd jeho sestry.

Bowden, Huzzlon.”

Od opatrovníckého sboru může Jana dostat jen adresu smyšlené „školy a léčebného ústavu pro nervově choré děti”. Samozřejmě, tuto školu nenajde. Ale nedej bože, aby se tak dandaratští zbláznili a začali létajícího člověka ukazovat, to potom by se zvěst o takovém zázraku okamžitě roznesla nejen po celé Indii, ale po celém světě, a když Jana už jednou v Indii bude, jistojistě si takovou zázračnou podívanou nenechá ujít. Dejme tomu, že Aurelia nepozná. Jak by také mohla, dnes už je to mládenec takřka plnoletý, a ona viděla ještě úplné děcko. Ale nicméně je nutno vyloučit jakoukoliv možnost setkání.

Bowden však ani nestačil předat Huzzlonovi nový telegrafní tiskopis, jeden ze zaměstnanců položil okénkem na jeho stůl právě došlý radiogram:

„Aurelius skryt. Organizujeme pátrání.

Pears.” Nad tímhle Bowdenovi zůstal rozum stát. Ještě telegram s příkazem skryt Aurelia ani neodeslal, a už je tady zpráva, že je skryt. Nebo to bude nějaká telegrafická zkomolenina? Ale co ta věta, že „organizují pátrání”, ta přece tomu všemu dává úplně jiný smysl.

„Ze by jim ulít!? Lajdáci!” zašeptal Bowden a předal svému společníkovi telegram tak chvatně, že jím div Huzzlona nepraštil.

Huzzlon si telegram přečetl a oba se opět, jako dva sýčkové, zahleděli jeden druhému do očí.

Nezbývá než do Indie zajet. A to stojí hodně peněz. Už to tak vypadá, že celé to pátrání po Aureliovi je přinutí, aby sáhli do kapsy.

A ani Bowden ani Huzzlon rádi do kapsy nesahali, i když to náhodou byla teď kapsa Aurelioiva. Vždyť jeho kapsa je jejich kapsa. Nešlo by to tak nějak zařídit, aby to zaplatil někdo jiný? Bowden opakoval:

„Jana.”

„Ano,” odpověděl Huzzlon, jehož sled myšlenek byl vždycky stejný jako Bowdenův.

Kapitola devátá Lidské mraveniště

Janu velmi překvapilo, když ji ještě téhož večera navštívil Bowden.

„Výhrůžka zřejmě účinkovala,” pomyslila si a nabídla hostu židli.

„Včera jsme se spolu tak trochu nepohodli, Jano,” začal Bowden a uvelebil se.

„Ale musíte mi rozumět. Vždyť nejsem sám. Kdybych vaší prosbě vyhověl a řekl vám Aurelioivu adresu, mohl by se můj společník urazit, že mu nedůvěřujete – o sobě nemluví – chcete-li se přesvědčit, jak je o vašeho bratra postaráno.”

„Mně je úplně jedno, zda se váš společník urazí nebo neurazí. Jsem Aurelioiva

sestra a mám právo vědět o svém bratrovi a setkat se s ním!” odpověděla Jana.

„To je přesně můj názor,” řekl smířlivě Bowden, načež se odmlčel a zasteskl si:

„Poslyšte, Jano, velmi mne mrzí, že to mezi námi neklape.”

„A kdo to zavinil, pane Bowdene?”

„Jestliže jsme vám dosud tajili, kde váš bratr je, pak opravdu jen proto, že na tom trvají lékaři. Podle nich prý vaše shledání s bratrem může mít velmi zhoubné následky pro jeho zdravotní stav. Jakékoliv vzrušení, i radostné, je vašemu bratru nebezpečné.”

„Nevěřím vám!”

Bowden si povzdechl a zatvářil se ukřivděně.

„Pochopte přece, co způsobí váš vrtoch...”

„Vrtoch? Preje-li si sestra spatřit svého bratra, tomu říkáte vrtoch?” „Ale

vyhovím-li vašemu přání, mohu ublížit Aureliovi, za jehož zdraví odpovídám jakožto opatrovník. A odpírám-li vyhovět, zlobíte se na mne a podezříváte nás.

Tím trpí dobré jméno, čest a pýcha naší firmy. Ale což. Jak si tedy přejete. Už jste plnoletá, a jste přece Aurelioiva sestra. Už odpovídáte za své jednání.

Povím vám tedy, kde Aurelius je, ale pod jednou podmínkou. Zajedete-li za ním, musím být při vašem setkání s bratrem. Tím jsem povinován svému opatrovnictví.”

Janě se s Bowdenem jet nechtělo. Ale jeho návrh přece jen celou věc zjednodušoval. S Bowdenem svého bratra najde mnohem dřív a snáz. Proto nic

nenamítala. „A protože tato cesta," pokračoval Bowden, „znamená nejen ztrátu času, ale zároveň značný náklad, a vy jste si ji zamlouvala... pardon, podnikáme ji na vaše přání..."

„Všechno zaplatím," přerušila ho Jana. „A nejen za vás, i za pana Dotallera. Ten pojede se mnou."

Bowden se zamračil. Zase ten Dotaller. Ale opatrovník znal Janu, co je to za paličáka. Musel přikývnout.

„Mám objednat lodní jízdenky?" zeptal se.

„Sama je objedná, ale nepoplujeme, poletíme."

„Tak naspěch? Přijde to příliš drahé."

„To je má věc."

Bowden se zamyslel. Báł se cestovat letadlem. Ale čím dříve budou v Madrasu, tím líp. O tom, že Aurelius uprchl, nebo, jak tam stálo „uletěl", o tom se nezmiňoval. Příliš se to vymykal zdravému rozumu. Možná, že se Pears doopravdy zbláznil.

Tím spíš je však bezpodmínečně nutno všechno zjistit tam, na místě.

„Takový podnik nepříjde levně," opakoval Bowden. „Je to cesta daleká."

„Francie? Švýcarsko? Itálie?" zeptala se Jana.

„Indie," odpověděl Bowden.

„Indie!" vyhrkla Jana. „To opravdu není zrovna blízko." Zamyslela se. „Ale co na tom. Tím spíš. Najmu osobní letadlo."

Bowden se odporoučel a Jana osaměla. Vida, kam Bowden s Huzzlonem jejího bratra uklidili. To není jen tak. Indie! Země s podnebím pro Evropany tak strašným! Země, kde řadí zimnice, mor, cholera, hadi, tygři... To bylo tak asi všechno, co Jana o Indii věděla. Zaběhla do knihovny a pustila se do hledání knih o Indii. Honem honem se chtěla něco dovědět o této tajemné zemi. Nazdařbůh se probírala v knihách a na přesáčku hltala stránku za stránkou. Za chvíli z toho všeho měla v hlavě úplný zmatek. Všechno je to tam tak složité, kromobyčejné, nepochopitelné... Směsice ras, kmenů, jazyků, nářečí, kast, náboženství... Snědí arijci, Indové, kávové hnědí Drávidové a ještě tmavší domorodci... Arijské jazyky: hindustánština, bengálština, maráthština; drávidské jazyky: telingánština, tamilština, tibetsko-barmánská nářečí... Přes dvě stě různých jazyků... Kasty... bráhmani-zřeci, kšatriové-vojáci, vajšjové-obchodníci a řemeslníci a šudrové-rolníci; a všechny tyto kasty se ještě dělí v podkasty, kterých je 2378... Kasty dědičných lékařů, cukrářů, zahradníků, hrncířů, hvězdoporců, šumarů, akrobatů, básníků, tuláků, nářkáčů, žebráků, hrobařů, katů, sběračů kravského trusu, bubeníků... A všichni asi nosí zvláštní kroj. Ta pestrost!... „Čisté kasty" - cukráři, prodáváci voňavek, prodáváci betelu. Co to je vlastně tenhle betel? Lazebníci, hrncíři... Všichni na sebe navzájem nevraží, jedni druhých se štítí, jeden druhého se bojí dotknout, aby se neposkvrnil... Zedníci opovrhují kominíky, kominíci se štítí jircháři, jircháři pohrdají pohodnými. Už jen svým dechem poskvrňuje pária okolí na vzdálenost 24 - 38 - 46, i 64 kroků. Nejposkvrnivější dech mají sběrači mršin... Bráhmani, buddhisté, křesťané, mohamedáni... Bezpočet sekt a bezpočet náboženských sdružení... Třiatřicet miliónů bohů. Šest miliónů vdov. Kde se bere tolik vdov? Ano, tady to stojí. Vdova v Indii nemá právo se podruhé provdat. Mezi vdovami je jich sto tisíc do desíti let a tři sta tisíc do patnácti let... Vdově oholí hlavu, zpřelámou náramky na rukou a nohou, příbuzní zemřelého muže jí vezmou všechny cennosti. Strašný život, napůl vězení, napůl smutek... Pro většinu vdov je tento život nesnesitelný, končí sebevraždou... O nové Indii, o nových lidech, o nových indických ženách, o něčem takovém se Jana ze svých knih nic nedověděla. Výsledkem byla skličující představa země jako obrovského, zmateného, rozhemženého lidského mraveniště. A někde, mezi tyto stovky miliónů černých, šafranových a kávových mravenců se ztratil její bratr... Janu zamrazilo, nechala knihy knihami a zavolala si telefonem Dotallera.

Kapitola desátá Psanci

Ariel sotva popadal dech. Deštové kapky se slévaly s krupějemi potu. Cítil, že s břemenem na zádech už daleko nedoletí. Musí si odpočinout.

V nočním šeru se pod nimi černal les a u něho světlalo prostranství. Asi písčina.

Snesli se na břeh říčky, k fíkovníku. Kořeny stromu, splývající z větví podél kmene, splítaly se u odenku v černou změť prstenců. Kolem stromu bambusové mláží. V tomto zákoutí si mohou odpočinout. Nikdo je nevidí.

Utrmácený Ariel rozvázal ručník. Šarad seskočil a v tu chvíli ležel na břiše u Arielových nohou. Pokusil se nohy obejmout, vzdát svému zachránci poctu, jako by to byl bůh.

Ariel se zarmouceně pousmál, zdvihl šarada se země a řekl:

Běljajev A. - Ariel

„Kdepak, nejsem bůh, Šarade. Oba jsme stejně ubozí psanci. Tady ulehne a odpočineme si. Uletěli jsme hodně daleko.“

Šarada Arielova slova dost zklamala. Mít přítele boha by nebylo špatné. Ale na nějaké přemýšlení byl příliš unaven.

Zalezli do spleti kořenů. Že by je mohl uštknout had nebo že by zde mohl být jedovatý hmyz, na to ani nepomysleli. Ariel pečlivě podestlal Šaradovi pod hlavu a chlapec okamžitě usnul, jako když ho do vody hodí.

Ariel, ten přes všechnu únavu ne a ne usnout.

Vítr rozehnal mračna. Na nebi se zatřpytily veliké hvězdy. Měsíc zapadal za černý les. Jako noční přízraky poslední lehounké bílé mráčky přeletovaly kotouč luny. Odkudsi, snad z blízké zahrady, vanula sem neznámá nasládlá kořená vůně květin. Pronikala hluboko, hluboko v zjitřené srdce a byla na poplach při pomýšlení, že nablízku mohou být lidé.

Nový závan větru svál se země clonu mléčné mlhy.

Arielovi se sevřelo srdce. Zjistil, že vůbec nejsou v neobydleném kraji. Za písčinou se třpytila řeka jako modrá čepel. Světýlka svítlen na loďkách uvázaných v přístavu se zrcadlila v řece, rozechvělá, a všechna tma jako by teď našla útočiště v hustém listoví stromů na protějším břehu. Luna zmizela za lesem. A už jenom jakási veliká hvězda, asi planeta Jupiter, jako strážkyně noci mezi nesčetnými vybledlými hvězdičkami střežila spící zemi.

Obráz uklidňoval. Arielovi se začala klížit víčka. Nepustil Šaradovu teplou ruku, stulil se v hadovitém kořání fíkovníku a zdříml.

V polospánku se mu zjevovaly nové země, jakési mlhavé neznámé končiny, kde se pod čistou jasnou oblohou dny podobají široce rozevřeným očím a noci plachým stínům, rozechvělým pod spuštěnými očními řasami, kde nejsou smrtonosní hadi a lidé se navzájem nemučí a nevraždí. Četl někdy někde o něčem takovém? Ano, v knize života, a možná v bengálském básníkovi. Sen ve snu...

Něco ho píchlo do očí. Ariel je otevřel a spatřil starý džambolanový strom s listovím v průzračném šláři jitřní mlhy, prozářeným rudými paprsky vycházejícího slunce. Rosa na bambusovém mlázi se třpytila jako zlato.

Odněkud zleva zazněla píseň. Ariel se ohlédl. Mezi kmeny uviděl rybník s kamennými schůdky, spuštěnými do vody. Kolem rybníka kokosové palmy.

Ve vodě nějaký tloušťík, zaujatý ranním omýváním. Rukama si začpává uši, noří se a vynořuje, jak předpisuje obřad. Vedle něho asi brahman. Jistě se bojí, aby se ani očišťující vodou neposkrvnil, rozhrnuje kolem sebe z hladiny smetí a naráz se potápí. Třetí si ani netroufá vlézt do vody. Namočil si ručník a ždímá si z něho vodu na hlavu.

Někteří zvolna sestupují po schůdkách, jiní si brumlají jitřní modlitbu skáčou do vody z nejvyššího schůdku. Jedni si na břehu natírají tělo, jiní se z koupacího prádla převlékají do čistých šatů a pečlivě si upravují záhyby, a tam na louce zase jiní trhají květiny.

Na vzdáleném břehu rybníka loví kachny škeble pod vodou a čistí si peří.

Ariel měl za to, že přistál někde v džungli, avšak hle, všude kolem jsou lidé.

Včely tu bzučí, ptáci hlaholí, od řeky je slyšet zpěv. Šarad ještě spí.

Ariel zdvihá z rozmáčené země hrudku hlíny a natírá si obličej, krk, ruce a nohy.

V dálce, asi z nějakého chrámu, zazněl gong. Známý zvuk Šarada okamžitě probudil... Chlapec vyskočil, rozespale se rozhlédl, zřejmě nevěděl kde je, a spatřil vedle sebe usměvavého jinocha s čokoládově hnědou pletí.

Polekal se. Tak tak se nedal do pláče.

„Neboj se, Šarade, to jsem přece já!“ chlácholil ho Ariel.

Šarad padl na kolena. Včera Ariel létal, dnes se z bělocha proměnil v černého drávida. To dokáže jen bůh!

„Vstaň přece, Šarade! Podívej, natřel jsem se hlínou, abych na sebe neupozorňoval bílou barvou pleti. Pamatuj přece, oba jsme psanci, co chodí po cestách a prosí o almužnu.“

„Chodí? Pročpak nelétají? Tolik se mi líbí létat!“

„Jednoduše proto, že když budu létat, lapnou mě jako ptáka a zavrou do klece.“

„Sám je proměň v ptáky nebo psy!“ vykřikl Šarad.

Ariel se zasmál a mávl rukou.

„Pojďme, Šarade!“

Vylezli z doupěte a dali se cestou vymletou nočním lijákem. V jitřním slunci se kaluže třpytily jako dukátové zlato.

Cesta byla lemována živým trnitým seorovým plotem a za ním byl neveliký rybník s hladinou zarostlou vodním rostlinstvem. Černý vousáč stál po pás ve vodě a čistil si zuby rozzvýkaným koncem větévky. Ohlédl se na oba poutníky a klidně pokračoval v ranní toaletě.

Naproti nim kráčet urostlý kabulivala, horal, v širokém dlouhém plášti. Na zádech měl pytel a v rukou nesl koše plné hroznů, čerstvých i sušených, a ořechů. Spěchal na vesnický bazar.

Ariel a Šarad odběhli z cesty po způsobu páriů. Padli na kolena a zaspívali. Kabulivala postavil jeden koš na zem a hodil směrem k žebrákům hrozen. Ariel a Šarad se poklonili až k zemi. Kabulivala šel dál. Šarad odběhl pro hrozen, vzal ho a přinesl Arielovi.

Uslyšeli skřípění kol a za okamžik potkali káru taženou buvolem. Na buvolovi seděl nahý chlapec s vyholenou hlavou a štrápcem vlasů na temeni. V káře ležel stařec. Uviděl žebráky a hodil Šaradovi rýžový koláč.

"Vida, a máme co jíst!" řekl Ariel.

Posnídali a pokračovali v cestě. Vpředu, v guavovém háji spatřili chýše pokryté drnem. Stěny chýší vymazány hlínou. Na palouku před vesnicí byl bazar. Jako mraveniště. Prodávači ovoce, sýrů, chlazené vody, květinových girland, ryb a sušených bylin se překřikovali, lákali zákazníky. Polonahé děti se tlačily kolem prodáváčů hraček, píšťalek

z palmového listu, barevných hůlek, dřevěných chrastítek a skleněných panáčků. Pod baelovým stromem seděl Ind, kost a kůže, v obrovském turbanu, nadouval tváře a pískal na píšťalu. Před ním z ploché košatiny vyhlíželi hadi, pokyvující hlavami.

V uctivé vzdálenosti od zaklínače hadů se tísnil houf diváků. Vyhublý chlapec s dřevěnou miskou v ruce se prodíral houfem a lidé mu do ní kladli drobounké mince, ne větší než anná. Rupie, kdepak, ty tu nejsou známy. Něco takového se najde jen v kapse těch nejbohatších.

Poblíž seděl jiný zaklínač hadů, tlustoch s černým vousem. Pískal na dlouhou, na jednom konci ztlustělou píšťalu a nadouval tváře až strach, že mu prasknou. Ženy v květovaných sári, v čadrách a se zvonivými náramky na

rukou a nohou se tlačily a strkaly kolem prodáváčů stuh a pestrých látek.

"Lidé dobří, slitujte se! Pomáhej vám bůh! Darujte mi přehršlí své hojnosti," štkal slepý žebrák s dřevěnou miskou na klíně.

Akrobati metající kozelce, zpěv žebráků, pištění píšťal, víření bubnů, mečení koz, hykání oslů, křik dětí...

"Náramky, náramky!" vyvolával prodáváč skleněných a měděných ozdůbek.

Šaradovi se rozzářily oči. Táhl Ariela za ruku k houfu dětí, obdivujících neumělé hračky. Závistivě okukoval drobounké děvčátko. Zapomnělo na celý svět a pískalo a pískalo na nově koupenou červenou píšťalku.

Také Ariela celá ta podívaná překvapila a zaujala. Po umrtvujícím tichu a jednotvárném životě v Dandaratu toto oslnivé světlo, mnohohlasý hluk, směsice jasných, jásavých barev, hemžení lidí, žhavý vítr, třepotající se stuh, řázně sári a čader, prapory, listí stromů, všechno ho naplňovalo neznámým vzrušením, ze všeho se mu točila hlava. Jako Šarada i jeho omámil život.

Náhle odněkud z boční cesty všechen ten hluk a šum přehlušil pronikavý zvuk houkačky automobilu. Celé zablácejí, pomalu si klestící cestu davem, blížilo se k bazaru auto. V něm několik sáhíbů, Angličanů v bílých, evropských oblecích. Ariel se v mžiku vzpamatoval. Pevně stiskl Šaradovu ruku.

Auto zastavilo. Vystoupili z něho dva sáhibové s fotografickými aparáty. Dav se rychle rozestoupil, a uvolnil jim širokou uličku. Hle, míří přímo k Arielovi.

"Za námi," zhrozil se Ariel a vlekl za sebou Šarada k lesíku. Ale těžko se prodírali hustým zástupem lidí, a sáhibové už jsou tak blízko. A rozhlízejí se, jako by někoho hledali.

Ariel uchopil Šarada a vznesl se s ním do výše.

Výbuch pekelného stroje by byl určitě nezpůsobil takový rozruch. Celý bazar jako by se naráz proměnil v jedinou živou bytost, ječící údivem a hrůzou. Mnozí padli na zem, přes hlavy přehodili oděv a oči si zakryli dlaněmi. Zaklínači hadů vypadla píšťala z rukou, spadla do košatiny, hadi se rozsyčeli a začali se rozlézat. Lazebník nechal zákazníka zákazníkem a s nůžkami i hřebenem skočil do rybníka. Lidé se tlačili a strkali, převrhávali koše a stánky a zalézali pod vozy. Děti divoce tleskaly a vřeštěly...

A sáhibové, ti všichni s ústy dokořán, vyvalenýma očima a ztuhlýma obličejí civěli do vzduchu.

Když se dav poněkud uklidnil, jeden ze sáhíbů, pan Linton, řekl svému průvodci.

"Teď už, pane, doufám, přestanete tvrdit, že levitace neexistuje?"

"Ba věru, Indie je země zázraků a kouzel," odpověděl průvodce... "Ovšem... ovšem, jestli jsme nepropadli masové hypnóze. Škoda přeškoda, že se mi to nepovedlo ofotografovat. Ale ohromilo mne to tak, že..."

Kapitola jedenáctá Ruka ruku myje

Pan Linton poslal madraským novinám zprávu o neobyčejné události, jejímiž očitými svědky bylo několik set lidí. Zprávu uveřejnily noviny a redakce k ní připojila tuto poznámku.

„Místo, kde se událost sběhla, navštívil náš zvláštní dopisovatel a vyptal se svědků, kteří potvrdili fakta, která pan Linton uvádí ve své zprávě. Zřejmě jde o mazaný trik nebo o nový bezkřídlý letecký přístroj. V průzkumu této záhady se nadále pokračuje. Kdo je létající muž a chlapec, který ho provází, se dosud nezjistilo.“

Zprávu přetiskly ostatní noviny. Způsobila mnoho hluku a sporů. Indické noviny pokrokové náboženské společnosti „Brahmorsamadž“ se posmívaly lehkověrným.

„Copak ve dvacátém století člověk se zdravým rozumem může uvěřit, že nějaký mladík za bílého dne před zraky davu mohl popadnout chlapce jako sup kuřátko a uletět s ním?“

Připomeňme, že většina očitých svědků byla přesvědčena, že mladík dítě unesl. Naproti tomu časopisům bráhmanských zpátečnických „pravověrných“ sekt se tato neobyčejná historika dobře hodila. Nedělaly stejně nic jiného, než rozněcovaly náboženskou nesnášenlivost. Rozepsaly se o velikých tajemstvích jógů, o levitaci, o zázraku, a líčily neznámého mladíka div ne jako nové vtělení božstva, které sestoupilo na zemi, aby podepřelo upadající náboženství a zahanbilo malověrné. Anglické theosofické časopisy si netroufaly říci, co si samy myslí, vyčkávaly, až jaké stanovisko jim uloží londýnské ústředí. Nicméně se však redaktoři přikláněli k názoru, že v zájmu anglické nadvlády v Indii bude výhodnější podporovat verzi, že jde o opravdový zázrak. Ale nicméně spory a rozepře, které celá věc mezi indickým obyvatelstvem vyvolala, každopádně byly pro Angličany „jevem příznivým“ – vždyť přece čím víc rozporů a svárů mezi lidem, tím snáze jej lze ovládat.

Významný bengálský vědec Ragupati na otázku listu „Brahmo-Samadž“ odpověděl vyhybavě: „Vědec může vyslovit svůj názor jen o faktech, která sám mohl za náležitých podmínek ověřit. Mohu říci jen tolik, že jsem ještě nikdy v životě nebyl svědkem levitace a že dnešní věda nezná ani pomyslné vysvětlení možnosti podobných jevů.“

Když si Bcharava-Pears přečetl zprávu o příhodě na tržišti, popadl se za hlavu. „Ariel s Šaradem! Vida, kam uletěli!“ A zmocnila se ho hrůza, jaká bouřka se mu snese na hlavu. Brownlow! Ten bude ale rádit!

A bouřka věru nedala na sebe dlouho čekat.

Ještě ten den večer se Brownlow vrátil k Pearsovi a ředitel Dandaratu dosud nikdy neviděl hlavu indických theosofů tak rozlícenou.

Tak tak, že Brownlow Pearse neztloukl, vyhrožoval, že ho z Dandaratu vyhodí, a strašně mu vynadal.

„To bylo řečí, že na sebe berete všechnu odpovědnost. Teď ji tedy máte, a vyjezte si to! Kde máte ten váš hypnotický řetěz, co drží Ariela pevněji než železná pouta? Co teďka řekneme Bowdenovi a Huzzlonovi? Jak odpovíme londýnskému ústředí? A co si počneme s tím ráumusem v novinách? Takový trumf, a pustit si ho z ruky!“

Když Brownlow notně ochraptěl a trochu se uklidnil, Pears řekl:

„Zato teď víme, kde Ariel je. I když ne přesně, alespoň přibližně. Bá! jsem se, že uletí dál. S Šaradem na zádech mu to asi tak nejde. A Šarada on na holičkách nenechá. Však my je chytíme...“

„Chytíme!“ vskočil mu do řeči Brownlow. „Lapneme ptáčky, co uletěli z klece. Na to bychom museli ze všech lovců nadělat létající lidi, jako je Ariel, a to je vyloučeno.“

„Ale vždyť přece na ptáky si lidé vymysleli čihadla,“ namítl Pears. Ariel a Šarad nemohou žít ze vzduchu, musí jíst a pít. A bude-li třeba, rozešleme stovky lidí, slíbíme odměnu venkovanům, upozorníme obyvatelstvo. Přiznávám, že mne Ariel oklamal, přelstil. To je opravdu má vina. Ale kdo by si byl pomyslnil, že dovede tak skvěle předstírat, že se dovede tak přetvařovat? Je to má vina. A nebudu litovat ani vlastních prostředků, abych tuto chybu napravil. A Bowden a Huzzlon nám také pomohou. Už jsem je zpravil a dostal jsem telegram, že sem Bowden letí. A až budeme mít Ariela a Šarada zase v hrsti, pak už snadno podplatíme noviny a svědky, a ze všeho se udělá vtíp a podvod, pořádná novinářská kachna. A až se na všechno pozapomene...“

„Začneme Ariela předvádět, aby si lidé celou tu historii připomněli. Kdepak, pro Dandarata už je létající člověk ztracen. Ariela a Šarada chytit musíme, to je fakt, ale jen proto, aby se nikdo nic nedověděl o Dandaratu, co vlastně je to za

školu. Tu mohou zavřít, a nás..."

„A nás postavit před soud? Tak daleko to, doufám, nepoženu. Londýn by něco takového nedopustil. To by byla ostuda nejen pro indického místokrále, ale pořádný skandál i pro londýnskou vládu. K jakému cíli pracuje Dandarát? Čí vůli tady plníme? Copak si myslíte, že budu mlčet, když mne postaví před soud?"

„Budete."

„Udám všechno."

„To neuděláte, Pearsi!"

„Udělám. Pak nemám co ztratit. A v Londýně to zatraceně dobře vědí. Prozradím věci, že užasne celý svět..."

„Pearsi, nezapomínejte, že už než jste našel útočiště v Dandaratu, měl jste všelijaké hříšky za sebou. Nezapomínejte, že byste dnes byl určitě někde na nucených pracích, a kdo vás z toho dostal? Ušel jste tomu jen s jednou podmínkou. Že budete na slovo plnit všechny příkazy a mlčet."

„To pak jsem ušel nuceným pracím jen proto, aby mne tam teď poslali za to, co napáchali jiní? A co vy, vy sám, hlasatel lásky k bližnímu, dobročinnosti a milosrdenství, vy si myslíte, že nevím, co všechno vy máte za sebou? Jen hezky klidně se mnou, vím toho dost a dost... A to ani nemluvím o vaší bohubíbe činnosti tady, v Dandaratu. Přece dobře víte, kolik dětí bylo uloupeno rodičům na váš příkaz? A kolik jich tu bylo umučeno, zmračeno, kolik jste jich tady dohnali k sebevraždě? A mám na to všechno písemné doklady. A za to všechno bych měl odpovídat já? Já?"

Oba soupeři se chvíli měřili, jako se při kohoutích zápasech na sebe dívají dva sokové před novým utkáním.

Avšak rozvaha zvítězila. Brownlow důvěrně poklepal Pearsovi po rameni, ušklíbl se a řekl:

„Odpusťte si, co jsme si. Nebudeme se přece přít. Musíme se z toho dostat, Bcharavo, učíteli."

„Tak je to v pořádku," horlivě přitakal Pears.

„A s Arielem zřejmě bude nejlepší, když to skončujeme..."

„Uděláme s ním konec..." zpřesnil Pears.

„Až ho dostaneme."

A začali pokojně domlouvat plán společného postupu.

Kapitola dvanáctá Černí pasažéři

Ariel vyletěl nad bazar a zamířil k lesu. Ve spáncích bušilo. Šarad se nedržel pevně a ztěžoval let. Aby vzduch tolik nebrzdil, letěl Ariel téměř ležmo a tiskl si Šarada k hrudi.

Držel se co možná nad lesy, vyhýbal se zalidněným krajům. Avšak lesy brzy končily. A téměř po samý obzor jen pole a pole. Tu a tam trčely tovární komíny. Ariel a Šarad viděli, jak lidé pracující na polích zdvihají hlavy, s otevřenými ústy vyhlíží vzhůru, někteří padají na zem a jiní prchají. Šarad se výborně bavil. Vyplazoval jazyk a klátil nohama. Ariel nemyslel na nic, než aby doletěl k lesům tam vpředu, v dálce.

Znenadání zaslechl za sebou bzukot, jako by nějaký obří čmelák za nimi letěl. Ohlédl se a spatřil letoun. Blížil se, letěl dost nízko a nepříliš rychle. Že by za nimi? Už už se Arielovi chtělo k zemi, ale rozmyslel si to. Přece je Pears nebude stíhat letadlem. A jak by ho ve vzduchu vůbec mohl chytit? Ale není vyloučeno, že si Pears letoun zjednal, aby po uprchlících pátral. A co když lidé z letadla začnou po nich střílet?...

Než si tohle všechno Ariel stačil promyslet, letoun už se velmi přiblížil. Pilot si musel Ariela s Šaradem všimnout. I řekl si Ariel, že vzlétne výš a nechá letadlo podletět.

Když bylo letadlo pod nimi, Šarad vykřikl:

„Bratře, spusť se na křídlo!"

V hluku motorů Ariel Šarada neslyšel, ale sám už byl v duchu rozhodnut, že se na křídlo letounu snese. Tam to bude bezpečnější, kdyby lidé náhodou po nich stříleli. Zrychlil, spustil se na trup letadla, ale nepouštěl z rukou Šarada. Až když se Šarad zachytil za výstupek trupu, uvolnil si Ariel ruce a sám si v duchu poručil usednout na křídlo. Pod tíhou jeho těla se letoun zlehka zakymácel. Teď si konečně Ariel mohl oddechnout. Z opatrnosti však ještě jednou zbavil své tělo váhy, vznesl se nad Šarada a přivázał si ho k sobě ručníkem. Teď mohli letět jako černí pasažéři.

Šarad byl z toho celý u vytržení. Konečně zase mají pod sebou pevnou podložku. Ano, kovový povrch letadla, rozžhavený sálajícím sluncem, páli ažaž, ale dalo

se to vydržet. Hlavně, že letí k severu, směrem k Bengálsku, podél pobřeží Bengálského zálivu. To je výborné.

Mohou uletět hodně daleko, a bez námahy. Pravděpodobně to bude poštovní a osobní letoun na lince Madras-Kalkata.

Jediná věc Ariela znepokojovala. Co udělají cestující, zpozorují-li černé pasažéry. Byl neustále ve střehu.

Tak letěli sotva půl hodiny, a tu se u okraje pravého křídla kabiny objevila hlava v pilotské přilbě a brýlích. Arielovi ztuhla krev. Napjatě pozoroval hlavu v přilbě. Což jestli se k tomu objeví ruka s revolverem? Ale hlava rychle zmizela pod křídlem a už se neukázala. Možná, že se tam lidé radí, co mají dělat. Pilot si asi všiml, jak se letoun zakymácel, že se zátěž zvětšila.

Na obzoru se objevil maják. Polokulová kupole observatoře. Tohleto Ariel odněkud dobře zná... vykřikl. Poznal Madras.

Chabé to bylo s Arielovými životními zkušenostmi a jeho praktickými znalostmi. Ach, jak krutě se zmýlil! Vždyť letoun neletí na sever, naopak, letí na jih, do Madrasu. Ano, ovšem! Vždyť oceán je po levici! Jak se jen takhle mohl zmýlit!

Popadl nic netušícího Šarada a pryč. Naštěstí právě letěli nad hustými bambusovými a třtinovými porosty.

Ohlušení hukotem motorů nějakou dobu neslyšeli, co jeden druhému říká.

Až když hukot v uších ustal, vysvětlil Ariel Šaradovi, proč tak najednou opustili letoun.

„Teď jsme moudřejší, počkáme si, až bude mlha nebo šero, a nepozorovaně se sneseme na letoun, letící k severu. Podruhé už se tak nezmýlím.“

Oba měli hlad, ale z Dandaratu byli zvyklí hladovět. Šarad rozžvýkal několik mladých třtinových výhonků. Ze strachu, aby nepadli do rukou pronásledovatelů, nevyšli z úkrytu.

Navečer se zamračilo, v noci přšelo a ráno byla hustá mlha. A tu se náhle z mlhy ozval hukot motorů. Pevně svázaní ručníkem vznesli se do výše. Usednout na křídlo za mlhy bylo obtížné a nebezpečné. Tak tak, že je letoun nesrazil, a když Ariel uhnul, letoun je předstihl. Ariel musel pak napnout všechny síly, aby letoun zase dohnal.

Nakonec se mu to však přece jen podařilo. Opatrně se snesl na křídlo a to se tentokrát jen neznatelně pod ním zachvělo.

Letěli skoro celý den, v příšerném vedru, o hladu a žízni, ale každá hodina, každá minuta je odnášela pryč, dál a dál od nenáviděného Dandaratu a strašného Pearse.

Navečer se strhla bouřka. Letoun se kymácel ve vichřici. Propadal se do vzduchových jam a šplhal se na hřebeny vzduchových vln.

Jeden prudký závan větru smetl Ariela s Šaradem s křídla. Na honičku za letounem už Arielovi síly nestačily a snesli se tedy oba. uprchlíci k zemi.

„Tentokrát se nám podařilo uletět hodně daleko, Šarade,“ řekl Ariel.

Kapitola třináctá

Višnu a páriové

Už shora viděli rozvaliny dlouhé budovy bez střechy. Přistáli na hromadě sutin v jedné z místností této budovy. Ze všech koutů vyletěla hejna vyplašených netopýrů. Dlouho poletovali, než nastal klid. Uprchlíci si našli kout chráněný před deštěm a větrem a v objetí usnuli.

Za rozbřesku Ariel vstal. Vstal tiše, aby Šarada neprobudil. Vylezl průlomem ve zdi a rozhlédl se.

Slunce ještě nevyšlo. Chomáče řídké mlhy se plížily po zemi jako noční přízraky, rozplašené prvním závanem jitra. Všechna zeleň byla ověšena těžkými krupějemi rosy. Smutný byl pohled na šeré rozvaliny obludné budovy. Šeredný ašchový strom s tlustými rozsochatými kořeny vyplnil pukliny ve zděné ohradě. Z kvetoucích křovísk tu a tam trčely další zbytky zdi. Podle dvou polozbořených pilířů se dalo soudit, kde kdysi bývala vrata. Od nich, ke břehu řeky, se táhlo zanedbané šišuové stromořadí. Ve stínu stoletých deodarů bylo vidět řady zarostlých pahorečků, snad kdysi hřbitov... Mlhou probleskoval rybník s rozervanými břehy. Řinuly se z něho potůčky a ze dna vyrůstaly kořeny obrovského koriandru. Vůně jeho květů naplňovala celý park. Za pomezím parku začínalo neveliké kukuřičné pole a u něho stála malá chýše, krytá slámou. Stěny chýše, vymazané hlínou, ztemněly od lijáků.

V jitřní záři zružověla mlha. Zašvitořilo ptactvo, oživila vraní hnízda. V prvních paprscích slunce se rozzářily krupěje rosy na křovinách jako brilianty. Ariel se zadíval na trpytnou krupěj rosy. Ta však před očima mizela. Vypilo ji žíznivé slunce. Na Ariela padl smutek. Krása a radost, jak jsou pomíjivé... Usedl

na kámen a zamyslíl se.

Avšak pro zvuky a šelesty procítajícího dne se nemohl soustředit.

Z chýše u kukuřičného pole vyšel stařec jen v dchotě, pobrukoval si nějakou píseň a pustil se do své každodenní práce – vyspravoval chýši čerstvou hlínou, opravoval, co v noci poškodil déšť.

Zanedlouho se před chýší objevila dívka v sivé sáří, zřejmě kdysi blankytně modré. Černé vlasy spleteny v copy. V rukou nesla měděné umyvadlo a kotlík. Ariel zřetelně slyšel třesk nádobí a zvonění náramků na rukou a nohou dívky. Chvilí co chvilí plaše pohlédla směrem k rozvalinám. Arielovi to začalo být divné. Proč, proč jenom se sem tak dívá? Neviděli je lidé, když se s Šaradem snášeli k rozvalinám?

Dívka odběhla k potoku a začala leštit nádobí pískem.

„Pojď, jen pojď sem ke mně, můj milý!“ uslyšel Ariel přívětivé volání. Polekal se. Ohlédl se a závojem řídnuccí mlhy spatřil mladíka. Stál po pás ve vodě na protější straně rybníčka a na břehu nad ním skláněl hlavu veliký buvol s modrýma, poslušnýma očima. A jako by jinochovu volání rozuměl, buvol pomalu sestoupil do rybníčka. Hladina se rozvlnila. Buvol spokojeně frkal a pokyvoval hlavou.

Tak tedy proto! Proto se stařec a dívka každou chvíli ohlédali k rozvalinám. A opravdu, nebylo málo těch pohledů, ale ani slůvko.

Mladík buvola umyl, vyvedl z rybníčka a ohlédl se na dívku. Pak poplácal buvola po lesklé srsti a dal se s ním cestičkou, zarostlou trávou. Dívka za nimi vyhlížela, až zmizeli za lesíkem.

„Bratře! Arieli, bratře! Kde jsi?“ rozlehlo se Šaradovo volání. Šarad se probudil a když vedle sebe nenašel Ariela, velmi se polekal a vyběhl. „Ach, tady jsi! Mám strašný hlad! Hlad! Jíst!“

Ariel si všiml, jak dívka, když zahlédla Šarada, upustila kotlík, nechala nádobí nádobím a utekla do chýše. Pod rozevlátou sáří zahlédl statné nohy. Zvonily náramky. Stařec sebou trhl, setřepal si hlinu z rukou a zmizel za dívkou v chýši.

„Tys to ale provedl, Šarade!“ řekl Ariel a vylezl z křoví. „Zpozorovali nás!“ „Odpusť mi to, dado! Ale tolik, tolik jsem se polekal, když jsem tě vedle sebe nenašel.“

„Co teď? Utečeme? Uletíme?“

„Jak chceš,“ zkroušeně odpověděl Šarad. „Ale mám takový hlad. Takový hlad jsem ještě nikdy neměl. Až se mi nohy klepou. Vždyť jsme včera celý den nevzali do úst, a ani v noci... Snad by se u nich našla pro nás hrstka rýže...“

Ariel se zamyslíl. Tady, v tomhle zapadlém místě sotva může mít Pears své lidi. A konec konců, uletět lze vždycky. Šarad má pravdu. Musíme si u těchto lidí vyprosit něco k snědku. Sám měl hlad a cítil se slab. Takhle vysláblému by se mu těžko letělo.

Zatímco takto uvažoval, otevřely se dveře chýše a na prahu se objevil stařec. V rukou nesl dřevěný podnos, na něm dvě misky a podpaží malou rohožku. Za ním vyhlížela dívka převlečená do nové červené sáří a v rukou držela věneček. Obřadně vykročili, dali se podle kukuřičného pole a mířili k rozvalinám. Stařec šel vpředu, dívka v patách za ním.

Ariel s Šaradem se drželi za ruce a mlčky čekali, co se bude dít.

Stařec ušel asi sedmdesát kroků a zastavil se. Dívka mu vzala z podpaží rohož, prostřela ji na zem a stařec postavil na rohož podnos. Pak se oba Arielovi po pás poklonili.

„Vítej, neznámý posle nebes! Dovol mé vnučce, aby se čelem dotkla tvých šlápějí. Požehnej nám. Kdo není z tohoto světa, toho neposkvrní blízkost zavržených. A nejsme-li snad hodni tvého požehnání, učiň nám radost a přijmi od nás krmi, kterou ti z upřímného srdce přinášíme!“

Ariel v prvním okamžiku nepochopil, proč mu stařec prokazuje takovou poctu. A Šarad, hltající hladovým pohledem podnos s jídlem, šťouchl do Ariela a zašeptal: „Jen pojď, bratře! Podívej! Pražená rýže s mlékem!“

Ariel vykročil k starci. Ale stařec a vnučka se s úklony vzdalovali.

„Děkuji vám, dobří lidé,“ odpověděl Ariel a došel až k rohoži. „Proč od nás odcházíte? Rádi s vámi posnídáme. Šarade, vezmi podnos a rohož a pojďme k chýši!“ A pošeptal mu: „Nejez, dokud neřeknu!“

Stařec a vnučka se zastavili, ale nepřestali se klanět. Když Ariel s Šaradem k nim došli, dívka se začervenala, s třesoucíma rukama podala Arielovi věneček a rozpačitě něco zamumlala.

Ariel se uklonil, vzal od ní vínek a navlékl si ho na krk.

Došli k chýši. Stařec zářil radostí. Obešel své obydlí a zavedl hosty na nevelikou verandu. Stěna domku na verandě byla začernalá od sazí, od plamenů

loučí.

Dívka prostřela rohožku. Šarad položil podnos na rohož a všichni usedli kolem. „Přines třetinový sirup, luče a ještě rýži, Lolito," řekl stařec. Ale dívka, jako očarovaná, nespouštěla oči z Ariela a ten hleděl do jejích tmavohnědých očí, podmalovaných šazemi. „Lolito," opakoval stařec. Dívka sebou trhla a odběhla. „Prosím vás, přijměte jídlo od nehodného služebníka."

Šarad se nedař dvakrát pobízet. A také Ariel se s chutí pustil do jídla.

„Škoda, pražená rýže nemá svou chuť. Není čím ji přikyselit. Štáva z nezralého manga chybí," pokračoval stařec. „Ne, že by nám tu mango nerostlo," ukázal rukou, „ale nemohu už na strom, nohy a ruce už neslouží."

Ariel pohlédl, kam stařec ukazoval.

„Pověz mi, otče, jak se jmenuješ?" zeptal se starce.

„Nzmat," odpověděl stařec, dojat, že mu host řekl „otče".

„Nejsou nablízku lidé?" zeptal se Ariel.

„Jenom tam za lesíkem, tam bydlí mladý Išvar se slepou matkou."

Ariel si pomyslel: „To bude asi ten, co jsem ho viděl. Toho se nemusím bát.

Dobry člověk je to. Jak dobře zacházel s buvollem!"

Ariel si odhadl vzdálenost k mangovým stromům a řekl:

„Já vám tedy několik plodů přinesu." Ani nevstal. Jak seděl, vznesl se z podlahy, vyletěl nad chýši a rovnou k stromům.

Pocit nezvyklé lehkosti ho naplnil.

Poprvé pod širým nebem bez zátěže. V tu chvíli pocítil tak neskonalou radost, že se mu zachtělo si ve vzduchu zazpívat, poskočit si. Když přeletoval starý džambolanový strom, spustil se střemhlav, za letu utrhl několik listů a shodil je dolů, jen tak, z čisté radosti. A když doletěl k mangovému stromu, zakroužil nad velkými těžkými listy, spustil se níž, zůstal viset ve vzduchu, jako by na pevné zemi stál, a sundával z větví oranžově žluté, asi jako husí vejce velké plody. S několika se pak vrátil „jako vlaštovka" na verandu. Až vyplašil holuby na střeše a páva u verandy.

Nizmat ležel na břiše na rohoži. Lolita seděla na podlaze u rozházených misek, placek a dřevěných podnosů. Zřejmě jí vypadly z ruky. Jen Šarad zářil, smál se a tleskal. Ten jeho přítel je ale pašák. Ten udělal rozruch!

Ariela úplně zmátly dívčiny rozpaky a starcovo ohromení.

„Odpusťte, nechtěl jsem vás polekat," řekl.

„Světlo mé, oblažující zrak můj! Světlo mé, obcerstvující srdce! Vrchovatá jest ve mně tvoje radost! O, vládce všech říší nebeských! Dopřáls mi účastenství v tvé slávě! O, Višnu, jenž ses převtělil v Rámu a Krišnu! Není-liž mi přáno, aby tvé desáté převtělení spatřily mé zraky, jež v životě neviděly radosti?" A Nizmat, klečící na kolenou, vztahoval k Arielovi ruce.

„Já... Ale kde, kdepak, Nizmate! Otče! Kdepak, nejsem žádný višnu, jsem docela obyčejný smrtelník, úplně takový, jako jsi ty! Jenomže dovedu létat. Udělali ze mne létajícího člověka, aniž jsem tomu chtěl. Víš přece dobře, že lidé létají v letadlech, a přece je nemáš za nějaké bohy. A létají i mouchy, kobylky, ptáci..." Ariel však viděl, že mu stařec nevěří, zřejmě proto, že se nechce zřít radostí, že ho navštívilo božstvo. A snad ani není třeba brát starci tuto radost.

„Tak tedy dobře. Měj mne za koho chceš, ale buď se mnou jako s obyčejným člověkem. Příkazuji ti to! Sedni si zde, ke mně! Lolita ať jenom také s námi klidně posnídá. A vypravuj mi, jak žiješ?" „Bud vůle tvá!" odpověděl stařec.

„Sedni si, Lolito," poručil vnučce

„Jez a rozvesel své srdce."

Nizmat začal o sobě vyprávět.

Byl z páriů, a z nejposlednějších. Do žádného chrámu nesměl vkročit, brát vodu z veřejných studní nesměl. Musel sejít z cesty, třeba do bahna a bláta a na mnoho kroků, měl-li potkat člověka z vyšší kasty nebo třeba jen člověka na vyšším stupínku jeho kasty, aby ho neposkvrnil svým dechem nebo i pohledem. Po celý život se svou rodinou jen hladověl. Nejstarší syn, radost jeho očí a útěcha v stáří onemocněl dvacetiletý. Žena zavolala zaklínače a kouzelník celou noc pálil nemocného žhavým železem a zaříkával nemoc. Zlý duch však byl mocnější, a k ránu syn zemřel. Bůh tak chtěl. Na choleru, zimnici a hlad mu zemřela žena, druhý syn, jeho žena a děti. Jediná vnučka zůstala na živu – Lolita. A i ta ztratila muže...

„Lolita je vdova?" nezdržel se Ariel. „Tak mladá?"

„Už jí bude patnáct. Před třemi roky ovdověla."

„Ale proč Lolita nechodí v bílém jako všechny vdovy? Proč není ostříhaná? Jak to, že nosí skleněné náramky? Proč jí je příbuzní jejího muže nerozbili?" zeptal se Šarad. Mnohem lépe než Ariel se vyznal v obyčejných země.

„Jsme příliš chudí a nemůžeme dbát všech obřadů a zvyklostí. A nebožtík Lolitin

Běljajev A. - Ariel

muž neměl žádné příbuzné," odpověděl Nizmat. „Soused Išvar miluje Lolitu," při těchto slovech dívka sklopila oči a začervenala se, „a rád by si ji vzal. Ale jeho matka nedovolí, aby si její syn vzal vdovu, jako to teď někdy dělají lidé, co zapomněli na staré zákony. Je slepá a ještě pamatuje doby, kdy každou vdovu zaživa upálili na hranici s tělem zemřelého muže. Ji samotnou měli upálit, ale sáhivové to zakázali. Stařenka však lpí na starém zákonu. Proto je tady u nás tolik vdov," povzdechl si Nizmat. „A tak uhasne můj rod."

O ničem takovém Ariel v Dandaratu neslýchal. Byl by se rád zeptal, zda Lolita Išvara miluje, ale nezeptal se. Snad ze strachu, že by Lolitu ještě víc zmátl, nebo ze strachu, že řekne ano...

Aby zavedl řeč jinam, zeptal se:

„Co je to tady za rozvaliny?"

„Bývala tu továrna na indigo," odpověděl Nizmat. „Majitel byl sáhiv, surovec, v modré indigo dovedl proměňovat krev svých dělníků. Bohatě obdaroval našeho rádžu Rádžkumára, ten nám vzal všechnu půdu a dal ji sáhivovi. Nebylo co obdělávat, a aby lidé nepomřeli hladu, museli do továrny. V továrně zapomněli na kastovní rozdíly. Také jsem v té továrně pracoval. Několik muslimů ze sousední vesnice, co jim sáhiv také zabral půdu, se vzbouřilo. Žádali, aby jim půdu vrátil, ale nic platné to nebylo. Všude se pěstovalo indigo. Sáhiv zaměstnával nejen muže, ale i ženy, starce a i osmileté děti. Dělníci umírali jako mouchy. A také sáhiv zemřel. Povídalo se, že na zimnici, že ho uštkl had, ale šeptalo se také, že ho zabil jeden muslim. Z obyvatel tří okolních vesnic jsem zůstal naživu jen já s vnučkou a slepá Tara se synem Išvarem. Dělníci, co sem přišli odjinud, zase odešli. Časem pak továrna zchátrala. Teď už to všechno zarůstá křovím a kvítím. Matka příroda léčí své rány. Když sáhiv zemřel," pokračoval Nizmat, „oznámil rádža, že nám půdu vrátí do pachtu. Inu, potřebuje nějaký ten příjem. Teď je tu půdy dost, ale lidí málo. Všeho všudy dvě rodiny. Ale Tara a já jsme si mohli propachtovat jen dvě políčka, i když je to za babku... Kdybychom mohli spojit svá hospodářství, začít jako jedna rodina..."

Odmlčel se. Ariel také mlčel. Šarad dojídal poslední placku. Lolita zpod sklopených víček vzhlížela na Ariela. Ariel cítil její pohled a srdce mu bušilo.

Kapitola čtrnáctá

I bozi mohou závidět lidem

Ariel a Šarad odpočívali. Však to také potřebovali po všem tom, co prožili. Nizmat a Lolita si jich hleděli. Ariela téměř jak boha. Šarad už říkal Lolitě sestro. Brzy tu byl jako doma. Nizmat si Šarada zamiloval jako vlastního syna. „Nebe mu ho darovalo". Lolita chlapce hýčkala jako mladšího bratra. Ano, Šarad našel domov.

Když se však Ariel zamýšlel nad budoucností Šarada, neubránil se myšlenkám na svou budoucnost. Docela dobře by mu bylo mezi těmito prostými, milými lidmi, kdyby se chovali k němu tak, jako k Šaradovi. Ze všech těch pocht, takřka zbožňování a náboženského uctívání mu bylo těsno, nevěděl, co si počít. Ráno co ráno mu Lolita přinášela věnečky a květinové girlandy a klaněla se mu, jako by obětovala nějakému božstvu. Úcta smíšená s pocitem bázně zřejmě naplňovala duši ovdovělé dívčiny. Jak rád by jednou z těchto velikých, tmavohnědých očí, s dlouhými, zahnutými černými řasami vyčetl docela obyčejné, lidské přátelství. Pokoušel se zvesela dokázat jí celým vzezřením a chováním, že je úplně jako každý jiný člověk, ale Lolita se v jeho přítomnosti nikdy nepřestala tvářit vážně a stroze, a to Ariela mrzelo.

Chodil do lesa, bloumal v houštinách, uléhal do trávy a přemýšlel.

Podivný a smutný osud! Rodiče nepoznal, ani lásku ani přátelství, ani opravdové dětství neprožil, kromě několika jazykům se ničemu nenaučil, nic kromě úryvků z posvátných knih neznal. A tu z něho udělali létajícího člověka. Ano, dokáže létat, a rychleji a volněji než ptáci! Není to skvělé? Co se po něčem takovém lidé natoužili! I ve snu se lidem o tom zdává! Z čeho jiného než z těchto snů a fantazií se zrodila letadla a vzducholodi? Ano, ano, stát se létajícím člověkem by nebylo špatné, kdyby to tak člověka neodcizilo ostatním. Co ho čekalo v Dandaratu? Pears a Brownlow by ho jako vždy nutili, aby plnil jejich vůli, drželi by ho jako lovčího sokola, ukazovali by ho lidem jako div přírody. A tady, tihle prostí lidé, Nizmat a Lolita, ti zase ho mají za božstvo. A nejen Nizmat a Lolita. Ale i sám Šarad... A snad i všichni, ostatní lidé se k němu tak budou chovat. A aby se tak nechovali! I kdyby nechtěli, musí se jim tahle jeho vlastnost zdát nadlidská, nadpřirozená. A má se tedy smířit s úlohou nějakého božstva? To však by znamenalo odsoudit se k věčné osamělosti, k věčnému stesku... Lolita, taková milá dívka, ještě napůl děcko. Ne, nikdy nepřestane k němu vzhlížet jako k nedosažitelné bytosti. Možná snad, možná, že se jí i líbí, ale

Běljajev A. - Ariel

určitě by považovala za svatokrádež už jen pomyslení, že by Ariel pro ni mohl přestat být pouhým „božským“ ochráncem, pouhým předmětem posvátné úcty.

A pak, přece je úplně vyloučeno, aby zde s nimi zůstal navždy. Hledají ho. Buď jak bud, je pro ně vzácné ptáče, které jim uletělo z klece. Nikde se nemůže trvale usadit, musí neustále měnit místo, prchat, letět, pryč, dál. A ke všemu tomu neštěstí má ještě bílou plet, třeba už ji notně ožehly žhavé paprsky indického slunce. Stále je na Inda příliš bílý, vždycky tím bude na sebe upozorňovat. A natírat se hlinou je tak nepříjemné, a k tomu to nedrží. První déšť, a je po snědé pleti. A má se tedy vydávat za sáhíba, opatřit si evropské šaty? Anglicky umí dobře, to je pravda, ale co řekne lidem? To si musí důkladně promyslet. Létat, to nebude. Leda za tmavých nocí, před úsvitem, když všichni lidé tvrdě spí.

S Šaradem, s tím se bude muset rozloučit. Létat s ním je mnohem obtížnější, a dva poznají snáz než jednoho. A o Šarada je postaráno. Tady ho budou hýčkat jako dar boží, jako syna, kterého Nizmatovi seslalo nebe.

Avšak Lolita?!... Povzdechl si. Ať jen si nalezne štěstí, pro ni vůbec možné a takřka nedostupné pro indickou vdovu, ať jen se provdá za Išvara. Je to dobrý mládenec a Lolita s ním bude šťastna. Ariel jim k tomu dopomůže. Škoda, že je Išvarova matka slepá. Podrobila by se vůli boží, kdyby Ariela uviděla, jak se k ní snaží shůry. Ale což, však oni jí to všechno vypoví, a ona uvěří.

Znenadání ohlušil Ariela pekelný vrískot. V hustém větroví spatřil dvě bělovouse opice, velikou a menší. Rvaly se o nějaký plod. Menší vrískala, velká ji škrabala, rvala ji za uši, za ocas. Malá naříkala, jako by matku volala na pomoc. Ariel vyletěl.

Opice naráz ztichly. Sotva však k nim Ariel vztáhl ruku, jako když kámen mezi ně hodí. Pryč, z větve na větev, ze stromu na strom. Až z dálky zase spustily. Asi na poplach. Celý les se naplnil vrískotem opic a skřehotem ptáků. Ariel se trpce pousmál: „I opice se mě bojí,“ a rozhlédl se kolem. Nad hlavou hustá klenba šťavnatě zeleného listí. Kmeny všech stromů ovity popínavými rostlinami a liánami. Jen tu a tam sluneční paprsky pronikaly listovím a zlatily zemi zarostlou křovinami a trávou. Zapadlý kout. Ani lidská duše. Nikdo nikde. Vzněl se nazdařbůh. Nezdřel se!

Nějakou chvíli si poletoval mezi liánami, pak se pomalounku snášel k zemi. Zaslechl šramot. Ohlédl se. Išvar. Jinoch upustil otep chrastí a padl na zem.

Ariel se snehl k němu a řekl:

„Vstaň, Išvare, neboj se!“

Išvar poklekl. Bledý jako stěna. Ruce se mu třásly. Bůh k němu sestoupil a oslovil ho jménem! Boží jsou vševedoucí.

„Miluješ Lolitu, Išvare?“

„Z celého srdce, pane! Jak růže svou vůni,“ zvolal Išvar. „Je-li tato láska hříšná, odpusť mi! A neodpusťš-li, zbav mne s tou láskou i života!“

„Žehnám tvé lásce, Išvare,“ odpověděl Ariel týmž tónem. „Jdi, a pověz to své matce Taře!“

„Slova tvá naplňují radostí mé srdce, vyprahlé láskou. Ale nechť dobrota tvoje a milosrdenství tvoje po okraj naplní číš duše mé. Navrať mé matce zrak, ať může spatřit tvář svého syna přešťastnou!“

Ariel se zarazil.

„Každému, co je předurčeno, Išvare,“ odpověděl Ariel a odletěl. A Išvar ještě dlouho klečel a vzhlížel do větroví stromů, kam zmizel Ariel.

Toho dne Ariel dlouho rozprávěl s Nizmatem.

Ke konci rozhovoru zavolał Nizmat Lolitu a řekl:

„Náš vznešený host, Lolito, žehná tvému sňatku s Išvarem. Tara musí svolit. Nemůže odepřít.“

Lolitu polil ruměnec, oči jí zazářily radostí. Vrhla se Arielovi k nohám a „políbila prach jeho šlépějí“. Ariel řekl Lolitě, ať vstane. Kolik vděčnosti se zračilo v jejích očích!

„Buď šťastna,“ řekl a pousmál se. Ale bůh se pousmál zkormouceně. I boží mohou někdy závidět obyčejným lidem.

Kapitola patnáctá

Může prach z cesty snít o slunci?

„Moc ho miluješ, sestro?“ zeptal se Šarad Lolity.

Zaléval květiny v květináčích, rozestavěných na obrubě verandy. Lolita seděla nad venkovním ohništěm a míchala zeleninu ve vroucím oleji.

„Koho, Šarade?“

„Svého ženicha, Išvara.“

Lolita se zasmušila a neodpověděla.

„Co mlčíš?“

„Ani nevím, Šarade, zda ho miluji,“ odpověděla nakonec.

„Ale proč ses tak zaradovala, když ti Ariel řekl, že vám pomůže, abyste se mohli vzít? Viděl jsem, jak ti zasvítily oči.“

Lolita opět zmlkla. Ruce se jí znatelně rozechvěly.

„Jsi ještě malý, Šarade. Těžko to můžeš pochopit. Išvar je dobrý člověk. A vím, miluje mne, třebaže jsme spolu ještě slůvko nepromluvili.“

„A proč?“

„Matka mu nedovolí k nám chodit, mluvit se mnou, ani podívat se na mne, aby se neposkrvnil. Ale on přece jen tu a tam na mne pohlédne, a vidím, že mne miluje, ač se neodvažuje o tom mluvit.“

„Copak on není také pária?“ „Ano, je pária, asi o stupínek nebo dva rodem nad námi... Zůstat vdovou, a celý život – je velmi, velmi těžké, Šarade. A k tomu se dědeček Nizmat tolik rmoutí, že uhasne jeho rod. A stárne. Už se mu velmi těžko pracuje. A zemře-li, co se mnou bude. Abych pak do vody skočila, jako tak mnoho vdov.“

Šarad se zamyslel.

„A Ariela miluješ?“

„Mlč, Šarade!“ polekala se Lolita. Zbledla, zamračila se. „Ani pomyšlení.“

„Proč?“ naléhal Šarad.

„Copak prach z cesty, po němž všichni šlapou, může snít o slunci a nebi?“

„Slunce svítí na všechny stejně. Na lotosový květ jako na prach z cesty,“

zamudroval si Šarad a hned na to tak trochu šibalsky: „Kdepak, Ariel to není žádné slunce, je to docela obyčejný člověk jako já. Jenomže já neumím létat, ale jeho to naučili.“

Přišel Nizmat. Šarad se vytratil z verandy a zaběhl do lesa. Jako slídící psík pobíhal v bambusových porostech, až našel Ariela ležícího pod stromem a pohrouženého v myšlenkách.

„Chci ti něco říci, bratře!“ Šarad poklekl k Arielovi a vyprávěl, o čem všem mluvil s Lolitou.

Dandarát naučil Ariela skrývat všechny city, ale přesto si Šarad všiml, že jeho vyprávění přítele vzrušilo.

„Teď pojďme posnídat, dado, Nizmat už se vrátil z práce.“

„Pojďme Šarade!“ A Ariel láskyplně pohládl Šarada po vlasech.

Oba vykročili k chýši.

„Stařec pracuje, Lolita pracuje, a já se povaluji v trávě,“ řekl Ariel Šaradovi.

„Ale co si s ním mám počít? Tolikrát už jsem se nabízel, že pomohu, ale Nizmat ani slyšet.“

Stařec přivítal Ariela jako obvykle. S radostí a pokorou. Teď měl plnou hlavu svatby své vnučky. Ať je sebechudší, svatbu musí vystrojit jako u lidí. Bez svatebních píšťal, bez nařikaček, jako úplní chudáci, bez baldachýnu venku na bambusových tyčích, ověšeného květinovými girlandami, kdepak, to by se neobešlo. Místo svícňů bude stačit víc loučí. A kdyby tak mohl pozvat nějaký sbor zpěváků, ale na to

není. Girlandy navijí Lolita s Šaradem, o ty nouze nebude. Ale už aby se řeklo, kdy přesně, v který den svatba bude.

„Snad počkáme až na svátek pudži,“ řekl Ariel.

„Až do podzimka?“ namítl Nizmat. „Čím dřív, tím líp. S Tarou jsi ještě nemluvil, pane?“

„Ne... Až zítra,“ odpověděl Ariel. Poslouchal jen na půl ucha, téměř nejedl, ale zato tím častěji kradí pohlédl na Lolitu. Ta však upřeně hleděla do země.

Po snídani Ariel znovu odešel do lesa. Na svých toulkách se stále víc vzdaloval od chýše.

Nedávno zašel až na konec lesa, a tu se zarazil, jako přikovaný, překvapen nečekanou podívanou. Před ním se oslnivě třpytila hladina velkého čtvercového jezera s bílou kamennou obrubou. Na protější straně se tyčily bílé paláce, obrovské jako hory, zdobené jako tepané zlaté šperkoví a lehounké jako krajka. Jeden z paláců se bělostnou zdí hroužil do vody jezera a odrážel se v ní se všemi svými galeriemi nejumnější rezbářské práce, se všemi svými věžičkami, vysokými a nízkými, všemožných tvarů, připomínajícími nejroztodivnější květy, se všemi svými balkónky, loggiemi a podivnými stříškami.

Vprostřed paláce obrovská klenba vybíhala k malinkaté útlé vyřezávané zvoničce s vejčitou makůvkou. Všechno to od shora dolů bylo pokryto rezbami, arabeskami, živoucím pohybem vrtošivých čar. Ani ne jako ve skutečnosti, spíš jako ve snu. Ariel vyprávěl o svém objevu Nizmatovi. Ten se velmi podivil.

„Ta dálka, pane! To jsou paláce našeho rádži Rádžkumára.“

Od těch dob kouzelný obraz paláců přitahoval Ariela jako magnet. Prvně v životě

poznal krásu stavitelského umění.

A od těch dob nezřídka chodíval za les a ukryt v křovinách kochal se pohledem na paláce jako na živoucí bytosti. Stávalo se, že někdy zaslechl něžný zvuk gongu, lidské hlasy. Tajemný, zakázaný svět!

Také tentokrát, zmítán rozčeřenou změtí myšlenek, nevědomky se prodíral k palácům, rukama rozhrnoval větvoví a ani neslyšel mnohohlasý pokřik ptactva a varovné vřeštění opic.

„Miluje mne? Nemiluje Išvara, ale mne?“ přemýšlel Ariel. Srdce se mu sladce svíralo, dech se užil.

Zůstat u těchto laskavých, prostých milých lidí, vzít si Lolitu za ženu, vzdělávat půdu... Ale dokáže se prach z cesty vznést k slunci? Proč ne? Láska to dokáže!... Išvar bude nešťastný. Ale tak jako tak je nešťastný. Tara nechtěla svolit k jeho snátku s Lolitou, a možná, že nesvolí, ani až jí domluví Ariel. Slepí lidé jsou nedůvěřiví. Prokletý dar! Jaké neštěstí, není-li člověk jako všichni ostatní! Snad se mu i podaří přesvědčit Lolitu. Ale co Pears? Pears, který nedá pokoj, dokud nebude mít Ariela v hrsti. Ten Pears, jako zlověstný stín pohlcuje všechno světlo jeho života... Ne, on, Ariel, odsouzený k věčnému vyhnanství, ne, nemůže snít o lidském štěstí. Pryč odtud?... Opustit Lolitu... Švitoření ptactva mu připadalo jako zvuk náramků na snědých Lolitiných rukou a nohou, sluneční paprsky jako trpyt jejích očí, všechna vůně kolem jako vůně jejího dechu... Jako by se Lolita rozplynula v celé té přírodě vůkol, obklopovala ho, objímala, jako vzduch. Arielovi se točila hlava.

Kapitola šestnáctá Opět v zajetí

Ariel šel a šel. Ani nepozoroval, že v zamyšlení vyšel z lesa ke břehu jezera a dal se cestou k palácům. Ba ani jejich oslnivou krásou se nekochal. Ze zamyšlení ho vytrhl hysterický ženský křik.

Ariel se zarazil. Rozhlédl se.

Vlevo se táhla nízká kamenná zeď, oddělující rádzův park od cesty. Polonahý, snědý člověk metl cestu. Za zdí v parku studna. U studny žena, „pravověrná“, v zelené hedvábné sari. Nakloněna nad studní rvala si rozčuchané vlasy a zoufale křičela:

„Můj syn! Mé dítě! Pomoc! Zachraňte mi syna! Spadl do studně!“

Metař odhodil koště, přeskočil zídku a běžel ke studni.

Jakmile však žena metaře uviděla, vrhla se proti němu jako zběsilá saň a roztáhla ruce.

„Neopovažuj se!“ ječela. „Nepřibližuj se! Tvůj dech poskvřuje!“

„Volala jsi přece o pomoc,“ namítl zaraženě metař.

„Ať raději utone, ať raději zemře, než abys ho dotekem poskvřnil!“ křičela fanaticky.

Páří z rodu dědičných metařů sklonil hlavu jako spráskaný pes a odcouval k zídce, přeskočil ji, sebral koště a nechápavě pokyvoval hlavou.

Zena se znovu rozkřičela.

„Pomoc! Pomoc!“ Z paláce vyběhli sluhové. Ale všichni páriové. Viděli, jak žena zahнала metaře, zastavili se ve vzdálenosti, jakou obyčej předpisuje, a nevěděli, co počít. Někteří z nich odběhli zpátky do paláce. Asi zavolat na pomoc někoho z vyšší kasty, kdo by dítě zachránil, aniž je poskvřnil.

Žena ochraptěla, přestala křičet. Už jenom ztrnule civěla do studně. Skličující ticho.

Ariel zaslechl přidušený dětský nářek, jako když zoufale beká jehňátko.

V tom okamžiku na všechno zapomněl. Vznese se obloukem z cesty ke studni, nad studní zpomalil let, a do studně. Diváci vykřikli a strnuli, matka dítěte se skácěla v mrákotách.

Ariela zamrazilo. Studně byla hluboká. Sluneční jas vystřídala úplná tma. Za okamžik se však Ariel trochu rozkoukal, na dně se zaleskla voda. Rozpoznal černou skvrnku. Děcko ve vodě! Od černé skvrnky blyskavá kola. Ariel zavadil o něco rukou. Provaz.

Zvolna se snesl až ke dnu. Na provaze viselo vědro. Plavalo na hladině, nakloněno, naplň plné vody. Ve vědru asi tři nebo čtyřleté děcko. Do vědra pomalu natékala voda. Ještě chvíli, a děcko se utopí.

Ariel vzal chlapce a pomalu se vznášel vzhůru. Voda crčela z dětských šatů. Na kamenných zelených stěnách studně visely těžké krůpěje vody.

Sluneční jas a zář. Ariel mhouřil oči. Pootevřel je, kam položit chlapce.

Přeletěl roubení studně a snesl se k ženě. Někdo mu vytrhl dítě z rukou. A v tom okamžiku pocítil, že ho uchopilo několikero rukou.

Vytřeštil oči a spatřil lidi oděné v přepychových hedvábných šatech, vyšíváných

Běljajev A. - Ariel

zlatem. Na něčím malinovém rouše se duhově třpytil drahokam.

„Odvažte provaz od vědra," velel člověk s drahokamem.

Několik sluhů se vrhlo ke studni, vzali vědro a odvážali provaz. Ariela předali sluhům, a ti ho pevně svázali. Lidé v přepychových oděvech couvli, aby se neposkvřnili.

„Do paláce!" dál velel člověk s drahokamem. A než se zmatený Ariel zmohl na slovo, vedli ho k paláci svázaného, uprostřed houfu sluhů. Pevně drželi provaz.

„Teď neuletím!" pomyslí si Ariel.

Zaslechl, jak matka zachráněného děcka řekla nějaké staré ženě: Damino! Vezmi Anata a odnes ho ke mně do zenanu. Nesmím se ho dotknout. Kdoví, může být poskvřněn."

Kapitola sedmnáctá Jablko sváru

„A kdy už se konečně vypravíme do té školy, ústavu, nebo jak se to jmenuje, pane Bowdene? Už jsme tu v Madrasu skoro týden a pořád nic nevím o svém bratrovi."

„Strpení, Jano," odpověděl Bowden. Zapíjel biftek portským. Nechtě kdekoliv, Angličan se neobejde bez své oblíbené anglické kuchyně, jídel a nápojů. „Už jsem vám přece řekl, že je ve škole karanténa. Proklatá země! Samá epidemie. Ani se člověk nenadá, a chytí tropickou zimnici, ne-li co horšího. Kam se člověk vrtne, může se nakazit. Na nejlíp prostřeném stole vám mohou s nejlepším jídlem předložit choleru, a domorodý kolportér s čerstvým číslem novin prodat mor."

„Copak nepřenášejí mor jenom hlodavci a jejich příživníci?" zeptala se Jana – ve svých knihách se už o Indii leccos dověděla a odstrčila talíř s nedojedenou rybou.

Nemyslete si, nejstrašnější, plicní mor, ten se přenáší i věcmi. Vy tohle nevíte? Proto vám neustále kladu na srdce, abyste nevycházela z domu a nečtla noviny."

„Stejně jsem tu jako na samotce," povzdechla si Jana. „Člověk přijede do Indie a nevidí tu nic než tyhle střechy," mávla Jana rukou směrem k „Černému městu", domorodé čtvrti, změní domků a chýší za říčkou Kubanou.

Seděli na rovné střeše osmiposchoďového hotelu, vybaveného největším evropským pohodlím. Oranžově a zeleně pruhovaný slunečník

je chránil před žhavými paprsky slunce. Mezi stoly stály palmy v kbelících a vysoké vázy s květinami. Na stolech šuměly elektrické ventilátory. A v melchirových vědrech se v ledu chladily nápoje.

Hotel stál na břehu říčky. Okny svého pokoje pozorovala Jana pestrost a ruch „Černého města". Úzkými křivolakými uličkami proudila mračna tmavých, čokoládových a šafránových lidí v roztodivných oděvech a Jana na základě toho, co vyčtla ve svých knihách, snažila se uhádnout, ke které rase kdo patří. Oslí, buvolí, koně. Skřípění vozíků, štěkot psů. Pronikavý křik prodavačů ledu, limonád, květin, girland. Pištění píšťal, tlumené dunění bubnů, naříkavý zpěv žebráků. Saniasiové, jak se tu říká „světcům", zpěvavě deklamují posvátné chorály, lákají posluchače. A všude, všude, jako opičky, proplítají se dospělým pod nohama polonahé děti.

Rovné střechy, rozžhavené sluncem, bývaly ve dne liduprázdné. Zato však před západem slunce, když vzduch poněkud zčerstvěl, na obloze se rozzářily veliké hvězdy a vyšel měsíc – jakýsi zvláštní, indický měsíc, zaplavující všechno fantasticky nazelenalým světlem a černými stíny – tu se pomalu ulice vyliďňovaly a lidé se usazovali na rovných střechách, nadýchat se večerního a nočního chladu. Ze střechy na střechu křiklavé hlasy předávaly poslední zprávy, kde kdo zemřel, kdo onemocněl, komu se co narodilo, kdo se vdává a žení, kdo se doma pohašteril, komu se podařilo hodně vydělat, kdo kolik ztratil. Tento bezdrátový telegraf rychle šířil po celém „Černém městě" nejnovější zprávy.

Kdyby byla Jana znala celou zdejší změť jazyků, byla by zaslechla zajímavé rozprávky i o létajícím člověku, který zde jitril všechny mysli. Ale pro Janu to všechno byla jen a jen „hatmatilka", drásající nervy.

Nezřídka, ba velmi často, vídala Jana pohřební průvod. Pronikavé vřeštění píšťal svíralo srdce. Těla zemřelých vynášeli za město a tam pálili. Ženy v bílých smutečních šatech nařikaly.

V tomhleto „Černém městě" snad více lidí umírá než se rodí.

Jana vždycky utekla od okna, aby neviděla, jak bohatou žeň tu má smrt.

I není tedy divu, že se Bowdenovi dařilo dívce nahánět hrůzu. Od příjezdu do Madrasu byla všeho všudy v botanické zahradě. Ani v Londýně tolik překrásných rostlin neroste. Cestou zpátky do hotelu viděla slona s čabrakami a jezdcem. To asi bude slon z nějakého cirkusu," pomyslí si dívka.

A kam jen se ten Dotaller poděl," řekla a roztržitě loupala banán. Nejedla zde téměř nic než banány a vajíčka. Považovala to za nejjistější. Pan Dotaller nezahálí stejně jako já," namítl Bowden. Už začal s oblíbenými koktejly a likéry. „Doufám, že už brzičko vám přineseme dobré zprávy..." Bowden a Dotaller vskutku nezaháleli. Alespoň velmi intenzivně přemýšleli. Cestou do Indie se jeden na druhého díval, že by ho na lžici vody utopil. Soupeř zkoumal slabé stránky soupeře. Každý měl svůj cíl. Bowden potřeboval, aby z Ariela vyrostl člověk nenormální, ale přitom co možná nejdéle zůstal naživu. Dotallerovi by se bylo spíš hodilo, kdyby tak Ariel zemřel, protože by po něm dědila Jana. A Dotaller měl od Jany plné moci disponovat všemi jejími záležitostmi. Nic nebránilo využívat Janiny nezkušenosti a beztrestně si plnit kapsu jejím kapitálem. Bowdenovi se tu špatně rozhodovalo. Scházely mu sův oči společníka Huzzlona. Co má dělat? Nalít Janě čistého vína, říci jí, co má za lubem Dotaller, nebo se s ním spojit? Neštěstí bylo v tom, že Jana nedůvěřovala Bowdenovi a Huzzlonovi do té míry, že i kdyby se s Dotallerem nakrásně rozkmotřila, určitě by správu svého majetku nevrátila těmto ctihodným společníkům. Ale nač Dotallera nachytat? Uzavřít spolek Bowden-Huzzlon-Dotaller a dělit kořist na tři díly? Ale Aureliův majetek je daleko větší než majetek jeho sestry. Na takovém trojspolku by Bowden s Huzzlonem prodělávali. Tady je nutno vymyslet nějakou jinou kombinaci. Ano, ty Huzzlonovy oči! Ty tu Bowdenovi chyběly! Nicméně však začal Bowden zkoumat možnosti spojenectví. Dotaller si vedl vyhybavě. A v Madrasu začal na svou pěst. Pears, s nímž se Bowden za zády Jany denně scházel, naznačil nedávno Bowdenovi, že Dotaller už Pearsovi udělal nabídku. Najde-li se Aurelius a nepřežije-li to, dostane Pears hezkou sumu. A tenhle šejdír Pears zároveň Bowdenovi dal znát, že Ariel zůstane, nebo nezůstane naživu podle toho, od koho Pears víc dostane. „Především je nutno Ariela najít," řekl Bowden Pearsovi. „A co s ním potom chcete dělat?" zeptal se Pears. „Dáme ho úředně prohlásit za nesvéprávného jako duševně chorého a pěkně si ho budeme držet doma v Londýně pod zámek. Nezapomínejte, že jsem jeho opatrovníkem!" odsekl Bowden. Tato odpověď nešla pod vousy obojetníkovi Pearsu-Bcharavovi. Létaující člověk, nejdrahocennější vymoženost pro Theosofickou společnost, čili zároveň pro Pearse, a pustit si ho z rukou, zrovna tak jako zavraždit si ho, z toho nic nekouká. Ale raději zavraždit, než pustit. Ani hnutím brvy nedal Pears znát Bowdenovi, co má za lubem, ale v duchu rozhodl, že přece jen bude líp, až jednou přijde čas, nějak se s Bowdenem dohodnout. Ať jen si Bowden doživotní opatrovnictví Ariela vybojuje, ať si jeho majetkem disponuje, ale dá Ariela k dispozici theosofům, případně i za pěknou odměnu – londýnské ústředí už se postará. Ale především se musí Ariel najít. Pears už věděl, že Ariel s Šaradem letěli na křídle letounu do Madrasu a nedaleko od města letoun opustili. Dál stopa po uprchlících mizela. „Určitě je někde v okolí Madrasu," řekl Pears. „Hlad je přinutí jít mezi lidi. Ve všech vesnicích mám své agenty." „Ale Ariel může uletět," namítl Bowden. „S Šaradem, alespoň s tím neuletí daleko, a Šarada on neopustí," řekl sebejistě Pears. Ani Bowden ani Pears neměli tušení, že Ariel s Šaradem uletěli touž linkou opačným směrem na severovýchod, do Bengálska. „Teď ještě poslední otázka," řekl Bowden. „Vy, Pearsi, přece jen musíte promluvit se slečnou Haltonovou. Nemohu ji zavést do školy, která neexistuje. Musíte zahrát ředitele léčebného ústavu." A Bowden velmi přesně Pearse poučil, jak se musí chovat a o čem má s Janou mluvit. Ještě ten den se Pears s Janou Haltonovou setkali. V evropském obleku a velikých, želvovinou obroubených brýlích vyhlížel Pears docela solidně a budil důvěru. Omluvil se jí, že ji dříve navštívit nemohl. Ve škole měli karanténu. Projevil jí hlubokou soustrast nad žalostným osudem jejího duševně chorého bratra. Škola použila všech možných léčebných prostředků, aby navrátila Aureliovi duševní zdraví. Léčili ho nejlepší psychiatři, ale všechno úsilí bylo marné. Při jednom záchvatu přes nejprísnější dohled se Aureliovi podařilo uprchnout. Víte přece, jak lidé duševně choří bývají mimořádně chytrí, odvážní a vynalézaví. Podařilo se mu dostat se na střechu, odtamtud přeskočil na strom a utekl. Ale ať jen je Jana klidná. Však se ho podaří vypátrat. Všechna potřebná opatření byla učiněna. Jana se právě chystala, že se podrobně vyptá Pearse na Aureliovu nemoc, ale vtom se nečekaně vrátil do pokoje Dotaller. Už tři dny a tři noci nebylo po něm ani vidu ani slechu. Teď vypadal celý utrmácený a z míry. Ani se neholil a byl

ještě v cestovním obleku.

„Už se ví, kde je Aurelius!“ vykřikl, ani nepozdravil a svalil se do křesla.

„Kde, jak jste se to dověděl?“ pršely otázky.

„Jsem k smrti unaven, dejte mi, prosím vás, něčeho napít!“

Jana mu podala sklenici vody.

„Děkuji vám. Jak jsem ho vypátral? Hned jak jsme přijeli do Madrasu, spojil jsem se s jedním ze svých kolegů, s advokátem Bultonem. Už dvacet let žije v Indii a je tu jako doma. Ani si nedovedete představit všechna jeho spojení. A toho jsem požádal, aby mě okamžitě informoval o všem, co se doví o létajícím člověku.“

„O létajícím člověku?“ podivila se Jana.

„Ano, o Aureliovi. To je ta jeho posedlost. Copak vy nic nevíte? Usmyslil si, že může létat... A před třemi dny si mne k sobě pan Bulton pozval a sdělil mi, že byl u něho jeden klient z Udajoury. Ten slyšel od svého známého, který navštívil tamějšího rádžu, že se u rádži objevil létající člověk. Nic podrobnějšího jsem se nedověděl, ale klíč tu byl.“

„A proč jste mi o tom nic neřekl?“ zeptal se mrzutě Bowden. „Ani minutu jsem nemohl otálet, chápete přece,“ odsekl Dotaller. „Měl jste poslat telegram z cesty, byli bychom vám pomohli,“ supil se Bowden, ale Dotaller na jeho poznámku zůstal odpověď dlužen a pokračoval:

„Rovnou od Bultona jsem zajel na letiště, zaletěl do Kalkaty, odtamtud do Udajoury, tam jsem vyhledal jeho klienta, vyzvěděl, kde sídlí rádža, a k němu. O rádžovi Rádžkumárovi mi řekli, že je to typický východní despota a nadutec, a skutečně, neráčil mě přijmout. Ale podplatil jsem jednoho z jeho sluhů a dověděl jsem se, že v rádžově paláci létající člověk skutečně je. Jak se tam dostal, nevím, ale dověděl jsem se, že si rádža velmi libuje, co s ním má za vyrazení. A jakmile jsem tohle všechno zjistil, hned jsem se vrátil, abych vás o tom informoval. Můžete mi snad něco vytknout, pane Bowdene?“

„Jen proto jste se vrátil, že vás rádža nepřijal, a teď se bez naší pomoci neobejdete,“ žlučovitě poznamenal Bowden.

„Třeba, a je na tom něco špatného?“ namítl Dotaller. „Kdyby mne byl rádža přijal a dal mi Aurelia, samozřejmě bych se vrátil i s Aureliem, nemyslíte?“

Bowden nepovažoval za nutné prodlužovat hádku s Dotallerem. Bowdenovi a Pearsovi bylo jasné, že se Dotaller snaží dostat do rukou všechny nitky. Naštěstí se to Dotallerovi nepodařilo.

Ale Dotaller jim neřekl ani zdaleka všechno, co se dověděl, co viděl a podnikal. Opravdu se mu podařilo zjistit, kde Aurelius je. A dověděl se i to, za jakých okolností se Aurelius ocitl v rádžově paláci, i když neuvěřil, že Aurelius dokáže létat. K rádžovi samému se mazaný advokát ani nepokusil proniknout. Navázal spojení se sluhou z nejnižších a nejzhrdanějších kast. Počítal s tím, že mezi nimi najde lidi, kteří by byli ochotni uskutečnit jeho záměr. Snažil se je podplatit, aby Aurelia zavraždili. Ale sluhové se sáhivovy nabídky úplně zhrozili. Sáhivové se vždycky ze všeho dostanou a domorodý sluha neunikne nejstrašnějším mukám, doví-li se rádža, že ho zradil nebo obelhal.

„Ani za kus zlata, jako je tento palác,“ odpověděl Dotallerovi šedovoušý zahradník. A se stejnou se potázel i u ostatních sluhů.

Dotallerovi hned bylo jasné, že s těmito lidmi nic nepořídí. A co horšího. Ze strachu by mohli prozradit sáhivovy záměry. Za takových okolností bylo samozřejmě velmi nebezpečné dlouho se zdržovat v dosahu rádži.

Dostat se k rádžovi ve skutečnosti vůbec nebylo tak těžké. Jako všichni místní mocnářičkové i on velmi rád hostil sáhivy. Ale pustí rádža Aurelia? To stále ještě není jisté. Všichni sluhové zpívali stejnou, jak velmi si rádža létajícího člověka cení. A i kdyby ho rádža propustil, co by tím Dotaller získal? Sám Dotaller, i kdyby Aurelia nakrásně dostal, sám přece ho nemůže zavraždit. Na to byl advokát příliš opatrný, než aby si vraždou špinil ruce. Zahyne-li Aurelius v rádžově paláci, bude to v pořádku. Jinak by tomu bylo, kdyby Aurelius zmizel beze stopy z rukou Dotallera. Ovšem, Dotaller by se mohl vymluvit, že Aurelius uprchl a na útěku ho stihlo neštěstí. Ale Dotaller nebyl zbůhdarma advokátem. Z vlastní praxe věděl, jak nejneopatrnější neopatrnost nebo neobezřetnost mívá pro zločince ty nejosudnější následky a jak někdy i po několika letech vycházejí najevo zločiny, zdánlivě už dávno zapomenuté. Kdepak, gentleman si přece nepotřísni ruce krví. Ať tohle za něho udělají jiní, jeho ruce musejí zůstat čisté!

A konec konců, když se to tak kolem a kolem vezme, proč by Aurelius nemohl zůstat naživu. Hlavně vyrvat ho z drápů Bowdenovi a Pearsovi. Už brzy bude plnoletý. A Dotaller už se postará, aby soud prohlásil Aurelia za svéprávného. Opatrovnictví bude pak zrušeno, Aurelius bude žít pod jednou střechou s Janou, a je samozřejmě, že stejně jako jeho sestra ho zplnomocní, aby se staral o všechny jeho záležitosti.

I zosnoval tedy Dotaller nový plán. Jestliže k rádžovi zajede Aurelioova sestra, Aureliuův opatrovník a Dotaller a sdělí mu, jaká práva mají vůči Aureliovi, a připomenou-li, že Aurelius je syn velkokapitalisty, bude rádža muset povolit. Jana už se nebude chtít odloučit od svého bratra. A všechno bude pak v pořádku. „Už jsem řekl," pokračoval po kratičké chvíli, když se všichni odmlčeli, „že je rádža despota a člověk zpupný. Ale zajedete-li k němu vy, slečno Jano, a vy, pane Bowdene..."

„Už je to venku, jako bych to neříkal!" nezdržel se Bowden. „Bez nás to nešlo!" „Neříkám nic jiného. Vy, pane Bowdene, jak se zdá, máte chuť se hádat." „Já také musím jet," prohlásil Pears.

„Podle mého není nezbytné, abyste jel," zamračil se Dotaller.

„Naprosto nezbytné," stál na svém Pears. „Jako ředitel školy a léčebného ústavu, kde byl Aurelius Halton v ošetřování, mohu rádžovi dosvědčit, že mladík není příčetný a musí tedy žít ve zvláštních podmínkách."

Bowden uvážil situaci, a protože mu ze všech soupeřů nejnebezpečnější připadal Dotaller, řekl si, že bude dobře, bude-li mít navíc spojence, a proto podporoval Pearse. Jana nic proti tomu neměla, a Dotaller tedy musel přikývnout.

Rozhodli, že nebudou ztrácet čas a ještě ten den poletí.

Dotaller se podjal úlohy průvodce. Bez zvláštních příhod se dostali do pohádkového rádžova paláce.

Kapitola osmnáctá Marné pátrání

Nakonec přece jen uviděla Jana skutečnou Indii. Přes všechno vzrušení z nadcházejícího shledání s nemocným bratrem, kterého už léta neviděla, krása paláců a parků dívku uchvátila. Jako naschvál před hlavním palácem zrovna vedli slony, bohatě ozdobené zlatem vyšívanými čabrakami. To už byli opravdoví sloni, ne jen tak něco jako z cirkusu!

Rádža velmi vlídně přijal hosty v pracovně po evropsku zařízené a po evropsku oblečen, čímž Janu hluboce zklamal. Nejzvědavější byla na to, jak se s rádžou budou dorozumívat.

Ale ukázalo se, že rádža skvěle mluví anglicky. Nicméně však to byl typický východní člověk. Sněhobílá náprsenka naškrobené košile jen zdůrazňovala snědost jeho pleti. Rádžův obličej Janě připomínal Othella.

Bowden stručně vysvětlil účel návštěvy.

Čím dál hovořil, tím rozpačitěji se rádža tvářil.

„Velmi mne mrzí," řekl, když Bowden domluvil, „že je mi odepřeno potěšení vyhovět vaší prosbě. Aurelius Halton, jak zázračného mladíka nazýváte, skutečně u mne byl, ale už není... A... dál nemám co dodat. Váš Aurelius zmizel."

Tato nečekaná zvěst všechny ohromila. Jana, Bowden, Pears a Dotaller chrlili otázky, ale rádža si jen nervosně pošukával vousy a na všechno odpovídal:

„Nemám co dodat. Sluhové mi hlásili, že včera v noci zmizel, a víc už jsem o něm neslyšel... Nepřejete si čaj? Cesta vás jistě unavila. Ne? Nepřejete si zhlédnout mé poklady?"

„Sire," vykřikl Bowden. „Dovoluji si mít za to, že plně chápete svou odpovědnost..."

Nedomluvil. Z rádžovy tváře okamžitě spadla maska předstírané evropské vlídnosti. V očích mu zajiskřilo tak, že se Bowden zajíkl a zbledl.

„Dovoluji si mít za to, že také vy chápete svou odpovědnost za svá slova, sire!" přerušil rádža Bowdena. „Považoval bych za těžkou urážku už jen vaše pomyšlení, že já," a rádža zvlášť zdůraznil toto „já", „říkám něco, co neodpovídá skutečnosti."

Všichni pochopili, že jednání skončilo a že už se od rádži víc nedoví. Loučení bylo mnohem chladnější a obřadnější než setkání.

Když sestupovali po mramorovém schodišti pokrytém koberci a tonoucím v záplavě květin, Bowden pošeptal Janě a i sobě samému na uklidněnou:

Nermuťte se, Jano! Aurelius zřejmě zase znovu uprchl. Samozřejmě, je to velmi smutné, ale určitě ho brzičko najdeme. Však on daleko neutekl... neutekl."

Jana si povzdechla.

„Rádža nechce ztratit létajícího člověka. Určitě ho u sebe skrývá," řekl Pears Dotallerovi, když už šli parkem podél nevysoké zdi. „Ale zmobilizujeme všechno, a bude-li třeba, požádáme místokrále, aby nařídil prohlídku v paláci a vydání Aurelia."

Dotaller se zamyslel nad svými vlastními záležitostmi. Pears kráčel mlčky, všechny predešel.

Najednou zaslechl nějaký hlas. Za zídkou někdo mluvil. Několik hindustánských

Běljajev A. - Ariel

slov ho přinutilo, aby se zastavil a zaposlouchal. Na cestě stál metař, u něho hubený stařec a dívka. „Ať se převtělím do nejposlednějšího hada, jestli lžu!“ rozkřikl se metař. Zřejmě ho pohněvalo, že mu nevěřili. „Opakuji jen to, co mi řekl člověk, který vlastníma rukama létajícího člověka svázal, než ho na rádžův rozkaz hodili do bezedné studně.“

Stařec máchl rukou, svažtil obličej a zaúpěl:

"Je po všem, pojďte, Lolito!"

Ale dívka se nehýbala. Nechápatě hleděla na starce a řekla odhodlaně :

„Ne, nemůže zemřít!... Řekl přece: „Čekej mne, Lolito!“ A já budu na něho čekat...“

„Co je to s vámi, pane Pearsi?“ polekal se Dotaller a přistoupil k Pearsovi.

Když však spatřil zsinanou Pearsovu tvář, poplašeně zamumlal: „Co se stalo?“

"Ale nic... to jenom srdce... to tak někdy mívám... Hned to přejde!"

Dotaller se naň podezřívavě zahleděl.

Večer, když už u vchodu hotelu čekalo na ně auto, dospěl Pears ve svých úvahách k závěru, že vlastně už nemá, proč by věc tajil. I řekl Bowdenovi: „Pane Bowdene, už nemáme oč se hádat. Ariel–Aurelius Halton už není mezi živými. Zavraždili ho na rádžův příkaz.“

A Pears vyprávěl o rozmluvě, kterou vypočetl.

Za stěnou se ozval hlasitý nářek. Tyhle proradně tenké stěny indických venkovských hotelů!

Pears a Bowden zastihli Janu v slzách.

Hluk přivolal i Dotallera. Když se dověděl, co se stalo, stěží potlačil výbuch radosti. Všechno se obrátilo, že si ani lépe nemohl přát.

Kapitola devatenáctá

Vladař se hněvá

Anat, kterého Ariel vynesl ze studně, byl synek člověka s briliantem, Mochity, rádžova prvního rádce a oblíbence.

Být oblíbencem rádži je velmi výhodné. Rádžkumár byl rádža tak bohatý, že ani sám dobře nevěděl, co všechno vlastní. Málokterý Evropan ví, že někteří indiští rádžové jsou největší boháči na světě, takoví boháči, že proslulí miliardáři – Rotschildové, Morganové, Rockefellerové a wanderbiltové – jsou proti nim chudáci. Celá století, od pokolení k pokolení rozmnožovali rádžové své jmění, pozůstávající převážně z drahého kamení a zlatých předmětů.

O veškerém tomto bohatství se málo ví jen proto, že rádžové nemusejí své brilianty prodávat, a i kdyby museli, často dobře ani nemohou. Na světě se těžko najde kupec na takové brilianty, jako je „Černý mogul“ nebo „Regent“. Pokud jde o jejich nemovité majetky, paláce a pozemky, jsou také obrovské, ale cenou se ani zdaleka nevyrovnají těmto hromadám obrovských briliantů a drahokamů.

I není tedy divu, že rádžové mohou odměňovat své oblíbence tak, jak nikdy nemohli své milce odměnit ani ti nejmocnější a nejbohatší evropští císaři.

Avšak přízeň a lásku rádži musí si oblíbenec zasloužit, musí svému vladaři dělat, co mu na očích vidí. A jako každý člověk, trávící život v zahálce a v uzavřeném světě, ve světě „bez obzorů“, jak psal Voltaire, také náš rádža se ze všeho nejvíc bál nudy, ačkoliv to nebyl člověk bez zdělání a dobře uměl anglicky. Jeho žena Šjáma mluvila francouzsky jako rozená Pařížanka. Oba, rádža se svou ženou, několikrát navštívili Evropu – byli v Londýně, Paříži, Berlíně.

Ale všelijaké ty fraky a smokingy v porovnání s lehkým národním šatem, přerozličná divadla a plesy, a vůbec celý evropský způsob života, to všechno rádžu tísnilo a všechny evropské způsoby zaneprázdnění mu byly cizí. I nedbal tedy nikdy, že se jeho ženě cestování líbí, a pokaždé honem honem spěchal zase domů.

Doma, jakmile vykonal všechny obřady, aby se očistil ode všeho, co ho v Evropě poskvřnilo a shodil se sebe evropský škrtivý oblek, Rádžkumár si pokaždé s úlevou vydechl a cítil se šťasten. V lehkém, hedvábném úboru celé hodiny líhával na tachtě, a sluha, ještě docela maličký chlapec, ho ovíval palmovým vějířem. Nic nedělal, jen se probíral knihami a časopisy nakoupenými v Evropě, vybíral si „něco lehčího“ a hroužil se v četbu.

Po evropsku lze žít i v Indii!

Byl to po svém „osvícený absolutista“. Náležel k liberální náboženské společnosti „Brahmo–Šamadž“, neuctíval modly, všelijaké namáhavé náboženské obřady zvláště horlivě neprováděl, jedl zvěřinu, kterou mu připravoval muslimský kuchař, sledoval, co nového vyšlo na knižním trhu, a tu a tam čítal i filosofická díla, přičemž byl zajedno s Rousseauem stejně jako s Nietzschem. Měl rád společnost sáhibů a přátelil se s nimi.

Ale dva tři dny proležené nad novou knížkou stačily, a znovu začínal cítit, že

se mu do duše vkrádá nuda.

A tu se na scéně objevoval Mochita, který už dávno svého vladaře znal až do morku kostí.

„Co máš nového, Mochito?“ ptával se rádža a odhodil knihu.

Mochita políbil „prach šlépějí svého vladaře“, vybraně ho přivítal a stručně informoval o hospodářských záležitostech, o nových ujednáních se sáhiby a rolníky, kolik se vybralo na pachtovném a jak bylo naloženo s těmi, kdo nepořádně platí.

Ale tentokrát rádža zřejmě poslouchal jen na půl ucha a opakoval několikrát otázku:

„Co máš nového, Mochito?“ „Sbor chlapců a děvčat připravil nové tance.“

Rádžovi to připomnělo Paříž a ušklíbl se:

„Nic nového, ale ukaž je.“

Mochita zatleskal, porozhrnul se nachový závěs na vysokém výklenku u dveří, a do komnaty, za zvuků náramků, bubínků a zvonečků vběhly dívky v lehounkých mušelínových šatečkách v doprovodu pestře přestrojených chlapců. Zazněly flétny a děti začaly tančit. Tančily půvabně, na ustrašených tvářičkách ztuhl úsměv.

„Nic nového,“ opakoval rádža a mávl pohrdavě rukou.

Flétny rázem ztichly, děti přestaly tančit a srazily se do houfu.

„Co ještě máš?“

„Tanec hrbáčů, mrzáků a slepců.“

To bylo opravdu něco nového.

„Ukaž!“

Děti odběhly. Netajily se radostí, že všechno tak dobře dopadlo. Žádné nedostane bití, žádné nezavrou do sklepa jen o chlebě a vodě. Málokdy to tak dobře končí. Ozvalo se dunivé víření bubnů a do komnaty se vpotácel houf vrávorajících, kulhajících, padajících a těžce oddychujících lidí neobyčejného vzezření, v ohyzdných cárech z pestrobarevných záplat. Mochita neztrácel čas za nepřítomnosti svého vládce.

Rádža se smál na celé kolo. Mochita zářil.

Rádža sundal s prstu prsten s ohromným briliantem a hodil ho Mochitovi. Ten zachytil trpytící se dárek v letu a hluboce se poklonil.

Jeden ze slepců, kterého srazil k zemi hrbáč, upadl na záda. Uhodil se hlavou o podnoží sloupu a docela nelíčeně zaúpěl:

„Zprobodat vás, proklatci!“

Rádža se zamračil. Také Mochita se zamračil. Jako když mrak zahalí slunce, země se zahalí v stín.

„To neplatilo vám, pane, to hrbáčům!“ chvatně vysvětloval Mochita.

Ale rádža se odvrátil a zlostně zavrčel: „Sto ran holí! A chci být sám!“

Všichni se vzdálili. Ještě dobře, že Mochita už dostal prsten. Ale vladař se rozhněval. Mochita přikázal sluhům, aby slepci přidali ještě

sto ran. To úplně stačilo, aby nešťastníka zbavili veškerých muk, které mu život ještě mohl přinést.

Mochita se rmoutil. Měl pro rádžu v zásobě ještě několik čísel. Nahé otroky, ozbrojené železnými tyčemi s kovanými drápy na koncích. Na tuhle kratochvíli si rádža zvláště potrpěl. Když se začali otroci navzájem drásat okovanými tyčemi a krev črcela proudem z jejich osmahlých těl, jako by Rousseauova ctitele běsi posedli. Oči se mu rozjiskřily, chřípí nadouvalo.

„Víc! víc! Pořádně! Tak! Tak!“... povzbuzoval své gladiátory a býval velmi pobouřen, když některý padl mrtev a bylo po zápase.

Mochita měl v zásobě také lov na tygry. Měl připraveného velkolepého slona s obrovskými kly, s přibroušenými okovanými hroty. Ale rádža už dnes Mochitu k sobě nezavolal a oblíbenec už klesal na mysli. Věru nevěděl, čím si znovu vysloužit milost svého pána.

A zrovna v tu dobu spadl jeho synek do studny. Když sluha Mochitovi oznámil, co se stalo, Mochita přiběhl ke studni a na vlastní oči viděl, jak Ariel přeletěl přes zídku, snesl se do studně a vytáhl chlapce.

Synek, jaképak starosti. Bylo to dítě jeho první ženy, a ta už se mu znelíbila. Měl tři.

Zato létající člověk, to bylo něco.

Mochita nepřemýšlel, jak to s létajícím člověkem vlastně je, zda je to nadpřirozená bytost, nebo nějaký nový trik. Hlavně, že to bylo něco neobyčejného, nevidaného, že to bylo nové číslo. S létajícím člověkem, ať je to kdokoliv, s tím se nemusí bát na oči strašnému vladaři. Až rádža tenhle zázrak spatří, určitě na všechno zapomene a bude po nemilosti.

Proto Mochita přikázal, aby létajícího mladíka spoutali, i kdyby to byl třeba

sám převtělený Krišna.

Kapitola dvacátá
Opět mír

Mochita dal vést spoutaného a sluhy obklopeného Ariela do paláce chodbou pro služebnictvo kolem kuchyně hemžící se černými, čokoládově hnědými a šafránově žlutými polonahými kuchaři v bílých čepicích. Úzkým schodištěm vystoupili do prvního poschodí, minuli ženskou polovinu paláce, zenan, kde si hlučně pod dozorem sluhů hrály děti. V jedné místnosti nějaká starší žena pohlédla na Ariela přes brýle, jejich jednu obroučku měla přivázanu k uchu červenou nitkou. Podlaha dalších místností byla pokryta modrými a bílými běhouny a koberci, na kterých byly rozházeny podušky z pestře vybarveného hedvábí. Na nizounkém divanu seděla dívka s bleděmodrou šálou, přehozenou přes hlavu. Křečovitě vzlykala. Veliké slzy jí padaly do klína. U dívky stál stařec v bílém šatě se znamínkem z červené a žluté hlíny na čele, vyznačujícím kastu. Krutě plísnil dívku, asi stejného zajatce, jako byl Ariel.

Krytou galerií s lehounkými, jemně pracovanými sloupky, za nimiž bylo vidět zrcadlově klidnou hladinu jezera, přešli do rádzovy poloviny paláce. Obrovské síně s klenbami ozdobenými modelovanými ornamenty, se sloupovím a výklenky, vyzdobenými arabeskami, fantastickými květinami, zvířaty a ptáky, se střídaly jako v zázračném kaleidoskopu. Chvillemi Arielovi připadalo, že se mu to všechno jenom zdá. Všude to pronikavě vonělo attarem – aromatickým olejem s přísadou růžového oleje – a kořenou vůní kvetoucích oleandrů ve velikých vázách s oslnivě lesklou barevnou glazurou. Ze všech těch vůní a barev se Arielovi točila hlava.

"Zde stůjte!" velel Mochita sluhům střežícím Ariela, když došli k purpurovému závěsu se zlatým třásněním.

Za závěsem se kdosi na někoho zle obořil. Sluha trhl koncem provazu, svazujícího Arielovi ruce. Ariel zůstal stát.

Mochita, celý v rozpacích, zmizel za závěsem.

S hlubokými úklony vykročil k rádzovi. Rádža se tvářil stále chmurněji. Krom této rozezlené tváře Mochita nic neviděl. Nevolal jsem tě, Mochito! Proč přicházíš?" zabouřil rádža.

Mochita se jen a jen klaněl a kroutil, až se dosvíjel k vladaři a něco mu zašeptal do ucha. Na tváři rádzově se objevil výraz překvapení, nedůvěry, zvědavosti, opět překvapení a opět nedůvěry.

Ani jediná z těchto proměn neušla Mochitovi.

„Jen aby mne nevyhodil!“ – to byla Mochitova jediná myšlenka.

„Dobře. Přiveď ho! Ale klameš-li mne, měj na paměti, že tvoje ženy dnes ovdoví!“

Mochita už rádžu neposlouchal, odběhl za závěs a velel, aby Ariela předvedli rádzovi.

Ariel vstoupil do komnaty a v prvním okamžiku oslepl. Odněkud shora sem padaly jasné sluneční paprsky a odrážely se v pozlacených stěnách a sloupoví, třpytily se v drahokamech, našitých na oděvech lidí, stojících u vzdušných, kroucených sloupů. Na malinově červených kobercích a poduškách, pod modrým baldachýnem, ležela obrovská, duhově se blyštící hrouda zlata.

Když se Ariel vzpamatoval, uvědomil si, že to, co měl za obrovskou hroudu zlata, je sám rádža, oděný v zlatem vyšívaném šatě. Brilianty a drahokamy na jeho oděvu musely obnášet milióny, a na čele se mu třpytil obrovský briliant, tak obrovský, že jeho cenu nebylo možno ani odhadnout.

Rádža měl tmavou pleť, poněkud plošný nos a tlusté, téměř černošské rty. Podle svědectví rodových zápisů proudila v jeho žilách ta nejčistší indická krev.

Rádža beze slova upřel na Ariela své černé, pichlavé zraky. Jenom Dandarát naučil Ariela vydržet takový pohled. Potom se rádža rozhlédl po lidech kolem, jejichž obleky si co do pestrosti a lesku nic nezadaly s opeřením pávů a rajek.

Rádža velel Arielovi, ať přistoupí blíž.

Sluhové Ariela postrčili.

„Kdo jsi?“ zeptal se rádža.

Ariel stále ještě nevěděl, jak si má počínat a mlčel.

„Kdo jsi?“ opakoval rádža svou otázku anglicky. Řekl si v duchu, že Ariel asi nerozumí hindustánsky.

Mladík mlčel.

Mochita zopakoval touž otázku bengálsky, maratchitsky, pak přešel od árijských jazyků k drávidským – telužštině, tamilštině a nakonec k tibetsko-barmánským nářečím... Ale stejně marně.

Rádža se zamračil a řekl:

„Buď je hluchý, nebo si postavil hlavu. Ale donutím ho mluvit!“ v očích mu

Běljajev A. - Ariel

blesklo. „Dovedeš létat?“ zeptal se rádža zase hindustánsky.

Mochita se nezdržel, přiskočil k Arielovi a udeřil ho do zátylku.

„Tak mluv, ty osle, nechceš-li přijít o jazyk!“

Arielovi se zachvěly rty, ale neřekl nic. Co když bude dělat hluchého a neukáže, že může létat, možná, že ho propustí.

Rádža vyrval sluhovi z ruky vějíř, hodil jím po Mochitovi, zadupal a zařval:

„Ničemo! Přivedl jsi nějakého idiota!“

„Milost, vládče můj! Milost! Daruj mi život!“ zaúpěl Mochita a vrhl se rádžovi k

nohám. „Nelžu! Jen se zeptej,“ ukázal na sluhy, „zeptej se mé ženy Rintjabysini. Všichni viděli, jak tento člověk nebo vtělený duch létat! Poruč, ať ho zmrskají, však on promluví a ukáže, že dovede létat.“

„Toho dám zmrskat potom, na to můžeš vzít jed, ale napřed dostaneš ty!“ Rádža zatleskal.

Závěs vpravo od trůnu se rozhrnul. U rádži se objevil člověk obrovské postavy, kudrnatý, černý jako ebenové dřevo, se sedmiocasou kočkou v ruce, a stál tu připraven plnit vladařovy rozkazy.

Rádža mlčky ukázal na Mochitu. Kat zdvihl důtky, zasvištěly řemínky, úder.

Mochita, zoufale zaúpěl, zkroutil se do kozelce.

Ariel se vzpřímil a řekl: „Přestaňte s tím! Ano, umím létat!“.

Katova napražená ruka zůstala třet ve vzduchu, rádža se ulekaně zvrátil do podušek, pak se na sluhy osopil:

Držte pevně provaz! Jestli uletí, zuráším vám hlavy!“ Ariel sklopil oči. Mochita nařikal, ale jeho obličej zářil. Je po bouřce! Popolezl po čtyřech a usedl na podlahu.

Kdo jsi?“ znovu se zeptal rádža. Bylo vidět, že má strach. Ze všeho nejvíc se Ariel bál, aby ho neposlali do Dandaratu, a proto řekl:

„Nevím, kdo jsem a odkud jsem přišel.“

Rádža nevěděl kudy kam.

„Jak to, že nevíš? Vždyť jsi přiletěl do mého parku z cesty. A kde jsi byl před tím?“

„Vím tolik, co novorozeně. Uvědomil jsem si, že jsem, až teprve tam na cestě, odkud jsem přiletěl.“

Ariel řekl, co mu slina na jazyk přinesla.

„Ale jak to, že víš o novorozenatech?“ zeptal se rádža.

Ariel upadl do rozpaků, nevěděl, co odpovědět.

„Zdá se, že nás vodiš za nos,“ řekl rádža. Ale v hlase už nebylo zloby.

Létající člověk! Ta senzace!

S tímhle zázračným člověkem nelze nějak zhurta. Ta vymoženost! Ani faraónové ani císaři a králové nikdy neměli takovou hračku! Tak ochočit si tohohle dvounohého ptáka...

„Jak ti říkají?“

Ariel se zamyslel a odpověděl:

„Siddcha.“

Řekl jméno ducha z indického bájesloví.

„Siddcha! Buď si tedy, Siddcha,“ řekl po odmlce rádža.

„Nemilostivější vladaři,“ ozval se Mochita. Už se úplně vzpamatoval.

Rádža naň blahosklonně pohlédl a řekl:

„Správce pokladu ti dá krór rupií... a sedm set láků rupií... za těch sedm šlehů, cos dostal.“

Mochita udeřil čelem o zemi. Tolik tisíc rupií mu samozřejmě rádža nedá, ale určitě už to bez odměny nebude. „Poslyš, Siddcho, zůstaň u mne, a nebudeš litovat.“

Do komnaty vešla rádžova žena Šjáma.

Byla v národním šatě. Zlatá, jemně cizelovaná čelenka se skvěla na čele, připevněna na havraní vlasy jehlicí s obrovskými smaragdy a krvavými rubíny, těžká kuta z tepaného zlata se třpytila na její šíji, na nohou měla platinové náramky s rolničkami. Byla v šťavnatě zelené sári, jak se sluší na pravověrnou, a paže od ramenou po zápěstí měla ověšeny zlatými náramky svázanými hedvábnými šňůrkami, nesoucími skleněné obroučky, splývající až přes konečky prstů. Mezi všemi těmito šperky domácí práce bylo několik brilianty osázených náramků, výtvarů nejlepších pařížských klenotníků.

Při pohledu na ni si člověk ani nedovedl představit, že tato žena, připomínající královnu z pohádek, se docela dobře cítí i v evropských toaletách a na vysokých podpatcích.

„Poslyš, Šjámo...“ řekl rádža. „Mochita mi sehnal nový zázrak.“

Při těchto slovech se Mochita pousmál a začal se klanět. Ano, rádža už je zase v dobré náladě a rád by zahladil výbuch hněvu pochvalou v přítomnosti své ženy.

„Podívej, tenhle mladík dovede létat,“ pokračoval a ukázal na Ariela rukou se

spoustou prstenů.

„Tak to je on! Však už jsem slyšela, že zachránil Anata. Musíme ho za to odměnit," řekla Šjáma a přistoupila k Arielovi. „Proč ten provaz? Chudáček! A jak je hezký! Rozvažte mu ruce!" poručila sluhům.

„Ruce rozvažte, ale uvažte provaz kolem pasu," honem dodal rádža a poplašeně se zavrtil v poduškách. „A držte pevněji konec provazu!... Nu, a teď nám Siddcho ukaž, co dovedeš."

V tu chvíli se Ariel začal vznášet. Sluhové pomalu popouštěli provaz, jako když vypouštějí přivázaný balón. Ariel vzlétl vysoko, až ke stropu, začal tam kroužit a prohlížel si ornamenty

Rádža zvědavě a pln obav vzhlížel na Ariela, Šjáma poodešla, aby lépe viděla a pobledlá vzrušením sledovala létajícího člověka.

„Úžasné!" vykřikla.

„Stačí. Siddcho, dolů!"

Ariel se snesl na podlahu. Co tohle všechno znamená?" zeptala se Šjáma. „Kdo je to, bůh nebo člověk?"

Siddcha nám to nechce říci," odpověděl rádža. „Ale on nám to poví a zůstane tady u nás. Že ano, Siddcho? Že nám neuletíš? Buď si bůh nebo člověk, ale ani na nebi ti nebude tak dobře jako u mne. Neuletíš?"

„Ne."

„To je opravdu skvělé! Ale přece jen se nehněvej, když si tě prozatím budeme střežit."

„Ty, Siddcho, jistě máš hlad?" vlídně se zeptala Šjáma.

Ariel s povděkem na ni pohlédl. Na to mohla pomyslit jen žena.

Ale Ariel se tak trochu spletl. Šjáma byla žena dobrá, ale než se ho zeptala, zda nemá hlad, blesklo jí hlavou: „Boží nemusejí jíst." Podle odpovědi poznám, zda je Siddcha bůh nebo člověk.

„Mám," odpověděl prostě Ariel a pousmál se.

Šjáma si řekla: „Tak přece jen to není bůh!"

Mezitím rádža dal Mochitovi nejpodrobnější a nejprísnejší instrukce, jak má Siddchu střežit a jak se má o něho postarat.

Nakonec sundal rádža dva prsteny a hodil je Mochitovi.

Opět nastal mír.

Kapitola jedenadvacátá

Ano

Ariela odvedli do komnaty hned vedle rádžovy ložnice. Rádža chtěl mít Siddchu stále po ruce.

Létajícímu člověku dali tucet sluhů, jako by to byl čistokrevný princ. Ostatně však všichni sluhové měli zároveň nejprísnejší rozkaz sledovat každý zajatcův pohyb.

S hlubokými poklonami nabídli panu Siddchovi koupel s voňavými esencemi, oděli ho v drahocenný šat a přinesli mu bohatý a chutný oběd.

Mezi ovocem bylo i mnoho vzácných plodů a mezi jiným i barské mangustány. Ty Ariel jakživ neviděl a nevěděl, jak do nich. Vzal plod, pokusil se ho rozloupnout, zahryzl se do něho, ale ne a ne si s ním poradit.

Obsluhoval ho u stolu ctihodný šedivý Ind, vznešený jako bráhma. Potlačil úsměv nad jeho marným počínáním a řekl:

„Rozřízni plod nožem a ochutnej dužinu!"

„Na boha toho moc neví," pomyslí si sluha.

Po obědě se Ariel pohodlně uložil na tachtu. Už věru toužil po odpočinku. Snědý chlapec se nad něho naklonil a ovíval ho vějířem. Venku, za vysokým, úzkým, zamřížovaným oknem poletovaly vlaštovky a Ariel jim záviděl.

Je tady líp než v Dandaratu, ale kdepak nějaký klid. Už tak dalece rádžu poznal, že věděl, jak je to s jeho vlídností, co je to za náladového člověka. Teď je Arielovi dobře, to je pravda, ale co bude zítra?... Jak rád by tuto pozlacenou klec vyměnil za chudobnou Nizmatovu chýši. Co si asi tak o něm stařec myslí, a Lolita, Šarad? Zmizel tak znenadání. Je odsouzen na celý život jen z klece do klece? Proč nemá volnost jako ty vlaštovky. Nebýt téhle železné mříže, uletěl by k nim, tam, do nebeské modři.

Během dne rádža několikrát zašel do Arielovy komnaty, vlídně se zeptal, jak se mu daří, je-li spokojen s jídlem a obsluhou.

Rád by si byl už honem honem pohrál s novou hračkou, ale Šjáma naléhala, ať Siddchu nechá odpočinout. A rádža přes všechny svůj despotismus v mnohém se podvoloval své milované ženě. Měla pověst jedné z nejkrásnějších žen Indie a velmi mu pomáhala v jednání se sáhiby. Čeho by se byl od sáhibů sám vůbec nedomohl, na to stačilo jeho ženě pár slov a okouzující úsměv.

Běljajev A. - Ariel

V noci Ariela několikrát probudil lehounký šramot. Spatřil vedle sebe rádžu v pantoflích s nahoru zahnutými špičkami.

Ráno se otevřely dveře a vstoupil do jeho komnaty rádža, stále ještě v spacím úboru, ale s kupou novin v hrsti. Usedl k Arielovi a řekl:

„Tak jsme se o tobě už přece jen něco dověděli, Siddcho! Sám nečtu noviny, ale sekretář mě upozornil na zprávu o létajícím člověku. A je to samozřejmě o tobě. A samozřejmě ani včera ani tady na cestě z paláce jsi nepřišel na tento svět. Poslyš, Siddcho, buď si kdokoliv,“ laskavě a něžně cukroval rádža jako hrdlička, „ale svěř se mi, a neprohloupíš... Pojďme, něco ti ukážu. Ale, jak už jsem tě upozornil, nehněvej se, že si tě budu pěkně držet na řetízku, dokud se spolu nedomluvíme a nesprátelíme. Moji kovotepci a klenotníci dnes v noci oko nezamhouřili a vyrobili zlatý řetěz. Ale je příliš těžký a ani ne valně pevný. Museli tedy vyrobit železný, se zlatým pásem. Pareši!“ vykřikl rádža. Přiběhl sluha s řinčícím řetězem, navlékl Arielovi zlatou obruč kotem pasu, uzamkl přezku klíčem a podal rádžovi konec řetězu.

„Pojďme,“ opakoval rádža a pevně držel řetěz v ruce. Vedl Ariela nekonečnou řadou síní vyzdobených zlatem, mramorem, slonovou kostí a majolikou. Všude mozaiky, reliéfy, inkrustace, vázy, sochy, květiny... Stěny jedné síně byly celičké osázeny jantarem, jiné křišťálem, jiné destičkami ze slonové kosti. Nade dveřmi visely obrovské sloní kly zdobené zlatem a jemně vyřezávané. Ze slonovinové síně vedlo schodiště někam dolů.

Sestupovali po schodech dlouho, až se dostali do podzemí. Rádža vzal svítílnu a dal se chodbou. Svítil na cestu. Další schodiště, ještě hlubší sklepení. Nakonec došli k železným dveřím, s reliéfy zpodobňujícími přerозličné hady a draky. „Jsme pod jezerem, které znáš,“ řekl rádža a otevřel těžké dveře. „Jdi!“

„Zřejmě mě tu chce rádža zavřít,“ pomyslí si Ariel, když vstupoval do tmavého podzemí. Najednou něco cvaklo. Oslnivé světlo.

Podél stěn pod nízkou kamennou klenbou řada truhlic s víky s měděným kováním. Víka se vymrštila a Ariel užasl. Takovou podívanou často člověk nevidí. Jedny truhlice, jako by přetékal krví, byly vrchovatě naplněny velkými rubíny, jiné smaragdy, vybarvenými jako mořská voda, v jiných duhově zářily diamanty a brillianty... Dále pak bezpočet truhlic plných topasů, chryzolitů, perel, tyrkysů, achátů, safírů, granátů, chryzoprasů, akvamarínů, turmalínů... Červené, azurové modré, černé, zelené, žluté, jiskřivé a matné drahé kamení... A ještě dál truhly napěchované zlatými pruty, zlatým pískem, stříbrem a platinou.

K neuvěření, že v jediném paláci jediný člověk může mít tolik pokladů.

„Chápeš, Siddcho, co všechno znamenají tyhle hezké kamínky, co všechno tenhle žlutý kov znamená? Moc nad lidmi. Jediný kamínek, a kterýkoliv sáhíb, zastávající vysoký úřad, udělá všechno, co se mi zachce... Už jsem jim rozdál hezkou hromádku takových kamínků. A stačí trošičku větší kamínek, a udělá pro mne všechno indický místokrál, a ještě trošičku větší a sám král velké Británie mi udělí šlechtický titul i s přelaskavými věnovacími listinami, kde mě do nebe vychválí. Ukážu ti je, Siddcho. Buď si kdokoliv, měj si jakoukoliv minulost, dokážu tě ochránit, budeš-li si přát. A dostaneš u mne, co nikde nenajdeš. Rozmysli si to. Nemusíš odpovédět hned. Přijdu po snídání.“

Vrátili se do paláce.

Ariel osaměl. Smrtelně se bál, aby nepadl do rukou Pearsovi. A nikdo, kromě rádži, ho nedokáže ochránit, vyslídí-li ho Pears. Tím si byl Ariel jist. Dosud je mu rádža nakloněn. Proč se nesvěřit jeho ochraně? Lolita je blízko, nějak už to dokáže zařídit, aby se spolu setkali. A upadne-li u rádži v nemilost, rozhněvá-li se na něho... Ariel se pousmál a vyletěl si ke stropu. Určitě by se mu podařilo uletět!

A když za ním po snídání rádža přišel, Ariel mu popravdě vypověděl všechno, co věděl o sobě a Dandaratu.

Rádža hltal Arielovo vyprávění a ze všeho nejvíc ho zaujala škola.

„A nemají tam ještě nějaké zázračné lidi, asi jako jsi ty?“ zeptal se.

„Jsou tam takoví, jejichž tělo může svítit nebo šířit kolem sebe vůni, jsou tam hadači myšlenek, věstci...“

„O tom všem musíme říci Mochitovi. Ale ty, chlapče, jsi stejně zázrak všech zázraků. Tak pověz, zůstaneš u mne dobrovolně? Když ano, odstraníme mříž z okna a tenhle řetěz zahodíme do vody.“

„A nesvolím-li, hodíš do jezera mne,“ řekl si v duchu Ariel a odpověděl:

„Ano. Ale jak tobě říkají, a kdo ty jsi?“

Rádža se rozesmál.

„Tys opravdu spadl z nebe! Jsem rádža Rádžkumár. Můžeš mi říkat prostě

Běljajev A. - Ariel

Rádžkumár. Stejně jsi člověk neobyčejný, i když člověk, Arieli. Od nynějška máš úplnou volnost zde v mém paláci a v mých parcích. Ale ne dál! Dáváš mi slovo?" Ariel si vzpomněl na Lolitu – o té rádžovi nic nepověděl – už měl na jazyku, aby mu rádža dovolil létat i po okolí, ale rozmyslil si to. Řekl si, že na takovou prosbu je ještě příliš brzy a odpověděl:

„Dávám ti slovo.“

Rádža byl nadmíru spokojen. Létající člověk bez řetězu, s tím si lze vymyslet mnohem víc kratochvílí. A to bylo pro něho to hlavní.

Ještě téhož dne odstranili mříž z okna a řetěz zahodili do jezera.

Kapitola dvaadvacátá

Nová hračka

Nebylo možno ubránit se dojmu, že se rádža, posedlý touhou po zábavách, úplně zbláznil do Siddchy-Ariela. Nejenže se přestal zajímat o všechny své záležitosti, ale zanechal i svých oblíbených kratochvílí, zápasů gladiátorů a lovu. Od samého rána do večera trávil všechen čas s Arielem, nutil ho, aby prováděl všelijaké kousky a sám vymýšlel nové a nové. Ariel poslušně, ba rád dělal všechno, co si rádža přál.

V největší a nejvyšší ze svých dvoran shromažďoval rádža veškeré své dvořanstvo, ukládal se do podušek a velel:

„Ke stropu, Arieli! Zakruž! Ve stoje! Vleže! Rychleji! Ještě rychleji! Přemet! Sem, ke mně, Arieli! Chyť tam tu opici a leť s ní!“

Ariel chytil opici, a vzhůru. Opice zoufale vřeštěla strachy a rvala se z rukou. Diváci se svíjeli smíchy, ze všech nejvíc se smál rádža. Jednou opice Ariela škrábala, vyrvala se mu z rukou a spadla. Naštěstí spadla do podušek, ale přesto se hodně potloukla a dlouho vřeštěla.

Ariel vzlétal i s ochočenými holuby a papoušky, vypouštěl je pod stropem a proháněl je, a sám přitom metal kozelce jako kotrčák.

I s děvčátky a chlapci musival létat. Chlapcům se to líbilo, děvčátka vřískala jako opičky. Vyletoval i s mísami plnými lahůdek nebo květín, květiny rozhazoval divákům, nebo je opět chytil v letu.

Když byl rádža v koncích s vynalézáním nových a nových domácích zábav, přešlo se do parku. Jedno číslo si rádža obzvláště oblíbil. Ariel se musel zvolna vznést se země na samý vrchol makůvky palácové

vížky, odtamtud se střemhlav vrhnout do jezera, nad samou hladinou zůstat viset ve, vzduchu, postavit se na hladinu a vrátit se, jako by kráčel po vodní hladině k rádžovi.

Samotnému Arielovi se tato zábava líbila. Vznášel se podél stěn, kochal se ornamenty, reliéfy, prohlížel skuliny, nahlížel do vlaštovčích hnízd. Poschodí za poschodím, sloupoví, galerie, balkóny... rozdával úsměvy lidem vyhlížejícím z oken. Jednou v letu zachytil růži. Sama rádžova žena Šjáma mu ji podala z okna. Poděkoval jí kývnutím hlavy a růži si ponechal.

A výš a výš.

A tu stojí na vrcholu vejčité makůvky, v paprscích jasného slunce, s hrudí nastavenou větru. Nad hlavou modrá obloha, vůkol bezhraničný prostor. Kolem něho poletují vlaštovky. Hluboko dole se lesknou hladiny jezer a rybníků, zelenají se shluky stromů, nádherné parky. V takových okamžicích mu bývalo do zpěvu. Tak uletět odtud! Kam?... K Lolitině chýši! Ale to nelze... Ne teď... dole je rádža, malinkatý jako brouček, dívá se, vyhlíží. Očekává skok. Je na čase skočit. Divná věc! Vzhůru to šlo tak klidně, zvesela, ale před seskokem z veliké výšky něco jako bázeň, něco jako úzkost mu svírá hrud, asi jako u parašutisty před seskokem, stínek strachu, že padák najednou selže a nerozevře se. Co kdyby, co kdyby najednou selhala jeho neobyčejná schopnost létat?

Ariel pokaždé potlačil pud sebezáchovy, vrhl se střemhlav dolů, několik okamžiků padal, pak zdržoval pád. Dařilo se to. Ano, všechno je v pořádku. Pak padal už docela klidně.

„Zlatem vyvážit je málo,“ volával rádža u vytržení. A už zase vymýšlel novou zábavu.

Musíme zavést Ariela do opičince – tak se říkalo troskám starého paláce, kde zdomácněly opice. Přivykly lidem tak, že žraly z ruky, ale nicméně se žádná chytit nedala. Ariel by mohl nachytat opičích mláďat. To bude vřava, a toho smíchu!

Nebo co se tak vypravit s Arielem na tygry? A rádža už se v duchu vidí, jak sedí na slonu, tygr se vrhá na sloní šíji, a v tom okamžiku Ariel ze vzduchu vráží tygroví do zátylku nůž...A co, ptáky v lese může Ariel lovit... Proletovat květinovými věnci... V noci se svítilnou vylétat vysoko do závratných výšin a

Běljajev A. - Ariel

rozhazovat odtamtud květiny... A proč by nešlo, aby si on sám zaléтал, proč by mu Ariel i v tom nemohl nějak pomoci?

Rádža spokojeně mhouřil oči a v představách už viděl nekonečné řady úchvatných kratochvílí, ke kterým bude moci zvát význačné sáhiby a bohaté sousedy. Samí bohové se dali do služeb velikému rádžovi Rádžkumárovi!...

Ale nejen rádža, nýbrž i ostatní obyvatelé paláce byli nad Arielem-Siddchou u vytržení. Všude se o něm mluvilo. „Víte co Siddcha včera udělal? A jak chodil hlavou dolů po stropě?... A jak v noci nad jezerem rozsvěcoval světla!..." Historka střídala historku. Všichni žasli, mnozí záviděli, a někteří i litovali: „A přece jen je v kleci, i když je pozlacená! Já, na jeho místě," šeptali si navzájem do ucha, „vezmu pytel briliantů, co bych unesl, a frnk!"

Pověsti, že rádža Rádžkumár má létajícího člověka se roznesly po okolí. Doslechl se to Nizmat, doslechla se o tom jeho vnučka, a dověděl se o tom i advokát Dotaller.

Kapitola třiadvacátá
Mochita sbírá materiál

Mezi nespočetnými obyvateli rádžových paláců jen jediný člověk se na Ariela díval skrz prsty, potají na něho nevrazil. Mochita.

První dny se skutečně radoval z úspěchů svého úlovku. Ale brzy mu začalo jít proti srsti, že Siddcha-Ariel na sebe upoutal všecek rádžův zájem. Siddcha-Ariel všechny zastínil. Nevděčný Rádžkumára úplně zapomněl na Mochitu, jako by Ariel do jeho paláce doopravdy z nebes sestoupil. Teď byl rádžovým oblíbencem Ariel. Rádža ho zahrnoval drahocennými dary, s nimiž si Ariel nevěděl rady, Mochita upadl v zapomenutí a fialověl závistí. Zpočátku doufal, že se vrtkavému a vrtošivému rádžovi Ariel brzy přejí, jako dosud vždycky brzy uhasínal jeho zájem o každou novinku. Ale Arielův dar skýtal nevyčerpatelné možnosti. Výmysl střídal výmysl, novou zábavu střídala nová kratochvíle, ještě poutavější. Rádža zval k sobě sousedy, naboby, rádži, vysoké anglické hodnostáře, ale jen s tou podmínkou, že neprozradí novinářům, co viděli.

To všechno hryzlo ziskuchtivého a závistivého Mochitu. I uzrálo v něm rozhodnutí. Děj se co děj musí se Siddchou-Arielem nějak skoncovat. Zpočátku chtěl tajně Ariela zavraždit, ale to bylo příliš riskantní. Musel si tedy vymyslet rafinovanější plán.

Brzy mu přišly na pomoc okolnosti.

Jako každého, také Šjámu Ariel nadchl. A protože to byla žena, třebaže zhýčkaná, ale nicméně dobrá, bylo jí Ariela líto. Lépe než všichni ostatní chápala, jak asi musí být tomuhle vzácnému „ptáčkovi" v Rádžkumárově zlaté kleci. Šjáma zahrnovala Ariela všemožnými pozornostmi, pečovala o něho, domlouvala manželovi, aby přál Arielovi odpočinku, rozprávěla s Arielem ve své komnatě, když býval rádža zaneprázdněn neodkladnými záležitostmi a nemohl se bavit svým novým oblíbencem.

Vyptávala se Ariela na podrobnosti z jeho minulého života, pozorně četla novinové zprávy, ve kterých se vyskytla nějaká zmínka o létajícím člověku, sbírala informace. A jak se tak postupně o Arielově minulosti stále víc dovídala, zrál v ní úmysl vypátrat jeho rodinu a vrátit ho příbuzným.

Arielův pokoj byl v témž poschodí, ale dostat se z Arielovy komnaty do Šjámina pokoje nebylo nic tak jednoduchého. Člověk musel dolů po schodišti do přízemí a znovu pak vystoupit do prvního poschodí. Ariel si však mohl cestu zkrátit. Kdykoliv Šjáma vyšla na balkón a pozvala Ariela, aby si přišel s ní porozprávět, přeletoval ze svého balkónu na balkón rádžovy ženy. Šjáma nepovažovala za nutné nějak tyto schůzky tajit.

Tyto návštěvy nemohly zůstat utajeny ani Mochitovi, do jehož okruhu povinností krom všeho ostatního spadalo také špiclování v celém paláci.

V Mochitovi uzrál plán. Mochita v skrytu duše Šjámu nenáviděl, a Šjáma mu splácela stejnou. A oba měli věru proč. Mochita nenáviděl rádžovu ženu za to, že rádža respektoval její přání, a on by byl tolik rád měl rádžu v hrsti celého. Proto všemožně hověl těm nejnižším despotovým choutkám a sklonům. Šjáma zase nenáviděla Mochitu proto, že věděla, jaký je zlý, malicherný a úplatný člověk. Mezi Mochitou a Šjárou už dávno existovalo trvalé napětí. Ani cítit se nemohli, a často se to neobešlo bez konfliktů.

A zde se Mochitovi naskytla příležitost zabít dvě mouchy jednou ranou, zbavit se nového rádžova oblíbence a Šjámy zároveň. Pak bude Mochitův vliv na rádžu úplný.

A plán mu připadal tím uskutečnitelnější, že rádža byl člověk do krajnosti samolibý a prchlivý, a Mochita dobře věděl, jak doveče žárlit. Už jednou v Paříži hrozil kvůli tomu obrovský skandál a v Indii rádžova žárlivost stála jednoho význačného sáhibu krk, a rádžu pak to stálo hezkých pár „kamínků", aby

celou záležitost ututlal.

Roznítit rádžovu žárlivost, použít tohoto starého, osvědčeného prostředku... Ale Mochita byl mazaný a opatrný. Žárlivost nemusí ještě stačit. Rádža si Ariela příliš cení. A kdyby si pak celou věc začal ověřovat a rozmýšlet, všechno by se mohlo zhatit. Šjama vůbec není hloupá, a dovede se bránit. A kdo je Ariel? Ani čistokrevný princ ani význačný sáhíb, aby na něho rádža mohl žárlit.

Tady si musí Mochita počínat velmi obratně, a napřed Ariela nějak rádžovi zhanit, poštvat rádžu proti němu ještě jinak. Podaří-li se vladaře proti novému oblíbenci nějak popudit, „pak každé obvinění bude vina“. A Mochita nejen sám hlídal každé Arielovo hnutí, ale nařídil tak i všem svým špiclům. A je nutno uznat, že Mochita měl dobře zorganizovanou síť špehů.

Brzy se Mochitovi podařilo sehnat materiálu ažaž. Sám viděl a jeho špiclové mu to potvrzovali, že se Ariel ve volných chvílích rád stýká se sluhy z páriů. Ano, tito sluhové mu připomínali Nizmata, Lolitu, a Šarada.

A sluhové sami se s ním rychle přátelili. Ariel miloval děti a navštěvoval je a nedělal rozdíly, i když náležely k těm nejopovrhovanějším kastám, i když to byly třeba děti metarů, sběračů koží, uklízečů ve sloních stájích. Dětem pro radost poletoval a nosíval jim ovoce a sladkosti z rádžova stolu.

Obzvlášť si oblíbil jednoho nemocného chlapce, velmi podobného Šaradovi, vnoučka starého zahradníka.

Chlapec měl v kyčli vymknutou nohu a nemohl chodit, a Ariel ho často bral do náruče, nízko s ním poletoval nad rozkvetlými záhony jako na houpačce.

Chlapec býval celý u vytržení, vyhublými pažemi se držel Ariela kolem krku a radostí se mohl usmát.

Rádžovy sluhy to dojímallo k slzám. A ještě víc si Ariela oblíbili a začali si ho ještě víc považovat, když jim jednou zahradník ukázal smaragd a řekl:

„To mi dal Ariel, ať smaragd prodám a za peníze zavolám dobrého doktora z města. Náš ranhojič jenom vnoučka mučí a ne a ne ho vyléčit.“

„Kde vzal Ariel smaragd?“ ptali se překvapení sluhové.

„Rádža mu ho daroval,“ odpověděl zahradník.

Smaragd šel z ruky do ruky, trpytil se na hnědých dlaních.

„Za tenhle smaragd můžeš nejen zavolat doktora, ale i svatbu vystrojit,“ pokyvovali hlavou jedni.

„Hm, člověk věru neví, zda je to člověk nebo bůh, ale bohové nás určitě nelitují tak jako Ariel!“

A když tato neobyčejná bytost vyletovala ze své komnaty a snášela se k nim, sluhové jako děti prostoduše vyprávěli Arielovi o všem, co by potřebovali a co je souží. Rádžovy dary plynuly do rukou služebnictva.

„To je výborné,“ uvažoval Mochita. „Ariel rozhazuje plnými rukama rádžovy dary, a komu? Všeemožným prašivým páriům! To určitě vladařovi nepůjde pod vousy... A co bych neřekl, že jsem pohřešil prsten... Jen tak, mimochodem, se zmíním... Ariel si může zaletět do kteréhokoliv poschodí, do kteréhokoliv pokoje, i když tam nikdo není... Sluhové si mu stěžují. Vidí v něm svého ochránce.“ Utěšuje je, lituje jich, a tím je popouzí... To ještě tak chybělo, aby k nám nespokojenost, ten dnešní mor, pronikla z města! Dneska si sluhové stěžují, zítra přijdou s požadavky... Tohle rádža určitě nestrpí!“

Ale Mochita stále ještě rádžovi nic neřekl. Sbíral fakta.

Brzy nato se přihodila takováhle věc.

U rádži byl návštěvou jakýsi významný cizinec. Turista, který se zajímal o exotiku, o východní zvláštnosti a podivnosti.

Rádža předváděl svému hostu boj gladiátorů. Kvůli těmto zápasům se rádža se svou ženou v poslední době často nepohodli. Šjámě se tyto krvavé zápasy znelíbily a vytýkala rádžovi, cože je to za zábavu, co si to jen Mochita vyvzpomněl. Přesto však zápasy gladiátorů byly pořádány dál. Ale už jen v nepřítomnosti rádžovy ženy.

Také tentokrát, když se Šjama odjela projet autem, pozval rádža svého cizince na to krvavé povyražení.

Rádžu provázel Ariel, od něhož se teď rádža, když nemusel, ani na chvíli neodlučoval. Arielovo vystoupení mělo přijít až nakonec, jako dezert. Zápas gladiátorů vrcholil. Soupeři už krváceli. Rádža, s rozšířeným chřípím a rozjiskřenýma očima povzbuzoval bojovníky.

Jeden z nich těžce zranil druhého. Ten se svalil. Gladiátor napráhl železné kopí s drápem, aby poraženého dorazil. V tom okamžiku však Ariel, před zraky ohromeného hosta přeletěl přes jeho hlavu do arény a zadržel gladiátorovi ruku. Raněný toho využil a po čtyřech se odvrátil z arény.

Rádža zřítlavě hněvem. Ariel svévolně zasáhl do zápasu, když to bylo nejzajímavější, nejnapínavější! A k tomu takhle nečekaně zmařil své vlastní vystoupení.

Běljajev A. - Ariel

Rádža vytrhl z rukou svého tělesného strážce kopí a chtěl je vrhnout po Arielovi. Ariel zahlédl napraženou ruku a vznesl se nad arénu.

„Brut! Bête noire! Zvíře!“ vykřikla rádžova žena.

Všichni se ohlédlí. V tom zmatku si nikdo nevšiml, že krátce předtím u ringu zastavil automobil. V autě seděla rádžova žena. Už předem se Mochitovi podařilo domluvit se s řidičem.

Rádža se zahryzl do rtů. Kdy už se Šjáma konečně přestane plést do jeho záležitostí? A jak se vůbec opovází kárat ho v přítomnosti cizince, a k tomu francouzsky, jazykem, kterému evropský host rozumí?!

„Neplet se, do čeho ti nic není!“ zařval rádža a v návalu zběsilosti vrhl kopí po autu. Kopí vyrazilo ochranné sklo automobilu a řidič tak tak, že uhnul. Velevážený host si otíral zpocené čelo navoněným kapesníkem, aby zakryl úsměv. Poštěstilo se mu. Takový obrázek exotických mravů se člověku málokdy naskytne. Mochita si za zády rádži mnul spokojeně ruce. Poprvé se rádža s Arielem rozkmotřil! A nikoliv poprvé se svou ženou. Kdo ví, možná, že tohleto už jen tak neprojde, že to bude už poslední roztržka. Už dříve, opatrně, kapku za kapkou vléval Mochita rádžovi do srdce jed nenávisť k manželce, mnohokrát utrousil poznámku, jak si lidé šuškaří, že ve skutečnosti vládne rádžova žena, že je vladař pod pantoflem, co se lidé o tom všelijak navtipkují, a že by rádža opravdu dobře udělal, kdyby si co nejdříve rozvázal ruce a oženil se s patnáctiletou dcerou sousedního rádži, krasavicí jako luna v úplňku, poslušnou jako holubička...

Ale ani tentokrát ještě Mochita neukázal karty a dál vyčkával, až si Ariel ještě víc nadrobí.

A dočkal se... Ani chvilíčku, od okamžiku, kdy se ocitl u rádži, nepřestalo se Arielovi stýskat po Šaradovi, Lolitě a Nizmatovi.

A ani radost z létání nedokázala stesk zaplašit. V noci, kdy už rádža dávno spal, vystával Ariel u okna. Všude kolem, v záplavě měsíčního světla se parky hroutily v hlubokém spánku. Listoví palem, květy lilií a lotosů u jezera, nic se ani nepohnulo. Ze všech vůní, které naplňovaly vzduch, točila se Arielovi hlava. Proč ne... Možná, že i Lolita teď na něho vzpomíná při měsíčním svitu a jejich pohledy se scházejí tam v modři oblohy na stříbrném kotouči. Lehounce, jako peříčko v nepatrném pohlazení vánku vznášival se Ariel z podlahy a vyletoval z okna. Srdce mu plesalo, že může létat. Vznášel se, vznášel, zpočátku zvolna, pak stále rychleji, podél stěny paláce. A vida, už střecha. Zahlédl vlaštovčí hnízda, která tak dobře zná... A výš, ještě výš!... A dole, pod ním, se prostírají končiny země, země kouzelné, čarokrásné jak sen. Vztahuje ruce k měsíci, v modré prostranství oblohy, poseté hvězdami, a hned opět dolů k zemi, k rozkvetlé zemi... Dole se běhají hradby kolem rádžova sídla. Ani za mák velkoleposti nezbyvalo odtamtud shůry rádžovým palácům, nic než hromádka rozmanitých kupolek a vížek, tvaru nejružnějších ovocných plodů. Zato však tam dál, v dálce jsou lesy, a těmi vede cesta. A tam, kdesi v lesích, chudička Lolitina chýše. Jen ještě trochu výš, a i rybník lze dohlédnout. A jenom políčko dělí rybník od chýše.

„Lolita!“ vydralo se jednou Arielovi z úst. Ale byl tak vysoko, že dole nikdo nemohl zaslechnout toto zvolání.

A tu zapomněl na všechno, zapomněl na slovo rádžovi a zapomněl i na to, že ho možná pozorují. A dolů! Dolů k lesu, tam, kde zanechal své srdce.

Najít chýši nebylo pro něho nic těžkého. Černala se v záplavě měsíčního světla.

Lolita a Nizmat spali uvnitř. Šarad na verandě. Má se snést k chlapci, kterého zachránil? Má ho vzbudit... Teď není čas... V rádžově paláci všechno zalarmují... A znovu ho začne pronásledovat Pears. Ariel si smutně povzdechl, lehounce políbil Šarada na čelo... Ohlédl se. Zaletěl k mangovému stromu, utrhł několik plodů a položil je vedle Šarada.

Pak se v duchu s přáteli rozloučil a rozletěl se zpátky.

„Přiletěl! Škoda...“ zavrčel si pod vousy Mochita. Seděl na rovné střeše malého paláce, kde bydlel se svou rodinou. „Ale buď si, přece jen Ariel nedrží dané slovo a po nocích bůhví kudy létá. A to teď možná postačí!“

Kapitola čtyřiadvacátá

Bouřka

Mochita si vyčíhl okamžik, kdy Ariel byl na návštěvě u Šjámy a rádžu cosi až k nepřítomnosti popudilo. To bylo všelijakých okolků, všelijakých vzdechů a nárážek, než začal Mochita svou.

Kdepak, nikoho neobviňuje, a jak by si vůbec mohl dovolit něco tvrdit. Ale povinnost je povinnost. Věrný sluha je povinen svému pánu a vladaři světit, co se mu nelíbí. Ostatně však na tom snad ani není nic zlého, ale nicméně nelze neupozornit na taková fakta.

Běljajev A. - Ariel

Začal o Arielovi, jak si předchází služebnictvo, co všechno jim rozdává, jak podezřele s kdekým sluhou rozpráví, a jak si po nocích bůhví kde poletuje. A pak, zase velmi opatrně, od lesa, jak se prapodivně chová rádžova manželka. Sotva Šjáma Ariela poprvé spatřila, první její slova byla, jak je hezký. Copak to opravdu neřekla? A vzápětí ta podivná starost, zda nemá Ariel hlad. A když Ariel poletoval v paláci a rozhazoval květiny, ty nejkrásnější jako z udělání padaly zrovna Šjámě do klína. Ano, projev úcty a vážnosti. Ale jestli jenom úcty a vážnosti? A jak horlivě rádžova žena ty květiny přijímala, hned vzhůru s nimi, k obličeji, snad ne ke rtům? Každý si mohl pomyslet, že je líbala. Jak byla celá u vytržení, jak se jí oči rozšířily, když se dívala na létajícího mládence! Rádža to všechno nepozoroval, samozřejmě, protože ho Ariel oslnil. Ale Mochita, ten přece musí mít a má oči všude. A nedala Arielovi sama růži, když tento mládenec, vskutku hezký, to mu nikdo nevezme, vyletěl na palácovou kupoli? A Ariel pořád ještě tu růži má.

A k tomu, Ariel se až příliš zahazuje se služebnictvem. Jen aby nakonec nepřipravoval nějaké spiknutí, a Šjáma, ta drží nad ním ochrannou ruku. Ano, kdo může vědět, zda sama se na tomto spiknutí nepodílí. Ba věru, člověk nikdy neví, kdo ukládá vladaři o život.

A v poslední době ještě ke všemu ty schůzky! A vůbec se s tím netají, jako by chtěla, aby kdekdo viděl, jak málo dbá své cti a dobrého jména svého vznešeného manžela. Do zenu podle zákona nemá nikdo cizí přístup, ale Ariel, ten si tam klidně zaletí, kdy se mu zlíbí.

Rádžovi se nahrnula krev do hlavy. Tmavá tvář zfialověla.

„To je lež!“ zasípal. „Tohle tě může stát hlavu, Mochito!“

„Pro čest pána své duše hlavy nelituji. Jen si zajdi k své ženě, a sám se přesvědčíš! Jen se pokochej, jak cukrují, jako zamilované hrdličky, nebo osnují proti tobě hanebné spiknutí!“

Rádža vstal. Vrávorál, hněv jím lomcoval. Obličej zkřivila křeč. V tu chvíli tvář jeho vypadala vskutku hrozně. Jako by ji ukryté blesky prosvěcovaly modravým plamenem. Překypující žárlivostí a žízňiv po pomstě mířil k ženě polovinu paláce. Mochita za ním v patách.

Rádža poodhrnul závěs.

U okna, vedoucího na balkón, zabořeni v poduškách seděli Šjáma a Ariel. Před nimi na nizounkém lakovaném stolku stál zlatý podnos, na něm ovoce. Ariel něco vyprávěl, Šjáma se mu dívala do tváře a pozorně poslouchala.

Sipavý výkřik. Ariel a Šjáma se ulekaně ohlédli a spatřili rádžu.

Jako tygr přiskočil rádža k Arielovi, povalil ho do podušek a uchopil za hrdlo. Šjáma se vrhla k rádžovi. Mochita hvízdla. Všechno klapalo, jak si to předem připravil. Přiběhli sluhové

„Svázat zde toho hada a tuto nevěrnici!“ kázal rádža sluhům. „S Arielem do věže a s ní do podzemí!“

Rádža chtěl velet opačně: s Arielem do podzemí a s Šjámou do věže, ale v návalu zloby se překl. Mochita omyl postřehl a chtěl jej napravit.

„Rozuměl jsem dobře, vladaři?“

Rádžovi však problesklo hlavou, že Mochita chce uchránit jeho ženu, a vykřikl: „Moje věc!“

Mochita couvl a kousl se do jazyka.

Šjáma se vztyčila. Byla bledá, oči jí sršely hněvem.

„Ničemnost!“ vykřikla, a opovržlivě pohlédla na muže. Přiskočila k Mochitovi a udeřila ho po tváři: „Padouchu!“

Sluhové tu stáli, rozpačití, báli se dotknout rádžovy ženy. Někteří, jak velel Mochita, obklopili Ariela.

„Co tu civíte? Kůži z vás dám sedřít!“ zběsile se rozkřikl rádža.

Sluhové postrkovali jeden druhého a přibližovali se k Šjámě.

V Šjámině ruce bleskla dýka.

„Zabiju se, než se mne kdokoliv dotkne!“ výhružně vykřikla a nasadila si hrot dýky na prsa.

Sluhové zkameněli. Co se dál dělo Ariel už neviděl. Vrhli se na něho, spoutali ho a odvěkli.

Ariel se nebránil. Ochromila ho táž vnitřní síla, která přinutila Šjámou k zoufalému odporu.

Uvrhli ho do kulaté věže. Dveře se za ním zavřely.

Nějakou dobu ležel Ariel těsně u okna na podlaze, ohromen vším, co se stalo. Za krkem ho bolelo, hlava brněla.

Když se mu v hlavě trochu vyjasnilo, začal uvažovat. Mochita zřejmě za ním

slídil a pověděl rádžovi, že si poletuje až za pomezím rádžova sídla. Ale čím se provinila rádžova žena?... Z čeho tu podezřívají? Vida, takhle končí jeho pobyt u

Běljajev A. - Ariel

rádži! Trest za to, že se nemohl odhodlat! Už dávno měl uletět z této klece. Chudák předobrá rádžova žena. Určitě se stala obětí nějakých ohavných podezření a udání! A ani nepřipustili, aby se obhájila... Má uletět? Železné dveře jsou uzamčeny, v okně je silná mříž. Ariel spatřil z okna kus parku, zídku a za ní docela blízko cestu. Někáká dívka tam stojí u zídky na cestě a upírá zraky k paláci. Ariel sebou trhl. Poznal Lolitu. Lolita se dověděla, že Ariel je v rádžově paláci a chodívala sem. A dokonce se jí poštěstilo Ariela uvidět, jak poletoval nad kupolí paláce. A neušlo jí ani, jak se snesl k oknu k nějaké krasavici a ta mu podala růži. Zabolělo ji srdce. Copak prach z cesty může snít o slunci? Ovšem, Ariel našel v paláci štěstí, jakého je hoden! Ale tu se nečekaně vedle šarada objevily mangové plody. Ty nemohl přinést nikdo než Ariel. Čili zaletěl k nám! Nezapomněl! A Lolitě se tolik zachtělo Ariela alespoň z dálky zahlédnout. Dnes věru nebylo v paláci něco v pořádku. Toho vzrušeného pokřiku odevšad! A jak všichni ti lidé po nádvoří a v parku pobíhají! Ale Ariel nikde. Už už chtěla odejít, když najednou zaslechla Arielův hlas: „Lolito! To jsem já, Ariel! Dostanu-li se odtud, přiletím!... Cekej mne!“ Za Arielem zaskřípěla závora. Honem sklonil hlavu. Lolita se roztrásla. Je za mřížemi! Co tohle znamená?

Kapitola pětadvacátá
Vladař je jako počasí

Sluhové strčili Ariela do pytle, pytel zavázali a někam nesli. Mochitův náměstek všecek ochraptěl, než se mu podařilo přimět sluhy, aby provedli všechny jeho rozkazy.

Nový pytel nesehnali, a nakonec se náměstek musel spokojit se starým a ne dvakrát pevným. Vyjasnilo se. Ariel ucítil čerstvý vzduch. Nesou ho přes nádvoří. Pak se ztmělo, vzduch byl zatuchlý, a mnohem chladnější... Nesli ho dlouhými chodbami, pak sestupovali po strmých schodech. Opět chodby, zase schodiště... Nakonec ho položili na studené dlaždice. Zasvitlo žluté světlo svítilny. Rozvázali pytel a mlčky do něho vložili dva těžké kameny. Ariel si všiml, že se v očích jednoho sluhy zaleskla slza. Na tvářích ostatních mlčelivý soucit. Ale Mochitův náměstek jako ostrůž hlídal každý jejich pohyb. Ariel spatřil roubení kamenné studně. Vida, kde končí svůj život létající člověk! pomyslí si.

Dva sluhové pytel zavázali, zdvihli Ariela, zanařikali a vhodili do hluboké studně.

V paláci v šjámině komnatě svíjel se Mochita u nohou svého pána, bil se do čela pěstí a ječel. "Smiluj se, pane!"

Rádža zběsile pobíhal po místnosti, odkopával Mochitu a křičel: "Ty, jenom ty, ty sám jsi vším tím vinen! Prokletý, hnusný hade!"

O nejlepší okrasu mého paláce jsi mne připravil! O největší mé potěšení, o létajícího člověka! Pomluvil jsi ho a pomluvil jsi nejpočestnější ze všech žen! Zemře-li šjáma, a určitě zemře..."

„Bohové ji zachovají, pane! Lékař řekl..."

„Zákeřníku! Jak se jen mohl tvůj jedovatý jazyk opovážit pomluvit ženu nejlepší na světě! Proč mor neschvátil tvůj hadí jazyk? Lháři, tys mne donutil, abych spáchal zločin... Před smrtí člověk nelže, a ona zvolala..."

„Ona nezemře, pane!"

„Že se ničím neprovinila a že ty, bídáku, že tys ji pomluvil. A já prohlédl!"

Rádža zatleskal.

„Milost, vladaři! vyslyš mne!"

„Milost? Hade!... Odvěčte tuto stvůru!" poručil rádža sluhům. „Do tygrí klece s ním! To bude podívána!"

Sluhové se chopili Mochity. Zaúpěl jako by ho už do tygrí klece uvrhli. Sotva však ho vynesli do sousední místnosti, hned přestal křičet a žadonil:

„Neházejte mne tygrům dnes! Počkejte do zítřka. Tisíc rupií vám dám každému... Zítřa rádžu hněv přejde, a sám vás dá popravit, když mne hned hodíte do klece. Ještě mu budu dobrý! A vám také budu dobrý! Slyšíš, Bánkime, slyšíš Ganendro?... Každému tisíc rupií! Zítřa se rádža zeptá: „Kde je můj milý Mochita?“ a nebude-li Mochity, „kdo se opovážil ho uvrhnout do tygrí klece? Připravit ho o hlavu?...“ A neuvrhnete-li mne tam, řekne: „Dobře jste udělali, že jste ušetřili mého dobrého Mochitu!“ a štědře se vám odmění... A pro jistotu honem nakrmte

tygry, ať se přežerou. Aby jim kusy masa z krku lezly. Aby se bestie ani podívat na mne nemohly!"
... Všechno tohle se sběhlo v předvečer dne, kdy Bowden, Pears, Dotaller a Jana navštívili rádzu.

Kapitola šestadvacátá O život

Studně to byla hluboká. Po několika vteřinách pokusil se Ariel zpomalit pád. Podařilo se to, ale stálo to hodně námahy. Ale podaří se mu vznést se? Kameny táhly dolů.
Pytel dopadl na hladinu, voda se hlučně rozstříkla. Ariela zamrazilo, voda byla jako led. Stůj co stůj se snažil udržet alespoň hlavu nad vodou. Promočený pytel špatně propouštěl vzduch, i tak špatný, téměř bez kyslíku. Ariel mohl nejen utonout, ale i udusit se mohl.
Když utichl šum pádu, ozvaly se hlasy:
„Konec!... Škoda!...“
„A tys, Akšaji, tvrdil, že není-li bůh, pak určitě je s bohy z přízně. Kdyby byl bůh, nenechal by se přece utopit jako štěně.“
„Dnes on, zítra některý z nás...“
Tím skončily pohřební řeči. Za chvíli zaslechl Ariel vzdalující se kroky a bouchnutí dveří.
S ústy dokořán se pokusil vyrvat se z vody. Jako by se mu celé tělo mělo rozskočit. Na okamžik dokonce upadl v bezvědomí, kameny táhly dolů. Vtáhly ho do ledové vody. Vzpamatoval se.
„Nevznesu-li se naráz, zahynu,“ blesklo mu hlavou. Zatajil dech, stiskl zuby, sevřel pěsti a rval se vzhůru. Šlo to však ještě pomaleji. Nastal souboj dvou sil. Jedna táhla dolů, druhá vzhůru.
Hlavně neztratit vědomí, nepovolit síle táhnoucí dolů, tam je smrt...
Vzhůru, dolů, opět vzhůru, ještě a ještě, ještě trochu. Na celém těle vystoupil pot. Celý se roztrásl. Ucítil v ústech chuť krve. Písek v očích.
Výš, jen výš!
Ale síl už se nedostává... Skoncovat s celým tím utrpením nadlidského napětí? V hlavě mu hučí, a buší, praská... Snad praskají cévy... Kdo je to? Kde? Zablyštěla namodralá ocel dýky, oslňuje, píchá, bodá... Klesne-li, smrt...
Ale což je-li záchrana blížká?
Ariel se pokouší nahmatat stěny studně. Nic nenahmatává. Vzhůru, vzhůru, a tu na něco narazil hlavou. Kde vlastně je? Či snad, než odešli, přikryli sluhové studni kamenným víkem? Pak je všemu konec.
V posledním záblesku vědomí Arielovi svítá. Narazil na strop nad studní? Jenom nespadnout zpátky!
Omdlívá.
Pravděpodobně velmi dlouho proležel Ariel v mrákotách. Přichází k sobě. Zaradoval se. Ano, leží na něčem tvrdém, suchém.
Jenom létající člověk se mohl dostat z této studně!
Ale pořád ještě spoután. Stále ještě v pytli s kameny.
Pokouší se uvolnit si ruce, ale jsou příliš pevně svázány. Jen malinký otvor se mu podařilo prohrýzt. Dýchá se volněji. Ale co dál? Vleče se v pytli podél stěny, zahýbá za roh. Nějaké dveře. Ohmatává je přes pytel, vráží do nich, nepovolují. Vleče se dál. Opět za roh. Stěna pokračuje. Bez konce. Nějaká chodba. Snad ho vyvede na svobodu... Sotva popadá dech, chvílemi omdlívá. Pomalu, pomalu se vleče kupředu. Pytel se začíná trhat. Provazy přece jen trochu povolily.
Teď ucítil závan čerstvého vzduchu. Odněkud vane sem, do zatuchlého, vlhkého podzemí. Odkud, jen odkud? Skutečně, nahmatává otvor. Pokouší se jím prolézt, ale je úzký. Jen hlavu dokázal prostrčit.
Opět popolezl. Několik takových otvorů. Zřejmě větrání. Tu je jeden poněkud širší. Prodírá se. Ztěřelý pytel se konečně přece jen trhá, kameny padají. A tu se Ariel lehce vznáší, dolétá až nakonec, kde chodba zahýbá. Na svobodě!
Radostně si vydechl.
Ale teď kam?... Ariel se obrátil k úsvitu. Východ... Za zády západ, vpravo jih, vlevo sever. Kam? K Lolitě, Nizmatovi, Šaradovi! Zamířil k cestě. Když letěl nad parkem se studní, ze které vytáhl děcko, zaslechl výkřik.
„Přece jen je z přízně s bohy!“ vyhrkl sluha Akšaj. „Uleť si, jen si uleť, chlapče!“ zdravil Ariela. „Nikomu nepovím, že jsem tě viděl. Jen se už nevracej! Nebeská přízeň ti zřejmě valně nepomáhá, když je ti zle!“
Ariel tato slova už nevnímal a ani člověka už nepoznal. Pryč, jen pryč. Přestože letěl bez zátěže, cítil, že ho síly opouštějí. Všechno, co včera prožil, celá ta

strašná noc, nadlidská únava... Ne, už nedoletí do chýše dobrého Nizmata... Ariel se snesl do křovin u cesty a omdlel.

Kapitola sedmadvacátá Nález

Vyšlo slunce a cesta oživila. Rolníci, žebraví mniši, osli s plnými košatinami na hřbetech.

Už se blížilo k poledni, když se na cestě objevil zaprášený automobil. V něm tři muži a mladá dívka. Ustrašení venkované sbíhali z cesty a hluboko se klaněli. „Zastavte, Jamesi!“ řekl jeden ze sáhíbů řidičovi, když se auto přiblížilo k člověku, ležícímu u příkopu. „Zřejmě nějaká vražda. Koukněte tu hlavu, samá krev.“

Dívka v autu zbledla.

„Co je nám po tom, pane Dotallere?“ namítl starý sáhíb se sůvím výrazem. „Copak je na indických cestách vražda něco vzácného? Vždyť jsou to divoši! Jen jeďte dál, Jamesi!“

Auto se rozjelo.

„Stůjte, Jamesi!“ vykřikl Dotaller. „Couvněte! Nemůžeme přece jen tak projet, pane Bowdene. Podívejte se, může to být Angličan, a možná, že je ještě živ. Copak zdejší domorodé bestie nejsou vždycky ochotny poslat sáhíba na onen svět? Vy si sedte, ale já se podívat jdu!“

Auto zastavilo.

„Ještě sténá! Je naživu!“ zvolal Dotaller. „Co je to za provazy? Musíme ho rozvázat,“ pokračoval, nahnul se a opatrně přeřezal zbytky provazů na rukou a nohou. „Hej, vy! Někdo z vás tam! Pojďte sem!“ vykřikl na venkovany, stojící vpovzdáří. Tomuhle gestu musel rozumět každý, i kdo neuměl anglicky, ale nikdo se ani nepohnul.

„Osli! Zbabělci!“ huboval Dotaller. „Jamesi, buďte tak laskav a pomozte mi!“

V tom okamžiku Pears zděšeně vykřikl:

„To je on!“

„Kdo on?“ chvatně se zeptala dívka a ještě víc zbledla.

„On... Váš nešťastný bratr Ariel... Aurelius Halton...“

Jana zaúpěla, zvrátila se v sedadle automobilu. Bowden a Pears běželi k Arielovi. Přenesli ho do auta. Jana mlčky lomila rukama a strnule zírala na svého bratra.

Ariel byl v bezvědomí.

„Jeďte, Jamesi!“ velel Dotaller.

Zahoukal klakson. Diváci se rozprchli. Když auto začalo nabírat rychlost, potkalo na cestě dívku v chudícké sari. Dívka zoufale vztáhla ruce a vykřikla: „Arieli!“

Při tomto výkřiku se v Arielově tváři mihl záblesk radosti. Slabě se pousmál, ale těžká víčka se nezdvihla.

„To ještě k lepšímu! Žebravé děvče z ulice zná jeho jméno!“ pomyslila si Jana.

„Tohleto bude třeba vysvětlit,“ řekl si v duchu Pears a zvědavě se za dívkou ohlédl.

Kapitola osmadvacátá Uletěl

Ariela přivezli do hotelu v nevelikém městečku několik mil vzdáleném od rádžova sídla. Tam ho uložili a zavolali lékaře.

Ariel blouznil. Jana se nehnula od bratrova lůžka. Dávala mu pít, smáčela mu čelo aromatickým octem, pozorovala zmučenou bratrovu tvář a říkala si: „Jen aby nezemřel!“

Dotaller si myslel: „Jen aby to nepřežil.“

Pears si umíňoval: „Už ho nepustím!“

A Bowden... ten bez sůvích očí svého společníka vůbec nebyl schopen uvažovat. „Jak na tomhle vydělat... Ale jak?“

Lékař Ariela prohlédl a řekl anglicky: „Zimnice... Možná nervová. Nějaký prudký nervový otřes...“

„A jaký!“ ozval se z kouta Pears.

„Je to nebezpečné?“ zeptala se Jana.

„Není, slečno. Jsou-li to nervy, pak ne, ale...“

Lékaře přivádělo do rozpaků, že pacient zřejmě krátce před tím krvácel z uší, nosu a úst. Neuměl si to však vysvětlit, a proto nedal rozpaky na sobě znát.

Honem napsal recept a doporučil se.

Pears se ani na krok nevzdálil od Arielova lůžka. Celou tu dobu pozorně

poslouchal Arielovo blouznění.

"Dýka... Šjama... Zabíla se... Ta podlost!... Lolita! Ale umím létat... Uletíme spolu..." „Snad proboha ne o té dívce, co nás cestou potkala?" uvažovala Jana. Pears řekl:

„Vidíte, slečno, sama se teď můžete přesvědčit, že váš bratr je duševně chorý. Má takovou máni, že může létat jako pták."

Při zvuku Pearsova hlasu Ariel sebou škubl, obličej se mu křečovitě stáhl, otevřel oči a zděšeně vykřikl:

„Pears! Bcharava! Dandarat?!" a znovu ztratil vědomí.

„O čem to? Co ho tak vzrušilo?" zeptala se Jana, celá polekaná, jak bratr vykřikl a jak se zatvářil. „Co je to, ten Dandarat?"

„Lidé v horečkách vykládají všelijaké nesmysly, co se jim do hlavy připlete," odpověděl Pears, ale poodešel od lůžka tak, aby ho Ariel už nemohl zahlédnout. Lékařova diagnóza byla správná. Ariel měl všude těžký nervový otřes. A jak už to někdy v takových případech bývá, klín vyrazil klín. Pearsův hlas a pohled na Pearse, domnění, že je opět v Dandaratu, to všechno v Arielovi probudilo pud sebezáchovy, vytrhlo ho z blouznivého zimničního stavu. Rychle se vzpamatoval. A protože se v Dandaratu skvěle naučil skrývat myšlenky a pocity, řekl si, že na sobě nedá znát, že už je zase při sobě a dál předstíral blouznění. Přitom bedlivě pozoroval, co se kolem něho děje.

Dívka. Pohledná. „Ošetřovatelka!" pomyslí si. Nenápadně se porozhlédl po pokoji a s úlevou zjistil, že není v Dandaratu. Čili stále ještě může uprchnout Pearsovi, kterému se ho zřejmě podařilo vysлідit.

Ze sousedního pokoje se ozvaly vzrušené hlasy. To se Dotaller s Bowdenem hádají o Ariela. Pears neodolal a odběhl k nim. Jen dívka zůstala. Kéž by i ta odešla!

Okno je otevřeno. Pears je nezavřel, určitě má Ariela za těžce nemocného. Uletět? Ale stačí mu na to síly? Stále ještě se cítí sláb, i když ho hodně posílil šálek bujónu. Ale riskuje vůbec něco? Je přece v Pearsově zajetí! Ariel se znenadání vznesl z lůžka tak, jak ležel. I s prostěradlem. Dívka zděšeně vykřikla. Obloukem k oknu. Uletěl.

Všichni přiběhli do pokoje.

„Uletěl... Nebo už také blouzním?... Aurelius, ano, smekl se z lůžka a uletěl oknem..." Pears se vrhl k oknu a spatřil Ariela vysoko nad palmami v blankytné modři.

Ten darebák mě zase obelstil!" vztekle vykřikl. "Tak tedy je to pravda? Můj bože! Ale vždyť je to k nevíře! Cože, Aurelius létá? Můj bratr, Aurelius Halton, je létající člověk?!"

„Už je to tak!" vykřikl Pears dívce do tváře. „Létá, a uletěl, čert aby ho vzal! To já udělal z něho létajícího člověka, ke své i vaší škodě, když už to chcete vědět!..."

Kapitola devěťadvacátá

Boj ve vzduchu

Ariel letěl tak rychle, že sotva popadal dech. Za letu podchytil kraje prostěradla a pevně se do něho zavinul, aby se nevzdouvalo a nebrzdilo. Jenom pod loktem, jako bílá perut, třepotal se mu roh prostěradla a obyvatelé zapadlého městečka v ustrnutí pozorovali let nevidaného bílého ptáka.

Dole viděl Ariel rovné střechy, úzké křivolaké uličky a zahrady, za městem horu zarostlou lesem a za horou v dálce písčinatou dolinu, a ještě dál, daleko, se černaly lesy.

Vyrván ze strašného zajetí Ariel už neuvažoval, kam letět, letěl nazdařbůh, jen aby uletěl co nejdál.

Z levé strany se do něho opřel prudký žhavý vítr a začal Ariela unášet vpravo, překážel letu. Ariel si najednou všiml, že nad obzorem, zahaleném v modravém oparu, se zvedají kupy mraků, šedivých jako dým. Bude bouřka. Změnil směr a ještě víc zrychlil.

Asi za hodinu Ariel pocítil, že už dál nemůže. Slunce nemilosrdně pražilo.

Hlásila se žízeň a hlad.

Musí dolů a odpočinout si.

Zadíval se dolů, hledal, kam se snést. Leskly se tam koleje železniční trati, mezi vysokými, červenými cihelnými budovami čněly tovární komíny, kolem budov se černaly ubohé chatrče dělnického sídliště. Dál, pryč od lidí!...

Pole bez konce, na obzoru tmavé skvrny lesů, zákřut řeky. Tam!

Pole se zvolna sunula dozadu. Vpředu už se zazelenaly třtinové porosty. Ale co když ho uvidí lidé? Musí se snést tady, a tady najít liduprázdné místo.

Najednou se mu ozval nad hlavou šum třepotajících se křídel. Nad ním obrovský

orel. Tak nízko, že Ariel cítil vanutí vzduchu od křídel, zaléhalo v uších. Orlí oči upřeny na Ariela, zahnutý dravčí zobák pootevřen, obrovské drápy trčí z pařátů. Ariel uhnul, orel za ním.

Začal boj ve vzduchu.

Orel útočil střemhlav z výšky a Ariel pokaždé prudce uhnul a pokoušel se nevelikým půlkruhem nabrat výšku a uchopit ptáka za křídlo nebo za krk. Orel si však počínal stejně. Podařilo se mu klovnout Ariela do nohy. Rozezlený Ariel využil orlí taktiky a kopl útočníka nohou po hřbetě, až se orel ve vzduchu obrátil pařáty vzhůru.

Nešlo to jinak než důkladné se seznámit s taktikou a bojovými návyky nepřítele. Člověk brzy zjistil, že orel ze všeho nejrychleji padá střemhlav se složenými křídly a velmi rychle letí v přímce, kdežto okamžik to trvá, než nabere rychlost při obratu, kdy roztáhne obrovská křídla, a nejdéle mu trvá přechod do svislice vzhůru. Samozřejmě jsou to vždy jen vteřiny, nebo i zlomky vteřin, ale i tyto okamžiky mohou rozhodnout o výsledku boje. Člověk si uvědomil, že bude nejjistější, dosáhne-li výškové převahy. I začal tedy bojovat o výšku.

Obrovský pták a člověk, přemet za přemetem, stoupali stále výš. Oba přepadala únava. Arielovi, už beztak znavenému, se vedlo špatně. Kolikrát už jen o vlásek unikl orlímu spáru a kolikrát už ho orel mocnými perutěmi zasáhl do tváře!...

Nakonec udeřil orel Ariela křídlem do hlavy tak, že Ariela omráčil, ale ten vmžiku přišel k sobě, vymrštil se a uchopil orla za krk. Orel se pokusil rovněž nabrat výšku, i přemet udělal, aby soupeře setřásl, ale nepodařilo se. Poplašený pták vyrazil přímo k horám za lesem.

Ariel se pokusil orla řídit, zakryl mu oko, pak druhé, hlavou mu kroutil vpravo i vlevo, ale kdepak orel, aby pochopil, co se od něho chce. Začal se zmítat a Ariel se tedy vzdal těchto pokusů.

Cestou k horám je řeka. Tam se může napít! To je hlavní!

Snesli se na mytíně nedaleko řeky. Ariel se vymrštil jako střela a skryl se v třtinovém porostu. Orel žuchl do husté trávy, chvíli ležel s roztaženými křídly, rozvířal a zavířal zobák a nehnutě civěl před sebe. Pak se poražený král vzduchu otrpal, složil křídla a znovu je rozepjal a uletěl, provázen Arielovými zraky.

Kapitola třicátá

Nebi i zemi cizí

Když utichl šum křídel, zaslechl Ariel zvuk pastýřské píšťaly a spatřil útěšný obraz.

Na bažinatém břehu řeky se popásalo stádo buvolů. Veliký, modrý buvol se zahnutými rohy se noří po krk do bahna, ostatní buvoli se hrnou k němu a za chvíli už z bahna vyčnívají jen jejich ploské nosy.

Nedaleko na pahorku si hrají polonazi pasáči, hnětou si z hlíny domečky, ohrádky, figurky buvolů, hliněným panáčkům zapichují do ruček hulečky z rákosy, někteří splítají z trávy klícky a chytají do nich kobylinky, jiní louskají červené a černé ořechy, chytají žáby, pískají na píšťalky, co si tu sami urobili, a prozpěvují táhlé, podivné písně.

Ariel v tom okamžiku zapomněl na hlad a žízeň a závistivě se zahleděl na hrající si děti. Jak jsou šťastné! Žijí své dětství v přírodě, nikdo je nehlídá, nikdo je nemučí, nikdo jim nenahání hrůzu, jako dětem v Dandaratu... Ariel neměl vzpomínky na dětství, měl už jen vzdálenou, časem úplně rozpadlou tříšť vzpomínek na dům v zamlženém městě, na pokoj, koberec, na hračky, na malé, světlolové děvčátko... Ale i tuto tříšť halil stín hrůzných postav člověka v černém, který, ať ve snu nebo ve skutečnosti, rozšlapal jeho hračky, rozdupal jeho dětská léta...

A tu se Ariel rozpomíná na celou svou nemoc, na nedávnou horečku... Ale vždyť přece to bylo včera, nebo snad ještě dnes!... Mezi lidmi u lůžka viděl starce, který mu tolik, tolik připomínal tvář člověka v černém, třebaže měl na sobě bílý oblek, jaký nosí Evropané v Indii. Nebo snad to všechno ani blouznění nebylo? Tenhle strašný stařec s ostrým orlím nosem a sůvima očima, a s Pearsem! Proč ten byl v hotelovém pokoji?... A ještě jeden člověk tam byl, vysoký, vyholený, a celou tu dobu se tak nějak nevaživě na Ariela díval. Co všichni tito lidé chtěli a co je svedlo dohromady? Jenom ta dívka se naň dívala lítostivě. Ta asi bude dobrá jako Lolita, Nizmat, Šjáma. A vůbec, na světě je dobrých lidí tak málo!

Vzdálené zadunění hromu vrátilo Ariela skutečnosti.

Vedro, dusno k nedýchání. Znovu se ohlásila žízeň a hlad.

A jako naschvál zanechali pasáči všech her a chystali se poobědvat. Vyndávali z brašen a košíčků rýžové placky, kokosové ořechy a hrozny...

Běljajev A. - Ariel

Vyprosit si něco? Ale co když viděli, jak přiletěl na orlu? Budou se bát, a rozutekou se... Ale třeba tam nechají placky! Ariel vstal, zavinul se do prostěradla a šel k dětem.

Děti uviděly neznámého bělocha a polekaly se.

„Buďte zdraví, chlapci! Jsem chudý akrobat, a něco pěkného vám předvedu, chcete?“ zeptal se Ariel.

Ariel udělal vrbu, pak se postavil na prsty rukou, pak už jen na ukazovák levé ruky. Tak zůstal asi minutu a zase se postavil na nohy.

Děti byly u vytržení. Tohle na žádném venkovském bazaru ještě nikdy neviděly. A když Ariel vyskočil a udělal několik přemetů ve vzduchu, nadšení neznalo mezí. Hlučně, o závod mu nutily placky, sušené hrozny a kokosové ořechy. Ariel se napil vody a důkladně pojedl.

Zahrmělo docela blízko. Tak rád by byl s dětmi zůstal, ale hrůza z Pearse ho hnala dál.

Rozloučil se s dětmi, zašel do hustého lesíka, a když houština úplně zakryla výhled na řeku s pasáčky a stádem buvolů, vznesl se nad les a bedlivě se rozhlížel.

Mraky už zahalily půl oblohy a černým stínem zakryly pole, co Ariel před chvílí přeletěl. Vítr se do něho opíral. Tím líp. Tenhle vítr, co honí po nebi mračna, pomůže mu co nejdál uletět lidem, kteří ho pronásledují. Ariel vyletěl ještě výš. Už skoro hlavou se dotýkal tmavomodrých mraků.

Znenadání Ariela uchopil uragán, napřed ho smetl hezký kus dolů, pak ale s ním zatočil a vynesl vzhůru, do samých mračen. Ariel se pokusil postavit se větru na odpor, ale hned poznal, že je to marné. A aby zbytečně nemrhal silami, svěřil se cyklonu. Konec konců není na tom pro něho nic nebezpečného. Spadnout a rozbít se, to se mu stát nemůže. Až cyklon utichne a dál už neponese, poletí sám. Ariel zbavil své tělo tíže a v tom měl pocit, že, se vítr úplně utišil. Jak lehce se dýchalo! Ani pohlázení vánku necítil. „Jistě proto, že letím stejnou rychlostí jako cyklon,“ domyslí si Ariel.

Avšak při pohledu dolů bezděky sebou trhl. Je tak vysoko, a přesto se pod ním rychle střídají pole, hory, lesy, řeky, visky... Pohlédl vzhůru, a zatočila se mu hlava. Jako by modré hory, hnědé skály a černé propasti, propletené liánami blesků, jako by to naň všechno padalo... A vskutku padají, řítí se naň. Uchopil ho vítr... Kde je nebe, kde země?

Všechno se ztápí v sivém rmutu, všude vůkol blesky, dunění, rachot, nenadále poryvy lijáku, hned shůry, hned zdůli a hned opět zboku. Střetné větry jím točily, převracely ho ve vzduchu, zmítaly jím jak listem urvaným ze stromu. Voda se hrnula do uší, nosu, hlava brněla...

Nakonec jím smýkl klesající proud vzduchu. Jako by v tu chvíli ustaly déšť i vítr. Padal s nimi. Ale jen zpomalil pohyb, proud vzduchu a vody ho sevřel a níž a níž s ním.

Nečekaně uviděl pod sebou zemi. Ale ne, to přece není, nemůže být země! Vždyť je to nekonečné moře, trpytí se ve světle blesků. Cyklon ho zanesl nad oceán?... Ale ne, oceán to není! V zásvitu blesku zahlédl Ariel plovoucí vršky stromů, střechy... Povodeň!

A najednou zlatý paprsek už téměř zapadajícího slunce osvětlil jakýsi ostrůvek. Tam! Děj se co děj!

Ariel se větrem prodírá k ostrůvku. Vidí chýše ubohé vsi. Mračna opět pohltila slunce, ale uragán už se vzdálil, vítr se utišil, jenom pořád ještě lije jako z konve, i když už ne tak prudce.

Ariel takřka padá k besídce, zarostlé liánami. Vedle sebe slyší chrčivý dech. Od deště lesklá, namodralá srst, boky se dmou, buvol. Asi sem zdaleka připlaval a leží tu vyčerpan bojem se záplavou.

Ariel si trošičku oddechl a přes kaluže plné žab, po kolena v blátě jde vymletou cestou k lidským obydlím. V posledních poryvech větru skřípou bambusy.

Chýše. Povodeň odnesla hliněný plot a sloupky od branky. Vyvrácená tu leží opodál.

Dvorek je zarostlý trávou. Drnová střecha domku probořena. Ariel vystoupil na verandu, vyplašil ještěrku, vstupuje do domu. Po podlaze tiktik ťapkají škorpioni. Stěny domku jsou sametové plísní. Uzounké schody vedou na střechu. V koutě nahý stařec, jako by ani ne člověk, spíš socha – tak nehybně sedí, oči do země, v hlubokém zamyšlení. Kostra potažená kůží, dlouhé bílé vousy.

„Sanias!“ zavolal Ariel.

Hodnou chvíli to trvalo, než se stařec vytrhl z rozjímání, zdvihl hlavu, pohlédl na Ariela nevidomýma bledě modrýma buvolíma očima a zazpíval:

„Radost nalezení nekonečného v konečném!...“

A znovu sklopil oči.

Zde Ariel nemůže najít ani pomoc ani přístřeší. Odchází.

Zatím se úplně setmělo. Ariel prošel vesnicí a zjistil, že je polozbořená a liduprázdná. Jen v jedné chýši, osvětlené blikavým kahancem, potácely se čtyři bílé přírazky – omyvačky mrtvého.

Ariela se náhle zmocnil pocit takové osamělosti a opuštěnosti, že se rozplakal, snad poprvé od dětství, když mu člověk v černém rozdupal hračky.

Přestože už začínala noc, vyletěl do výšky, rozletěl se nad zaplavenou mrtvou rovinou a snažil se nepohledět dolů.

Poslední mraky rychle mizely za obzorem.

Před Arielem, na bezedné modři noční oblohy se zatřpytila jasná hvězda. Zamířil k ní jako k majáku.

K hvězdám! Dál od země a lidí...

Kapitola jednatřicátá v džungli

Ariel procitl pod stropem polozbořeného chrámu a hodně dlouho mu trvalo, než se rozpomněl, kde vlastně je. Brzy však si vzpomněl na mrtvou, zaplavenou pustinu a hvězdy, co se v ní odrážely. Letěl nad ní dlouho, velmi dlouho, skoro celou noc nad ní letěl. Na obzoru nad třpytnou tmavomodrou hladinou vody se ukázal černý proužek lesa. Břeh! Tam si odpočinu! Ariel ještě víc zrychlil.

Když doletěl nad kraj lesa, byl tak unaven, že ani nehledal suché místo, snesl se k velikému košatému stromu a usadil se v něm jako v hníždě. Hlavu si opřel o větev a v tu chvíli usnul.

Když ho probudily první sluneční paprsky, s údivem zjistil, že visí ve vzduchu opodál stromu. Zřejmě se ve spánku nevědomky snesl a vzdálil od opory, avšak když usínal, nevrátil svému tělu tíži, a proto nespadol na zem a zůstal ve vzduchu. Věru užitečný objev! Může spát ve vzduchu. A tato možnost se mu velmi hodila.

Všecičko vůkol halil hustý opar prozářený nachově oranžovými paprsky vycházejícího slunce. Ve větvích už švitořilo ptactvo a vrískaly opice. A dole, u tlustých rozsochatých kořenů stromů se slunila obrovská kobra. Tak spadnout ve spánku na zem, zle bylo s ním!

Kobra se napila vody z kaluže, zdvihla hlavu do výšky třetiny délky těla, kývala hlavou, rozhlížela se a zahlédla v trávě pestré ptáče.

Arielovi svitlo, co opeřenci hrozí, a chtěl ptáče vyplašit. Kobra se však jako blesk vrhla na svou oběť a pozřela ji. Ptáče ani nepísklo. Takhle mě chtěl dostat Pears," pomyslí si Ariel. „Ale kobra má hlad, proč však Pears?"

Avšak také Ariel měl hlad. I on se musel ohlížet po něčem k snědku.

Znovu se vznesl nad vrcholky stromů a zjistil, že je na okraji divoké džungle.

Kam oko dohlédlo, jako vlny na zeleném moři bylo vidět jen a jen shluky obrovských stromů. Ariel zaletěl nad toto moře zelení. Vprostřed lesní holiny spatřil rozvaliny chrámu s hrubě vytesaným sloupovím, obrostlým liánami. Všude kolem hustá křoviska.

Nebylo by špatné se tu usadit. Ariel se snesl otvorem v polozbořené střeše.

Vlahý, zatuchlý vzduch. Střecha ještě úplně nespadla. Zde se může ukrýt před nepohodou a lijáky. V koutě, v nezbořené části chrámu stála černá socha Indry, sedícího v křesle. Bůh, vytesaný z kamene, asi trojnásobné velikosti dospělého člověka, seděl zde s dlaněmi na kolenou, jednu nohu na zemi, druhou pod sebou. Oči přimhouřeny. Na hlavě kuželovitá mitra, na krku náhrdelník. Po obou stranách bůžci velikosti člověka.

Na klíně Indry si může ustlat z chrastí, listí a mechu.

Socha byla v úzké, dlouhé chrámové lodi. Po pravé straně stála dlouhá řada sloupů, oddělujících sousední chrámovou loď s nízkým klenutým stropem, kdežto pravá strana byla téměř úplně otevřena, klenbu podpíraly jen čtyři čtverhranné sloupy. Tudy sem může divoká zvěř.

Ale což ho všude neobklopuje divoká zvěř?

Ariel vyletěl z chrámu a začal poletovat ze stromu na strom jako včela, hledající medonosné květy. S radostí zjistil, že celý les oplývá jedlými plody všeho druhu. I pramen našel nablízku. Chrám zde nepostavili zbůhdarma! Břehy říčky byly rozdupány divokou zvěří. Zřejmě sem chodí pít.

K večeru se Ariel nastěhoval do nového obydlí. Snesl si i nevelikou zásobu ovoce pro případ nepohody, a dokonce už měl i ustláno na klíně Indry. Ale ještě se ani nezačalo stmívat a Ariel poznal, že není jediným obyvatelem tohoto chrámu. Krom spousty škorpionů, ještěrek a netopýrů, které tu zpozoroval už během dne, měli v těchto troskách své obydlí i hadi. Slézali se sem po denním lovu a svíjeli se tu v klubka, aby jim nebylo zima. Zakrátko celá podlaha byla samé klubko. Hadi

Běljajev A. - Ariel

syčeli, ukládali se k nočnímu odpočinku. Rezati netopýři, živící se plody, poletovali tu v mračnech a nemálo z nich přivítalo nového obyvatele úderem křídel. Někteří sletovali až nad podlahu a plašili hady. To bylo sykotu. V tak nebezpečném sousedství bezpočtu hadů to nebude zvlášť bezpečné ani na klíně Indry. I vzpomněl si Ariel na svůj ranní objev a rozhodl se, že bude spávat na stropě, nad hlavou boha.

Zpočátku ho probouzel řev šelem a skřek nočních ptáků, ale brzy přivykl. Arielovi začal v džungli nový život. V prvních dnech žil jenom radostí, že svým pronásledovatelům uprchl tak daleko. Oč lépe je žít s divou zvěří a hady! Jenom pokaždé zvečera, když usínal, padal naň pocit osamělosti, osiřelosti, a vzpomínal na své nemnohé přátele, na Lolitu, Nizmata, na Šarada. Ale pomýšlet na návrat k nim je ještě brzy. Musil vyčkat, až se Pears vzdá všech pokusů Ariela vysledit, až se přesvědčí, že tentokrát zmizel beze stopy.

Až teprve tady, bez obav z přítomnosti lidí, mohl se oddávat radosti z létání. Dosud musel jen prchat nebo bavit ostatní svou dovedností. V džungli si mohl poletovat jen a jen pro vlastní potěšení.

Při prvních paprscích slunce Ariel prudce vyletoval k blankytné obloze z vlhkého, těžkého ovzduší džungle do obcerstvujícího prostranství, a v mnohohlasém sboru raného ptactva zpíval svou jitřní píseň.

Občas zalétal hodně daleko. V rozkochání hrou světél v oblacích a v okouzlení z měsíčních nocí vychutnával slastný pocit svobody, prostoru a lehkosti.

A létával celé hodiny, dokud mu tělo nepřipomnělo, že přece jen je zajatcem země, dokud se neohlásila únava, žízeň nebo hlad, dokud nezatoužil po spánku.

Tehdy se vracíval do svého obydlí.

Jednou, za jasné hvězdné noci se Ariel pokusil spát vysoko nad lesem. Ale když se probudil, zjistil, že ho vítr odvádl daleko, velmi daleko, že ztěžší našel cestu zpátky. Od těch dob už se nikdy neodhodlal spát na nebi.

Dny utíkaly a Ariel se stále důvěrněji sžíval s džunglí. Poznával

návyky a obyčeje ptáků a zvířat, s některými žil v trvalém nepřátelství s jinými se přátelil. Stalo se, že si ho jednou u potoka vyčíhal tygr a skočil po něm.

Ariel sotva stačil vzlétnout. Tygr znovu vyskočil po člověku visícím ve vzduchu.

Ariel se vznesl ještě výš. Rozkacený tygr začal zběsile vyskakovat po kořisti.

Ariel se nezdržel, aby šelmu nepozlobil, až tygr, zběsilý nezdarem, zmizel v džungli. A létající člověk ho ještě hezkou chvíli pronásledoval křikem. Opice a papoušci mu ochotně pomáhali v tomto výsměchu králi a postrachu džungle.

I přátelé se tu našli. Několik opic, které se dlouho držely v uctivé vzdálenosti od Ariela a zuřivě po něm házely, co jim přišlo pod ruku, se nakonec s ním sblížilo.

Pak docela prostě k němu přicházely a on létal za nimi a častoval je vybranými plody. Dva papoušci ho často provázeli, když poletoval lesem, a nakonec se naučili ráčkovat: „Ar-riel! Ar-riel!”

Naučil je volat: „Lolito! Nizmate! Šarade!” a připadalo mu, že rozpráví s kamarády.

Býval tu svědkem hrůzných zápasů slonů a buvolů s tygry a vídal obrovská stáda divokých slonů. S výšky mu sloni připomínali myšky s tlustými ocásky, narostlými na hlavách. A snesl-li se níž, slyšel dunění jejich mohutných nohou, praskot zpřelamovaných stromů, nárazy klů, suchý šelest záhybů kůže a ohýbajících se chobotů, troubení a řev. Vídal stovky plandajících se uší, zdvižených nozder a neustále se vrtících oháněk. Vídal obrovské staré slony s bílými kly, pokryté listím a větvičkami, zarostlými ve vrásnění a záhybech kůže, slony s jediným klem, s jizvami na krku, se stopami sterých utkání. Vídal rozpustilá černá slůňata, všeho všudy dvě nebo tři stopy vysoká, pletoucí se pod nohama slonic, a vídal mladé slony s nepatrnými výhonky klů.

Aniž Ariel sám pozoroval, rychle se měnil v divocha. Vlasy mu vzrostly, chodil a létal úplně nahý, jen s listem ovázaným přes bedra. Košili a prostěradlo pečlivě uschoval pod kameny.

Celé dny, ve společnosti ptáků a opic, přeletoval ze stromu na strom a sháněl jídlo, a kdykoliv tušil sebemenší nebezpečí, vyletoval vysoko nad lesy. Snad by byl zdivočel úplně, a už nikdy džungli neopustil. Ale nestalo se tak. Zasloužili se o to ochočení papoušci. „Lolito! Nizmate! Šarade!” pokřikovali od rána do večera, a tyto výkřiky mu nejen působily radost, ale zároveň jeho srdci zněly jako těžká výčitka, která ho nutila přemýšlet o budoucnosti.

Všechno, co prožil v rádžově paláci a setkání s Pearsem se hluboko vrylo do Arielovy duše. Jako by z dětinství, které mu tak dlouho vtloukali naráz vyspěl v zralého člověka, třebaže si sám tuto změnu ani dobře neuvědomoval.

Do té doby byl pouze trpným nástrojem v rukou ostatních. V Dandaratu se naučil jen předstírat a skrývat co si myslí a co cítí. Když uletěl z Dandaratu, žil neustále v hrůze, aby znovu nepadl do drápů Pearsovi. Ochromen touto hrůzou ani

Běljajev A. - Ariel

nepomyslel, že by mohl činně bojovat, že by mohl hájit své právo žít tak, jak by si přál a ne tak, jak chtějí ostatní.

Strach ho vyhnal do těchto zřícenin, oloupil o společnost lidí, mezi nimiž jsou i dobří lidé, strach mu vnutil osamělost. A náhle se v něm probudila lidská hrdost, lidský odpor. Ne, nezůstane v džungli! Vráť se k lidem a vybojuje si své právo žít mezi nimi!

A proč by nevyužil své neobyčejné výhody? Létající člověk přece dokáže tolik věcí! Co dokáže, to si ještě nedovedl představit. Na to ještě příliš málo znal lidský život. „Ale sám čas ukáže, co je třeba dělat,“ řekl si Ariel a začal se chystat na cestu.

Našel si ořech, jehož štáva skořicově vybarvovala kůži. S takovým odstínem pleti ho mohou považovat za Inda nebo za Evropana silně osmahlého. Po koupání tento odstín poněkud vyhledal, ale nicméně zůstával. Ariel vyndal zpod kamene košili a prostěradlo, obojí pečlivě vypral, a dokonce se i pokusil oba kusy oděvu vyžehlít kameny vyhřátými na slunci. A s nevelikou zásobou ovoce se jednoho krásného dne časně zrána vydal na cestu.

Kapitola dvaatřicátá Novokřtěnec

Pastor Edwin Kingsley sundal brýle, povzdechl si, zvrátil se do křesla a zahleděl se před sebe. Na stěně naproti visela podobizna krále, s protáhlým anglosaským obličejem a velikýma, trochu vyvalenýma očima, jak už to je v anglické královské rodině, a vedle ní podobizny indického místokrále, nerudného šlechtice s úzkými rty, a hlavy anglikánské církve, arcibiskupa canterburského, v církevním šatě. Král a místokrále se dívali někam stranou, jako by se jim na pastora ani dívat nechtělo, kdežto arcibiskup mu hleděl do očí přímo a vyčítavě, jak alespoň se zdálo Kingsleyovi, misionáři, který těžce zklamal arcibiskupovy naděje.

Co jen ta jeho eminence, doposavad pastorovi tolik nakloněná, co jenom řekne, až si tuhle poslední zprávu přečte?

Už tři neděle vyseděl nad ní pastor, a ne a ne vylíčit situaci tak, aby zpráva vyzněla pro něho alespoň trochu příznivě.

Zpočátku to s obracením obyvatel Indie na křesťanskou víru klapalo, a Kingsley ve svých hlášeníh nikdy neopomněl zdůraznit, že příčinou dosti velikých úspěchů je jeho misionářská horlivost a kazatelský talent.

Ve skutečnosti však byla příčina úplně jiná. Pastor rozmnožoval stádo křesťanských oveček o pohany z nejnižších a nejopovrhovanějších kast. Pro ty mělo přijetí křesťanství jisté výhody, protože poněkud mírnilo jejich bezprávné postavení. Nemalou úlohu přitom hrály i stříbrné křížky a laciné dárky, které novověrci při křtu dostávali. Najednou se však všechno změnilo. Některé indické náboženské společnosti, znepokojeny růstem počtu novověrců, vymyslely si zvláštní obřad k očišťování páriů, čímž si páriové v právním ohledu poněkud polepšili. A třebaže tato novota u nejkonzervativnějších společností „pravověrných“ narazila na značný odpor, měla úspěch. Mnoho páriů se teď raději dávalo očistit než pokřtít. A rázem měl Kingsley po misionářských úspěších.

Ještě obtížnější však bylo novověrce udržet. I ti odpadali.

Kingsley nevěděl kudy kam. Už mu ani jíst ani spát nechutnalo. Celé dny v potu tváří smolil zprávu a celé noci si lámal hlavu, jak věc napravit. Skládal překrásná kázání, podnikal misionářské výpravy do nejzapadlejších osad svého obvodu, ale nic nepomáhalo. Na tyhle proklaté pohany platí jen zázrak, který by dokázal, že křesťanský bůh je lepší než ti jejich. Ale kde zázrak vzít?

„Jonesi! Snídaní panu Kingsleyovi!“ zaslechl pastor hlas své sestry, staré panny, slečny Florencie Kingsleyové.

Do pastorovy pracovny přiběhl indický chlapec s podnosem. Na podnosu stála kouřící konvice kávy, koflík, talířek míchaných vajíček a topinky.

Chlapec byl kmotřenec „tetičky Florencie“ (tak se v domě říkalo pastorově sestře), jmenoval se Páreš a při křtu dostal jméno Jones. Měl na sobě stříbrný pás, který dostal při křtu a kvůli kterému se vlastně dal pokřtít, a na krku křížek a stříbrný amulet po zemřelých rodičích. S amuletem se Páreš-Jones ani za nic nechtěl rozloučit.

Pastor pohlédl na křížek a amulet, povzdechl si a pomyslel: „Všichni jsou na jedno brdo. Na srdci křížek i amulet, ale v srdci...“

„Pan pastor je, myslím, zaneprázdněn,“ uslyšel pastor z druhého pokoje hlas své dcery Zuzany. Mluvila s někým hindustánsky.

Kingsley nastražil uši. Co když je to přece jenom nějaký Ind, který poslouchal jeho kázání a zatoužil dát se pokřtít? Pastor nechal snídaní snídaní, hodil na pyžamo župan a do haly.

Běljajev A. - Ariel

Stál před ním urostlý snědý mladík s hezkým obličejem a dlouhými poustevnickými vlasy. Na sobě měl jenom košili a nějaký podivný bílý plášť bez rukávů. Jak se tihle domorodci dokážou nahastrošit! „Jdeš ke mně?“ zeptal se pastor.

„Ano!“ odpověděl nevztíravě mladík a sklopil zraky. „Chtěl jsem si s vámi promluvit... Ale zřejmě přicházím nevhod?“

Zuzana, asi dvacetiletá dívka v plátěných šatech a s hlavou olýsalou po tyfu, se mračila hned na otce a hned zas na mladíka.

Pastor viděl, že si mládenec s ním přišel docela vážně pohovořit, a pozval ho tedy dál do pracovny.

Nenadálý host o sobě řekl, že se jmenuje Binoj. Je prý Ind, sirotek. Studoval bráhmánismus, buddhismus a korán, ale tahle náboženství ho neuspokojují. O křesťanství ví, ale rád by důkladněji poznal křesťanskou věrouku. Cože se mu na náboženství jeho vlasti nelíbí? Nejhorší je, že se jejich bozi neprojevují viditelně, hmatatelně, že nepomáhají lidem.

Pastor se zamračil a pomyslí si: „Na domorodce je dost vzdělaný a má praktický důvtip. Tohle ďábelské plemeno si žádá znamení, zázraků. S takovými je těžká práce. Ale nicméně mu lze dokázat, že bytí boha se neprojevuje jen zázraky – tyhle zázraky jim ale udělaly! Hlavně však nepustit ho, pokřtít ho stůj co stůj, i kdyby bylo třeba něčeho dražšího než nějaký ten stříbrný křížek. Musím přece ve zpravě vykázat nějaký obrat!“

„Příteli, o tom všem si s tebou promluvíme,“ řekl vlídně pastor. „Ale budeme se muset často scházet. Kde bydlíš?“

„Jsem poutník, hledající pravého boha,“ odpověděl host.

Pastor se zamyslel a za okamžik slavnostně prohlásil:

„Zůstaneš u mne, Binoji! Ano, ano! To by bylo, aby se u mne nenašel kout a hrst rýže pro člověka, hledajícího boha! Florencie!“ vykřikl. Přišla šedivá, suchá žena v černých šatech a pastor jí řekl: „Tohle je Binoj. Doufám, tvůj budoucí kmotrénec. Bude bydlet u nás. Zaveď ho do podkroví!“

Tetička Florencie si mladíka zvědavě okoukla a přikývla.

„Pojdme!“

Sotva odešli, přiběhla do pracovny Zuzana.

„Ty, otče,“ hubovala, „ty to s tou svou misionářskou horlivostí přeháníš. Copak to nešlo, aby tenhle tulák bydlel u kostelníka? Vždyť tihle špinaví cikáni jen šíří nákazu. Nestačí, že jsem teď prodělala tyfus, to abych ještě chytla cholera nebo mor!“ Ani vlas nespadne z hlavy člověka bez vůle boží,“ kazatelsky namítl pastor Kingsley, aby skryl rozpaky.

Ani jediný vlas! Stejně mám hlavu jako koleno. To si můžeš vykládat z kazatelny. Ale já nechci do domu žebráky!“

Nelze jinak, dceruško, co se dá dělat? Každé zaměstnání má své riziko. Co kdybych byl lékařem? A chodím přece zaopatřovat umírající...

Kingsley jakživ dělal dceři, co jí na očích viděl, ale tentokrát neustoupil a Binoj zůstal.

Ariel si už dlouho promýšlel plán. Už v Dandaratu, když z něho udělali létajícího člověka, nejasně vytušil, co s ním asi zamýšlejí. Zřejmě mě chtějí předvádět jako zázrak, aby upevnili víru, náboženství. Ale proč by nemohl této úlohy využít pro sebe? Musí si najít nějaké přístřeší, porozhlédnout se, poznat lidi, možná i sehnat nějaké peníze, aby mohl žít po svém. Další plány už byly úplně nejasné, neustále se měnily, ale vždycky v nich byla Lolita, Šarad a Nizmat.

A když pak jednou v noci letěl Ariel nad nevelikým městečkem a uviděl vysokou zvonici, uzrál v něm plán prvního kroku do společenství lidí.

Brzy vycítil, že ho Zuzana nemá ráda. Vyhýbala se mu, na pozdrav neodpovídala. Zato tetička Florencie, které Zuzana přezdívala „misionář v sukni“, držela nad Binojem ochrannou ruku.

Každého večera pastor s mladíkem dlouho do noci rozprávěl. Aby bylo podle dcerušky, nezval Binoje k sobě do pracovny a chodil za ním do podkroví, kde Binoj žil po poustevnicku. Neuvěřitelně málo jedl a celé dny proseděl nad Starým a Novým zákonem.

Binojova horlivost a rychlé pokroky pastora velmi těšily a zároveň ohromovaly. Neměl ani tušení, že jeho žák už se dějinám náboženství učil. Byla to takřka jediná věc, kterou ho učili v Dandaratu.

Zakrátko Binoje v celé slávě pokřtili a dali mu druhé jméno Benjamin, nebo, jak si to zkracoval pastor a podle něho tetička Florencie, Ben. Nicméně však i po křtu Ben u pastora zůstal, aby se upevňoval u víře a víru upevnil tak, že svého učitele div nepřivedl do hrobu.

Kapitola třiatřicátá
Zázrak

Stalo se jedné neděle.

Pastor kázal v poloprázdném kostele o víře, zázracích a o zasahování ruky boží do věcí lidských.

„Bůh je všemohoucí, a nepřichází-li na pomoc lidem, pak jenom proto, že jejich víra není s dostatek pevná, když se k bohu o pomoc modlí. Neboť, zajisté, pravím vám, jak stojí v evangeliu, budete-li mít víru jako zrna hořčičné, díte hoře této: Přejdi odsud tam, i přejde, a nebudeť vám nic nemožného.“

Při těchto slovech Ben-Ariel, sedící v první lavici, znenadání vstal, postavil se doprostřed kostela, pevně sevřel v ruce modlitební knihu, vzhlédl k nebesům a zvolal:

„Věřím, Hospodine, že učiníš, jak věřím! Dej, abych se vznesl!“

A tu všichni spatřili, jak se tělo mladíka zachvělo a vzneslo asi na dvě stopy nad podlahu.

V této výši zůstal na chvíli viset a pak se opět zvolna snášel, přičemž děkoval bohu.

Pastor se chytil zábradlí kazatelny, aby nespádl. Zsinal, brada se mu třásla. V kostele všechno ztichlo, že bylo slyšet, jak za oknem poletují vlaštovky. Pak se stalo, co svět neviděl. Stěny kostela rozchvěla hysterická, šílená vřava. Přítomní vyskákali z lavic, v šílené panice a s kvílením se jeden přes druhého hrnuli ke dveřím, někteří padli Benovi k nohám, vztahovali k němu ruce, jiní se bili pěstmi do prsou, smáli se a plakali zároveň a křičeli:

„Bůh jest! Bůh jest! Jest!“

Tohle měl vidět Pears! Ani on ani londýnské ústředí si od létajícího člověka zbůhdarma tolik neslibovali!

Ariel stál a rozpačitě se usmíval, jako by si ani neuvědomoval, co se vlastně děje.

Pastor zvedl ruku, aby udělal pořádek, ale sám byl bez sebe jako ostatní.

Křečovitě mávl rukou, slezl s kazatelny, ale tu mu nohy vypověděly službu a sedl si na zem.

V řasnaté sukni a černém čepečku vracela se Zuzana na plavém koníku z ranní projíždky. Zatímco se lidé v kostele modlili a poslouchali kázání jejího otce, proháněla se pastorova dcera po polích.

Paličatá a rozmarná Zuzana nadělala Kingsleyovi mnoho starostí. Domácnost jí nevoněla, nejraději by jen jezdila na lov a neslezla s koně, nebo ochotničila v kroužku Angličanů a pobíhala s fotoaparátem. Z lidumilné tetičky Florencie si tropila jen posměch a říkala věci, že z toho šel mráz po zádech. Indii nenáviděla a toužila po návratu do Londýna. Pastor si vysvětloval rozmarný své dcery indickým podnebím, které Evropané tak těžce snášejí, a jejím věkem.

„Provdá se, a všechny ty vrtochy ji přejdou,“ utěšoval se pastor.

Ještě neskončila bohoslužba a ze dveří se vyhrnul dav lidí. Pokřikovali a rozkládali rukama. Proboha, snad tam nehoří? Zuzana pobodla koníka a rozhlédla se. Zahlédla Páreše-Jonese. Bydlil u nich, aby se upevňoval u víře Kristově, což asi vyžadovalo, aby v domě dělal všechny hrubé práce – zřejmě k rozvinutí křesťanského ducha smířlivosti a pokory.

Přitáhla koni uzdu a zavolala, jako by volala psíka: „Hej, cikáně!“

Podle Zuzany tahleta opička vůbec nebyla hodna zvát se jménem Jones. Takové jméno je přece jen pro sáhiby! Proto chlapci říkala cikáne. Všechny Indy měla za cikány, a když se otec kvůli tomu zlobíval, říkala: „Copak není dokázáno, že Indové jsou nižší rasa?“

Jones přihopkal k Zuzaně.

„Co se tam stalo?“ zeptala se a ukázala bičíkem na kostel.

„Ach! Slečno! Tam! Slečno! Stalo se, že, slečno!...“

Zuzana netrpělivě švihla bičíkem Jonesovi těsně nad hlavou.

„Ben... Binoj, slečno, vyskočil, nahoru, slečno, a všichni se strašně vylekali,“ dostal ze sebe chlapec.

„Nežvaň nesmysly!“

„Je to pravda! Slečno! Takhle...“ A Jones vyskočil. „A šlo mu to. Jako by na lavici stál, a žádná lavice pod ním!“ Jones znovu poskočil, aby byl raději z dosahu Zuzanina bičíku.

Z kostela se vypotácel pastor, kostelník ho podpíral.

„Otče, co se to stalo?“ zeptala se Zuzana. Tohle už nebylo po dobrém. Měla ráda svého otce, jen ji trochu mrzelo, že není dost energický.

Pastor se mlčky vlekl domů. Zuzana jela vedle něho a poháněla koníka bičíkem.

„Tak mi to konečně pověz!“

„Až pak, dítě,“ zasípěl pastor. „Musím... se trochu vzpamatovat. Kdo chce vědět, co se děje v kostele, ať tam chodí,“ zamumlal kostelník a nevrle se podíval na

přistřižený ocas koníka.

Zuzana švihla bičíkem a křikla:

„Cikáně!“

Seskočila s koně.

Jones se skutečně podobal cikáněti. Vyběhl z kuchyně s utěrkou v ruce.

„Odveď koně,“ poručila dívka a rovnala si záhyby sukně.

„Tady vás mám, tetičko Florencie! Konečně se přece jen dovím, co se stalo. Vy plácete? Co se vám přihodilo?“

„Z radosti, Zuzko! Hospodin mi seslal milost, abych spatřila zázrak.“

„Zázrak?“ zaspívala Zuzana. „To jak ten Binoj vyskočil – zázrak?“

Tetička se zamračila, a dokonce o poznání zbledla.

„Nemluv tak, nebo tě pánbůh potrestá. Vždyť jsi to neviděla. Ben je veliký světec! Nevyskočil, vznesl se! Všichni to viděli! Bůh udělal zázrak, to pro jeho velikou víru!“

„Tohle mě od tebe vůbec nepřekvapuje!“ povzdechla si Zuzana. „Už jsem si kolikrát myslela, že to tetička Florencie nemá v hlavě v pořádku, a nic dobrého z toho nekouká.“

„Bezbožnice!“ pohoršené vykřikla stará panna, ale hned řekla na usmířenou:

„Nesuďte, a nebudete souzeni! Ať tobě i mně, nám hříšným, nejmilostivější bůh odpustí!“ A tetička odběhla domů.

Zuzana zůstala v zamyšlení stát na stezce v zahrádce před domem. Blížil se sem houf lidí.

„Svatý! Saniasi! Požehnej mi! Dotkni se svého syna! Dovol, ať políbím šlápěje tvoje!“ bylo slyšet z houfu.

Několik desítek kroků od plotu zahrádky se venkované zarazili, netroufali si jít dál. Z houfu vyšel Ben-Ariel. Lidé se mu klaněli, pak se začali vracet a dál pohnutě rozkládali.

Ariel s nachýlenou hlavou vkročil do zahrádky a namířil si to k verandě.

„Ty, Binoji, Bene, nebo jak vlastně... poslyš!“ zavolala dívka.

Ariel se zastavil. „Cos to tam v kostele provedl?“

„Babu... pan pastor Kingsley řekl, že když člověk pevně věří, všechno dokáže. Tak mocný je křesťanský bůh. A já požádal Hospodina, ať mi pomůže se vznést, a bůh mne vyslyšel. Řekl jsem mu, že věřím, a to je všechno.“

„A sám bůh tě vyzdvihl? To tě popad podpaží nebo za vlasy?“

Ariel mlčel. Odmlčela se i Zuzana, pak se křečovitě zasmála a skoro vykřikla:

„Nesmysl! Nevěřím! Tak mi ten trik předved, nebo ti řeknu, že jsi lhář!“

Ariel si povzdechl, ohlédl se k brance, podíval se na záhon karafiátů a zlehounka stoupl na kvítka. Karafiáty se ani nepohnuly. Pak po květech přešel záhon a zůstal stát na stezičce. A jako by se nic nestalo, díval se na Zuzanu.

„Originální trik!“ řekla Zuzana a snažila se skrýt rozpaky. „Ale nemysli si, nepřesvědčil jsi mne, že dovedeš dělat zázraky!“

„Udělal jsem jen to, co jste si přála,“ odpověděl skromně Ariel.

„Ano... prima! A jak chceš těchhle triků využít?“

„Bůh už mi cestu ukáže.“

Zuzana si dupla.

„Nesnáším pokrytectví!“ vykřikla, ale pak vlastně už jen nahlas přemýšlela:

„Připustme, že jsi nějak přišel na to, jak to dělat, že to není hypnóza. Ano, ale co z toho? To chceš všechny tyhle triky dělat, jen abys děsil báby a dědky v kostele nebo omračoval děvčátka poletováním po záhonech jako motýlek? Nebo chceš za to vybírat měďáky na bazarech? Chlap musí dělat chlapeckou práci! Já být tebou, tak se dám k hasičům. Ano, k hasičům! Zachraňovala bych lidi z hořících domů, z nejvyšších poschodí, kam nestačí žebřík. Nebo se přihlásím do spolku zachránců tonoucích a nedělala bych ze sebe divotvorce a nežila v tomhle zapadákově na cizí účet!“

„Možná, že to udělám,“ odpověděl Ariel, poklonil se a odešel do domu.

„Mazaný podvodník!“ pomyslí si Zuzana a nemohla odtrhnout zraky od záhonu karafiátů.

Kapitola čtyřiatřicátá

Zjitření myslí

Doma pastor ve své pracovně dlouho přecházel z kouta do kouta. Přitom zakopával o polní sedačky a stolky z bambusu. Jako mnoho Angličanů v Indii ani Kingsley si neopatřil trvalý nábytek. Doufal, že je tu jen na skok. A tak utíkala léta.

Pastor byl neobyčejně vzrušen. Svíral pěsti, až mu v kloubech praskalo, a chytil se za hlavu.

Co to vlastně bylo? Zázrak? Jeden ze zázraků, o nichž tak výmluvně a mnohmluvně kázal? „Bůh jest!“ vzpomněl si na výkřik v kostele. Ale vždyť to není možné!

Jeho praktický um Angličana dvacátého století se zpěchoval uvěřit v zázrak. Ale nevěřím-li v zázraky, pak ani v boha nevěřím. Těhle myšlenky se polekal. Byl přesvědčen, že náboženství je zapotřebí. Byl jedním z úředníků, kteří bedlivě dbají svých povinností. Prostí lidé se neobejdou bez náboženství, bez boha, musí věřit na zázraky, jinak je s nimi těžké pořízení! A jeho hlavní povinností je utvrzovat tuto víru, to už tak velí jeho zaměstnání. A najednou kde se vzal tu se vzal holobrádek Ben a všechno převrátil vzhůru nohama, přivedl ho, pastora, do té nehloupější situace. Samozřejmě, že ho Ben nepřinutí, aby uvěřil v zázrak boží, v zázrak stvoření. Ale co potom tohle může znamenat? Vždyť je to Proti přírodě! Jak si to vyložit? A co s tím?

Využít Bena je opravdu lákavé. Je to však nebezpečná hra. Může tím těžce zostudit jak sebe, tak misionářství, tak Angličany. Ale bylo by to opravdu výborné... To by se to obracelo na křesťanskou víru, to by se nevěřící jen hrnuli. A zpráva! To by se pak dala napsat zpráva!

Zrovna když pastor už po sté svými kroky měřil pracovnu, stála přebílená tetička Florencie s nábožně sepjatýma rukama v Arielově pokojíčku a zbožně na něho hleděla.

„To znamená, že i hory můžeš přenášet? Prosím tě, Bene, můj milovaný, udělej mi kvůli tenhle zázrak, vidíš tamhleto horu?“ ukázala z okna. „Přenes ji trochu dál, aby mi svítilo slunce do pokoje.“

„To by mohlo zahubit lidi a zvířata, co žijí na té hoře a v okolí,“ odpověděl Ariel vyhyčivě.

Tetička se zamyslela. Tolik toužila po zázracích!

„Tak učiň, ať se odstrčí tenhle stůl!... A můžeš ze mne udělat mladici? Nebo mne přenést do Anglie?... Učiň, ať rozkvete tohle zaschlé poupě... Nebo alespoň žlučových kamínků mne zbav!“

„Není nám dovoleno zbytečně zkoušet Hospodina,“ odpověděl Ariel. Už mu tetička Florencie začínala jít na nervy.

„Jak to, zbytečně? Žlučové kamínky, ty bolesti! A operace se bojím...“

„Čili bůh vás tresce žlučovými kameny!“

Florencie zmlkla, jala se zpytovat svědomí, rozpomínala se na hříchy, pro které ji bůh mohl potrestat žlučovými kameny... Stejně je s těmhle divotvorci těžká řeč... Co takhle nějakým darečkem si ho naklonit? A on se urazí a řekne, že je to svatokupectví, kupčení zázraky. Ale co si tak sama zaopatřit takové zrno hořčičné...

„Poslouchej, Bene, nehněvej se, ale třeba bys mi mohl vnuknout trošičku té své víry, alespoň zrníčko?“

„To záleží na vás. Věřte, a budete podlé víry vaší!“

Tetička Florencie zavřela oči, sevřela pěsti, zčervenala námahou.

„Věřím, že se vzesu! Věřím, hospodine, věřím!“ Vystupovala na špičky. „Zdá se, už! Můj bože, opravdu? To je strašné! Zdá se, ano, vznáším se! Věřím, věřím, věřím!“ Ještě usilovněji zavřela oči.

Ariela přešla trpělivost, uchopil tetičku Florencii, posadil ji nahoru na skříň a vyběhl z pokojíčka. Na schodech div neporazil supícího pastora.

„Pojd ke mně, Bene!“

Pastor odvěkl Ariela do své pracovny, posadil ho do křesla a dlouho pobíhal po místnosti. Nakonec řekl:

„Poslouchej, Bene, jak to děláš?“ Víra má tak činí,“ skromně odpověděl Ariel.

Pastor div nevybuchl, ale ovládl se.

„Ukaž nohy!“ poručil Arielovi. Kingsley se nahnul, hekal a důkladně si prohlížel Arielovy nohy. Nohy jako nohy. Po nějakých zpružinkách nebo zařízení na chodidlech ani stopy.

„Nenaučili tě levitaci fakíři?“ zeptal se pastor, třebaže vždycky tvrdil, že levitace je holý výmysl senzacechtivých turistů. Ale teď by se mu snáz uvěřilo v zázraky fakírů – přece jen mohlo jít o nějaký mazaný trik – než v zázrak křesťanského boha.

„Nevím, co je to levitace,“ prostoduše namítl Ariel.

„Inu dobrá, jestli teď klameš mne, klameš boha, a on už si tě sám potrestá, malomocenstvím tě raní. Ale neklameš-li, chceš mu prokázat službu?“

„Celý můj život náleží jen bohu divotvorci,“ odpověděl Ariel.

„Dobře, můžeš jít, Bene.“

A když se za Benem zavřely dveře, řekl si pastor:

„Kostky jsou vrženy! Ať se stane, co se má stát! Stejně je to nejlepší východisko ze situace. Využiju Bena, ať je kdokoliv, obrátím na křesťanskou víru spoustu pohanů, napíšu skvělou zprávu a ujednu do Anglie jako slavný veliký misionář. A potom, ať už si tady můj nástupce s tím nějak poradí.“

Už v duchu viděl všechna vyznamenání, která za to dostane – přinejmenším ho nemine povýšení, možná, že i biskupství kápne...

Do pracovny se vrátila Zuzana a mávala novinami.

„Otče, vždycky jsem ti říkala, že ten tvůj Ben je dobrodruh! Tady si to přečti! O létajícím člověku! Samozřejmě o něm.“

„A ten člověk opravdu létá?“

„Letci také létají, mouchy létají, ale nevydávají se za divotvorce!“

„Poslyš, Zuzano! Jestli se chceš co nejdřív vrátit do Londýna, nikomu ty noviny neukazuj, s nikým o Benovi nemluv a do ničeho se nepleť. Snažně tě o to prosím... Jen pár dní to bude trvat, a pak, dávám ti čestné slovo, jedeme do Anglie, a definitivně!“

Ariel už tetičku na skříni nenašel. Zavolala si na pomoc víru, chtěla se lehce snést se skříně, ale spadla a natloukla si kolena. I vyčetla si, že přece jen té víry nebylo dost, a uchýlila se do svého pokojíka, kam nikdy pro tu prokletou horu nezasvitlo slunce.

Zpráva o zázraku v kostele se roznesla po celém okolí. Vypadalo to, jako by Ariel připravil lidi o rozum.

Tetička nedělala nic jiného, než každou chvíli povyskočila se zavřenýma očima a hned nato vytřeštila oči na rendlík nebo nůžky a sípala:

„Vzhůru! vzhůru! věřím!“

U kuchyně poskakoval Jones, marně se snažil udržet se ve vzduchu a pokřikoval: „Věřím! Hop!... Nestačí. Ještě víc věřím! Hop! Věřím! Hop! Už určitě víc věřím! Hop!“

Na vesnicích lidé skákali se střech, zkoušeli chodit po vodě, jako zběsilí křičeli: „Věřím!“ Spousta lidí se potloukla, utonula v bažinách...

Ale běda! U nikoho se nevyskytlo víry ani zvrácení zrna hořčičného. Nebo snad přece jen ta všemohoucnost víry je pouhopouhý podvod? O tom nejhlasitěji mluvili nejhůř postižení.

Čas kvapil. Pastor přibíl na dveře kostela oznámení, že se bude konat slavnostní bohoslužba v díkůvzdání za seslání zázraku.

Kapitola pětatřicátá Obchodní jednání

Pastor Kingsley triumfoval. Úspěch zázraku překonal všechno očekávání. Pastor denně sloužil díkůvzdání a neveliký kostel byl pokaždé na prasknutí. Pastor se mohl z kazatelny umluvit o moci víry, o všemohoucnosti křesťanského boha, který rázem získal naprostou převahu nad všemi pohanskými božstvy.

To se mu to teď obracelo na křesťanskou víru! Teď to šlo hromadně, po desítkách, po stovkách. A zpráva den ze dne byla skvostnější.

Je sice pravda, že návštěvníci kostela kázání zvláště pozorně neposlouchali.

Všichni bývali jak na trní, kdy už spatří divotvorce. Ariel po každém kázání vystupoval před ohromenými diváky.

Novověrci dotírali na pastora otázkami, jak si co nejrychleji „zaopatřit víru“, která hory přenáší, a proč nikdo jiný než Ben zázraky nedělá. Pastor vysvětloval, jak uměl, všechny tazatele odkazoval k trpělivosti, radil, a dokonce i sesmolil cosi jako průvodce k upevňování víry.

Lidé si mumlali naspěch naučené modlitby, o jejichž smyslu neměli ani ponětí, a už snili o tom, co si všechno nadělají za zázraky, až si náležitě utvrdí víru.

Mimochodem řečeno, většina z nich nesnila ani o přenášení hor ani o tom, že by zastavila běh slunce, ale ten o novém domku, ta o nové sáří, ten si chtěl stvořit buvola, osla, jiný na každý den hrst rýže, jiný si chtěl zázrakem vyléčit nemoc, ale nenašel se ani jeden, který by zatoužil dostat se do království nebeského. Na předvádění zázraku, které bylo nutno přenést před kostel, kam se všichni zázrakuchtiví nevešli, začali se objevovat i Evropané; zpočátku místní sáhibové a pak i cizinci.

Pastor si všiml dvou z nich. Mluvili americkým přízvukem a pastorovi bylo nápadné, že se nezajímal o nic jiného než o Bena. „Asi žurnalisté. Z toho nekouká nic dobrého,“ řekl si Kingsley a dostal strach. A oprávněně.

Jednou se tato dvojice prodrala k Arielovi a bez ohledu na všechn ten hluk a šum kolem řekl jeden z nich Arielovi anglicky:

„Vážený pane, nemohl byste nám věnovat několik minut? Obchodně.“

A co to? Něčeho takového by se byl pastor vůbec nenadál. Ariel odpověděl nejčistší angličtinou:

„K službám, pánové!“ A prodral se s nimi davem k přepychovému americkému autu na cestě.

Pastor viděl, jak všichni tři usedli do auta, ale neodjeli. Něco projednávali. A když dojednali, Ariel se s nimi rozloučil a vystoupil z auta.

„S kým jsi to mluvil?“ zeptal se pastor Ariela, když se po předvádění vrátili domů.

„Se dvěma pány, co sem přijeli.“
„To jsem viděl. Ale o čem jste mluvili?“
„Zajímali se o mne,“ odpověděl Ariel. „Asi se s vámi budu muset rozloučit, pane Kingsleyi. Dovolte mi, abych vám poděkoval za přístřeší a všechnu vaši péči.“
Pastor si v duchu řekl, že už to hlavní má za sebou, vždyť brzy sám už také odjede, a možná, že bude lépe, když Ben zmizí už předtím.
„Co se dá dělat, Bene? Jsi člověk svobodný a můžeš si dělat co chceš. Kdy miníš odjet?“
„Zítřka. Ale považujete-li to za nutné, mohu ještě naposled předvést zázrak.“
„To je výborné, chlapče,“ pochválil si pastor a odběhl, aby honem oznámil dceři radostnou zprávu.
„Ben odjíždí.“ „Ty mi tatínku nosíš samé nepříjemné zprávy.“ Otec se nechápavě zahleděl na dceru a pomyslel si: „Člověk se v ženské nikdy nevyzná, i když je to vlastní dcera!“

Kapitola šestatřicátá Nanebevstoupení

Aby svou misionářskou činnost v Indii důstojně zakončil, rozhodl se pastor Kingsley, že s pomocí Bena uspořádá poslední slavnostní představení, nanebevzetí svatého, něco jako když svatého Enocha pro pevnou víru vzal bůh živého do nebe. To určitě musí mít mimořádný náboženský účín, a přitom to bude nejlepší způsob, jak Ben zmizí ze scény.
Mnohostránková misionářská zpráva už byla doplněna tabulkami a diagramy, znázorňujícími prudký vzrůst počtu novověrců a tempo šíření křesťanství. Arcibiskup bude na výsost spokojen a apoštolské úsilí Kingsleye jak náleží odměněno. Pastor si už mnul ruce v očekávání úspěchu. Ben ochotně svolil a všechno určitě skvěle klapne. Svatý uletí do nebe, pastor nalodí zavazadla a ještě ten den odpluje do Anglie.
O slavnostním dnu, určeném k nanebevstoupení, už za svítání spousty lidí z městečka i okolí zaplnily palouk před kostelem, aby na zázrak zblízka viděly. Dokonce i pastýři přihnali svá stáda do hájku u palouku, aby spatřili nevidané divadlo. Na místní sáhiby zde čekalo několik řad židlí.
K desáté už by byl kolem kostela špendlík nepropadl. Mnoho lidí sem přijelo zdaleka na buvolech, na koních a oslech. I na vozech stah lidé. Stromy se podobaly hroznům. Tak byly ověšeny dětmi.
Tetička Florencie ušila Benovi dlouhou řízu, asi takovou, jakou malíři přiodívají na obrazech Krista, a Zuzana, div se světe, ušila mu věneček z tmavofialových karafiátů.

V tomto úboru Ariel předstoupil před dav. Vypadal vskutku efektně. Pozdravné výkřiky, pastor na zvlášť k tomu účelu sroubené kazatelně vztahuje ruce, a nastává posvátné ticho. Z kostela otevřenými dveřmi a okny dokořán zaznívá slavnostní jásavá melodie varhan. Varhany umlkají, pastor začíná kázat, ale dav se rozhlučel, zřejmě z nedočkavosti. Kingsley musel kázání velmi podstatně zkrátit.
Ariel vykročil, došel doprostřed louky, pousmál se a plavně se vznesl. Lehounký vánek rozvíval dlouhou řízu a vzrostlé zvlněné vlasy.
Několik vteřin jako zakletý vzhlížel dav k Arielovi, pak se rázem rozvlnil, rozšuměl, zahlučel. Lidé padají na kolena, u vytržení ječí, vztahují ruce: „Pane, proč nás opouštíš?“ Už ho zřejmě mají za boha. Matky zdvihají na rukou děti a vřeští: „Žehnej, Hospodine!“
Když se Ariel vznesl asi tak do výše kostelní věže, zastavil se ve vzduchu, vztažením rukou požádal o ticho, a když dav ztichl, zavolal:
„Haló! Haló! Zavítal k nám Chatfieldův cirkus! Nejlepší cirkus v Americe a na celém světě! Haló! V nejbližších dnech zahájí v tomto městě svá představení! Neotálejte, kupte si vstupenky, nebudou! Tam zhlédnete ještě jinačí zázraky!“
Pustil věneček. Ten padl k nohám užaslé tetičky Florencie a Ariel se prudce vznesl, přeletěl kostelní bleskosvod a zmizel za háječkem.
Zakrátko se odtamtud ozvalo uširvoucí zahoukání klaksonu. Vylekaný osel zahýkal: „Iá! Iá! Iá!“ a ostatní osli se přidali.
Jako by se napálenému pastoru Kingsleyovi vysmívali.

Kapitola sedmatřicátá Angažovaný nebešťan

Co se dál dělo, Ariel už neviděl, ale následky věru nebylo těžké uhodnout. Úplný

Stránka 63

krach misijnářské činnosti pastora Kingsleye, možná i přeložení na nějakou zapadlou štaci na anglickém venkově.

Syn ředitele amerického cirkusového trustu James Chatfield a ředitel správy pojízdných cirkusů Edwin Greeg podnikli zájezd desíti stanových pojízdných cirkusů do Indie. Chatfield a Greeg organizovali pohostinská vystoupení a přitom zkoumali zdejší obytné možnosti. Avšak jejich hlavním úkolem bylo naverbovat lidi k vystupování v Americe. Obecenstvo žíznilo po novinkách a evropských pohostinských vystupujících akrobaté, ekvilibristé a kouzelníci se málo čím liší od amerických. S exotikou by se dalo prorazit. A tak tedy Chatfield s Greegem v každém městě, ba dokonce v každé vesnici, kterou projížděli, navštěvovali bazary, trhy, lidové slavnosti a seznamovali se s místní lidovou podívanou, jarmarečními akrobaty, zaklínači hadů, hudebníky, fakíry a kouzelníky, a nejlepší z nich vybírali pro svůj cirkus.

Indové se hodně neradi dávali najmout, nechtělo se jim na dalekou cestu do ciziny, ale Greeg jim šustil před očima americkými dolary, nabízel zálohy, sliboval velké výděly, a tím se mu podařilo získat značně početnou exotickou skupinu.

Spolu s Chatfieldem už pracoval na režii velkolepé podívané „Tajnosti Indie“ s přepychovou výpravou, s opicemi, papoušky, buvolů, slonů, krokodýlů a fakírů. Jednou četl Chatfield místní anglické noviny, kde byl článek s titulkem: „Kdo on vlastně je?“ v článku se mluvilo o záhadném létajícím člověku, který se občas objeví hned zde a hned jinde a pokaždé beze stopy zmizí. Chatfield si článek přečetl, rozesmál se a ukázal jej Greegovi.

„Tady je něco, Greegu, zázraky Indie! Tyhle indické noviny si ale dokážou vymyslet nesmysly! Indičtí čtenáři jsou zřejmě ještě důvěřivější a hloupější než američtí. S takovou kachnou by si, myslím, netroufal přijít ani jeden náš novinář.“

Greeg pozorně článek přečetl a řekl:

„Tehle létající člověk by se nám hodil do naší skupiny!“

„Aby ne!“ rozesmál se Chatfield.

„Mluvím docela vážně,“ odpověděl Greeg. „S těmi našimi Indý jsem o létajícím člověku mluvil už několikrát. A všichni svorně tvrdí, že to žádný výmysl není.“

„Ale nikdo z nich ho samozřejmě neviděl.“

„Krotitel hadů... ne a ne si zapamatovat jeho jméno... ten se dušoval, že na vlastní oči viděl létajícího člověka, jak unesl nějakého chlapce z bazaru a zmizel s ním, neví se kam.“

Chatfield nedůvěřivě zavrtěl hlavou.

Brzy však v existenci létajícího člověka chtěl nechtěl musel uvěřit. Jak cirkus pokračoval v turné, potkávali stále víc lidí, kteří na vlastní oči létajícího člověka viděli, a dokonce udávali místo, kde teď je. Chatfield se začal o něho zajímat tak vážně, že dokonce svolil, aby změnili plán cesty, jen aby létajícího člověka vypátrali.

Tak se Chatfield s Greegem setkali u kostela s Arielem a promluvili s ním, napřed stručně v autu, a potom velmi podrobně.

Praktičtí yankeeové se vůbec nezajímali o to, kdo vlastně Ariel je, jak to, že létá a jakou má minulost.

A kdyby byl Ariel nakrásně řekl, že je duch bez těla nebo anděl, James Chatfield by byl ani brvou nehnul a řekl: „V pořádku! Nabízím vám angažmá. Jaké si kladete podmínky?“

Takhle stručně, po obchodnicku, jednal Chatfield s Arielem.

„Pane... pane?“

„Ben,“ odpověděl Ariel. Inu tedy, pane Bene. Vidíme, že dovedete létat. Dejte se k nám do služeb. Budete létat v Americe a dostávat za to slušnou odměnu.“

Ariel věděl, že Amerika je hodně daleko. Ale za oceánem, tam bude v bezpečí.

Musí dostat samostatnou práci na základě dobrovolné úmluvy, a pak sem může přiletět za svými přáteli. Sám osud mu jde na ruku. Proto bez váhání přitakal.

Taková odpověď pana Chatfielda úplně ohromila. Že by měl doopravdy tu čest s andělem? Přistoupit na něco a ani nesmlouvat, ba ani se nezajímat, kolik dostane? To tady ještě nebylo! Copak tehle originál vůbec nechápe, že je bez konkurence, že nemá sobě rovna, čili že může žádat libovolnou sumu? A není-li to anděl nebo idiot, pak je to jistě zločinec, který kouká, aby už honem byl za oceánem, kam zřejmě sám přeletět nemůže. Zbůhdarma Greeg nemluvil o únosu chlapce... Ale záleží na tom? Hlavně, že se na něm dá hodně vydělat.

Starý, zkušený Greeg prohlédl Ariela mnohem dříve. Ten mladík prostě nezná život a nemá tušení, jak nesmírnou má cenu.

„Nu, o podmínkách si ještě promluvíme,“ vmísil se Greeg do jednání. Báł se, aby ředitelský synek sám nepřivedl Ariela na myšlenku, co je za jedinečnost. „O odměně se vždycky dohodneme!“

„Rád bych jen..."

Chatfield a Greeg se nastražili.

„Co byste si přál?"

„Než se vypravíme za oceán, rád bych navštívil dvě místa... Podívat se na přátele... a pak ještě na jednoho... Přitom se možná neobejdu bez vaší pomoci..."

„Samozřejmě jsme vám k službám, pane Bene. Vše, co je v našich silách!"

„Co tomu říkáte, pane Greegu," zeptal se Chatfield, když osaměli.

„Co říkám? Že jsme našli poklad, pane Chatfielde. Indie je skutečně země zázraků."

„Budeme se muset postarat o reklamu," připomněl James.

:Reklama byla jeho koníček.

„Tenhle pastor se minul povoláním. Měl režírovat cirkusy. Vymyslel si skvělé číslo. Ale proč bychom tohohle nanebevstoupení nevyužili pro naši reklamu? Musíme se domluvit s Benem. Ať do výšky padesáti metrů hraje pro pastora, a co je nad tím, tam pro nás. Vždyť už jsme si Bena koupili! Bude z nebe do nebe vynášet náš cirkus."

Greegovi se tenhle nápad nezdál ani praktický a zčásti ani taktní. Ale paličatý Chatfield na záměru trval a Greeg musel povolit.

Ukázalo se, že starý Greeg měl pravdu. Tato nebeská reklama je stála hodně běhání a nepříjemností. To bylo nějakých opletaček s církevními hodnostáři a anglickou místní správou.

Zato v další otázce Greeg neustoupil. Chatfield se rozesnil, jak budou v Americe létajícího člověka předvádět a že dá v Americe uveřejnit telegram, oznamující veřejnosti, že brzy do Ameriky zavítá létající člověk, „Div světa"!

Greeg strávil většinu života v cirkusové aréně a výborně znal duši cirkusového obecnstva. Proto se energicky vzepřel. Ovšem, publikum se přijde podívat na létajícího člověka, jako se chodívalo dívat na první letadla, a dá se na tom hodně vydělat. Ale všechno se brzy okouká. Komu by se dnes chtělo sáhnout do kapsy, aby mohl zhlédnout letící letadlo? A stejně tomu bude i s létajícím člověkem! Kdo se na něj dvakrát nebo třikrát přijde podívat, toho potřetí u pokladny už neuvidíme.

„Ale zatím vyděláme milióny!" durdil se James.

„A proč nevydělat desítky miliónů?" namítl Greeg.

„Jak to chcete udělat? Jak tedy chcete Bena využít?"

„Především zapomeňte, že dovede létat. Nikomu to do Ameriky neoznamujte, ani cestou o tom s nikým nemluvte! Chápejte přece, publiku se přejí všechno, kromě boje, krom zápasů s věčným střídáním nečekaných situací s neznámými výsledky. I nejvzácnější zvíře na světě se publiku za chvíli okouká, kdežto na sebehoupější kohoutí zápasy vám lidé dokážou civět celé hodiny. vášeň, vzrušení, uzavírání sázek."

„Myslím, že už vám začínám rozumět. Snad máte pravdu," po chvílce přemýšlení řekl Chatfield.

„Na sto procent," řekl Greeg.

A když tedy v Benovi našli neocenitelný poklad, Chatfield s Greegem rozhodli, že vedení celého turné v Indii svěří nejschopnějšímu vedoucímu jednoho z cirkusů a sami bez otálení odjedou s Benem do Ameriky.

A když pak opustili městečko, zapadlé v horách, a zanechali pastora, aby už se sám nějak dostal ze své kaše, James se vyptal Ariela, kam vlastně by si rád zajel.

Ariel docela upřímně vypověděl Američanům celou svou historii.

Chatfield se přenáramně bavil, všechno mu to bylo k popukání.

Greeg uvažoval: „Ben Ariel je patrně obět něčích piklů. Kdo ví, možná, že je to syn bohatých a vlivných rodičů. Na to nesmíme zapomínat. Lolita, to je praobyčejná mladická láska. Proč bychom za touhle ovdovělou dívčinou nezajeli? Kdyby na to přišlo, můžeme s sebou vzít i Lolitu, Nizmata a Šarada, a nějak už je zaměstnat. Ale Ariel chce také do Dandaratu a navštívit tam Pearse. Tomu by bylo nejlepší se nějak vyhnout. Pears je zřejmě nebezpečný konkurent. Ovšemže oni, Greeg s Chatfieldem si Ariela uhájí, aby se ho Pears nezmocnil. Ale riziko je riziko. Ariel tak ochotně přistoupil na odjezd do Ameriky, aby prý na něho Pears nemohl, a teď se sám s ním chce sejít. To nějak nesouhlasí. Ariel sice říká, že kvůli tomu, aby se dověděl tajemství svého původu, které Pears nutně musí znát. To může být pravda. Ale co když Ariel, až se o svém původu doví, raději se vrátí k příbuzným, než by jel do Ameriky?"

Se svými obavami se svěril Greeg Chatfieldovi. Tentokrát se spolu velmi rychle dohodli, že se postarají, aby Ariel do Dandaratu nejel a s Pearsem se nesetkal. Kdyby však Ariel přece jen prosadil svou, předem si ho smluvně zaváží, že alespoň rok bude pracovat u nich v cirkuse. A jen pod touto podmínkou mu zaručí pomoc při setkání s Pearsem.

Ariel souhlasil.

Kapitola osmatřicátá
„Všechno pomíjí jako sen“

Večer, v záři zapadajícího slunce, spatřili bělostnou a zlatou krásu Rádžkumárových paláců. Obraz Ariela vzrušil. Vždyť také Šjámín osud mu ležel na srdci. Když projížděli kolem, díval se z auta po balkónech a zdálo se mu, že na jednom z nich Šjámů zahlédl. Mohla to být i jiná žena, ale podobná jí byla. Přeletět vzdálenost od auta k balkónu by mohl v mžiku, ale slíbil Chatfieldovi, že nebude létat a zdržel se.

A už je zde jezero, pak hájek, a za ním Nizmatova chýše. Tentokrát bylo vzrušení mocnější. Ještě víc se mu zachtělo vzlétnout, a k přátelům!

Aby při shledání nerušili, požádal Greeg řidiče, aby zastavil pod mangovými stromy, co z nich kdysi Ariel natrhal plody Šaradovi.

Ariel vystoupil z vozu a uviděl na schůdkách Šarada a Lolitu. Už se neudržel a rozběhl se tak, že se sotva dotýkal země. Greeg řekl Chatfieldovi:

„Koukejte, ten běží! Uděláme z něho světového šampióna!“

Lolita s Šaradem spatřili přicházejícího sáhíba a vstali. Nepoznali Ariela. Tu však Šarad vykřikl:

„Dado!“ a vrhl se příteli v ústrety. Hned se však zarazil. Ariel měl na sobě přepychový evropský oblek, panamový klobouk. Vlasy krátce přistřiženy.

„Tak co je s tebou?“ zasmál se Ariel, objal a zlíbal chlapce, který ho uchopil za ruku. Lolita už také Ariela poznala a uklonila se hluboko k zemi, jak velí obyčej, když mladší zdraví staršího. Zase ta stará přehrada posvátné úcty!...

Ariel chtěl Lolitu obejmout, říci jí, že ji miluje, že chce, aby se stala jeho ženou. Ale pronam, jak se říká této obřadné pokloně, mu zabránil.

„Buď zdráva, Lolito!... Vidíš, splnil jsem slib!“ řekl a rozpačité přistoupil k dívce. „Přijel jsem. Kde je Nizmat?“

„Dědeček stuně,“ odpověděla Lolita a nespouštěla oči z Ariela.

Ariel vběhl do chýše. V nastávajícím soumraku spatřil Nizmata na rohoži. Ariel pozdravil a stařecké oči zazářily radostí.

„Pane! Ty? Lolita měla pravdu! Nemohl jsi zemřít. A přišel jsi. Děkuji ti!“ sotva mluvil. „Vidíš, umírám...“

„Nezemřeš, Nizmate!“ řekl Ariel a stiskl starci ruku.

„Všechno, co se zrodilo, musí zemřít,“ klidně odpověděl stařec. „Zvadlé květiny nesmějí urážet oči, proto se pálí...“

Ariel starce utěšoval. Ne, Nizmat se brzy zotaví. Ariel pošle lékaře, a až se Nizmatovi navrátí síly, pojedou do Ameriky s Lolitou a Šaradem. Ariel Lolitu miluje, a chce si ji vzít za ženu.

Nizmat se zamyslel, zakryl si oči, pak pomalu pohyboval rukama, jako by něco odháněl. Pak promluvil. Ze Arielovi děkuje za takovou čest. Lolitin osud mu dělá těžké trápení. Lolita řekla, že se za nikoho neprovdá. Vždyť přece stará Tara prohlásila, že syna prokleje, jestli se s Lolitou ožení. A Lolita se už předtím Išvara zřekla, a ten v zoufalství odešel do města a od těch dob se neukázal. Až Nizmat zemře, co jenom s Lolitou bude? Ale bozi, polobozi a sáhíbové, to není pro Lolitu.

„Sám Krišna by byl šťasten, kdyby měl takovou ženu!“ rozhorlil se Ariel.

Nizmat se mdle pousmál, pootevřel oči, pohlédl na Ariela a řekl:

„Ale může být šťastna žena v tak nerovném manželství?“ Ariel v tu chvíli nevěděl co říci, ale za okamžik už zaníceně Nizmata přesvědčoval, že není důvod, proč by se s Lolitou nemohli vzít.

Přitom si však uvědomil, že odvézt Lolitu teď nemůže. Nemůže zde přece nechat Nizmata samotného jen s Šaradem.

„Ještě si o tom promluvíme,“ řekl zarmouceně Ariel a vyšel na verandu. „Lolito,“ řekl Ariel a vzal Lolitu za ruku. „Pošlu lékaře, a dědeček se zotaví... Jenom nevolejte zažehnávače! Ten Nizmata zavraždí jako zavraždil jeho syna. Musím odjet, ale vrátím se, Lolito. A vezmu vás s sebou. Až se dědeček zotaví, chci, aby ses stala mou ženou!“

Nespouštěl oči z bledé Lolitiny tváře. Byla tak krásná, ale spíš utrpení a úlek než radost se zračily v jejím výrazu. Ariela to zabolalo. Jak rád by, aby tato dívka byla šťastna!

„Proč mlčíš, Lolito?“

„Nevím, co odpovědět, můj pane.“

„Ale pověz mi... miluješ mě?“

Dívka tu stála se sklopenýma očima. Ruka její se chvěla v ruce Ariela.

„Celou tu dobu na tebe čekala a pořád jen o tobě mluvila!“ vykřikl Šarad.

„Pojedeme. Všichni pospolu!“

Běljajev A. - Ariel

„Chvilenu, hned jsem zpátky!" řekl Ariel a odběhl k autu.

„Odpusťte, pánové, ale myslím, že jste mi slíbili trochu peněz?" začal rozpačitě. „Můj přítel, starý Nizmat, je těžce nemocen, potřebuje nutně lékaře, léky..."

Greeg beze všeho dal Arielovi několik velikých bankovek a připomněl, že mají naspěch. Greega teď peníze pramálo zajímaly. Hlavně už aby odvezli Ariela. A byla-li to pro indickou rodinu suma velká, podle měřítek amerického cirkusového trustu to bylo úplné nic.

Ariel srdečně poděkoval a vzal peníze.

„Jsem to ale hlupák," říkal si, když se vracel. „Už dřív jsem si měl říci o peníze a přivést nějaké dárky. Nizmatovi dýmku a dobrý tabák, Lolitě šálu a náramky a Šaradovi pruhované tričko. To by bylo radosti! Ale pošlu jim..."

„Tumáš, Nizmate, vezmi si tyhle peníze," řekl, když se vrátil k starci. "Určitě zavolej lékaře. A lépe jez. Budu vám posílat peníze. Brzy se uzdrav. Na shledanou, Nizmate!"

„Děkuji! Sbohem!" odpověděl Nizmat.

Na schodech přistoupil Ariel k Lolitě a políbil ji na čelo.

„Sbohem, má Lolito! Pečuj tu o Nizmata a Šarada! Budu vám posílat peníze a balíčky a budu vám psát. A brzy se k vám vrátím."

Lolita, jako v horečce, hleděla do prázdná a řekla: Budu tě čekat. Ale sny pomíjejí... všechno pomíjí jako sen..."

Ariel se na ni překvapeně zadíval, pak se usmál a zvolal: Tohle, má drahá, nepomine jako sen! Cekej mne!" Vezmi mne s sebou!" žadonil Šarad.

„Rád bych, kdybys jel, ale nemyslíš, že tu Lolitě samotné s nemocným dědečkem bude velmi těžko?"

„To je pravda," povzdechl si Šarad. „Musíme počkat, až se dědeček zotaví, a pak všichni za tebou přijedeme."

„Sám přijedu k vám."

Pomalou, smutně se Ariel vracel k automobilu.

Auto zahoukalo a rozjelo se.

Ariel odjížděl v hlubokém zamyšlení. Proč je opouští? Proč odjíždí do daleké, neznámé Ameriky? Co s ním bude? Neměl raději zůstat zde s Lolitou, Šaradem a Nizmatem?... Ale zase by se tu stal bezbranným létajícím člověkem, hříčkou osudu a kořistnických lidí. Sebe i Lolitu by zahubil. Ne, takhle je to správné! Napřed si musí vydobýt svobodu, domoci se pevné půdy pod nohama, všechno se o sobě dovědět, a pak se navrátit k svým přátelům. A potom už s nimi zůstane navždy.

A v uších mu stále ještě zněla záhadná Lolitina slova:

„Sny pomíjejí... všechno pomíjí jako sen..."

Kapitola devětatřicátá

Jednání ve výšinách

Pears a všichni jeho theosofičtí kumpáni se pomalu začali smířovat s myšlenkou, že Ariela definitivně ztratili. Létající člověk ještě naposled dal o sobě slyšet jako o „zázraku pastora Kingsleye", který jak tvrdily noviny, byl mazaným reklamním trikem amerického cirkusového trustu. Pak Ariel zmizel. Patrně ho někde zašantročili američtí cirkusáci. Pearsovi bylo jasné, že těm by Ariela těžko vyrval z rukou. To se může podařit leda Bowdenovi. A informoval tedy Bowdena a Huzzlona o situaci:

„Uslyšíme-li vůbec ještě o létajícím člověku," napsal Pears, „pak nejpravděpodobněji ze Spojených států, kam také musíte zaměřit své pátrání."

Jako kočka kráčel Pears po nádvoří Dandaratu do své pracovny. Obloha byla bez mráčku, slunce ještě ani úplně nevyšlo nad obzor a už nesnesitelně pálilo.

Čerstvý ranní vánek už utíchal. A jako vždycky, jak na nádvoří, tak v budovách, bylo hrobové ticho. Jen oblázky skřípaly Pearsovi pod nohama.

Pearsovo stále nastražené ucho zaslechlo čísi kroky od brány. Prudce se ohlédl a spatřil, že se k němu blíží Ariel. Od té doby, co ho Pears naposled viděl, Ariel zmužněl a měl teď na sobě elegantní bílý oblek.

To by byl Pears věru nečekal! Zaradoval se, ale vzápětí se nastražil. Až poněkud příliš jistým krokem kráčel k němu mladík.

A za ním, v dosti značné vzdálenosti, šli dva gentlemani. Stačí zavolat o pomoc, a přispěchají vychovatelé, dozorcí a sluhové... I nasadil tedy Pears výraz příjemného překvapení, jako by až teprve teď Ariela poznal, obrátil se a spěchal mladenci v ústřety. Obě ruce mu podával.

Vítej, Arieli! Dobře jsi udělal, že ses sám vrátil!" A pevně sevřel pravičkou zápěstí Arielovy levé ruky. Už už chtěl stejně přátelsky stisknout Arielovi i pravici, ale Ariel ho předešel a pravičkou ho uchopil v zápěstí levé ruky. A v tomto pevném stisknutí rukou stáli a hleděli si navzájem do očí, a jeden se

snažil uhodnout úmysly druhého.

„Aby to čert vzal! Kdo koho z nás teď vlastně chytil?“ v duchu zaklel Pears. Gentlemani, co šli za Arielem, se zastavili a zvědavě pozorovali celý výjev. „Pojďte třeba ke mně. Tam si můžeme v klidu pohovořit. Nemáš hlad, Arieli? Nejsi unaven po cestě?“ zeptal se Pears a stěží se ovládal.

„Pane Pearsi!“ neodpověděl Ariel na otázku, „přišel jsem jen proto, abych si zjistil svůj původ, a okamžitě. Musíte mi to říci ihned.“

Pears si ani neuvědomil, že najednou začal Arielovi vykat a odpověděl :

„Před patnácti lety vás přivezl do Dandaratu člověk, kterého neznám. Neřekl mi ani své jméno ani nic o vašem původu... V Dandaratu je hodně takových dětí.“

Ariel ještě pevněji stiskl Pearsovi ruku, a ten náhle pocítil, že ho mládenec táhne vzhůru. Pearsovi vyvstal na čele studený pot. Chtěl vykřiknout, ale uvědomil si, že si tím může jen pohoršit. Ariel s ním uletí a zúčtuje s ním někde mezi čtyřma očima. I stiskl tedy sám Arielovu levičku ještě pevněji, aby se neutrl. Hlavu měl ve výši mládenцова pasu.

Vysoko nad zemí Ariel zůstal stát ve vzduchu a prohlásil:

„Teď v našem rozhovoru můžeme pokračovat, nikdo nás neruší. Dobře poslouchajte, pane Pearsi!“

Arielův hlas zněl výhrůžně, ale přece jen se poněkud zachvěl. Pears byl pořádně těžký.

Řekne se poslouchajte, ale Pearsovi cvakaly zuby a v smrtelné hrůze pošilhával dolů na žlutavý štěr.

„Neřeknete-li ihned celou pravdu, co a jak se mnou bylo, pustím tu vaši pravičku a začnu tu s vámi točit, až se utrhnete a rozbijete na padrť!“

„Řeknu, a celou pravdu,“ zasípal Pears. Hrůzou úplně ztratil hlas.

Ariel se okamžitě snesl k ohromenému Chatfieldovi a Greegovi. Stěží popadal dech.

„Pane Greegu... prosím... zapište výpovědi... tohohle...“

Greeg vyndal zápisník, plnicí pero a Pears sípavě, jako při nejtěžším zachlazení vypověděl všechno, co o Arielovi věděl. Udal i adresu Bowdena a Jany Haltonové.

Ariel pustil Pearsovu ruku a řekl suše:

„Můžete jít. Ale pamatujte si, jestli jste něco nalhal...“ „Jistě ne!“ vykřikl shrbený Pears. Nohy se mu klepaly a stěží se dostal do své pracovny.

Nu, pane Bene, splnili jsme svůj slib. Spoléháme, že i vy svůj splníte,“ řekl James a tázavě pohlédl na Ariela.

„Splním. Jedeme do Ameriky,“ odpověděl Ariel. „Sestra může přijet za mnou.“

Napišu jí.“

A vsedli do auta.

Kapitola čtyřicátá Nepřemožitelný Binoj

Chatfield starší, zakladatel firmy, byl velmi spokojen tím, co jeho syn a Greeg našli v Indii. Hlava cirkusového trustu schválila Greegův plán bez připomínek. Nikdo v Americe se nesmí dovědět, že Binoj-Ben-Ariel-Aurelius Halton je létající člověk. Je sice pravda, že pověst o létajícím člověku se donesla i do Ameriky, ale novinářské zprávy se lidé vysmáli. Inu, novinářská kachna!

Chatfield vysvětlil Arielovi, jakou roli bude hrát. Nesmí dát znát, že dovede létat, přitom však bude obratně této schopnosti využívat a překonávat všechny světové rekordy v běhu bez překážek i s překážkami, v plavání, ve skoku dalekém i vysokém a v turnajích gymnastů.

Arielův trénink pod kontrolou Greega a Chatfielda trval hodně dlouho. Ariel samozřejmě hravě překonával sebevyšší překážky a přeletoval pod kupolí cirkusu z hrazdy na hrazdu přes celou arénu.

Ale celá obtíž spočívala v tom, aby Ariel, jak se vyjadřoval zkušený Greeg, „nepřekračoval meze fyzických možností člověka“. Musí pracovat tak, aby publikum spatřilo něco ohromujícího, ale přitom pravděpodobného. Musí jednat velmi obezřetně. Např. při skoku do výšky si musí rozměřovat skoky tak, aby jen o několik málo centimetrů překonal ten či onen světový rekord.

Chatfield a Greeg trénovali Ariela v běhu spolu s nejlepšími běžci. Trénovalo se v liduprázdném místě. Arielovi předváděli všechny možné styly, nutili ho, aby před trenéry předstíral únavu, nepravidelný dech apod.

Aby zájem obecenstva neochaboval, musel Ariel při některých běžeckých nebo plaveckých závodech dělat, že ztrácí dech, nechat soupeře předběhnout a teprve v posledních okamžicích první dobíhat do cílové pásy. Zkrátka a moudře musel

Běljajev A. - Ariel

vystupovat jako zkušený hráč, který neukazuje hned svou převahu. zkoušky k vystupům v cirkuse se konaly ve zvlášť k tomu určeném stanu. Chatfield mladší si zvlášť potrpěl na vystoupení s koňmi, na akrobacii na koních v plném trysku, na salta mortale. Ariel samozřejmě dělal učiněné zázraky, a starý Greeg, přes odpor mladého Chatfielda, musel často Ariela brzdit:

„To už je moc! Nedělejte čtyřnásobné salto mortale!“ zlobíval se.

Už během tréninku začal Chatfield reklamní kampaň – těch peněz! ale všechno se stokrát vrátí – v měřítku nevídaném i v Americe.

Dosud Binoje, tento „div světa, objevený v troskách tajuplné Indie“, nikdo ani nespatriil, a už podle portrétů v novinách, v časopisech a na plakátech znali Američané jeho tvář nazpaměť, líp než tvář svého presidenta.

Fanoušci už byli Binojem celí posedlí a všemožnými triky se pokoušeli ho spatřit. Náruživí sázkaři už předem uzavírali sázky. Novináři plnili stránky tisku spoustami všemožných informací o budoucích vystoupeních

„Nepřemožitelného“.

„Nepřemožitelný Binoj“ – tento titul dostal Ariel už napřed, ještě než poprvé vystoupil. Ale ihned si ho vysloužil, jakmile začala řada jeho nevídaných triumfů.

Ariel porážel jednoho světového šampióna za druhým. Zvlášť překvapovalo, že dobýval nových a nových rekordů v různých sportovních disciplínách. Ariela doslova nosili na rukou, a v takových případech honem honem vracel svému tělu normální váhu.

Hra bez proher skrývala v sobě jistá nebezpečí. Vášniví sázkaři reptali, protože při každé sázce proti Arielovi prohrávali a začali rozšiřovat pověsti, že musí jít o mazaný podvod. A nakonec proti Arielovi vůbec přestali sázet, takže hra ztrácela půvab.

Chatfield a Greeg vycítili, že je na čase, aby použili starého cirkusového triku, kterým se udržuje zájem. Binoj musel utrpět několik porážek, po kterých, samozřejmě, následovaly ještě skvělejší triumfy.

Čas plynul. Ariel vystoupil už téměř ve všech velkoměstech v Americe.

Chatfieldův trust vydělal sumy, o jakých se žádnému cirkusu nikdy nesnilo.

A čím více se Arielovy úspěchy množily, tím napjatěji si Chatfield senior při každém setkání Ariela prohlížel a říkal si: „Ted už si ale určitě řekne, abychom mu přidali.“

Ale Chatfield senior se mýlil, Ariel nezatoužil po snadném výdělku. Žil stále stejně skromně a z Ameriky do zapadlého kouta Indie posílal dolary a dárky. Tentokrát Ariel nezapomněl ani na šály a náramky pro Lolitu ani na oblečení pro Šarada ani na dýmku a tabák Nizmatovi. Arielovi nikdy nestoupala vítězství do hlavy, nezapomínal na své přátele. Tu a tam od nich dostával dopisy, překypující láskou a vděčností. Nizmat se zotavil. Všichni stále čekají, kdy už Ariel přijede. Ariel by byl nejraději všeho nechal a letěl k chýši u banánových stromů. Také chudým zaměstnancům cirkusu pomáhal.

Kapitola jedenačtyřicátá

Dva světy

Jednou, když zvítězil v jednom z nejobtížnějších čísel programu a děkoval se divoce tleskajícímu obecenstvu, zahlédl v loži těsně u scény dívku, která netleskala, ruce měla položeny na zábradlí a shlížela. Tuhle tvář už někde viděl. Ano, je to ta dívka, kterou viděl u svého lůžka, když padl do rukou Pearsovi. Sestra! Sestra Jana? Vždyť přece jí ihned poslal telegram do Londýna, jakmile přijel do Ameriky.

Musel se dlouho děkovat. Připadalo mu to nekonečné. Nakonec přece jen mohl odejít do šatny.

Že by se byl mýlil?... v zamyšlení se začal převlékat.

Vrátný mu podal vizitku. Na ní stálo vytištěno: „Lady Jana Haltonová, Londýn“ – a dole bylo tužkou připsáno pevnou, téměř mužskou rukou: „Počkám u východu. J. H.“

Matná vzpomínka kmitla v Arielově paměti. „Jana Haltonová... Ano, to je ona, moje sestra.“

Ariel chvatně dokončil převlékání a vyšel. Nával aut před cirkusem. Lidé z davu ho poznali, začaly ovace. Ariel se rozpačitě rozhlížel, mechanicky děkoval.

Tam!... Zamířil k Janě a nevěděl, jak ji pozdravit.

Jana mu první podala ruku, chladně, jako by mu chtěla dát najevo, aby se vystříhal bratrských citů. Ariel v rozpacích stiskl štíhlou ruku v glazé rukavičce. Sestra se celou tu dobu mračila., „Hned přijede auto,“ řekla.

V celé té vrávě spíš vycítil, než zaslechl její slova.

Oba chvatně nasedli do auta. A teprve když se vymotali z houkající řeky aut,

obrátila se Jana k Arielovi, sotva znatelně se pousmála a zeptala se:

„Tys mne poznal, Aurelie?“

„Poznal, Jano. Bylas tam, v Indii, tak blízko u mne... Tehdy jsem to měl vědět!...“ Ariel stiskl Janě ruku, ale ta ji odtáhla a zašeptala:

„Až v hotelu si o všem povíme.“

Když vstoupili do Janina hotelového pokoje, vzala Jana bratra za ruce a zarmouceně si ho prohlížela. Pak ho políbila na čelo.

„Tak tedy konečně jsem tě našla, Aurelie!“ řekla tiše.

„A já tebe, sestro!“ odpověděl Aurelius. Sám si netroufal ji políbit.

Usedli.

„Nepsala jsem ti, protože jsem se chtěla napřed informovat... Už tolikrát mne oklamali... Ale nepochybuji, že jsi můj bratr. Podívej se zde na snímek našeho otce a matky.“

Otevřela kabelku a podala Aureliovi fotografii. Spatřil mladou ženu se smutnými očima a vedle ní samolibě se usmívajícího obtloustlého muže v plášti s řádovou stužkou.

Ariel se neovládl a zvolal:

„To jednou budu takový jako otec?“

„Bylo by to špatné, kdybys nebyl,“ odpověděla Jana káravě.

„Ale těch vrásek, a bráško...“

„Stáří nikomu krásy nepřidá. Náš otec byl vážený člověk, Aurelie!“ důrazně pokračovala Jana. „A právě o to mi běží. Našemu otci neříkali jinak, než excellence. V jeho žilách tekla šlechtická krev jedné z nejlepších rodin v Anglii, byl vážený občan, věřící křesťan a skvělý hospodář. Odkázal ti veliké jmění, bohužel dosti zkrácené opatrovníky Bowdenem a Huzzlonem, jak tvrdí pan Dotaller.“

Aureliovi začalo svítat, kam Jana míří.

„Nu což. To znamená, že v nás proudí šlechtická krev. Mám za to, že jsem neudělal nic, co by mi mohl někdo vytknout.“ Jana si povzddechla.

„Nic ti nevyčítám. Ale mnoho věcí mne rmoutí... Co by tomu řekl náš otec, sir Thomas Halton, kdyby se dověděl, že jeho syn je cirkusák?“

Ariel vybuchl.

„Ale víš přece, Jano, jak se to všechno sběhlo. A konec konců nevidím na své práci nic ponižujícího. Je to práce poctivá a vydělám hodně peněz.“

„Cirkusáky samozřejmě nelze házet do jednoho pytle s bandity a penězokazy,“ pohoršeně řekla Jana, „ale co se hodí luze, spodině společnosti, nesluší synu lorda.“

Jana nepustila Ariela k slovu a pokračovala.

„A co tvoje létání? Ted nelétáš, ale znám přece tajemství tvých úspěchů. Sama jsem viděla, jak jsi nám tehdy v Indii uletěl. Létající člověk, to je něco jako hmyz nebo pták. Je to proti všem božím a lidským zákonům. A pro nás, konec konců, se to nesluší, Aurelie!! Létající lord – to už je něco vůbec nemyslitelného! To je pohoršující!!! Prostě něco odporného! Ne, nemám výraz...“

„Vždyť přece lidé létají v letadlech!“ měl na krajíčku Ariel, jako kdysi odpověděl Lolitě. Ale Lolita ho měla za poloboha, kdežto pro Janu je to něco pohoršujícího, ponižujícího.

„Vím, co chceš říci, Aurelie,“ chvatně pokračovala Jana. „Samozřejmě, není to tvá vina, že z tebe udělali létající stvůru. Ale chyby, ať už naše nebo cizí, musíme napravovat... Naštěstí v Anglii nikdo nezná tvou historii. Všichni si myslí, že studuješ v Oxfordu, a všechno se ještě dá napravit. Ale musíš navždy, slyšíš, navždy, zapomenout na to své poletování, nelze-li tuto tvou vlastnost odstranit nějakou operací... Informovala jsem se u pana Pearse. Bohužel však ten šílený vědec, co z tebe udělal létajícího člověka... Jak se jmenuje?“

„Hyde.“

„Ano, tenhle Hyde už není. Něco se s ním stalo. Zdá se, že sám chtěl ze sebe udělat létajícího člověka, něco si namíchal, vyskočil ke stropu a rozbil si hlavu. Výron krve do mozku a smrt. Pro takového šílence smrt docela důstojná!“ v Janině hlase zazněla zloba. „Žádat o zákrok jiné vědce je nebezpečné, taková věc se neutají. A sotva kdo by si s tím věděl rady. Proto máš jediné východisko. Zapomenout tuhle svou... vadu a nikdy nelétat, i kdyby se ti před očima dítě topilo... A za druhé,“ pokračovala téměř jedním dechem, „musíš okamžitě přerušit smlouvu s cirkusem, zanechat tohoto cikánského života a odjet se mnou do Anglie.“

„Ale slíbil jsem...“

„Čest rodiny je nad všechny peníze. Mám za to, že ještě na to máme, abychom zaplatili nedodržení smlouvy...“

Ariel mlčel. Nesouhlasil s Janou. Takhle si věru nepředstavoval setkání se sestrou, takhle si Janu věru nepředstavoval.

Běljajev A. - Ariel

„Myslím, že je nutno upozornit pana Chatfielda předem a svolit k několika vystoupením na rozloučenou..." začal nejistě Ariel.
„Vyloučeno! To by byla veliká chyba. Dosud tě všichni mají za neznámého Inda. Ale už jen to, že jsem sem přijela, může vzbudit podezření, a lidé začnou slídit. Sam přece víš, jak se o tebe zajímají novináři, jak sledují každé tvé hnutí a snaží se něco nového vysлідit, jak o tobě. tak o tvé minulosti. A dovědí-li se pravdu, celý náš život zničí, tvůj i můj. Nesnesu tu potupu, kterou utrpí náš rod, a nezbude mi nic jiného, než jít do kláštera. Musíme odjet ihned. Už jsem objednala lodní lístky. Zajeď si pro věci a přijď sem! Těm tvým cirkusákům můžeme sdělit tvé rozhodnutí z cesty. A ostatní potom srovná pan Dotaller. To je obdivuhodně skvělý člověk!"
„Dnes mám volný večer, ale zítra vystupuji, a je vyprodáno. Na pokladně je oznámení, jako pokaždé," řekl pyšně Aureliu.
„Co na tom? Vráti se lidem peníze, a hotovo! Copak nemůžeš třeba onemocnět? Už na těch tvých vystoupeních vydělali až až!"
Ariel už netoužil po ničem jiném, než aby rozmluva skončila.
„Dobrá, Jano, přijedu za tebou, jakmile se přichystám," řekl netrpělivě.
„Nejpozději do půlnoci," odpověděla Jana a podívala se na hodinky. Pak dodala:
„Parník odjíždí zítra v osm. Máme ještě chvíli čas. Ráda bych tě ještě teď informovala dopodrobna o našich příbuzných a o okruhu známých, kteří budou brzy i tvými známými. A o Londýně..."
Už bylo pozdě večer, když se Ariel vracel domů. Přemýšlel o sestřině ultimátu.

Kapitola dvačtyřicátá
Matčino trápení

U dveří svého pokoje spatřil Ariel mladou, přepychově oblečenou ženu. Oči měla zarudlé od pláče, tvář strhanou.
„Pane Binoji!" zaštkala.
„Už hodiny tu na vás čekám... Byla jsem v cirkuse na odpoledním představení, chtěla jsem s vámi promluvit, ale odjel jste s nějakou dámou... Poprosila jsem v kanceláři o vaši adresu a přijela sem k vám... A tady čekám... Můj bože! Kdybyste věděl, co tu zakouším!... Hodina za hodinou, a každá minuta je drahá..."
„To tu celé ty hodiny stojíte u dveří?" zeptal se soucitně Ariel.
Ariel mívával spousty návštěv, věčně naň dotírali všelijací fanoušci a ctitelky. Ale tato žena se jim vůbec nepodobá. Ne, nelze pochybovat. Nějaké strašné trápení ji sem přivedlo. Ale čím on by jí mohl pomoci?
Ariel chvatně otevřel dveře a pozval elegantní dámu dál. Vešla, a jak byla, v přepychovém plášti, mu padla k nohám.
„Jen vy jediný můžete pomoci utrápené matce! Na kolenou vás prosím..."
„Prosím vás, paní, vstaňte... Proboha!... Posadte se, a klid... Oč jde?"
„Nevstanu, dokud mi neslíbíte, že pomůžete... Můj bože, jaké trápení..."
Znovu se rozeštkala. „Samozřejmě, je-li to v mých silách... Přestože spěchám, mám málo času..."
„O mnoho času vás neoloupím..."
Arielovi se nakonec podařilo dámu přimět, aby vstala a posadila se do křesla. Vyndala z kabelky kraječkou olemovaný, navoněný kapesník, zakryla si oči, rozvzlykala se a začala vyprávět.
Pan Binoj je cizinec a asi nezná příšerný mravní rozvrat Ameriky a obludné město New York... Ani bohatý člověk zde nemůže klidně spát. Slyšel pan Binoj někdy o gangsterech? Zná pan Binoj jméno Al Capone? Neslyšel? A takových, jako je Al Capone, těch tu je! Největší američtí gangsteři jsou úžasní boháči. Mají své vily, auta, jachty, a obrovský běžný účet v bance. Policii mají podplacenou a policejní úřady nad nimi drží ochrannou ruku. Gangsteři beztrestně řádí, vylupují banky a za bílého dne na ulici přepadají milionáře. Unést milionáře je docela běžná věc, a co je na tom nejstrašnější, mají spadeno na jejich děti. Za dítě žádají výkupné, a když výkupné dostanou, stejně dítě zavraždí.
Návštěva si srdceryvně povzdechla.
„Promiňte, že se o tom všem tak šířím," pokračovala za chvíli, „ale musím, nelze jinak, abyste mne pochopil a abyste pochopil, že nevím, co si počít..." Znovu si zakryla oči navoněným kapesníkem. „Mé jméno je Warrenderová. Já a můj muž jsme jedni z nejbohatších lidí ve Spojených státech. Ale náš největší poklad je náš jediný synek Sam. Teprve tři roky jsou mu... A... uloupili nám ho!... Strašná smrt mu hrozí..."
Paní Warrenderová zavzlykala. Ariela hluboce dojala tato matčina tragédie.
„Uklidněte se, paní! Napijte se vody!... Ale čím vám mohu pomoci?..."
Polkla několik doušků a zuby jí cvakaly o okraj sklenky.
„Díky... Hned všechno vysvětlím... Bandité už nám poslali několik dopisů a žádají

Běljajev A. - Ariel

pět miliónů dolarů. Muž je chtěl okamžitě zaplatit, ale můj bratr ho přemluvil, aby počkal. Jakmile bandité dostanou peníze, mohou Sama... mé robátko... ihned zavraždit..." Zena se křečovitě zatrásla. „Mark, můj bratr, chtěl získat čas. Doufal,

že najde prostředky, jak dítě zachránit. Policii, tu si bandité samozřejmě koupili: „Děláme všechno, co je v našich silách, ale dosud jsme nenašli ani stopu po zločincích, co vaše dítě unesli..." odpověděl nám náčelník. Proto jsme, abych pravdu řekla, vlastně Mark, protože já s mužem jsme ze zármutku úplně ztratili hlavu, proto se Mark obrátil na soukromou detektivní kancelář – těch peněz, co to stojí – a ti už leccos vypátrali. Ba velmi mnoho. Zjistili například, kde mé dítě je. Policie po něm pátrala, nebo dělala, že pátrá, v podzemí města, na periferii, i v horách, a on, robátko mé nešťastné, je tu v samém středu města, ve třiadevadesátém poschodí jednoho z největších mrakodrapu. Kdo by to byl jen tušil?... A teď to hlavní..."
Warrenderová se odmlčela, pohlédla na Ariela a zčistajasna se zeptala: „Pane Binoji, dovedete létat?"

„Já? Létat? Jak jste na něco takového přišla? Jak se tak můžete ptát?"
„Protože na tom závisí všechno. Ovšem, je to podivné, k neuvěření. Asi si myslíte, že mne všechno to trápení připravilo o rozum? Ale nepřišla jsem na to já. Jeden z detektivů, o kterých jsem mluvila, člověk na výsost všímavý a důmyslný mi řekl, že dospěl k závěru, že umíte létat. A v tom že je tajemství vašich úspěchů." Ariel zrozpačitěl, nevěděl co na to říci. Ale návštěvnice jeho rozpaků nedbala a pokračovala:

„On totiž, pan Toots, ten detektiv, dlouho pozoroval vaše výkony, pořád dělal jakési výpočty, sebral všechny novinové zprávy o létajícím člověku v Indii... jste přece z Indie?... a řekl nám: Jediný člověk, který může vaše dítě zachránit, je pan Binoj. Ovšem, bude-li chtít. Poproste ho!" I řekla jsem si, že sama půjdu za vámi a poprosím vás..." Škubla sebou, jako by se znovu chtěla smeknout na kolena, ale Ariel jí v tom zabránil.

„Prosím vás, jen klidně sedte," téměř poručil. „Dovolte, abych si to všechno trochu rozmyslil."

Čili i tady v Americe už jsou lidé, kteří se dovtipili, že jsem létající člověk. To znamená, že zakrátko to ví kdekdo. Dojde k obrovskému skandálu. Ta bouřka, kterou rozpoutají všichni sázkaři, kteří věčně prohrávali! A jakmile bude prozrazeno toto tajemství, bude i po tajemství jeho původu. Nový skandál, a pro Janu! Oč potom jsou ty evropské předsudky lepší než asijské? Jana není taková, o jaké sníval, ale přece jen je to sestra! „Musím odtud prchnout, a co nejdřív," řekl si Ariel.

Ale jak splnit prosbu paní warrenderové?

Matka zřejmě počítá s tím, že létající člověk dokáže vletět oknem do bytu ve třiadevadesátém poschodí a vyrvat dítě z rukou banditů. Ale těch lidí, co ho zpozorují, až poletí nad městem! Janu, tu by samozřejmě pobouřilo už jen pomýšlení, že má Ariel letět. Ale jinak to nejde, jinak nelze dítě zachránit. Měla by vidět tuhle tvář usouzené matky! Matky malého Sama! Copak lze nedbat matčina soužení?

A vůbec, stejně se to sotva kdo doví, a tím spíš v noci. Vyletí hodně, hodně vysoko, a, konec konců, copak dnes časně ráno neodjíždí? Ale stihne to?

„Rád bych vám pomohl, ale bohužel mám velmi málo času. Nanejvýš dvě tři hodiny. Volají mne..."

„Nanejvýš dvě hodiny," zaradovala se paní warrenderová. „Náš mrakodrap je nedaleko, téměř sousedí s tím, kde je moje robátko v zajetí. Svolujete? Neodmítáte?" vyhrkla a prosebně se zadívala na Ariela.

Paní warrenderová vděčně stiskla Arielovi ruku a vyšli spolu z hotelu.

Kapitola třiáctýřicátá
Podveden

V přepychovém bytě mnohaposchoďového mrakodrapu, kam ho paní warrenderová dovezla, zastihl Ariel detektiva Tootse, Marka a pana warrendera, otce uloupeného dítěte. Otec byl úplně zdrcen, takřka apatický. Ani nevstal z křesla, podal Arielovi ruku, mučednický se pousmál a mdle pokynul Arielovi, aby se posadil. Měl ostré energické rysy a nakrátko přistřižené, na skráních prošedivělé vlasy.

„Děkuji vám, pane, za účast v našem trápení. Promluvte tady s nimi..." ukázal na Tootse a Marka. „Já už nemohu... promiňte."

Běljajev A. - Ariel

„Úkol je jednoduchý," začal Toots svůj výklad. „Pouze rychle a rozhodně jednat je nutno. Zde máme plán města a tady fotografii mrakodrapu. Křížky označují poschodí, byt, okno. Okna jsou stále otevřena. Tady je náčrtek bytu..." Toots stručně, jasně a seriózně vyložil plán akce.

„Nezachráníme-li dítě dnes, zítra už bude pozdě. Pojďme, ukážu vám, odkud můžete vzlétnout..."

Z rovné střechy, kde měl warrender zahradu, vznesl se Ariel po svislici. Tak dávno už nelétal! A vychutnával známý pocit volnosti, lehkosti, prostranství, ovzduší. Tohohle se má zříci?... Ach, kdybych tak mohl unést Lolitu do nějaké krásné, svobodné země s čarokrásnými květy... Proč ji neunesl do džungle? Uvil by tam hnízdo v košatém stromu a žil tam s ní a s šaradem... Ale není kdy snít. Dole kлокotá, rachotí cizí, obrovské velkoměsto. A nad hlavou v modrém bezednu oblohy se pokojně mihotají hvězdy. Jako by viděl obrovský plán. Ostrov Manhattan, rozdělený v kostečky čtvrtí, s tmavým obdélníkem Central Parku a s Broadwayí, protínající město. Celé pobřeží je ozubeno doky a přístavy. Tamhle široká, černá řeka Hudson odráží nespočetná světla parníků a pobřežních plavidel, Long Island... Socha svobody třímá neuhasitelné světlo. Ulice zaplavené světlem připomínají svítící žhavíci mřížku. Jako temné, chmurné útesy trčí do výše mrakodrapy. Všude už je pracovní klid, okna mrakodrapů jsou vyhaslá. Ti, kdo ve dne mrakodrapy oživují, jsou teď doma u svých rodin. Spodní poschodí mrakodrapů a ostatních budov však září světly výkladních skříní a reklam, rudě se odrážejících v protějšcích sklech. Tu a tam v nejvyšších poschodích se ještě svítí. A tato světla jsou jako obrovské hvězdy, které spadly z nebe, ale nedopadly až na zemi.

V dále pod horizontem se černá hladina oceánu s putujícími hvězdami reflektorů oceánských parníků. Ariel cítí čerstvý vánek od Atlantiku a plnými doušky vdechuje čistý vzduch výšin.

Dalo mu dost práce, než našel mrakodrap, poschodí, byt, okno, a snesl se. První okno od rohu.

Toots mluvil pravdu. Okno je dokořán a osvětleno.

Ariel nahlédl dovnitř. Skvěle zařízený pokoj a nikdo v něm.

Snesl se tedy oknem na podlahu. Přímě před ním dveře, po levé ruce druhé dveře. Za dveřmi vlevo musí být dětský pokoj. Má vejít do pokoje, vzít děcko, zavinout do pokrývky, aby se nenachladilo, a vyletět... Narazí-li na někoho, nemá s nikým mluvit, jednat rychle, využít ohromení.

Ariel zamířil ke dveřím vlevo a neslyšně je otevřel.

Dětský pokoj. V postýlce leží děcko, nad ním se sklání mladá žena. Děcko nespí. Převaluje se a poplává.

„Maminko," volá děcko a vztahuje k ženě ruce.

Mladá žena bere dítě do náruče. Políbila je. Jako vlastní matka... Dítě jí položilo hlavu na rameno a ručky kolem krku.

„Neplač, Same! Neplač, děťátko!"

Žena stála zády k Arielovi.

Ariel se zarazil. Nevěděl, co počít. Lze vůbec pochybovat, že tohle není vlastní matka s dítětem? Ale kdo to je potom ta paní warrenderová? O jakém malém Samovi to mluvila? Jak to? Má tedy vyrvat děcko z matčiny náruče? Žena chlácholí dítě, otáčí se. Spatřila Ariela. Usmívá se, důvěřivě jde k němu a vítá ho:

„Konečně! Jako na smilování na vás čekám!..."

Teď už Ariel vůbec nic nechápal. Stojí nehnutě ve dveřích, neví co říci, co počít.

„Už od rána si Sam stýská, že ho hlavička bolí," řekla žena a podala Arielovi děcko. „Jedno trápení nás stíhá za druhým..."

Ariel se dovtípil. Žena ho považuje za lékaře. A aby alespoň jedno nedorozumění odstranil, řekl:

„Promiňte, paní, nejsem lékař..."

Žena zbledla, pevně přitiskla dítě k sobě, couvla několik kroků a ustrašeně se zeptala:

„Kdo tedy jste? Jak jste se sem dostal? Nejste z nich... z těch strašných lidí, co mi chtějí uloupit můj poklad?" Zmlkla.

Ne! Něco takového by Ariel nedokázal! A nejlíp by udělal, kdyby se obrátil, vyběhl do druhého pokoje, uletěl oknem a nechal nešťastnici, aby si myslela, že to všechno byla halucinace. Ale Arielovi svítlo, že ho asi oklamali, aby ho zavlékli do nějakého ohavného zločinu, a zachtělo se mu dovědět se pravdu.

„Odpusťte, paní, nebojte se mne... Hned vám všechno vysvětlím. Zřejmě jde o nedorozumění..."

„Jíří!" vykřikla žena a celá se roztrásla.

Dítě v náručí se rozplakalo.

Běljajev A. - Ariel

Ozvaly se chvatné kroky, do pokoje vběhl muž středního věku. Spatřil Ariela, zbledl jako stěna, postavil se mezi svou ženu a Ariela. A jako by ji chtěl ochránit, drsně, téměř hrubě se zeptal:

„Kdo jste? Co tu pohledáváte?“ Vtom však se na Ariela zpytavě zadíval a vykřikl v upřímném překvapení: „Pan Binoj?!“

„A jak vy se jmenujete, pane?“

„Warrender. Čím vám mohu posloužit?“

„Warrender!“ stejně překvapeně vykřikl Ariel. Chvilku se jeden na druhého nechápavě dívali. Pak se Ariel, už úplně přesvědčen, že byl oklamán, rozhodl, že Samovým rodičům všechno upřímně vypoví.

A ve Warrenderově pracovně podrobně vypověděl všechno, jak ho do celé věci vlákali. Jenom o své schopnosti létat pomlčel.

„Bandité chtěli využít mé výjimečné obratnosti. Pronikl jsem k vám... po římse, ze sousedního bytu. Ani nevíte, jak jsem rád, že jsem neposloužil jako nástroj těmto ohavným lidem,“ domluvil Ariel.

Warrender potřásl hlavou a řekl:

„Věřím vám, pane Binoji. Podvedli vás a vy jste jednal z ušlechtilých pohnutek. Ale promiňte, na takového geniálního sportovce jste velmi nezkušený mladík a pramálo znáte naši zemi. Ostatně však to navlékli tak chytře, že by jim naletěl i zkušenější... Strašné pomyšlení! Nebýt náhody, že žena zrovna stála u postýlky a děcko trochu churavělo, skončilo to katastrofou. Chlapec by zahynul, náš život by byl zničen a k tomu ještě ti zločinci počítali s tím, že když se chtě nebo nechtě účastníte jednoho zločinu, a tím se zkompromitujete, budou vás mít v hrsti a stanete se pak jejich otrokem, slepým nástrojem v jejich rukou. Pak by vám stále mohli hrozit elektrickým křeslem – obvyklým způsobem provádění trestu smrti v naší zemi – že na vás svalí všechny své zločiny. Policii mají podplacenu... To je strašné! Tento pokus se jim nezdařil! Ale co bude zítra?“

A Warrender sám zase vyprávěl Arielovi, jakou hrůzu už celý měsíc prožívají.

Ukázal mu vyděračské dopisy.

„Už jsem jim dal mnoho peněz, ale čím víc jim dávám, tím víc žádají a vyhrožují, že mi dítě uloupí, děj se cokoli. Kvůli bezpečnosti jsem se přestěhoval ze své vily sem. Myslil jsem, že tu stačí hlídat jen dveře. Najal jsem si lidi jen k tomu, aby dávali pozor, kdo sem přichází, ale kde mám jakou záruku, že mezi nimi nemají gangsteři svého člověka? Už nám zřejmě nezbývá než opustit tuto zemi,“ smutně domluvil.

Ariel se podíval na hodinky. Blížila se půlnoc. Vstal.

„Plně vám důvěřuji, pane Binoji,“ řekl Warrender Arielovi na rozloučenou. „Jako vy si nepočínají bandité. Můžete klidně opustit můj byt. Ale musím vás varovat, že banditům nelze beztrestně jejich záměry zhatit. A vy jste jim je zhatil. Váš život je ohrožen. Nejlépe byste udělal, kdybyste ihned opustil New York, a ještě líp Ameriku.“

„Děkuji vám za radu, pane Warrendere. To také udělám. Máte pravdu. V této zemi se člověk ani nenaděje, a jeho dobrý úmysl se zvrátí v strašný zločin!“

A na rozloučenou pan Warrender pevně stiskl ruku člověka, který tak tak, že mu neunesl dítě.

Ariel opustil Warrenderovu pracovnu a v zamyšlení kráčel dlouhou chodbou.

Vida, k čemu v tomto strašném světě vede jeho schopnost létat. Pearsovi, rádžovi, pastorovi, Chatfieldovi i banditům, všem je jen nástrojem touhy po kořisti a zisku. Tady se mu nikdy nepodaří žít volně, po svém, vybudovat si poctivý a klidný život.

Zázračný dar, po kterém lidé baží ve snách a ve fantazii, mění se tady v prokletí.

Ne, raději uprchnout z tohoto města, od těchto surových, krutých lidí!

Co dál?

Je v situaci velmi nebezpečné. Přitom Warrender a jeho žena přece jen mohou zatelefonovat policii. A mrakodrap mohou hlídat gangsteři a jejich společníci...

Ariel vyletěl oknem na chodbě.

Letěl přes město...

Nad nejtmaší částí parku se prudce snesl, téměř dopadl, a vyběhl na cestičku. Proti němu se vyřítilo několik lidí. Zřejmě slyšeli, že tu někde něco těžkého žuchlo.

„Kdo to spadl?“ zeptal se jeden z nich. Sotva popadal dech.

„Ne, někdo, ale něco,“ odpověděl jiný. „Neviděl jste nic, pane?“

„Viděl... tamhle někde... tam někde za ten plot, k záhonu...“ odpověděl Ariel a ukázal někam stranou. Chvatně odešel a s úlevou si vydechl. Všechno šťastně dopadlo.

Kapitola čtyřiačtyřicátá
K přátelům

„Proč tak pozdě? Kde máš věci? Proč ses tak zadýchal?“ zasypala bratra otázkami Jana.

„Už jsi připravena? Pojďme ihned... Povím ti všechno až cestou... Tak tak, že mne nestihlo neštěstí...“

V autě, cestou do přístavu, řekl sestře smyšlenou historku. Přepadlí prý ho gangsteři, kteří ho chtěli unést, aby dostali výkupné. V Americe je to věc docela běžná. Obrovským skokem se zachránil. Ale neletěl, ne, to ne. O nic víc neskočil, než jako skákal v cirkuse. Jak je dobře, že už jsou koupeny lístky na parník.

„Sám teď vidíš, že jsem měla pravdu, když jsem tak trvala na tom, abychom co nejdříve odjeli,“ pochovala si Jana.

„Však už jsem si to také pomyslel,“ upřímně přitakal Ariel.

Jana se zatvářila blahovlnně a řekla:

„Vždycky dej na mne.“

Ariel si volně vydechl, teprve když obrovský zaoceánský parník odrazil od přístavního můstku a začal se vzdalovat od pobřeží. Štěstí, že gangsteři nedovedou létat!

Stál u zábradlí na palubě a díval se, jak se v mlhavé dálce rozplývají obrysy a hasnou světla města, stejně tajemného a hrůzného, jako je daleký Madras.

Pluli dlouho. Pokaždé o půlnoci ručičky všech lodních hodin poskočily o hodinu kupředu a čas od času se otrásl vzduch hlubokým mohutným zahoukáním sirény. To když měli potkat parník, plující opačným směrem. Cestující si krátili chvíli v biografu a na tanečních parketech, ale Ariela Jana přemluvila, aby nevycházel ze své kajuty. Ze strachu, aby se na parníku nenašli lidé, kteří viděli v Americe „Div světa – Nepřemožitelného Binoje“. A Ariel se vymluvil na nemoc a celou cestu proseděl poslušně o samotě. Naplněn steskem celou tu dobu vyhlížel okrouhlým oknem v boku lodi na jednotvárnou hladinu moře.

Jedinou potěchu nalézal ve vzpomínkách na přátele v nekonečné dálce.

Za nic na světě by se nezřekl těchto vzpomínek. Vzpomínek na Lolitu, Šarada a Nizmata.

Nakonec, když už se blížili k Londýnu, nezdržel se Ariel, aby nepověděl sestře o své Lolitě. Jana si dala podrobně vylíčit, jakže ta dívka vypadá, zamyslela se a řekla:

„Ale to není ta žebračka, co tak vykřikla, když jsme tě našli u cesty v příkopě?“

„Nevím,“ zamyslel se Ariel. O tomhle nevěděl. Byla snad tehdy Lolita tak nablízku?

„To tě tak okouzila, že o ní tolik přemýšlíš?“

„Já... Ano, ovšem, je velmi chudá, i když ne žebračka... Tak žijí v Indii milióny lidí... Je tak krásná, je jako sen. Rád ji mám a nikdy na ni nezapomenu.“

„Nechceš se snad ještě nakonec s tou umouněnou černotou oženit?“ krutě se rozesmála Jana. „To tak ještě ke všemu! To je velkolepé! Sir Aurelius Halton vstupuje v zákonné manželství s lady Lokitou!“

„Lolita, a ne Lokita!“ odsekl Ariel.

Jana však brala celý ten spor na lehkou váhu a řekla:

„Musíš si dát našíť pořádné obleky, Aurelie. Fraky, smokinky, převlečníky. V Americe jsi chodil jak nějaký úředník. Barbara, moje přítelkyně, ta by se smíchy potrhala, spatřit takového hastrůše.“

Ani cestou ani doma nenechala Jana svého bratra ani chvíli na pokoji. Jako by to ani sestra nebyla, ale přísná vychovatelka, které svěřenec neudělá nic na světě vhod. Tohle jsi neměl říci takhle, ale takhle, takhle to nedělej, ale takhle musíš! Musel se usmívat na lidi, které nemohl ani vidět. To přece velí dobrý tón! A těch zdvořilůstek co se mu navtloukala do hlavy. Ariel všechny tyto strážné a muka trpělivě snášel a v duchu si říkal: „Inu drezúra!“ Nejvíce ze všeho šlo Janě na nervy, jak se její bratr chová ke služebnictvu.

„Mluvíš s nimi jako rovný s rovnými, jako by s tebou školu vychodili!“ hartusila.

„Copak to nejsou stejní lidé, jako jsme my?“ ptal se Ariel.

Jana mu široce a dlouze vykládala, že člověk není jako člověk, že na světě musejí být páni a sluhové, že už se lidi tak rodí a že se pán k služebnictvu musí chovat s odstupem, že si je musí držet pěkně od těla. A naproti tomu k lidem ze svých kruhů musí být za všech okolností laskavý a vlídný.

„Ale co když se mi takový člověk z duše protiví?“ ptával se Ariel.

„Ty jsi ale úplně nemožný! Ani špetku vychování nemáš!“ zoufala si Jana.

Stalo se, že se Ariel, Jana a Dotaller vypravili za město prohlédnout si cihelny, Haltonových majetek. Na Ariela jako by tam všechno padalo, všechno ho skličovalo. Nízké, nachýlené barabizny, všude jen hlína, strže a příkopy.

Běljajev A. - Ariel

Přecházeli po prknech v čvachtajícím blátě.

Jana však tohle všechno neviděla. Vždyť přece z tohohle bláta, z téhle hlíny se dělají peníze!

Nějaká stařenka, dělnice, přecházela po prkně, uklouzla, upadla a nemohla vstát. Ariel k ní přiskočil, pomohl jí na nohy a zablátil si glazé rukavičky a svrchník ušitý na zakázku v nejdražším londýnském krejčovském závodě.

Jako by tu ani nebyl Dotaller, a před ustrnulou stařenkou se Jana do bratra zle pustila. Něco takového přece vůbec nemá Ariel zapotřebí... Ariel by se byl hanbou propadl, zarytě mlčel a utíral si kapesníkem ruce od hlíny.

Týden po příjezdu do Anglie měl Ariel dosáhnout plnoletosti. Jana se mohla ustarat. Takový veliký svátek! A věčně Arielovi opakovala, cože je to za velevýznamný den, že toho dne bude přijat do velkosvětské společnosti. Všem nejlepším aristokratickým rodinám byly rozeslány pozvánky. Ráno, v den Arielovy plnoletosti přišel opatrovník Bowden se svým společníkem Huzzlonem.

A hned došlo mezi nimi a Janou k pohnuté scéně. Jana začala mluvit o vyúčtování a strhla se bouřka. Samozřejmě, že ani Jana ani opatrovníci na sebe nekřičeli a nevyhrožovali si pěstmi. Naopak, mluvilo se tlumeně a všichni se chovali na výsost zdrženlivě. Ale co slovo, to jed, co pohled, to šíp. A v podstatě to byla ta nejkramářštější tahačka. Vzájemná obvinění a urážky jen pršely.

Ariela celý ten výjev sklíčil tak, že nevydržel a zamračen odešel do svého pokoje.

Nervy měl na prasknutí. Zdálo se mu, že se vzduch nedá dýchat. Přestože venku bylo sychravo, otevřel okno dokořán. Pokoj se rázem naplnil mlhou a zápachem čmoudu z továrních komínů. Ariel prudce zabouchl okno a začal přecházet po pokoji. V duši se začínal vzmáhat protest, rodilo se rozhodnutí.

Závěr slavnostního dne přeplnil číši trpělivosti.

Pozvaní hosté se shromáždili a Arielovi připadalo, že je na nějaké maškarádě, že jde o nějaký hrůzný výsměch lidství. Nač se jen podíval, bylo falešné: falešné úsměvy, falešná slova, falešné vlasy, zuby, ba i ten ruměnec u dam byl falešný. Ani stopy svěžesti v žádném obličejí. Rezaté, pihaté, zubaté dívky a vychrtlí nebo zas přetlustlí, vuku se topící a supící muži ve fracích. A všem, každému z nich musel Ariel stisknout ruku, na každého se vlídně usmát, každému říci několik přívětivých slov na uvítanou. A to všechno pod pichlavými pohledy Jany, která hlídala každíčké jeho hnutí, každíčké slůvko.

Při obědě seděl vedle Ariela samolibý, nadutý lord Forbes, a při dezertu začal zešíroka vykládat o Indii. Nemohl přijít Indům na jméno, jeho řeč se hemžila výrazy, jako „dobytek“, „primitivní zvěř, uctívající krávu“.

Ariel se dlouho přemáhal, ale nakonec už se neovládl a vybuchl:

„Většina těchto prostých, pracovitých a poctivých lidí si zaslouží mnohem víc úcty a vážnosti než mnozí z přítomných, kteří když se to vezme kolem a kolem, žijí na účet právě těchto lidí!“

To bylo něco neslýchaného. Všechno rázem ztichlo. Lord Forbes se rozvztekal tak, že začal oklepávat nedokouřený doutník místo do popelníku do krabice s doutníky. Jana zbledla a s krajním vypětím sebeovládání se jí podařilo zabránit tomu nejhoršímu.

Ale zato ta bouřka, co se Arielovi snesla na hlavu, když se hosté rozešli. Jana úplně zapomněla na všechen dobrý tón, na své dobré vychování, ječela, že se takového bratra zřiká, že v Arielovi není ani kapka šlechtické krve, ale jen a jen krev sprostá, že svého bratra bude muset dát na převychovávám do nějakého ústavu, kde z něho udělají člověka, jinak se budou muset navždy rozejít. A že se postará, aby byl Ariel zbaven všeho majetku a vyhozen na ulici kde zřejmě najde společnost, ke které celým srdcem tíhne.

Ale co se nestalo. Ariel na to neřekl ani slůvko, jenom se mračil a vůbec se nenechal vyvést z míry. Janu to ohromilo, dostala strach.

To bylo podezřelé. Zatvářila se provinile, jako by litovala, že se unáhnila, a dokonce se omluvila, že se tak dala unést.

„Ty, ovšem, tím nejsi vinen. Nelze jedním skokem přeskočit z cirkusové arény do aristokratického salónu. A částečně mám vinu na tom i já. Uvést tě do společnosti, na to bylo ještě příliš brzy. Ale nakonec sám všechno pochopíš...“

„Už jsem pochopil... Už všechno chápu...“ odpověděl Ariel. „Neboj se, Jano, už ti neudělám žádnou nepříjemnost. Už je pozdě. Jsem unaven. Dobrou noc!“ A Ariel odešel do svého pokoje. Sestra zůstala v rozpacích.

Ariel se zamkl a dlouho přecházel po místnosti. Pak klidně sebral nejnutnější věci a s malým kufříkem odešel z domu.

Byla mlhavá noc. Na krok nebylo vidět. Ariel zavolał taxi a požádal řidiče, aby ho dovezl do přístavu.

Běljajev A. - Ariel

Zaradoval se, když mu řekli, že za hodinu odjíždí veliký zaoceánský parník, obsluhující linku Londýn-Bombay-Madras. Koupil si lístek třetí třídy. Hrozil se pomyslením, že by měl cestovat ve společnosti lidí, jako je sir Forbes, člen sněmovny lordů, kvůli kterému se s Janou tak nepohodli. Za hodinu obrovská zaoceánská loď odrazila od přístavního můstku k břehům daleké Indie.

Lidé, stojící na pobřeží viděli, jak se v husté mlze vzdaluje tmavý, neurčitý kolos, zářící pruhy okrouhlých okének v bocích. V této předjitřní hodině jim parník připadal jako nějaká pohádková obluda, výtvar obraznosti. Potom se ještě nějakou dobu v dálce mihotala chabá světýlka, matnoucí a blednoucí. A nakonec i ta utonula v mlze.

Parník, který odvážel Ariela, zmizel jako sen.

Doslov

Autor této knížky, sovětský spisovatel Alexandr Romanovič Běljajev, zemřel před osmnácti lety, osmapadesát roků star. Už se nedožil vítězství svého lidu ve velké vlastenecké válce, po které se na světě tolik změnilo. Podobných knížek, jako je tato, napsal celou řadu, a je-li tohle první, co jste od něho četli, jistě rádi sáhnete po další a další.

Dočtli jste se, jak vědec s obří hlavou Hyde, kterého zatrplost pro zneuznání snad někde v Anglii nebo Americe zanesla do Indie, obdařil anglického chlapce schopností létat bez jakýchkoli mechanických přístrojů. Udělal to tak, že pomocí „radioprvek“ podřídil „neuspořádaný“ pohyb molekul v těle chlapce jeho mozkové činnosti. Arielův mozek byl pak schopen libovolně rušit působení zemské tíže, která všechny věci poutá k zemi.

O pohybu molekul ve hmotě a o mechanismech činnosti mozku se celý život budete dovídat stále víc a sami budete s to posoudit, kde končí vědecké poznání pohybu nejmenších dosud poznáných částic hmoty v lidském těle a kde začala pracovat obrazotvornost autora Arielových příběhů. Ale stejně, čím víc toho budete vědět, tím více vlastní váš život a vlastní vaše vědecké poznání vás bude přesvědčovat, že o vlastnost, kterou Hyde vstříkl Arielovi injekční stříkačkou, není ani co stát, i když i o takové možnosti létat snilo lidstvo od nepaměti. Jistě jste si všimli, jak jeho jedinečná vlastnost odcizila Ariela všem lidem bez rozdílu. A víte přece, že věda a technika, kladou-li si za cíl opravdu sloužit všem lidem, uskutečňují lidské sny mnohem lépe, než člověk dokáže snít. Jen si vezměte třeba túčko, to lid a národy neodcizuje, ale sbližuje, a všechny lidi a všechny národy.

A že o takovou jedinečnou vlastnost věru není co stát, ukázal nám autor naší knížky ještě jinak. K čemu by byla taková vlastnost dobrá? Že Arielovi samému k ničemu, že ho všem lidem vzdálila, to jsme viděli. Vydržovatelům školy Dandarar jen k tomu, aby v Indii a na celém světě v prostých lidech, kteří dosud ještě vězí v náboženských přesudcích, upevňovali víru v boha a v zázraky. Už je to tak. Kdo věří v boha a zázraky, velmi snadno, ať už sám trpí bídu nebo se jeho národ octne ve válce, vidí ve svém utrpení nebo ve válce trest boží. Takový člověk si neuvědomuje, že z bídy a utrpení se lidé mohou dostat jen svou prací a bojem proti těm, kdo chtějí na jejich úkor dobře žít a nic nedělat, a že válkám mohou lidé předejít jen bojem proti těm, kdo válku podněcují, aby na ní vydělali. Co svět světem stojí všichni, kdo žili z práce prostých lidí, vydatně využívali všech možných náboženství, aby pracující lidi udržovali v nevědomosti, aby si člověk neuvědomil, že jen společnou prací a společným bojem proti vykořisťovatelům si může vydobýt štěstí, blahobyt a mír, a že všechny báchorky o blaženém životě lidské duše po smrti jsou pouhopouhé povídky. A americkým cirkusákům by Arielova schopnost byla dobrá jen k tomu, aby si podvodně plnili kapsy.

Avšak v jednom směru byla Arielova jedinečná vlastnost přece jen dobrá, a to jen a jen zásluhou autora naší knížky. Umožnila nám, abychom spatřili kus života Indie, jejíž lid celá staletí v překrásné, úrodné a bohaté zemi žil v nevědomosti a bídě vinou místních i cizích vykořisťovatelů, a umožnila zaletět si s ním do Ameriky a na chvíli i do Anglie.

Už na začátku bylo řečeno, že tato knížka byla napsána před druhou světovou válkou. Ano, mnoho se za necelé dvě desítky let na světě změnilo. Vítězný sovětský svaz postupně přechází k budování komunismu, naše vlast a ostatní lidově demokratické státy v Evropě budují socialismus, obrovská Čína se osvobodila od kolonizátorů a provádí socialistickou revoluci, a Indie, podobně jako mnoho ještě před válkou závislých zemí, se osamostatnila.

Dnes už by školu Dandarar v Madrase úřady Indické republiky nestrpěly. Nová Indie nemůže potřebovat školu, která by vymýšlela triky k ohlupování lidu.

Buduje, pokud je v jejích silách a za nezištné pomoci Sovětského svazu, Číny, vyspělých států lidové demokracie a všech mírumilovných sil světa, továrny a hutě a potřebuje takové školy, ve kterých vychovává učitele, lékaře, vědce a inženýry. Potřebuje a buduje svůj průmysl a své zemědělství, aby co nejrychleji a nejvydatněji mohla ukájet základní potřeby svého lidu, který stále ještě ví, co je to umírat hlady, který ještě trpí následky staletého útlaku vydřiduchů. Jinou Indii bychom dnes spatřili s létajícím Arielem. I když tam kastové předsudky nebyly ještě vymýceny, ústava Indické republiky uzákonila rovnost lidí všech kast. Pokrokové ženy Indie dnes velmi důsledně bojují za práva indických žen. A Indická republika se velmi horlivě podílí v boji za mír na celém světě. Však právě v Indii vzniklo pět zásad mírového soužití „Panča-šila“, pět zásad, které u nás snad zná už každý pionýr.

Ale co kdybychom si dnes zaletěli s Arielem do Spojených států? Pravda i tam by našel mezi pracujícím lidem valnou většinu těch, kdo si upřímně přejí v míru a přátelství pracovat, aby se jim dobře žilo bez strachu z nezaměstnanosti a války, ale přesto by se zhrozil. Zhrozil by se, že v zemi technicky tak pokročilé, v zemi s průmyslem a zemědělstvím, jež by v přátelské spolupráci s ostatním světem zajistily všem pracujícím Spojených států klidný a blahobytný život, nejen dosud rádí gangsteři, ale užasl by, že dokonce i vládní místa kryjí řádění tlup lynčujících černochoy, že v americkém rozhlase a televizi mají hlavní slovo lidé, kteří ve službách hrstky kapitalistů propagují zbrojení a válku, a zděsil by se, jak svěží vzduch, který tak žádostivě vdechoval ve výšinách nad newyorskými mrakodrapy, zamořují rozpadové látky po zkouškách s atomovými pumami. Ani v Anglii by Ariel nenašel mnoho nového.

A jistě by se zase, jako v naší knížce, od celého svého bohatého dědictví rozletěl zpátky za svými přáteli. B. F.

Poznámky

Str. 5. Bráhmani –bráhmanismus je jedno z nejstarších náboženství indické otrokářské společnosti. Z bezpočtu bohů povýšilo toto náboženství jednoho, Bráhma, na nejvyššího boha, na praprůčinu všeho, co existuje, na stvořitele všech ostatních bohů a lidí. Jako každé náboženství i bráhmanismus vznikl k potlačení protestu vykořisťovaných mas. Bráhmanismus učí, že prý lidské strádání je pouhopouhý prelud, vznikající z toho, že člověk neví, že skutečný je jenom Bráhma, duše světa. Hlasatelé tohoto náboženství utvrzovali v lidech pověru, že duše člověka po smrti těla přechází, převtěluje se v novou tělesnou schránku podle tohoto zákona: lidé, plnění náboženských příkazů a poslušní vrchnosti, kterou každému stavu určil sám Bráhma, jakožto stvořitel světa, mohou prý počítat s tím, že se jejich duše převtělí do stavu vyššího, kdežto ti, kdo příkazů vrchnosti nedbají, převtělí se za trest v bytost nižší, třeba i ve zvíře. Takto bráhmanismus přenášel na samotného trpícího člověka vinu za utrpení, která na něho vkládá třídní společnost a vtloukal mu do hlavy, aby bez reptání plnil povinnosti, které mu ukládají vládnoucí třídy a aby věřil, že narodil-li se metařem nebo odklízovačem mršin, trpí tím za hříchy svých předků. Podle tohoto učení co do svatosti a znalosti vůle Bráhmy ze všech lidí stojí nejvýše bráhmani. Ve starodávnejší Indii to byli kněží, řídící obětní obřady. V období feudalismu zaujali bráhmani místo nejvyššího stavu. Jejich stavovskou výsadou bylo řízení náboženských obřadů, služba ve státním aparátě, soudní funkce, vědecká a literární činnost. Pro posílení svého výlučného postavení vytvořili bráhmani velmi složitou soustavu náboženských obřadů, které musí člověk vykonávat téměř na každém kroku, a jedinými, výlučnými zákonodárci v těchto věcech směli být jen oni. Avšak už odedávna rodová příslušnost k bráhmanům neodpovídá skutečnému jeho postavení ve společnosti. Už ve středověku mnoho bráhmanů provozovalo obchod, zemědělství a různá řemesla. V dnešní Indii je to nejpočetnější kasta (viz pozn. kasty). Podle sčítání z r. 1931 jich bylo asi 16 milionů. Ve složení nynějších vykořisťovatelských tříd a mezi inteligencí v Indii mají bráhmani nejvýznačnější místo. Dnes je mezi nimi mnoho rolníků, zemědělských dělníků, drobných úředníků, sluhů a továrních dělníků. Hypnotizéři – hypnóza je zvláštní, spánku podobný stav člověka a vyšších obratlovců. Až do druhé poloviny minulého století se vykládal tento jev působením něčeho, co se podobá magnetismu a čímž působí na člověka hypnotizér. Teprve ruský fyziolog I. P. Pavlov a jeho žáci hypnózu vědecky vysvětlili. Kdežto při obyčejném spánku se utlumí, zabrzdí –aby si odpočala –celá svrchní kůra mozku, při hypnotickém spánku zůstane v bdělém stavu jistá část mozkové kůry, čímž se zachová spojení hypnotizovaného s hypnotizérem. V důsledku toho člověk ve stavu hypnotického spánku jako by byl oddělen ode všech vnějších podnětů a slovo hypnotizéra, protože slovo je pro člověka reálným podnětem,

zásluhou vysokého stupně jeho nervové činnosti, může vyvolat v člověku skutečné pocity a do jisté míry jej přimět i k jednání. I je potom možné, že slovem může hypnotizér způsobit, že hypnotizovanému člověku chutná jídlo, které by mu jinak bylo odporné, nebo člověku, který trpí např. nespavostí, po částečném utlumení kúry, vemluvit, vsugerovat skutečný posilující spánek. Výsledků vědeckého prozkoumání hypnózy dnes bohatě využívá lékařská věda.

Okultismus – tímto slovem se označují nevědecké názory, podle kterých existují „tajemné“, „zásvětné“ síly, „duchové“ apod., s nimiž lidé mohou vstupovat do styku pomocí magických úkonů, zaklínání, vyvolávání, čarování, nebo prostřednictvím zvláště k tomu nadaných zprostředkovatelů, „médií“. Třebaže u nás už se téměř každý jen pousměje všelijakým spiritistickým, duchařským sedánkám, na kterých se vyvolávají duchové zemřelých, může se západ stále ještě chlubit celou literaturou, zabývající se „vědecky“ těmito věcmi a vycházející v obrovských nákladech. A právě tyto okultisty nového ražení, tj. ty, kteří vystupují pod pláštěm „přísně vědeckých“ pokusů a demonstrací, má na mysli autor této knihy.

Str. 9. Theosofie – náboženské učení, hlásající, že zdrojem „poznání boha“ je tajemné vnuknutí, zjevení. Podle učení theosofů je tajemný obsah všech náboženství, skryt všem lidem, jimž se zjevení nedostalo. Jenom takzvaní „vyvolení“, vybavení zvláštním „duchovním zřením“, mohou do těchto tajemství vniknout. Theosofie velmi úzce souvisí s okultismem a podobnými pověrami a stejně jako okultismus se snaží vystupovat v masce „vědy“, protože těch, kdo jsou ochotni prostě beze všeho uvěřit, na světě stále ubývá pod tlakem skutečného vědeckého poznání.

Str. 16. Fakír – v Indii se tímto slovem rozumí toulavý mnich. Fakíři často vystupují jako kouzelníci, krotitelé zvířet, zaklínači hadů a nemocí, vykladači snů atd.

Kasty – uzavřené skupiny lidí podle zaměstnání, přičemž příslušníci těchto skupin smějí uzavírat sňatky jen uvnitř své skupiny. Vznikly vývojem dělby práce. Protože se Indie společensko-hospodářsky dlouho vyvíjela velmi pomalu, dodnes se tam ještě udržely. Ve středověké Indii byly kasty základem rozdělení feudální společnosti. Podle toho, zda člověk náležel k vyšší nebo nižší kastě, měl různá práva. Na vrcholu společenského žebříku stáli bráhmani – kněží a kšatriové – vojáci, poněkud níže kasty, jejichž příslušníci se dědičně zabývali obchodem a lichvou, a ještě níže obrovský počet zemědělských a řemeslnických kast. Na nejnižším stupni stály nejutlačenejší vrstvy polootroků a polonevolníků, kteří zpravidla náleželi k nesčetným kastám takzvaných páriů, „nedotknutelných“. K „nedotknutelným“ někdy náležela celá plemena, když upadala v porobu větším a společensko-hospodářsky pokročilejším národnostem. Velký počet „nedotknutelných“ plemen se uchoval až do první třetiny 20. století na jihu Indie. Indické duchovenstvo vytvořilo celé učení o původu kast a rozdílech mezi nimi. Podle tohoto učení, kterému se říká hinduismus, je příslušnost člověka k té či oné kastě dána tím, jak „hříšná“ byla duše v „minulých životech“. Tato „hříšnost“ přechází s duší do nové tělesné schránky a je schopna „poskvřnit“ lidi, kteří stojí společensky výše, příslušníky vyšších kast. Účelem kastového zřízení bylo udržení a upevňování panství šlechty. Chování členů každé jednotlivé kasty bylo vymezeno všemožnými pravidly. Příslušníci různých kast nesměli např. uzavírat manželství, společně jíst apod. v řemeslnických kastách se lidé dělili podle pracovního procesu. Odpor lidových mas proti dělení v kasty se později projevoval hlavně tím, že členové nižších kast, pokud mohli, přestupovali k islámu, což je náboženství, které formálně uznává rovnost lidí před bohem, Alláhem. Už na sklonku středověku se kastovní zřízení dostalo do rozporu se společensko-hospodářským vývojem země a s růstem kapitalismu začaly kasty, jako forma organizace řemesla, ztrácet svůj význam. V dnešní Indii není ani jediná kasta, jejíž příslušníci by se zabývali výlučně tím oborem, na který kdysi byla kasta vázána. Avšak jako přežitek feudální společnosti stále existují. Kastové rozdělení stále brání sjednocení utlačených tříd v boji proti vykořisťovatelům a stále má své zastánce v panujících třídách Indie. Kastovního dělení využívali a stále ještě využívají angličtí kolonizátoři k provádění politiky „rozděluj a vládni“. Třebaže dnešní indická vláda v ústavě, která platí od ledna r. 1950, musela přiznat rovnoprávnost kast, ve skutečnosti kastové rozdíly v Indii trvají. Komunistická strana Indie v návrhu svého programu (1951) stanoví jako jeden ze základních úkolů budoucí lidové vlády v Indii zajištění stejných práv všem občanům bez ohledu na vyznání, kastu, pohlaví, rasu nebo národnost. Asketové – asketismus je nábožensko-mravní názor, který hlásá výchovu člověka k odříkání a k trpnému snášení tělesných strážní. Má prý se tak dít posty, dobrovolnou chudobou, „umrtvováním tělesných žádostí“ apod., a člověk se tím prý dopracovává „mravní dokonalosti“, „svatosti“, „přibližuje se bohu“.

východiskem tohoto názoru je to, že se proti „hříšnému“ vezdejšímu, pozemskému, hmotnému světu staví „onen“, jiný, „posmrtný“ svět, jako říše božského „bláženství“. Asketismus je jedním ze základních prvků bráhmánismu, jakož i dalšího významného indického náboženství buddhismu (viz níže), stejně jako raného a středověkého křesťanství (mnišství). Asketa si odříká pokud možno krmi, straní se lidí, nežení se a podstupuje dobrovolné tělesné trápení. Tak např. jógové v Indii se podrobují celá léta trvajícím všemožným odříkáním, aby dosáhli takzvaného splnutí duše s nejvyšším božstvím. V celých dějinách hrál asketismus zpátečnickou úlohu, šířil pověry, propagoval smíření a pokoru a odváděl lidové masy od boje za zlepšení hmotných životních podmínek. Komunistický světový názor nemá nic a nic nechce mít s asketismem. Socialistická společnost usiluje o všestranné ukájení potřeb pracujících a zajištění jejich hmotného a kulturního blahobytu.

Sáhíb – v literatuře líčící indický život znamená toto slovo uctivé označení Evropana.

Str. 17. Betel –popínavá keřovitá rostlina, do jejíchž listů, na jedné straně natřených páleným vápnem, balí se roztlučené arekové ořechy, a takto upravený produkt se žvýká, podobně jako žvýkáci tabák. Žvýkání betelu je pradávný a v Indii velmi rozšířený zvyk. Rozžvýkaný betel má trpkou tríselnou chuť, aromatizuje dech, barví rty a dásně hnědočerveně a zuby po něm černají. Zvyšuje chuť k jídlu a způsobuje prý dobrou náladu, aniž vede k zhoubnému návyku.

Str. 26. Brownův molekulární pohyb – ve zdánlivě klidné tekutině se částice neustále pohybují ve všech směrech měnlivou rychlostí, aniž projevují snahu přejít do stavu klidu. Je to jev, který na první pohled odporuje všem zkušenostem ze světa viditelných částic, kde se všude větší či menší měrou projevují účinky tření. Tento jev s konečnou platností ustanovil Brown r. 1827. Běljajev zde vychází ze staré myšlenky usměrnit tento chaotický pohyb a použít ho k zrušení působení zemské tíže, což je ovšem už fantazie, protože jde o pohyb v uzavřené soustavě, která je navenek v rovnováze.

Str. 63. Árijské jazyky –označení jazyků národů iránské a indické skupiny indoevropských jazyků.

Str. 73. Indický mistokrál –zástupce anglického krále v Indii, vybavený velmi širokou pravomocí. Tato funkce byla v Indii zrušena r. 1947.

Str. 79. Višnu – bůh ochránce, kromě Bráhmny a Šivy jeden z nejvyšších bohů bráhmánismu. Ztělesňuje věčně živou přírodu a jeho uctívání těsně souvisí s uctíváním slunce. – Ráma je vybájený staroindický král, ztělesnění staroindických představ hrdinství, věrnosti, synovské pokory a manželské a bratrské oddanosti. V novoindickém náboženství je uctíván jako jedno z převtělení boha Višnu.

Str. 86. Rádža – indický knížecí titul.

Str. 97. Zenan – část domu, vyhrazená ženám, kam mají přístup jen domácí lidé.

Str. 119. Kror rupií je sto láků rupií a lák sto tisíc rupií.

Str. 134. „Brut! Bete noire!“ –francouzsky „Surovče! Zvíře!“

Str. 161. Indra –jeden ze staroindických bohů.

Str. 166. Misie – hlásání křesťanství pohanům. Misionář je pak ten, kdo misii provádí, tj. kdo byl vyslán mezi pohany, aby jim hlásal křesťanství a obracel je na křesťanskou víru.

Str. 167. Buddhismus – je jedno z nejrozšířenějších náboženství na světě (vedle křesťanství a islámu). Když v 6.–5. stol. před n. l. zesílil vývoj otrokářství a vytvořily se veliké otrokářské státy, vyskytla se různá náboženská učení o rovnosti všech lidí. Raný buddhismus učil, že všichni lidé jsou si rovni „v utrpení“ a mají stejné právo „na spásu“. Toto náboženství ničím nepodněcovalo touhu v člověku změnit svůj život k lepšímu. Proto v něm tehdejší vládnoucí vrstvy neviděly žádné ohrožení svého panství a nejenže toto učení nepronásledovaly, ale naopak podporovaly, ba dokonce i přijaly, protože bráhmánismus, svým vznikem spadající do dob rozkladu prvobytně pospolného života, šel na ruku rozdrobenosti, čili nevyhovoval pak už snahám o vytvoření a udržení velikých otrokářských států. I rozšířil se buddhismus v těch částech Indie, kde otrokářské šlechtě šlo o vytvoření jednotného státu, kdežto v těch částech, kde vývoj zaostal, se základní masa lidí přidržela starších náboženských názorů. Svým učením o převtělování, podle něhož na rozdíl od bráhmánismu může se převtělit hříšný vládce v otroka nebo i ve zvíře a otrok, snášel-li pokorně svůj úděl, třeba i v rádžu, Buddhismus stejně jako bráhmánismus odvrací utlačené masy od boje proti vykořisťovatelům. Tím, že pokrytecky hlásá, že člověk nemá odporovat zlému, hájí buddhismus nepřímou násilí vykořisťovatelů na vykořisťovaných.

Běljajev A. - Ariel

KNIŽNICE VĚDECKOFANTASTICKÝCH PŘÍBĚHŮ

svazek 12 ŘÍDÍ Dr. VLADIMÍR SVOBODA

Alexander Beljajev

ARIEL

Z ruského původního vydání Ariel, zařazeného do souboru Izbrannyje naučno-fantastičeskije proizveděmja (v trjoch tomach), vydání Molodaja Gvardija 1957, přeložil, doslovem a poznámkami opatřil Bohumil Franěk. Ilustroval a obálku navrhl Jan Javorský. vydalo jako svou 1610. publikaci Státní nakladatelství dětské knihy, n. p., v Praze roku 1960. Odpovědný redaktor Zdeněk Heřman. Výtvarný redaktor František Tručka.

Z nové sazby písmem Baskerville, s 34 ilustracemi v textu vytiskla Svoboda, n. p., v Praze 16. Formát papíru 70 x 100, 80 g. 13,03 AA/text 10,65, ilustr. 2,38/13,61 VA, D-596865 Náklad 20 000. Tematická skupina 14/3.

1. vydání v SNDK

Brožovaný výtisk 12,70 Kčs. Vázaný výtisk 17,- Kčs

56/VII-13